

Ilanngussaq 1**Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq**

Siunnersuut Naalakkersuisut tusarniaanermi nittartagaanni piffissami 29. november 2023-mit 24. januar 2024 ilanngullugu tamanut saqqummiunneqarnikuuvoq, soorluttaaq siunnersuut piffissami tassani ukununga tulluuttutut allanneqartunut tusarniutigineqarsimasoq:

- Issittumi Sakkutooqarfik
- Avannaata Kommunia
- Bank Nordik
- Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit ilaasortaalu
- Nunatsinni Advokatit
- Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit
- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut
- Grønlands Revision
- Grønlandsbanken
- Pinngortitaleriffik
- KNAPK
- Kommune Kujalleq
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Kommune Qeqertalik
- NUSUKA
- Oceans North Kalaallit Nunaat
- QAK
- Qeqqata Kommunia
- Royal Greenland
- SIK
- Sustainable Fisheries Greenland (SFG)
- SQAPK
- Transparency International Greenland
- Pinngortitaq pillugu nunarsuaq tamakkerlugu suliniaqatigiiffik, WWF

Tusarniaanermi piffissaliussap naanerata kingorna ukunanga tusarniaanermi akissutinik Naalakkersuisut tigusaqarsimapput, ataani allassimasutut oqaaseqaateqarfigineqartut. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq tusarniaanermi akissutaasut pingaarutaasa tulluassusiat najoqqutaralugu taasassartai pingaarnerit allanneqarmata. Tusarniaanermi akissutinut Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatai uingasumik allanneqarput.

1. Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Tusarniaanermut akissutit arlallit qulequttanut assigiinngitsunut assigiimmik oqariartuuteqarput.

Tusarniaanermut akissutit taakkua uani immikkoortumi ataatsikkut akineqassapput.

Tusarniaaffigineqartut qulequttanut pineqartunut isigininneri tusarniaaffiusup ataani allassimapput.

1.1 Innuttaasunik tusarniaaneq peqataatitsinerlu

Tusarniaaffigineqartut arlallit tusarniaanermi akissutiminni ilisimatitsipput piffissaq tusarniaaffiusoq sivikippallaartoq, siunnersuutillu piareersarneranut atatillugu innuttaasut naammattumik peqataatinneqarsimannngitsut.

Naalackersuisut taamatut isummersimaneq isumaqatiginngilaat.

Naalackersuisuusimasut aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummik 2017-imi saqqummiussipput. Siunnersuut Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni siullermeerneqarpoq aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliami suliaassanngorlugu innersuunneqarluni. Siunnersuutip aappassaaneernissaa pingajussaaneernissaalu 2018-imi upernaakkut ataatsimiinnissamut kinguartinneqarpoq. Ulloq 5. marts 2018-imi taamanikkut Naalackersuisuusut qinersisoqarnissaanik nalunaaruteqarput, tamatumalu kingunerisaanik aalisarneq pillugu inatsisissamut nutaamut siunnersuut atorunnaarsinneqarluni.

2018-imi naalackersuisooqatigiit aalisarneq pillugu inatsimmut nutaamut inassuteqartussamik siunertaqartumik Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsipput. Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq aalisarnerup iluani soqutigisaqartunik inuttaqarpoq, tassunga ilanngullugit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunut, inuussutissarsiornermi kattuffinnut, kommuninut, kukkunerisuisunut, aningaaserivinnut, biologimit il.il. sinniisut. 2019-imi upernaakkut ataatsimiititaliarsuaq sulilerpoq, ukiullu naaneraniit Inatsisartuni politikikkut partiit sinniisuinik politikikkut sinniisuutitat ilanngunneqarput, ataatsimiititaliarsuup sulineranut ikiuunnissamut periarfissaqarlutik.

Siunertaasimavoq aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq 2020-mi junip naanissaa sioqqullugu isumaliutissiissummik tunniussissasoq. Covid-19-eqarnera pissutigalugu aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulinera kinguaattoorpoq ataatsimiititaliarsuullu isumaliutissiissutini september 2021-mi Naalackersuisunut tunniuppaa. Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulineranut atatillugu oqallinnissamut tunngavissamik ulloq 8. november 2019-imi ataatsimiititaliarsuaq saqqummiussivoq, kingornalu isumaliutissiissutip piareersarlugu sulineranut ilaasumik Nuummi Ilulissanilu oqallitsitsisoqarluni.

Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisummik 2021-mi tunniussinerata kingorna Nuummi, Maniitsumi Ilulissanilu ataatsimiinnermi saqqummiunneqarpoq, marts 2022-milu taamanikkut Naalakkersuisuusut Nuummi aamma Ilulissani aalisarneq pillugu isumalioqatigiissitsippot, kattuffinnit tamanit sinniisut peqataaffigisaannik, tassunga ilanngullugit KNAPK-p immikkoortortaqrifiini sinniisut. Siunnersuummik saqqummiunneqartumit matuminnga suliaqarnermut atatillugu taamanikkut Naalakkersuisuusooq Aqqaluaq B. Egede kingornalu Naalakkersuisooq Karl Tobiassen Kalaallit Nunaata Kitaani innuttaasunik ataatsimiisitsisarpoq.

Siunnersuut suliarineqarpoq aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisutaa aallaavigalugu, massakkulli ilusaa, qanorluunniit iluseqaraluarpat, isumasioqatigiinnerit innuttaasunillu ataatsimiisitsinerit kingornalu aalisarnermik soqutigisalinnik oqaloqatigiilluni ataatsimiinnerni pissarsiarineqartunit sunnerneqangaatsiarsimalluni. Taamatut piareersaataasumik sulinerup kinguneranik 2023-mi aasakkut politikikkut isumasioqatigiittoqarpoq, tassani partiit Inatsisartuni ilaasortaasut tamarmik isumaqatigiinniarnissamut aggersarneqarlutik siunnersuutip imarisaanut ilanngussaqaarnissamut periarfissinneqarput.

Naalakkersuisut akuersaarpaat siunnersuutip matuma inuiaqatigiinni innuttaasut ilaannut pingaaruteqarnera, siunnersuutillu suliarinerani inuiaqatigiit aalisarnermullu soqutigisallit amerlanerpaat ilaatinneri taamatulli pingaaruteqartigaaq. Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisummik saqqummiussineranit ukiut marluk sinnerlugit qaangiuttullu maanna saqqummiussinissap takutippaa piffissami qaangiuttumi nuna tamakkerlugu peqataatitsilluni sulisoqarsimanera. Tamanna aamma pissutigalugu siunnersuut Naalakkersuisut tusarniaasarnernut najoqqutassiaat malillugu nalinginnaasumik sapaatit akunneri sisamaasaraluartuniit sapaatit akunnerini arfineq pingasuni tusarniutigineqarsimavoq - taamaattorli juullikkut ullut sulinnigiffiusut pingasut ilanngullugit.

Tusarniaanerup nalaani Aalisarnermut Naalakkersuisooqarfiup kiisalu suliamut attuumassuteqartut avataanersut akornanni aaqqiissutaasinnaasut pillugit ataatsimiinnerit arlaqartut pisarsimapput tassanilu angusat aamma maanna Inatsisartunut saqqummiunneqartussamut tapertaapput.

1.2. Aningaasaqarnikkut naatsorsuinerit / aningaasalersuinikkut ajornartorsiut

Tusarniaaffigineqartut arlallit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunissat naammattumik siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasumik erseqqissarneqarsimangitsutut isigaat, allatigullu ilisimatitsillutik naatsorsuineri tunngavigineqartut naammattumik Paasiuminarsagaangitsut.. Oqariartuutaavoq ataatsimut isigalugu aalisarneq suliffissuaqarnermi pingaarluinnartuummat inatsisissami tunngavissat suliarilluagaallutillu takuneqarsinnaasuusariaqartut tamannalu pissutigalugu pingaartuusooq aalajangiisartut soqutigisaqatigiillu siunnersuutip kingunissai pillugit ilisimasaqalernissaminnut periarfissaqaarnissaat.

Naalakkersuisunit maluginiarneqarpoq siunnersuummut tunngavilersuutigineqartut misissueqqissaarnerit arlalissuit Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup 2021-mi isumaliutissiissutaatigut nassuiarneqarsimasut. Maluginiarneqarpoq isornartorsiuinerup annersaanut pissutaasutut takussutissaqartoq tusarniaaffigisat oqaaseqaatit imarisaannik tamakkiisumik paasinnissimanninnerat.

Taamaattumik Naalakkersuisut oqaaseqaatini nalinginnaasuni erseqqissaallutik nassuiaatinik kisitsisinngorlugillu naatsorsuutininik itisiliipput.

Pingaartuuvorli aamma erseqqissaatigissallugu kingunerisassanik misissueqqissaarnerit suliarineqarsimammata tunngavissiat arlaqartut tunuliaqutaralugit qanoq ineriartortitsisinnaanermik tikkuussisutut atorneqartartut. Oqaaseqaatit siunertaraat kingunissanik paasinarsaanerit matumanilu siunnersuummi imaqqortuumi tamanna isumaqarpoq nassuiaatini ataasiakkaani tamarmiusumilu tunuliaqutaasutut eqqarsaasersuutaasimasut ilaannik pisariaqanngitsunik ilanngussinaveersaarnissaq.

1.3. Pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit Royal Greenland

Tusarniaanermi akissutini arlalinnit pisariaqartinneqarpoq inatsisip oqaaseqaatitaani itisiliisoqarnissaa, paaserusunneqarmat suna pissutigalugu pisassiissutinut qummut killigititat ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut kiisalu ingerlatseqatigiiffiit namminersortunit pigineqartut pineqartillugit isumaqartoqarlunilu tamanna amigartooruteqartunut ikiorsiinertut taasariaqartoq (unioqqutitsilluni assigiinngisitsineq).

Amigartooruteqartunut ikiorsiisoqarneranik tusarniaaffigineqartut isumaqarnerannut Naalakkersuisut isumaqataannigillat. Royal Greenland inuiaqatigiinni kalaallini immikkorluinnaq inissisimavoq aamma suliaassanik pingaarutilinnik arlalinnik kivitsisarlu - pingaartumik nunaqarfinni. Tassunga oqaatigineqassaaq Royal Greenland inuiaqatigiinnit kalaallinit tamanit pigineqarmat taamaattumillu aalisarnermik piviusumik siaruarterisoqarluni.

Piviusorsiuinngitsumik assigiinngisitsisoqarnera pillugu pisuutitsiniarsinnaanerit aamma amigartooruteqartunut ikiorsiisoqarneranik pasilliinerit pitsaaliorniarlugit tusarniaaffigineqartut oqaaseqaataat naapertorlugit siunnersuummi nassuiaatit itisilerneqarput. Maluginiaqquneqarporli siunnersuutip uuma suliarinerani unammilleqatigiinneq pillugu inatsimmi malittarisassat , tassunga ilanngullugu unammilleqatigiinnermut inatsimmi malittarisassat unammilleqatigiinnermut akornutaasumik tapiissuteqartarnermut tunngasut Naalakkersuisut qimerloorsimagaat pissutissaqarsorinagulu pisassiissutinut qummut killiussamik qaffaaneq pisortat ingerlatseqatigiiffiinut tunngatillugu unammilleqatigiinnermut inatsimmi malittarisassanik unioqqutitsinertut taassallugu. Tassunga oqaatigineqassaaq unammilleqatigiinnermi killiliineq toqqaannartuuppat imaluunniit pisortat maleruagassiineranik aallaaveqarpat, unammilleqatigiinneq pillugu inatsimmi kap. 4 Unammilleqatigiinneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 15. maj 2014-meersoq atuutinngimmat, tak. inatsimmi § 2, imm. 2.

Pisortat suliffeqarfii annertoorujussuarmik pisussaaffilerneqarsimappata tamanna aamma pisortat isertitaqarnerannut sunniuteqartussaavoq, tassa taakkuninnga piginneqataasunut iluanaarutissat annikillissammata.

Umiarsuaateqarfinnut namminersortunut naleqqiulluni Royal Greenland pisassiissutitut qummut killiliussanik qanoq annertutigisumik peqartinneqassanersoq Naalakkersuisunit isumaliutigeqqissaarneqarsimavoq. Ingerlatseqatigiiffinnit namminersortunit allaanerusumik Royal Greenland ingerlatseqatigiiffinnut namminersortunut peqqussutaasinnaangitsunik immikkut inuiaqatigiinni, sulisoqarnikkut inuiaqatigiinnilu pisussaaffeqarpoq.

Tassungalu ilanngullugu oqaatigineqassaaq, siunnersuummi inuussutissarsiummik ingerlatsinermi atugassarititaasut allaanerusut ingerlatseqatigiiffinnut pisortanit pigineqartunut atuutilersinniarneqanngimmata.

Taamaasilluni namminersortunit pigineqartunit ingerlatseqatigiiffinnut aamma pisortanit pigineqartunit ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissutit amerlanerpaaffissalernerqarnerisa assigiinnginnerat allaanerusutituaavoq.

1.4. Pisassiissutitut qummut killiliussat, ikaarsaariarnermi aqqissuussineq piffissarlu akuersissuteqarfiusoq

Tusarniaanermi akissutini arlallit isumaqarput pisassiissutitut qummut killiliussaq appasippallaartoq . Ingerlatseqatigiiffinnut aammali inunnut ataasiakkaanut aamma piffissaq ikaarsaariarfiusoq piffissarlu akuersissuteqarfiusussaq sivikippallaarsorineqarlutik.

Tamanna unamminartoqarpoq aningaasaliissuteqarnissamut periarfissat pilerinassusaat sinaakkutissaalu eqqarsaatigalugit.. Tusarniaanermut akissutit tusarniaassutigineqartunut ukununnga attuumassuteqartunut avinneqarsinnaapput, sinerissap qanittuani immikkoortoq 47-mi qaleralinniarnermi pisassiissutitut qummut killiliunneqarsimasunut tunngasut aammalu avataasiorluni kinguppantik aalisarnermi pisassiissutitut qummut killiliussanut tunngatillugu ikaarsaarnermi piffissamut tunngasunut.

Avataasiorluni raajarniarneq

Atuarneqarsinnaavortaaq pisassiissutinit pissarsiassat piffissalersugaanerisa killilersugaalernissaat kiisalu pisassiissutitut qummut killiliussap allannagortinnissaa arsaarinnissutaasinnaasoq, tusarniaanermi illuatungerisat naliliinerat naapertorlugu akuersissutitik killeqanngitsumik utertitseqqusinissaq ukiunik qulinik sivisussusilikkamik ilimasaarusigaq tunngaviusumik inatsimmik unioqquitsinerusoq unnerlugu, aalisarnermut inatsimmi massakut atuuttumi § 14, imm. 1-imi allassimasutut "ilimasaarut pissusissamisoortuunngimmat". Tassungu atatillugu Naalakkersuisunit oqaatigineqarpoq "ilimasaarut pissusissamisoortoq" aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata 1990-imeersup piareersaatitaani ukiunik tallimanik sivisussuseqartussatut nalilerneqarsimammat.

Siunnersuut aqutigalugu akuersissutit inatsisitigut piffissalersorneqassapput inuussutissarsiuteqartullu oqaatigisaasa paarlattuanik pisassiissutininik piginnittumut toqqissisimalersitsisussanik.

Polar Seafood Greenlandip tusarniaanermut akissummini oqaatigaa pisassiissutininik pissarsiassanik killilersuisoqalerpat Polar Seafood Greenlandip ingerlatseqatigiiffittut akisussaassusilittut killilersuilernissaq pissutigalugu pisassatigut annaasinnaasaminnut taarsiiffigineqarnissartik piunasaqaatigisariaqalissagaat.

Annaasanut naatsorsuinermit ilaatigut ilanngunniarneqarput angallatit nalikilliliiffigineqarsimanninnerat kiisalu pisassiissutininik pissarsiat, tassungali atatillugu Naalakkersuisut oqaatigissavaat pissutsit allat ilannguttariaqarmata, tassunga ilanngullugit makkua:

- *angallatip naligiligaa,*
- *ataatsimut pisuussutaatinik ingerlatseqatigiiffiup ukiorpassuarni ingerlatsinermini isertitarisimasai, Ukiorpassuannortuni oqallisigineqarsimammata pigisanik siammarterinissaq pisassiissutinillu pissarsiassanik qummut killiliisarnerup allanngortinneqarnissaa, tassunga ilanngullugu minnerunngitsumik Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisumminik saqqummiussineranut atatillugu taassumalu piareersaatitut suliaani inuussutissarsiortut namminneq peqataaffigisaannik.*
- *inunnik ilaqutariinnilluunniit ataasiakkaaginnarnik taamaallaat isumalluuteqarpallaannginnissaq inuiaqatigiit tunngavissaqarlutik soqutigisassarimmassuk*
- *pisuussutit ingerlatseqatigiiffimmit inuussutissarsiutigineqartut mianerinnittumik atornerisigut kinguaassioqqissinnaanissaat qulakkeerneqartarmat taamaalillunilu atuisinnaassuseq killeqanngitsumik ingerlasinnaanngortarluni.*

Saqqummiusseq kingulleq pisuussutininut pinngortitameersunut allanut soorlu aatsitassanut sanilliullugu isigineqartariaqarpoq, aatsitassammi piffissami killilikkami piaarneqarsinnaasarpur, pisuussutit kinguaassioqqittannginneri aallaavigalugit.

Imaani pisuussutininik "naassaanngitsumut" atuisinnaanissaq soorunalimi naatsorsuutigineqarsinnaanngilaq taamaammalliuna ingerlatseqatigiiffiit pisuussutininik atuisinnaanissaminnut aningaasaliinissanut naammagineqartunik atugassaqaqtillugit piffissanik killiliisoqartariaqartoq.

Aammattaaq isumaliutigisariaqarpoq pisuussutininut akitsuummik qaffaanissaq naatsorsuutigisariaqartoq, ingerlatseqatigiiffiit isertitaannik killiliisussaammat, tamatumalu

kingunerissavaa pisassiissutitut qummut killissarititaasumik allanngortitsinissap kinguneranik ingerlatseqatigiiffiit annaasaqaateqalaarnissaat.

Naalakkersuisut eqqartuussiviit aqutigalugit suliassanngortinneqarsinnaaneri eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq taamatut eqqartuussivilersuussisinnaaneq periarfissaammat. Tamanna tusarniaanernit akissutitigut qulaajarneqarsimavoq. Taava soorunami paasinarsissaaq ingerlatseqatigiiffik arlallilluunniit eqqartuussivikkut suliassiissumminni illerneqarsinnaajumaarnersut.

Naalakkersuisulli isumaqarput inatsisissatut siunnersuummi ikaarsaariarnermi aqqissuussinerit akuersissutinillu piffissalersuisimanerit naammattut.

Apeqqutit arsaarinnissinnaanermut tunngassuteqartut immikkoortoq 1.6-imi sukumiinerusumik sammineqarput.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq

Siunnersuutit ilaattut sumiiffik 47-mi PNNP-mik aqqissuussinerimut peqataarusuttut kajumissuseq tunngavigalugu peqataasinnaatinneqassapput. Tusarniaanerni akissutini arlalinni isummat imminnut assortuuttut saqqummiussorneqarput, ilaat isumaqartut pisassat 2,5%-imik amerlanerpaaffilerneqarnissaat annikippallaartoq ilaallu isumaqarlutik annertuallaartoq.

Siunnersuutip piareersarneranut atatillugu Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniartunut pisassiissutitut qummut killiliussat pillugit Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassuteqaataanik Naalakkersuisut nalileeqqissaarsimapput. Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissummini inassutigaa sinerissamut qanittumi umiatsiaararsorluni qaleralinniartunut pisassiissutitut killiliussat 0,4 %-imiit 0,6 %-imut qaffassasut. Inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq sinerissamut qanittumi angallatit umiatsiaararsortullu. Maleruagassiuunneqarnerat ataatsimoortinneqalissasoq, ataatsimik aqutsisoqarfiliinikkut, killilersuutilli sukumiinerusut nalunaarutikkut aalajangersarneqassallutik. Tamatuma sinerissamut qanittumi aalisartut isumannaallisarnissamik periarfissaqalersissavai kissaatigippassullu siunissami angallatitaarnissaannut periarfississallugit. Taamatut siunnersuuteqartoqarpoq sinerissamut qanittumi aalisariutit ineriartortinniarlugit kiisalu ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu isertitat annertunerulersinniarlugit. Umiatsiaararsortulli ataasiakkaat taamatut ingerlaannarnissartik soorunalimi toqqarsinnaassavaat.

Angallatersortut umiatsiaararsortullu kattunnerisa pisassat amerlanerpaaffissaasa qaffanneqarnissaat pisariaqalersissavaat pisassallu amerlanerpaaffilerneqarnissaannut Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup inassutai malinneqarsimapput. i Pisassiissutitut qummut killigititassatut siunnersuutip aalajangiiffiginiarnerani tunngavissatut uuttuutigineqarpoq

illuatungaani pisassiissutunik pissarsiassanut piginnittunik siammarterinerungaatsialernissamik kissaateqarneq illuatungaani maanna inuussutissarsiummik ingerlatsisunik naammaginartumik aalisarluartunik periarfissatigut ajorseriartitsinninnissamik kissaateqarneq Aalisarnermik ingerlataqartut ikilisarneqarnissaat inatsisiliornermi siunertaanngimmat erseqqissaatigineqassaaq. Siunertaasoq tassaavoq sinaakkutit aalajaannerulersinnerisigut namminneq aaqqissorsinnaassaminnik aningaasaliisinaanissaminnullu periarfissiisumik aalisalersinnaanissaat.

PNNP tunngavigalugu aalisalernissamik isumakulullutik tusarniaanermi akissuteqartut Naalackersuisunit isumaqatigineqanngillat, tassungalugu tunngatillugu eqqarsaatit immikkoortoq 1.7-imi itisilikkamik atuarneqarsinnaapput.

1.5. Tulaassuisussaataaneq aammalu tunisassiornissamut akuersissut

Siunnersuummi ilaatigut siunertaavoq Kalaallit Nunaanni aalisarnerup nukittorsarnissaa aamma aalisarnermik inuussutissarsiutip ineriartortinnissaanut sinaakkutissanik pilersitsinissaq. Raajarniarneq eqqarsaatigalugu tamanna ersersinneqarpoq ingerlataqartut ataasiakkaat ukiumut pisassiissutit 75 %-ii tikillugit nammineerlutik tunisassiarinissaanik periarfissinneqarnerisigut. Taamaasilluni ingerlataqartut raajartamik minnerpaamik 25%-iinik tulaassisussaataalerput.

Tusarniaaffiusunit arlallit oqaatigaat taamatut periarfissiiniarneq sinerissami nunami tunisassiorfinnut kinguneqassasoq.

Siunnersuummut atatillugu naatsorsuinerni nunami aalisakkanik suliffissuarni sulisut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu ikilinissaat tunngavigineqarsimavoq.

Soqutigisat assigiinngitsut marluk tassalu aalisariutit nutarterneqarnissaat nunamilu suliffissuit piujuarnissaat Naalackersuisunit nalilersoqqissaarneqarsimapput. Inuiaqatigiinni kalaallini sulisussanik annertuumik amigaateqartoqarpoq sulisinnaasullu aalisarnermik inuussutissarsiutini sulisussatut pisariaqartinneqarmata pissutsit allannortikkuminaapput, aalisarnermik inuussutissarsiorderup aaqqissuuteqqinneratigut allannguisoqanngippat.

Tassungalugu tunngatillugu erseqqissaatigineqassaaq inuit aalisarnermik inuussutissarsiummik qimatsisariaqalersinnaasut. eqqarsaatigalugit naalackersuinikkut pingaartinneqarmat taakkua eqqarsaatigalugit ilinniartitaanikkut periarfissanik nutaanik pilersitsisoqarnissaa.

Sinerissamut qanittumi raajarniat pisamik 75 %-iinik angallamminni tunisassiorsinnaalernissaannik periarfissiinikkut taakku inuussutissarsiumminnik ineriartortitsisinaanngornissaat periarfissanngussaaq taamatullu aamma ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqartalernissaannut taamalu aamma aningaasarsiorderminni pitsaanerusequmik atugassaqartitaanermikkut.

Maluginiartariaqarpoq angallatit arlalippassuit sinerissamut qanittumi raajarniutaasut pisoqalisimmammata qularnangitsumillu siunissami qanittumi taarserneqartariaqassallutik.

Naatsorsuutaavorli naleqqussarnej kigaatsumik piffissarlu sivisooq atorlugu piimaartoq taamaammallu nunami tunitsiviit naleqqussarnissaminnut periarfissaqassallutik.

Tassunga atatillugu maluginiarneqarpoq angallatit raajartamik 25%-iinit amerlanerusunik tulaassisinnaanissaat siunnersuutikkut aporfissalersorneqanngimmat. Tusarniaanernit akissutini tiguneqarsimasuni ilaatigut oqaatigineqarpoq sinerissap qanittuani raajarniartut namminneq tunisassiarisinnaasaminnik pisassaasa qaffannerisigut tunitsiviit allanngorsinnaasut raajallu angallammi tunisassiarineqarsimasut akiisa apparnerinik kinguneqarsinnaasut. Pissutsit taamaassappata raajat tulaassat akii qaffassimassajunnarsippat taamaasillunilu tunitsiviusartunit pissutsinut naleqqussartoqapallassinnaassalluni. Tamatuma saniatigut peqqussutissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini immikkoortut pingajuat innersuussutigineqarpoq.

Tusarniaanernit akissutit aallaavigalugit raajartassiissutit 25%-iisa tulaanneqartarnissaanik piimasaqaatiminnik Naalakkersuisut allanngortitsinngillat.

1.6. Pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnittuujunnaarsitsineq/arsaarinninneq

Tusarniaanernit akissutini arlalinni pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnittuujunnaarsitsisinnaaneq/arsaarinnissinnaaneq inatsisini tunngaviusuni § 73-imut akerliusoq aammalu Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummumut (EMRK) ilanngussatut siullertut tapiliussami, artikel 1-imik unioqqutitsinerusoq oqaatigineqarpoq Tassungalu tunngatillugu ilanngullugu ilisimatitsissutigineqarluni taamatut suliniuteqartoqarnera Namminersorlutik Oqartussat eqqartuussivinnut tunniunneqarnerannik kinguneqassasoq.

Ilisimatitsissutigineqarpoq siunnersuut unarpiaq inatsisini tunngaviusuni § 73-imut akerliusoq aammalu Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiisummumut (EMRK) ilanngussatut siullertut tapiliussami, artikel 1-imik unioqqutitsineq uani pisoq.

- § 18 Raajartassat sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu inatsisit tunngavigalugit agguanneqartarnerisa atorunnaarsitsinissamut tunngasoq.
- § 22 akuersissutinut tunngasoq,
- § 32 pisassat amerlanerpaaffilerneqarnissaat, aamma
- § 34 pisassiissutinik nammineq pigisanik nioqqutigineqarsinnaasunik atorunnaarsitsineq.

Naalakkersuisut maluginiarpaat siunnersuummi pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik arsaarinnissinnaanermut tunngasut suliassanngussappata tamatuma

ingerlatseqatigiiffinnut ataasiakkaanut qanorpiaq atugassaqartitsilerumaarnerinik naliliinermik tunngaveqarumaartut.

§ 18 Raajartassat sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu inatsisit tunngavigalugit agguaanneqartarnerisa atorunnaarsinnissaanut tunngatillugu

Siunnersuummi §18-imik atorunnaarsitsinissap pigisamik taarsiissuteqarluni atorunnaarsitsinissamik tunngavilersorneq Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat, tamanna Tunngaviusumik inatsisimmi § 73-imik kiisalu Inuit pisinnaatitaaffiisa aalajangersarneqarnerani ilanngussatut siullertut tapiliussami, artikel 1-imik unioqutitsinerunngimmat.

Siunnersuut aqutigalugu raajarniutitut tamanut PNNP-mik aallaaveqarluni aalisarneq eqqunneqassaaq siunnersuullu aqutigalugu sinerissap qanittuanut avataasiortunullu raajarniutitut agguaassisarnerit atorunnaarsinneqassapput. Tamanna allaffissornermik Aammalu isiginiarneqarluni raajarniarnermik aqutsinerup assigiinngitsunit marlunnit ingerlanneqarnera uumassusilerinermik pissuteqanngimmat.

Siunnersuut malillugu siunissami TAC-it assigiinngitsut marluk marlunnik assigiinngitsunik pisassiissutinik pissarsissutaasartut atorunnaassapput taamaallaalli TAC ataaseq atorneqalissaaq, inuussutissarsiortup ataatsip TAC-ip tamakkiisup procentimut avinneranik pissarsiarisalissalluni.

Raajarniarneq tamarmi PNNP naapertorlugu aqunneqarmat Naalakkersuisut raajartassanik agguaassineq ajorput, pisassalli tamarmiusut amerlassusissaannik (TAC aalajangersaasartussaallutik, aalisartut ataasiakkaat pisassiissutit tamakkiisut procentimut avinnerannik pissarsisalissallutik.

Taamaaliornikkut pisassiisarneq nammineq ingerlalissaaq piginnittup pissassiissutissanik pissarsiassaasa annertussusissaanik tunuliaqutaqartumik.

Siunnersuummi § 18 malillugu kitaani raajartassanik agguaassisarneq sinerissamut qanittumi raajarnianut iluaqutissanngorlugu allannngortinniarneqanngilaq. Pisassanik piginnittut tamarmik Kalaallit Nunaanni pisassiissutinit pissarsiassatik piginnartussaavaat.

Pisassiissutinit pissarsiassanik agguaasseriaaseq siunnersuummi allannngortussaannngikkaluartoq taamaattoq erseqqissartariaqarpoq avataasiortunit naatsorsuutigiuannarneqarsinnaanngimmat pisassiissutissanik agguaariaatsip maannakkut atuuttup atuuttuaannarnissaa.

Piginnittoq annaassaqarnaviannngimmat pisassiissutinillu piginnittuuffia aalajangersakkap kingunerisaanik allannnguiiffigineqarnaviannngimmat Ikaarsaariarnermi aaqqissuussinermik imaluunniit ilimasaaruteqartarnissamik aaqqissuussinermik atuutilersitsisoqassanngilaq.

§§ 22, 32 aamma 34 akuersissutit, pisassiissutitut qummut killiliussat aamma pisassiissutinit pigisanik atorunnaarsitsinissamat tunngasut

Tusarniaanermi akissutit arlaqartut oqaatigaat akuersissutitut piffissarititaasunik killiliinissamik aalajangersaaniarneq arsaarinninnermik taarsiissutitalimmik taasariaqartoq, tusarniaaffigisat naliliinerat naapertorlugu akuersissutaareersunik utertitsinissaq ukiunik qulinik ilimasaarutitalik inatsimmik tunngaviusumik unioqquutitsinerummat, matumani pineqartoq "ilimasaarutitut pissusissamisoortut" taaneqarsinnaanngimmat, tassani pineqarluni aalisarnermut inatsisip maanna atuuttup § 14-iani, imm. 1.

Tassunga tunngatillugu Naalackersuisunit oqaatigineqassaaq aalisarnermut inatsimmi atuuttumi § 14 imm. 1-imi allassimammak akuersissutit piffissaqartitsilluni kalerriinikkut piffissami aalajangersimasumi atugassanngortinneqarsinnaasut. Aalisarnermut inatsisissap 1990-imi piareersaataasumik suliarineqarnerani ukiut tallimat tunngavigineqarsimapput.

Ima paasisariaqassaaq inatsimmik piffissamik aalajangersimasumik killiliisumik akuersisimaneq tunngaviliisimassasq ikinnerpaamik ukiuni tallimani atuuttussamik piffissamik siumut killiliilluni atuuttussanngortinneqartumik.

Taamaasilluni akuersissutit pigisaqartut pisassanit pigisaminnik ukiuni tallimani akornusersorneqaratik atorsinnaalernissaanut naatsorsuuteqarlutillu piareersalereersinnaapput.

Namminersornerullutik Oqartussat 2005-imi pilersippaat "Ataatsimiisitaliaq nakerisarsiunngitsaq", siunertaralugu Kalaallit Nunaanni raajarniarnermi akuersissutit tunniussisarnerup allanngortinneqarnerata inatsisitigut aningaasarsiornikkullu kingunissaanik qulaajaanissaq, taamanikkut Namminersorlutik Oqartussanut Kilisaataatilinnullu raajarnianut tunngatinneqartoq. Ataatsimiititaliap isumaqatigiissut siulianiittumut tunngatillugu inerniliilluni oqariartuutigaa aalisarnermut inatsimmi § 14 naapertorlugu pisassinneqarsinnaaneq akuersissummik tunineqarnertut piumasaqaatitalimmilluunniit piginnaatitaaffittut isigineqarsinnaasq, akuersissuteqarnerup nalaani piginnittussaaneermut tunngatillugu illersorneqarluni. Ukiuni tallimani ikaarsaariarfeqareerluni pisassanik piffissaliilluni atuilersinnaanerup eqquteqqinnissaanut aalajangersakkamat tunngatillugu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq pisassanik piginnittussaaneq aallaaviatigut piffissaq eqqarsaatigalugu killilersugaasq.

Naalackersuisut taamatut oqariartuuteqarneq isumaqatigisinnaavaat oqaatigissalluguli siunnersuut aqqutigalugu akuersissutit piffissalersugaanngitsunik utertitsisoqarnaviannngimmat, tamannalu siunnersuummi § 22-mi erseqqissumik allassimavoq tassanimi allaqqammat pisassiissutinit pigisat ingerlaannaq atorunnaarsinneqarnaviannngitsut, kisianni raajarniarnermi atorunnaarsitsinissamat inatsimmi ilimasaaruteqarnissaq aalajangersarneqartariaqartoq, raajarniarnermi ukiut quliussallutik. Taamaattumik erseqqissaatigineqassaaq siunnersuutigineqartut Tunngaviusumik inatsimmi § 73-imik imaluunniit EMRK 1-imi ilassutitut isumaqatigiissummik artikel 1-imik malinninnginniarnertut taaneqarsinnaanngimmata

Siunnersuummi § 34 malillugu pisassiissutinit pissarsiat atuuffissaattut piffissaliussap assinganik piffissaliilluni nalunaaruteqaqqaarlutik Naalakkersuisut atorunnaarsitsisinnaapput taamaaliornermilu ukiumut atorunnaarsitat ukiumoortumik pisassiissutinit pissarsiat 20%-ianit annertunerussanngillat.

Aalajangersakkap nassuiaatitaani erseqqissarneqarsimavoq aalajangersagaq qanorluunniit oqaasertaqaraluarpat pisuni tamatigut eqqarsaatigineqartassasoq akuliunniarneq taarsiissutitalimmik arsaarinnissuteqarnissamik pissuteqarnerisigut piginnittunullu annaasaqaataassanersoq, Naalakkersuisut taarsiissuteqarnissaannik kinguneqartussamik. Taamatut pisoqarnerani eqqarsaatigisassat arlaqarput, soorlu akuliunnerup sakkortussusissaa, akuliunnermi tunngavilersuutissat, maanna aningaasaliissutigineqartussat pingaaruteqassusaat, tassunga ilanngullugit niuernerme akigitinneqartut aallaavigalugit tunisaqarsinnaaneq kiisalu ikaarsaariarnermi aaqqissuussinissap pingaaruteqassusia.

Pisassiissutinik utertitsisariaqalernissaq pisariaqalissappat utertitsineq naalakkersuinikkut iliuutsitut nalinginnaasutut pissaaq, piffissalersukkanik raajartassaatilinnut tamanut atuuttussaq, piginnittunut ataasiakkaaginnarnut tunngatinneqarani. Suliniut taamaattoq raajartassiissutit amerlanerusunit iluaqutigineqartalernissaannik kissaateqarnermik aammalu pisuussutit ikittuinnarnit iluanaarutaannginnissaannik kissaateqarnermit aallaaveqarpoq.

Tusarniaanerni akissutini atuarneqarsinnaavortaaq inatsisissap akuerineqarneranit ukiut qulit qaangiunnerani inuussutissarsiuteqartut pingaartumillu avataasiortut pisassaminnik pisassiissutinik arsaagaanissaminnut aarleqqutissaqartut. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqarpoq ingerlatseqatigiiffiit pisassaminnik arsaarneqaratarsinnaanerisa ingerlatseqatigiiffiit aningaasaliisinnaanerat ajornarnerulersinngikkuniku unitsittussaagaat.

Naalakkersuisut tunngavilersuutinit taamaattunut isumaqataanngillat tassungalu tunngatillugu oqaatigissallugu inatsisissatut siunnersuummi akuersissutit piffissami aalajangersimasumi atuuttussanngorlugit inatsisiliuunniarneqarmata, inuussutissarsiortullu oqaaseqaataasa paarlattuanik, taamaaliornikkut piginnittut pisassiissutinik pigisallit isumannaallisaaffiginiarneqarput piffissami aalajangersimasumi akuersissummik pigisaqarsinnaanerannik..

1.7. Aqutsiveqarfimmi 47-mi galeralinnut pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP)

Siunnersuut malillugu aalisarnerni arlalinni pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP-t) atuutilersinneqassapput. PNNP-mik aaqqissuussinissaq tusarniaanernit akissuteqartunit amerlanernit iluarineqarluni akissuteqarfigineqarpoq - pingaartumik

avataasiortunit. Tamanna Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisutaani 2021-mi ukiakkut saqqummersinneqartumi inassutaasunit aallaaveqarpoq.

Aqutsiveqarfimmili 47-mi qaleralinniarnermi PNNP-p eqqunneqarnissaa tusarniarneqartut arlallit isoraat. Siunnersuut malillugu aaqqissuussinissaq nammineq kajumissutsimik ingerlanneqartussaavoq aalisartullu peqataarusuttut pisassanit tamarmiusunit nammineq pisassaqalernermikkut atuinissaminnut piginnaatinneqalissallutik. Ataatsimut isigalugu tusarniaanermi akissutit oqariartuutigaat ilimagineqarsinnaasorlu aalisartut nukissaqarluartut kisimik aqutsiveqarfimmi 47-mi aalisarsinnaalissasut pisassallu amerlanerpaaffissalerneqarnerisigut aqutsiveqarfimmi 47-mi aalisartut 40-t missaat kisimik aalisarsinnaalissasut. Tusarniaanermi akissutini ataasiakkaanit inerniliilluni oqaatigineqarpoq siunnersuutigineqartoq piviusunngussappat nunaqarfii aqutsiveqarfiup 47-p eqqaaniittut qanoq pinissaat isummerfigineqassasoq aammalu sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi inuttut kulturikkullu naleqartitat attatiinnarneqarnissaat qulakkeertariaqartoq.

Sumiiffik 47-mi nammineq piumasutsimik IOK-mik atuutilersitsinermi maannakkut umiatsiaararsorlutik aalisartut IOK-mut nuuppata pisassiisutinit pigisanik tunineqarnissamik periarfissinneqassapput. Taamaalilluni pisassiisutinit pigisanik tunineqarniarluni nukissaqarnissamik piunasaqaateqartoqanngilaq, umiatsiaararsorlutillu aalisartut nukissaqannginnerit aalisarunnaarnissamik pinngitsaalineqanngillat. Periutsimi akerlianik siunertaq tassaavoq umiatsiaararsorluni aalisarnermi angusaqarsinnaassutsip annertusinissaa aalisarsinnaassutsillu naleqqussarnissaa.

Sumiiffik 47-mi qaleralinniarsinnaanermut akuersissutit 2023-mi 1.372-it tunniunneqarput. Qulaaniittoq eqqortinneqassappat, tassa aalisartut taamaallaat 40-nngussappata – aalisartut imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissuteqartut 1.332-t pisassiisutinit pigisaminnik tunisinissamik kissaateqartussaapput. Umiatsiaararsorlutik aalisartunit taakkunangga 1.192-it IOK-mut nuunnissamik kissaateqaqqaartussaassapput.

Tamassuma saniatigut oqaatigineqassaaq, pisassiisutinit pigisat 2,5%-iutillugit aalisarsinnaanermut akuersissutillit tamarmik angallatit atorlugit aalisalertussaassapput, tassa umiatsiaararsortut arlaannaalluunniit taamatut annertugisumik aalisarsinnaassuseqanngimmat. Nunaqarfinnut tunngatillugu IOK-p kingunerisinnaasaanik aalisarnerup pitsaasumik ineriartorneranit iluaquteqassapput. Peqatigitillugu ilimagineqartariaqarpoq, IOK-mut nuunnerup kingorna pisassiisutinit pigisanik tunisisinnaanermi pisassiisutinit pigisanik pigisaqartut allamik suliffeqalersinnaanerat apeqqutaasorujussuussasoq. Aalisartoq allamik suliffeqalernissamut periarfissaqarfissaqarfiunngitsumi nunaqarfimmi najugaqarpat, aalisartup soraarninngornissamik kissaateqanngippat pisassiisutinik tunisinissaq ilimananningsorujussuuvoq.

Aalisarnermi angallatit atorlugit aalisarsinnaanermut akuersissutillit 40-nnanngorsinnaanerat piviusorsiuunngitsorujussuartut ataatsimut isigalugu isigineqarpoq, tassa aalisartut tamarmik IOK-mut nuunnissaat angallatinullu pisassiisutinit pigisanik tunisinissaat pisariaqassammat.

Aammattaaq siunnersuummi siunertat ilagaat aalisarnerup ineriartortinneqarnissaanut sinaakkusiornissaq minnerunngitsumillu aqutsiveqarfimmi 47-mi sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermut tamanna atuuppoq. Aalisarnek pillugu Ataatsimiititaliarsuup misissuisimaneri naapertorlugit oqaatigineqarsinnaavoq aalisartunut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasussamik aalisarnermi tassani pitsanngorsaasoqarlunilu pitsaanerusumik ingerlatsisoqarsinnaasoq.

Tusarniaanermi akissutini arlalinni oqaatigineqarpoq taamatut siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik aalisartut arlallit inuussutissarsiutertik unitsittariaqalissagaat.. Tamanna eqqoqqissaanngilaq. Inatsisip uuma akuersissutigineratigut pinngitsaaliilluni aalisartuerusaasoqarnaviannngilaq. Aalisartut PNNP-mut ikaarsaarussuttut ikaarsaarsinnaapput aalisartullu qangatut paggatassiinermik aallaavilimmik aalisarnerminnik ingerlatsiinnarusuttut tamanna sulii periarfissariissavaat. Siunissarli ungasinnerusooq isigalugu aalisartut pissusissamisoortumik ikilisussaassapput, tamannalu aqutsiveqarfimmi 47-mi sinerissap qanittuani aalisartut agguaqatigiissillugu ukioqqortusisimanerannik pissuteqartussaavoq. Taamaasilluni aalisartut ilaat utoqqalernertik pissutigalugu aalisarunnaartussaassapput.. Taakkua pisassaat aalisartunit allanit nutaanit ingerlatsereersunilluunniit aalisarnerminni pitsaanerusumik atugaqalerusuttunit pisiarineqarsinnaalissapput.

Aalisarnek pillugu Ataatsimiititaliarsuaq isumaliutissiissummik suliaqarnermini misissueqqissaarnerpassuarnik ingerlatsisimavoq, taakkulu ilaatigut takutippat aqutsiveqarfimmi 47-mi qaleralinniarnermut tunngatillugu aaqqissusseqqittoqartariaqartoq.

Naalackersuisut isumaqarput PNNP-p eqqunneqarneratigut aalisartunut ataasiakkaanut ajoqutissat iluaqutissanit ikinnerusut. Tamatumunnga pissutaavoq aalisartut ataasiakkaat TAC-ip ilaanik aalajangersimasumik namminneq naleqqussarfigisinnaasassaminnik peqalernissaat. PNNP-mik aaqqissuussinerup eqqunneratigut taarsigassarsisinnaaneq periarfissaalissaaq, pisassat pigisat qularnaveeqqutigineqarsinnaalissammata. PNNP atorlugu aalisarnek taamaasilluni sinaakkutit eqqarsaatigalugit aalisartunut ataasiakkaanut pitsaanerusumik atugassaqartitsiffiulissaaq, aalisar aalisarnek pitsaanerusumik pilersaarusiorneqarsinnaalissammata, inatsimmi aalajangersarneqarsimasumi, aalisartooq piffissami aalajangersimasumi pisassani aallaavigalugit aningaasaliisinnaalissagami. Tamatuma saniatigut inatsit aqutitigalugu pisassiissutinit pissarsiat kingornunneqarsinnaalissapput.

Aqutsiveqarfimmi 47-mi PNNP-mik eqqussinissaq kajumissuseq naapertorlugu imaluunniit qaleralinnianut tamanut atuutsinneqassanersoq Naalackersuisunit nalilersoqqissaarneqarsimavoq. PNNP aqutitigalugu aalisarnermi iluaqutissat akornutissanit amerlanerusut Naalackersuisut - Aalisarnek pillugu Ataatsimiititaliarsuarlu isumaqaraluartut aalisartut ilaasa

paggatassiisarnermik ingerlatiinnarusunnerat, periarfissaasortaaq, Naalakkersuisunit akuersaarneqarpoq.

Immikkoortoq 47-mi qaleralinniarnermi PNNP-mik eqqussisinnaanissamut tusarniaanermi akissutit tunngavigalugit siunnersuummik allanngortitsisoqanngilaq.

2. Tusarniaanermi akissutit ataasiakkaat

2.1 Arctic Prime Fisheries

2.1.1. Arctic Prime Fisheries ApS-ip (APF) aalisarnerup tamarmiusup pisariillisarnissaanik kissaateqarneq tapersorsorjaa, taamaalilluni naleqarnerulersitsineq pilersinneqassasoq unnerlugu tamannalu inuiaqatigiit atugartuut aningaasalersorneqarnerisa annertusinissaanut tunngavissiissasoq oqaatigineqarluni. Pingaaruteqarporli siunnersuummi aningaasaliisartunut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu aningaasaliisinaanerup sinaakkusiornissaa aalisarnermillu ingerlatallit ataasiakkaat suliniuteqarfigalugit, tassunga ilanngullugu. Suliffeqarfiit aalisarnermik ingerlatallit ingerlaannarsinnaanerisa qulakkeerneqarnissaat ilutigisaanillu aningaasaliissutissatigut isumannaallisaffigineqarnissaat.

Siunnersuummi siunertat pingaarnert ilagaat inuussutissarsiummut sinaakutissanik aalajangersimasunik pilersitsinissaq, sillimmateqarnissamik patajaassusermillu tunngaviliisussamik taamalu aamma ungasinnerusoq isigalugu aningaasaliissutissanik tunngavissiisumik.. Taamaaliorneq iluaqutaassaaq ilaatigut kalaallit akornanni aalisarnerup iluani aningaasaleerusuttunut, tassunga ilanngullugit pensionisianik ingerlatsiviit assigisaalu inuit ataasiakkaat kattunnerisigut pilersinneqartartut eqqarsaatigalugit. Tamannattaaq PNNP-t aqutigalugit aalisarnermik inuussutissarsiut ammaanqarneratigut aalisartullu pisassaminnik qanoq siviutigisumik atuisinnaanissaasa inatsimmik tunngavilimmik paasiuminarsarnerisigut pissaaq. Raajarniarneq eqqarsaatigalugu sinerissap qanittuani raajarniat angallammi tunisassiorsinnaanerisa ammaanerasigut massakut sinerissap qanittuani raajarniartartut sinaakutissatigut pitsaanerusunik atugassaqartinneqalissapput.

PNNP-mik aaqqissuussisoqarneratigut ingerlatsisut PNNP-mut peqataarusuttut periarfissarilissavaat pinnaatitaaffimmik aningaasaliisussanik pissarsiniarnerminni qularnaveequtiginnissaa. Tamatuma saniatigut siunnersuummi pingaarnertut tunngavigineqartoq tassaavoq qitiusumik allaffissuarmi inatsisiliornarup aqunneqarnerani eqqarsaatigisariaqarmat aningaasaliisinaanerup pilerinartuutinnissaa, inuussutissarsiummut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasumik. Tamanna pissaaq siunnersuummi siunertamut aalajangersakkani anguniakkanut allanut ataqatigiissarlugu.

2.1.2. APF ilisimatitsivoq ingerlatseqatigiiffik 2007-imili ingerlatseqatigiiffiup aningaasaliissutaanit 33,33 %-it tikillugit nunanit allaneersunik piginneqateqarluni, tamannalu ilaatigut kilisaatinik

avataasiutunik nunamilu aalisakkerivinnik ingerlatsinermi allaffissornikkullu ingerlatsinermi ilisimasassanik tunisivoq. Suleqatigiinneq aammattaaq aalisarnermi aningaasaliinissamut atugassanik nunani allani aningaaserivinni taarsigassarsinissamut periarfissiisimavoq.

APF naliliivoq ingerlatseqatigiiffik immikkut akuersissutaagallartut tunngavigalugit suliffeqarfimmik ingerlatsisinnaangitsoq, taamaaliornikkut APF-ip suliffeqarfittut aningaasaliissutunik pisariaqartunik ungasinnerusorlu isigalugu eqqanaarisussanik pissarsisinnaangimmat. APF-ip inassutigaa siunnersuummi § 11, imm. 2 allangortinneqassasoq, taamaaliornikkut sillimmateqarnissaq pisariaqartoq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugu aningaasaliinissamut periarfissaqalernissaq pilersinneqassammata. APF-ip inassutigaa inatsimmi taassumalu oqaaseqaatitaani allassimassasoq qanoq ilinerani immikkut akuersissummik piniartoqarsinnaanersoq kiisalu inatsimmi aalajangersarneqarsimassasoq immikkut akuersissutip atuuffiata sivikinnerpaaffissaa, tassani takuneqarsinnaasunngorlugit piffissaq aningaasaliiffiusoq nalikilliliiffiusorlu.

Kalaallit Nunaanni aalisarnerni tamani kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat Naalackersuisut kissaatigaat. Tamanna isumaqarpoq nunanit allaneersut piginneqataasutut aningaasalersuinerat periarfissaaajunnaassasoq. Taamaattorli taarsigassarsisitsisoq ingerlatami ataatsimi aalajangiisuulluni sunniuteqartussaangippat nunanit allanit aningaasaliisoqarnissaa anguniarneqarsinnaassaaq. Kalaallit 100 %-imik piginnittuunissaat pillugu piumasaqaat inatsimmi atuuttumi atuutereerpoq. Naalackersuisulli akuersaarpaat suliffeqarfiit aalajangersimasut immikkut ilisimasassat aningaasaliissutillu eqqarsaatigalugit nunanit allaneersunik piginneqataasussanik pisariaqartitsisinnaaneri, taamaattumik siunnersuummi § 11, imm. 2-mi immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissaq ilanngunneqarpoq

2.1.3. Pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) atuutilernissaannut APF isumaqataavoq, inassutigalugulu siunnersuummi § 28, imm. 1-imi aamma aalisakkat allat ilaatinneqassasut, tassunga ilanngullugit Tunumi aalisakkat natermiut. Tamatumunnga pissutaavoq PNNP-mik killilersuineq APF-imut aalisarnermilu suliffeqarfinnut nutaanut periarfissangussammat pisassiissutinit pissarsiasat taarsigassarsinermi qularnaveeqqutitut atorsinnaangornissaat ilutigalugulu ingerlatseqatigiiffinni kalaallit aningaasaliinissaannut tunngavissiisoqarluni. APF pisassiissutitut qummut killiliussaq pillugu oqaaseqaateqanngilaq, ilisimatitsissutigalugulu aningaasarsiornermut isumannaatsumik pisassiisarneq tunngavissiuunneqartariaqartoq.

APF-ip kissaata qaleralinniarnermi PNNP-ip Tunumut eqqunneqarniarneratigut ilaatigut Naalackersuisunit akuersaarneqarpoq.

2.1.4. APF-imittaaq inassutigineqarpoq piffissaq pisassiiffiusoq sivikinnerpaamik ukiunut 20-nut aalajangersarneqassasoq, taamaaliorneq piffissamut nalinginnaasumik aningaasaliinermut nalikillisaanermullu atorneqartartumut naapertuunnerussammat. Taamaaliornikkuttaaq PNNP-it pitsaasumik isumannaatsumillu taarsigassarsisinnaatitaanerannik iluaqusiissaaq taamalu aalisarnermik ingerlatsiviusumi ingerlasuni nutaanilu aningaasalersueqataassalluni.

Immikkoortoq 1.4 innersuussutigineqarpoq.

2.2. Issittumi Sakkutooqarfik

2.2.1. Illersornissaqarfiup (AKO) siunnersuummi § 5-imut ataqatigiissillugulu siunnersuummi § 14-imut taakkulu oqaaseqaatitaannut tunngatillugu maluginiarpa inatsisissatut siunnersuummi § 5-imi inatsimmik atuutsitsinissamut piginnaatitsissut aalisarnermik nakkutilliinikkut ingerlanneqartussa nalingiimmik avinneqarsimasoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup kiisalu Issittumi Sakkutooqarfiup Aalisarnermik nakkutilliissutaasa akornanni.

Tamatuma saniatigut inatsimmi § 5-ip oqaaseqaatitaani allassimavoq nakkutilliineq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlanneqartussaasoq, Issittumi Sakkutooqarfiup Aalisarnermik nakkutilliissutai suleqatigalugit ingerlanneqassasoq, taamalu aalajangersagaq siornatigut atuutereersoq ingerlateqqinniarneqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 14-imi allassimavoq, Illersornissaqarfiup Aalisarnermik nakkutilliissutai kisimik pisinnaatitaasut, tamannalu inatsisissap oqaasertaani aalajangersakkatut immikkut taaneqarsimasoq, inatsisitigut tunngaviusunik maanna atuuttumik allannguinerusoq. Taamatuttaaq kapitali 14-imi allassimavoq, nakkutilliisinnaatitaaneq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmiittoq tassungalu tunniunneqassasoq, taannalu inatsisip oqaaseqaatitaani § 56, imm. 1-imut allassimasut malillugit nakkutilliinermi oqartussaasuusoq. Maannakkut pingaarnerusutigut nakkutilliisussaataaneq inatsisitigoortumik inissimavoq Illersornissaqarfiup aalisarnermik nakkutilliisoqarfiani politiinilu aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 27, imm. 1 malillugu akuersissutillu aammalu suliasat allat § 27, imm. 2 malillugu naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimasut pineqartillugit. Taakkualu saniatigut § 27, imm. 2-p naggataa kingulleq malillugu oqartusaasut akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut.

Illersornissaqarfiup inatsimmi § 5-imi allassimasut pisinnaatitaaffiup agguarsimaneranut tunngasut erseqqissarneqarnissaat pisariaqartippai. Inatsimmi assersuutigalugu allanneqarsinnaavoq Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliisui kapitali 14-imi suleqatigiinnissamillu isumaqatigiissummi sukumiinerusumik aalajangersarneqartumik allassimasutut nakkutilliinermik suliasanik aalajangersimasunik suliaqartussatut toqqarneqarsimasutut. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup pingaarnertut nakkutilliinermut oqartussaasuunera aalajangersakkami erseqqissumik allassimassaaq, Illersornissaqarfik

isumaqarmat taama siunertaqarluni inatsimmik siunnersuusiortoq allassimasoq. Illersornissaqarfiup apeqquserpaa eqqortuunersoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup, nakkutilliinermi oqartussatut allassimanera?

Nakkutilliinermut oqartussaaffiup kapitali 14-imi allassimanera paasineqassaaq tassaasutut Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA), imaluunniit nakkutilliinermut oqartussat allat Naalackersuisunit toqqakkat. Taamaalilluni Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutai kisimiillutik nakkutilliinissamut pisinnaatitaanngillat KANUAANA suleqatigalugu nakkutilliineq pisarmat.

Siunnersuummi ingerlateqqinneqarpoq nakkutilliinermik aaqqissuussinerup maannakkut atuuttup Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit aamma Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutaasa isumagisartagaat, KANUAANA-p sinerissamut qanittumi nakkutilliisutut, Illersornissaqarfiullu Aalisarnermik Nakkutilliissutaasa avataasiarluni aalisarnermik nakkutilliisutut. Tamanna suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiornikkut KANUAANA-p Issittumi Sakkutooqarfiullu akornanni pilersinneqarsimavoq.

Inatsisissap piareersarnerani Kalaallit Nunaanni Politiinit ilisimatitsissutigineqarsimavoq, suliassaqaqarfinnut tiguneqarsimasunut atatillugu Kalaallit Nunaanni Politiit nakkutilliinermut oqartussaannngitsut. Kissaatigineqassappat politiit suliassanik allanik Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi allassimasut saniatigut, tamanna pisinnaavoq inatsisinik atoritsinermut ministerip akuersineratigut. Aalisarnermut oqartussaaffik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnikummat, Kalaallit Nunaanni Politiit nakkutilliisussaatitaanngimmata, KANUAANA-p nakkutilliineq isumagisassarilersimavaa.

Siunnersuummi KANUAANA-p imaluunniit Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutaasa pingaarnertut nakkutilliisussaatitaanngillat, nakkutilliineq pisarmat Naalackersuisut nakkutilliisussatut toqqagaanit ingerlanneqarluni kiisalu Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutaanit. Suliassaqaqarfiilli taakku tamarmik kapitali 14 malillugu suliassiisutaasunik timaliiniarlutik nakkutilliisussaatitaapput.

Nakkutilliisoqarfiit taakku marluullutik suleqatigiissutissaat nassuiarneqarsimapput siuliani taaneqareersumi KANUAANA-p AKO-llu akornanni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi.

Kikkut nakkutilliisussaatitaanerat paatsuungassutaqqunagu siunnersuummi kapitali 14 allannngortinneqarpoq immikkoortinneqarunnaarlutik "nakkutilliisussaatitaasoq" aamma Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutai". Tassunga ilannngullugu siunnersuummi § 5-i innersuussutigineqarpoq, allassimammat "nakkutilliinissamut oqartussaasut" Kalaallit Nunaanni

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik aamma Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutai peqatigiillutik nakkutilliinermik ingerlatsisuusut Siunnersuummi nakkutilliisussaaneermut oqartussat pillugit nassuiaataani § 3, nr. 27-mi naapertuuttumik allangortinneqarpoq, siunnersuummilu § 3-mi, nr. 28 peerneqarpoq.

2.2.2. Siunnersuummi §§ 56-imut aamma 57-imut nassuiaatit pillugit AKO allappoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup siornatigut Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliisuisa politiillu isumagisartagaat tigusimagai siunissamilu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik kapitali 14 malillugu pisariaqartitsisoqartillugu politiinit Illersornissaqarfiullu Aalisarnermik Nakkutilliisuinit ikiorneqarnissamat kissaateqarsinnaasut. Inatsisilli oqaaseqaataani allassimasoq ingerlatseriaatsip maanna atorneqartup ingerlaannarnissaa siunnersuutigineqartoq kiisalu Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutaasa Issittumi Sakkutooqarfimmut atasup kapitali 14 malillugu nakkutilliineq tigusinnaagaa, tamanna pillugu danskit naalagaaffimmi oqartussaasuinik isumaqatigiissuteqartoqarsimappat.

Illersornissaqarfiup apeqquserpaa inatsisiliortup siunertarineraa aqqissuussinerup atuuttup Issittumilu Sakkutooqarfiup aalisarnermik nakkutilliissutaasa suleqatigiinnarnissaat kissaataanersoq?

Illersornissaqarfiup innersuussutigaa Issittumi Sakkutooqarfiup aalisarnermik nakkutilliisuuginnarnissaa pillugu nutaamik isumaqatigiissutissaq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aamma Illersornissaqarfiup sakkutuut Aalisarnermik Nakkutilliissutaasa akornanni siusinaarluni isumaqatigiissutigineqassasoq, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfimmit kissaatigineqarpat aqqissuussinerup ingerlatiinnarneqarnissaa. Illersornissaqarfimmit pisariaqarsorineqarpoq ilaatigut soorlu Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Nakkutilliissutaasa nakkutilliinermi suliassanik sorpianik sumilu isumaginnittuunissaa isummerfigineqassasoq.

Immikkoortoq 2.2.1. innersuussutigineqarpoq.

2.2.3. AKO-mit maluginiarneqarpoq siunnersuummi § 69-imi aalajangersakkami tungavissiorneqarsimasoq Naalackersuisut akiliisitsiniarnermik sulianut imatut aalajangersaasinnaangorlugit "inuk pineqartoq unioqquitsinermi pisuusutut nassuerpat piffissaliunneqartutullu aalajangiussap piumasaaqateqarluni sivitsorneqarsinnaasup iluani, akiligassatut nalunaarutigineqartumik akiligassinneqassasoq, suliassamik eqqartuussivikkoortitseqqaanngikkaluarluni. Taamatuttaaq arsaarinnittoqarnissaanik piumasaaqateqarneq, tassunga ilanngullugu pigisanik nalilinnik arsaarinnissinnaaneq, eqqartuussivikkoortitsinngikkaluarluni aalajangiiffigineqarsinnaasut."

Illersornissaqarfiup eqqartuussiviit avaaqullugit arsaarinnissinnaanermut tunngavissamik aalajangersaasoqarnissaa eqqarsarnartoqartippaa. Illersornissaqarfimmi isumaqartoqarpoq taamatut aalajangiisinnaatitaanik eqqartuussiviit suliassarigaat Illersornissaqarfimmi umiarsuup nakkutilliissutip naalagaata suliassarinagu.

§ 69-imi eqqarsaatigineqarsimappat nakkutilliinermut oqartussaasup iliuseqarsinnaanerata isumannaatsuutinnissaa, tamanna qularnanngitsumik arsaarinninnermi uppersaatissanik qulakkeerinikkut (siunertamik annaasaqarumanani), ilaatigut eqqartuussisarnermut inatsimmi malittarisassat aammattaaq immi qularnaveeqqusisut arsaarinninnissamut aalajangiinissap eqqartuussisumiittariaqarneranik, pisinnaatitsissummik ilassuserneratigut aatsaat tamanna pisinnaammat.

Eqqartuussiviit avaaqullugit arsaarinnissinnaatitaanermut AKO-p tunngavilersuutaanut Naalakkersuisut isumaqataaangillat.. Eqqartuussivik avaaqullugu arsaarinninnermi allaffissornikkut akiliititsinermi suleriaatsit assigiipput.

Pineqartup unioqquitsinermut pisuunerminik nassuernissaa tunngaviliisuussaavoq taamalu piffissaliussap erseqqinnerusumik aalajangersaaffiusup iluani eqqartuussivik avaaqullugu akiliisinnegarnissaminik akuersippat taamatullu arsaarinninnissaq akuersaarlugu taamatut pisoqartussaavoq.. Akiligassiinermik arsaarinninnermilluunnit allaffissornikkut aalajangersaasoqartillugu qinnuteqartoqarneratigut akiliinissamut piffissarititaasoq sivitsorneqarsinnaavoq.

Akiliisitsinissamut suleriaasissaq taassumalu qanoq iluseqarnissaa maleruaqqusaliornikkut nakkutilliinermut oqartussaasunut, aalisarnermik nakkutilliissutinut umiarsuarnullu nakkutilliissutinut najoqutassiuunneqartussaavoq..

Ullumikkut atorreqartartoq tassaavoq aalisarnermik ingerlatsisunut nalunaarsugassanik kingusinaarlutik nassiussisunut akiligassiisarneq, EU-p pisinnaatitsissummik inatsisaanik tunngaveqartoq.

Taamatutaaq arsaarinninnissamik periarfissaq siunnersuummi periarfissaavoq, tassunga ilanngullugu nalilinnik arsaarinninnissamik allaffissornikkut aalajangiisinnaatitaaneq.

Unioqquitsinermi sakkoq nakkutilliinermi oqartussaasunit tigummineqarallassaaq pineqartup pisuunerminik atsiornissaata kiisalu eqqartuussivik avaaqullugu arsaarinnissummik aalajangersaanissamut isumaqataanerminik nalunaaruteqarnissaata tungaanut. Piumasaqaatini taakkunani tunngavissani marlunni ataaseq eqquutitinneqanngippat eqqartuussivik avaaqullugu arsaarinnittoqarsinnaanngilaq.

Taamatutaaq pigisanik nalilinnik eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinnittoqarsinnaavoq.

Eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinninneq eqqartuussivillu avaqqullugu akileeqqusineq pisariinnerupput, amerlanertigullu unnerluussisussaataasuni eqqartuussivik aalajangiinernut naleqqiullutik pisariinnerullutik, taamaammallu - aamma eqqartuussiviit oqilisaaffiginissaat eqqarsaatigalugu - innuttaasup suliani oqinnerusuni suliap allaffissornikkut aalajangiiffiginissaanik toqqaasinnaanissaa tulluurtutut isigineqarpoq.

Pineqartorli allaffissornikkut aaqqitaminik akiligassinneqarnerminut akerliuppat imaluunniit eqqartuussivik avaqqullugu arsaarinninnissamat suliaq Politiinut suliaassiissutigineqassaaq, eqqartuussivikkoortinnissaa siunertaralugu.

2.3 Avannaata Kommunia,

2.3.1. Avannaata Kommuniani kommunalbestyrelsip (kommunalbestyrelsip) siunnersuummi oqaatsip "pijuartitsinerup" itisilerneqarnissaa kissaatigaa, tassungalugu tunngatillugu oqaatigalugu kommunalbestyrelsimut pingaartuusoq aalisartut innuttaasullu, atugaasa pitsaasuunissaat. Kommunalbestyrelsimut erseqqissarneqarpoq siunnersuummi pingaarnerutittariaqartoq innuttaasunik illersuinissap siunnerfiginissaa, innuttaasut imminnut pilersorsinnaanissaat pineqarmat. Kommunalbestyrelsimut akuerineqarsinnaanngilaq pisassiissutit tamakkerlugit aalisarneqarpata aalisartut nunami suliffissarsiortariaqalernissaat.. Aalisartut inuusutissarsiummik ataavartumik ingerlatsisinnaanerit qulakkeerneqartariaqarpoq.

Siunnersuummi ataatsimut isigalugu tunngaviginiarneqarpoq pisuussutit aalisarneqarsinnaasut pijuartitsinermik tunngaveqarluni iluaqutiginnissaat. Ilaatigut qulakkeerniarneqarpoq aalisagaqassutsip siunissami ungasissumi sivisunerpaamik pijuartitsisumik iluaqutiginiarnissaa ilaatigullu aalisagaqassutsip ajalusuunnginnissaa tamatumalu kingunerisaanik inuit isertitaqarnissaminnut tunngavissaarunnissaat.. Innuttaasorpasut aalisarnermik annertuumik isumalluuteqarnerat Naalakkersuisut akuersaarpaat, taamaattumillu TAC-ip kigaatsumik tulluarsarneqarneratigut ingerlataqartut pisariaqanngitsumik sakkortuumik eqqorneqarnaveersaarnissaat Siunniunneqarpoq.

Sumiiffimmi 47-mi aalisartut PNNP-mik aaqqissuussinermut nammineq kajumissutsiminnik ilanngunnissaat siunnersuummi atuutilersinniarneqarpoq. Aaqqissuussinerup aalisartut periarfississavai pisassiissutinik pissarsinermikkut inuusutissarsiummik atorluanaanissaannik, siunnersuummi akuersissutitut pissarsiarineqartup sivisussusaata nalinganut. PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaanikkut - ukiuni kingullerni tallimani ingerlataqartut agguaqatigiissillugu pisaasa nalingannut tunngaveqartumi – ataasiakkaat periarfissarilissavaat ukiumi ilivitsumi aalisarsinnaaneq allanik unammillerteqarani pineqartorlu TAC-ip nungunnissaata tungaanut.

Tamanna ataasiakkaanut aalisarnermik pilersaarusiornissamut aaqqissuussinissamullu periarfissiissaaq taamaalilluni pineqartup inuussutissarsiutini ataavartumik ingerlassinnaalissallugu.

Siunnersuummi atuutilersinniarneqarpoq TAC-ip ukiumoortumik pissarsiarineqartartup taamaallaat Naalakkersuisunit iluarsiivineqarsinnaanissaa, pissutsit immikkuullarissut atuutsillugit tamannalu pisartussaassaaq ilisimatuussutsikkut siunnersuisartut aalisarnermilu siunnersuisoqatigiit aqqusaaqqaarlugit. Aalisarnermik inuussutissarsiummi ingerlataqartut patajaatumik ingerlanissaat qulakkeerniarlugu aamma sunniteqarnissamut akuliutinnginnissaq isiginiarlugu aalajangersagaq atuutilersinniarneqarpoq. TAC qaqtigoortumik ukiumi atuuttumi qaffanneqassagalarpat, ukiumoortumik nalunaarusiami iluarsiiisuteqarnermut pissutaasoq saqqummiunneqassaaq, Inatsisartuni oqaluuserisassanut ilanngunneqartussaq, tak. siunnersuummi § 53.

Kommunalbestyrelsip oqaaseqaatai siunnersuummi piujuartitsinerup atorneqarta allannguuteqartinneqarnissanut pissutissaqartitsisimangillat.

2.3.2. Kommunalbestyrelsi pisassiissutinit piginnittuunissamut kiisalu pisassiissutissat qummut killissaanut ataatsimut isigalugu isumaqataavoq kisiannili ernummatigalugu pisassiissutinit pigisat 20 %-ii tikillugit suliffeqarfiit imaluunniit soraarnerussutisianut karsit aningaasaateqarluartunit pissarsiarineqarsinnaalissammata. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsimit maluginiarneqarpoq 85 %-imik iluaquteqarnissamut pisussaaffik akuerineqarsinnaasoq, kisiannili ingerlataqartup aalisakkanik allanik aalisarnini pissutigalugu pisassiissutit tamakkerlugit aalisarsinnaanngippagit susoqarsinnaanera pillugu oqaaseqaatini erseqqissaasoqarnissaa pisariaqartillugu.

Siunnersuummi § 35-atuutilersinniarneqarpoq 85%-imik iluanaaruteqarnissamik pisussaaffiliinerusooq, Taamaaliornikkut ilaatigut qulakkeerniarneqarpoq ingerlatsisup pisassiissutinit pigisai pisinnaasaanut naapertuunnersut.. Siunnersuutip siunertaaraa pisassiissutit k tamakkerlutik aalisarneqarnissaat. Ingerlataqartup ataatsip ukiumut pisassiissutini tamakkerlugit aalisarsinnaanngippagit, pineqartup periarfissaraa ukiumut pisassiissutisiami 8 %-ii tikillugit tuninissaanut. kiisalu erseqqinnerusumik tunngavilersuuteqarnani 15 %-ii tikillugit nuunnissaanissani periarfissaraa (ukiumut pisassiissutit tunineqassappata pisassiissutit nuunneqarsinnaasut 15 %-it ilanngaatigineqarsinnaapput). 8 %-imik annertunerusunik tunisinissamik pisariaqartitsisoqassappat 8 %-it sinnerlugit tunisinissamut akuersissummik Naalakkersuisut tunisisinnaapput, piumasaqaatit erseqqinnerusut arlallit naammassineqarsimappata, tak. § 39, imm. 4.

Siunnersuummi § 35-mi aalajangersagaq pineqaatissiisutaasinnaavoq. Tassa imaappoq pisassiissutit tamakkiisumik iluaqutigineqarsimangippata akiligassiisoqarsinnaavoq. Ingerlataqartoq ataaseq pisassiissutini uteqattaartumik tamakkiisumik iluaqutigisinnaanngippagit naggataatigut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pigisaminik arsaarneqarsinnaavoq. Taamatut pisoqartillugu atsikkutigissaartumik tunngavissarsiornissaq qimerloorneqartartussaavoq.

2.3.3. Kommunalbestyrelsi ernumavoq isornartoqartillugulu politikikkut akuliuffigineqanngitsumik pisassiissutinik angissusileriikkanik allaffissornikkut agguaassisinnaalernissaq. Kina pisassiissutinik agguaassissanersoq kinalu ataatsimiititaliamut peqataassanersoq kommunalbestyrelsimit apeqqutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsi ilisimatitsivoq "agguaassinissamut ataatsimiititaliami" aalajangiussap sumut maalaarutigineqarsinnaanera ilanngunneqarsimangitsoq.

Kommunalbestyrelsip nalilerpaa agguaasseriaatsip tamakkiisup Naalakkersuisunit Akisussaaffigineqarnissaa toqqissisimanartuusoq periutsillu siunissami ingerlatiinnarnissaa kissaatigineqarluni. Qinikkat aalajangiisinnaanerat tassuunakkullu tamat oqartussaaqataanerannik pingaartitsineq erseqqissaataavoq, pisuussutinik agguaassisarneq allaffissornikkuinnaq ingerlanneqarsinnaanngitsoq unnerlugu.

Siunnersuummi Naalakkersuisut TAC-mik aalajangersaasartuunissaat attatiinnarneqassasoq siunnersuutaavoq, tak. siunnersuummi § 17, PNNP-millu aaqqissuussinerumut ilaanngitsunik pisassiissutit agguaassisinnaasut tassatuaapput Naalakkersuisut. Pisassiissutilli aalajangersarneqartartussaapput aqutsinermi pilersaarutit atuumassuteqartut Naalakkersuisunillu akuerineqarsimasut malillugit, tak. Siunnersuummi § 16 Aalisagaqassutsimut ataatsimut aqutsinissamik pilersaaruteqanngippat, Naalakkersuisut aalajangersaassapput ukiumut pisassat qanoq annertutiginissaannik. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq siunnersuummi naalakkersuisoqarfimmit aalajangiinernut maalaaruteqarfissamik ilanngussaartoqarsimangimmat, nalinginnaasumillu periutsit malissagaanni suliaassanngortitseqqinnerit taamaattoqartillugu atuuttartussaapput. Kommunalbestyrelsip oqaaseqaatai siunnersuummik allannguinnessamut pissutissaqartitsinngillat.

2.3.4. Kommunalbestyrelsimit oqaatigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi kommunalbestyrelsip malittarisassanik suliaqarsinnaanera atorunnaartussaasoq akuersarneqarsinnaanngitsorlu taamatut aaqqissuussisoqarnissaa. Kommunalbestyrelsi ilisimatitsivoq najukkami oqartussaaqataaneq tassuunakkullu kommunalbestyrelsimik qanimut suleqateqarnikkut malittarisassiortarneq Naalakkersuisoqarfimmut nuunniarneqartoq, imatullu paasisariaqartoq Uummannap eqqaani qaleralinniarnermut malittarisassat Nuummiit suliarineqartalissasut. Tamanna najukkamik akisussaaffiaaneruvoq kommunalbestyrelsillu kissaatigaa aaqqissuussinerup maannakkut atuuttup atuutiinnarnissaa.

Naalackersuisut maluginiarpaat kommuninut piginnaatitsissutit manna tikillugu atuuttut allannguuteqaratik siunnersuummi § 46, imm. 2 naapertorlugu ilusaalu allanngortinnagu ingerlateqqinneqartussaasut.

2.3.5. Avannaata Kommunianiit ataatsimoorussamik oqaaseqaatigineqartup saniatigut kommunemi partii Siumut ima oqaaseqaateqarpoq:

Avannaata Kommuniani Siumut ilisimatitsivoq akuersissutinut ingerlatsivimmik pilersitsisoqarnissaa akuerisinnaanngikkitsik.

Naalackersuisut maluginiarpaat siunnersuutikkut immikkut akuersissutinut ingerlatsivimmik pilersitsisoqarnianngitsoq.

2.3.6. Tamatuma saniatigut Avannaata Kommuniani Siumup gruppiata kissaatigaa nunami tunitsiviit piginnittutut pisassiissutinik pissarsisinnaatitaassanngitsut.

Akuersissummik pissarsinissamut piumasaqaatinik naamassinnittoq, tak siunnersuummi § 9, aalisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat malillugit taanna pisassiissutinit killilersorneqarnani pigisaqarsinnaatitaavoq. Siunnersuummi atuutilersinniarneqarpoq atuisussaataa nermut pisussaaffeqarneq 85 %-iusoq aammalu pisassiissutinit ukiumoortumik pissarsianit qanoq atsigisut noqqutigineqarsinnaanersut. Ingerlataqartup aalajangersakkat taakku malissinnaanngippagit tamatuma kinguneranik pisassiissutitut pissarsiat utertinneqarsinnaapput..

Avannaata Kommuneani Siumup oqaaseqaatai siunnersuummi allannguinessamut pissutissaqartitsinngillat.

2.3.7. Aqutsiveqarfik 47-mik ataasiinnarmik pilersitsisoqarnissaa akuersaanngilarput.

Sinerissamut qanittumi qaleralinni arnermut maannakkut aqutsiveqarfiusut siunnersuummi aalajangiussimani arneqarput Avannaatalu Kommuniani Siumup oqaaseqaatai siunnersuummi allannguuteqartitsinissamut pissutissaqartitsisimannngillat.

Tak. siunnersuutip § 15-iat tassani allaqqammat aqutsiveqarfinnik malittarisassiuussisarneq aqutsisoqarfillu suunerinik immikkoortuinillu nassuiaatit tamakkulu nalunaarutikkut iluarsiiqqineqarsinnaaneri.

2.3.8. Ilanngullugu kissaatigaarput aalisartut Ilulissat avannaaniittut tamaasa eqqarsaatigalugit periarfissaasariaqarmat aningaaserivinnit taarsigassarsisinnaanissaq.

Aningaaseriveqarneq taarsigassarsisarnermullu tunngasoq aalisarneq pillugu inatsimmi iluarsiivigineqarsinnaanngillat, aalisartut ataasiakkaat aningaaseriviullu akunnerminni aaqqitassarimmatigit. . Siunnersuutikkulli immikkoortoq 47-mi PNNP-mik aalisarnissamut periarfissamik pilersitsisoqarnissaa siunnersuutaavoq. Ingerlatallit periarfissarilissavaat pisassiissutinik pissarsinermikkut taarsigassarsinissamut qularnaveeqqusiinnaanngornissartik tamannalu taarsigassarsinissamut periarfissiisussaavoq.

Avannaata Kommuneani Siumup oqaaseqaatai siunnersuummi allannguinnessamut pissutissaqartitsinngillat.

2.4. BankNordik

2.4.1. BankNordik ilisimatitsivoq siunnersuummi § 11, imm. 4 aningaaseriviit taarsigassarsititsinissamut akuersisinnaanerannut annertuumik pingaaruteqartoq. Aningaaserivinnut pingaaruteqarluinnarpoq taarsigassarsianik akuersinermi ilisimaneqareertariaqarmata piunasaqaatit suunersut, aammalu akiliisinnaajunnaartoqartillugu qularnaveeqqummik tigusinissamut periarfissat suunersut.

BankNordikip inassutigaa aalajangersagaq erseqqissarneqassasoq, inatsimmi erseqqissumik atuarneqarsinnaanngorlugi qularnaveeqqummik akiligassarsitsisutut qularnaveeqqummik pigisaqalersimagaanni immikkut akuersissummik pissarsiniartoqarsinnaanera assersuutigalugu qaammatini 12-ni atuuttussamik sivitsuinissamillu periarfissaqartitsisumik, qularnaveeqqutit pissarsiat tuninissai ajornakusoortillugu.

BankNordik ilisimatitsivoq taamatut erseqqissaaneq pingaaruteqarluinnartuusoq, tassami aningaaserivimmit siunnersuummi § 9, imm. 3, nr. 2-mi piunasaqaat naammassineqarsinnaanngimmat. Imaappoq aningaaserivik Nuummi najugaqaraluarluni Kalaallit Nunaannullu aalajangersimasumik atassuteqaraluarluni, CVR-mi nalunaarsuiffimmi "kalaaliugaluarluni" sulinerminilu tamakkiisumik Kalaallit Nunaannut akileraartussaataagalarluni aningaaseriviup pigisaanik piginnittuunermut tunngasuni piunasaqaatini imm.2-mi nr.1-3 naammassisinnaanngimmagu, aktiaatit NASDAQ COPENHAGENIMIT nalunaarsugaammata aktiaatillillu nunarsuarmi sumi tamaani siammarsimasuullutik.

BankNordikip oqaaseqaatai naapertorlugit siunnersuummi § 11, imm. 4 Naalakkersuisunit erseqqissarneqarpoq.

2.4.2. BankNordikip maluginiarpaa siunnersuummi § 23-mi piginnaatitsissut annertusoq, aammalu inatsisip allassimasortaani imaluunniit inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaatitaani takuneqarsinnaanani piginnaatitsissut taanna qanoq atorneqassanersoq, imaluunniit taanna inatsimmi §§ 33-mut aamma 34-mut qanoq attuumassuteqarnersoq.

Aalajangersagaq taanna akuersissutit/pisassiissutit atugassanngortinneqarsimasut atorunnaarsinnissaannut immikkut periarfissatut isigineqassava, imaluunniit §§ 33-mit aamma 34-mit killeqartinneqarpa? Maanna allassimanera malillugu §§ 33 aamma 34 apeqqutaatinnagit akuersissutinik / pisassiissutinik atorunnaarsitsinissamut immikkut periarfissatut isigineqarsinnaalluarpoq, tamatuma kingunerisaanik inuussutissarsiortunut annertuumik nalorninartumik kinguneqarsinnaalluni tamatumalu malitsigisaanik aningaaseriviit tungaanniit aalisariutinik aningaasalersuerusussutsimik apparsaasinnaalluni.

Siunnersuummi § 23 inatsimmik atuuttumik ingerlatitseqqinneruvoq inatsimmilu sinaakkutissat malillugit aqunneqartussaalluni, taamaasilluni Naalackersuisut iliuuseqarnissamut periarfissaannik annikinnerulersitsilluni.. Aalajangersagaq ataatsimut aalajangersaaffiuvoq, Naalackersuisunillu piginnaatitsilluni ataatsimut isigalugu ukiumoortumik aalisarsinnaanermut akuersissutinik Iluarsiiisuteqarnissamut. Aalajangersakkap ingerlatsisup nalinginnaasumik pisinnaatitaaffii annikillisanngilai, tassunga ilanngullugit, siunnersuummi §§ 33 aamma 34..

2.4.3. BankNordikip siunnersuummi § 33, imm, 1-imut tunngatillugu oqaatigaa piffissaq pisassiissutinit pigisaqarfiusoq ukiunut qulinut aalajangersagaasoq (taamaattorli Kalaallit Nunaata Kitaani saattuarniarnermut ukiut tallimaasut). Tassunga tunngatillugu aningaaserivik ilisimatitsivoq nalinginnaasuunngitsoq umiarsuarmik pisinermi taarsigassarsineq taamaallaat ukiunut qulinut sivissussuligaasarnera, taamaattumillu piffissap pisassiissutinik pigisaqarfiusup sivikitsup kingunerissagaa ingerlataqartup nutaap aningaasalersuinissaminik ajornakusoortitsinera. Taamaappoq aalajangiisuutinnagu aalajangersakkamik "malinnaatitsineq" atuukkaluarpalluunniit, ukiut tamaasa ukiunut qulinut inissiisarnikkut (kitaani saattuarniarnut ukiut tallimaatinneqarlutik). Nalinginnapajaajuvoq umiarsuarmik pisinermi akilersuisitsinerup ukiunut 15-inut tagginneqartarnera, taamaattumillu pisassiissutinik pigisaqarnermut ukiut 15-iunissaat taggikkaanni ingerlataqartut nutaat aningaasaliisussanik nassaarnissaannut annertunerujussuarmik periarfissiissagaluarluni..

Immikkoortoq 1.4-mut innersuussutaavoq.

2.6.

Nunaqarfiit peqatigiiffiat KANUNUPE

2.6.1. KANUNUPE ilisimatitsivoq isorliunerusuni aningaaseriviit sukannersumik killilersuinerat pissutigalugu angallatinik umiatsiaaqqanillu nutaanik pissarsiniarneq ajornakusoortorujussuusoq. Taamaattumik KANUNUPE-mit maluginiarneqarpoq sinerissamut qanittumi saarullinniartut qalerallinniartullu arlalissuit siunnersuummi § 10-mit immikkut eqqugaanissaat. KANUNUPE-mit kissaatigineqarpoq immikkut eqqumaffigineqassasoq aalisartut taakku angallammik piginneqataannnginnertik pissutigalugu inuussutissarsiumminnik arsaarneqarsinnaanerat

kissaatigineqarlunilu aamma aalisartut taakku suli aalisariutitaanngitsut ikaarsaariarnermi tulluarsakkamik periarfissinneqassasut. Tamatuma saniatigut KANUNUPE-p siunnersuutigaa umiatsiaaraq Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup angallatinut nalunaarsuiffiani imaluunniit § 10-mi, imm. 2 malillugu umiarsuarnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsugaassanngitsuq.

Tamatumalu malitsigisaanik umiatsiaararsortut imaaliallaannaq § 25-mik naammassinninnaanngitsut oqaatigerusupparput, pingaartumik nalunaarsuisarnerup pappilissatigut maannakkut ingerlanneqartarnera eqqarsaatigalugu. (Allattuiviit imermik innarlerneqartarmata)

Siunnersuummi § 25 akuersissummut tunngatillugu paasisutissat suut takuneqarsinnaaneri pillugit suliffiup iluani ilitersuutitut isikkoqarpoq. Aalajangersagaq aalisartumut pisussaaffiliinngilaq akuersissummik immersuinissamik, ataasiakkaalli paasisutissanik pisariaqartinneqartunik aqutsisoqarfimmut tunniussisussaapput, sullissineq eqqortumik piniassammat. Akuersissutip qanoq toqqortarinissaanut piumasaqaatinik aalajangersagaq aalajangersaanngilaq, kisiannili piumasaqartoqarneratigut akuersissut takutinneqarsinnaasussaavoq..

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq PNNP-mi aalisarnermi qaammatit 18-it iluanni akuersissummut angallatimik nalunaarsuisussaataitanermut malittarisassat allanngortinneqarnaviannngitsut.

Oqaaseqaatit aalajangersakkami allannguinnissamut tunngavissiiinngillat.

2.6.2. KANUNUPE-mit maluginiarneqarpoq inatsisissatut siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuerineqassaguni isorliunerusunik eqquinerluttussaasoq, aammalu suliffissaqarfiusunut illoqarfinnut eqiterunnerulermik kinguneqartussaalluni. Tamanna aalisartut taamaallaat 33 tonsit sinnerlugit pisaqarsimasut kisimik akuersissummik tunineqartalernissaannik Ataatsimiititaliarsuup inassuteqarneranik tunngavilersorneqarpoq. 2023-mi aalisartut qulit missaasa Royal Greenlandimut Ilulissaniittumut tunisaqarnermikkut piumasaqaat taanna naammassivaat.

Naalackersuisunit oqaatigineqassaaq Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq 2019-imi pilersinneqartoq inassuteqanngimmat aalisartut 33 tonsit sinnerlugit pisaqarsimasut kisimik akuersissummik tunineqarnissaannik, aamma alisarnermut inatsisissatut siunnersuummi tamanna saqqummiunneqanngimmat. Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisummini tunngavigaa aalisartup ilaqttani pilersorniarlugit naammattumik kaaviiartaqarnissaminut qaleralinnik 33 tonsit missaanniittunik atorfissaqartitsinera. Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup peqatigisaanik paasisimavaa sinerissamut qanittumi qaleralinniartut 20 %-ii inorlugit 33 tonsinik annertunerusunilluunniit aalisartartut.

Taamaattumik sumiiffik 47-mi sinerissamut qanittumi qaleralinniartunut, PNNP-mik aaqqissuussinermik taallugu aalisariaatsimut atuutilersitsinissaq siunnersuutaavoq, aalisartuq qanorluunniit amerlatigisunik tamatuma siuliani pisaqarsimagaluarpat.. Erseqqissarneqassaaq pineqartup PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaalernissaq umiatsiaararsortut ataasiakkaat nammineq aalajangigassarigaat, sumiiffimmilu 47-mi sinerissamut qanittumi qaleralinniartut, pisassiissutinik paggatassiilluni aalisarnermik ingerlatsiinnarusuttut, tassani aamma periarfissinneqassammata.

Aalisartuq PNNP-mik aaqqissuussinermut nuuppat taassuma aalisagartassai pisassiissutinit tamarmiusunit ilanngaatigineqassapput, paggatassiilluni aalisartunut nalunaarutigineqarsimasumik.. Pisassiissutit aalisartunut paggatassiinikkut aalisartassinneqarsimasunut pisassiissutit ikiliartortussaapput, PNNP-mik aalisarnermik ingerlatsinermut nuuttut amerliartornerat ilutigalugu. PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaasut pisassiissutit annertussusaat pisassiissutinillu sinneruttut tunngaviatigut umiatsiaararsortup PNNP-mik aaqqissuussinermut nuunna ilutigalugu naatsorsorneqartassapput.

PNNP-imik aaqqissuussineq nammineq kajumissutsimik tunngaveqarluni peqataaffigineqartussaammat pisassiissutinit pigisaminnik tunisiniiaasut imaluunniit aalisarunnaarusuttut pinngitsaalineqassanngillat, aalisartup tamanna nammineq kissaatiginnippagu. Naalakkersuisut naatsorsuutigaat aalisartut aatsaat inuussutissarsiummik allamik aningaasarsiorfissaqaleraangamik aalisartuujunnaartarnissaat.

Oqaaseqaatit aalajangersakkami allannguinnissamut tunngavissiinnngillat.

2.7.

Future Arctic Lives

2.7.1. Future Arctic Lives (FAL) ilisimatitsivoq piujuartitsinerup itinerusumik qulakkeerneqarnissaa amigaataasoq.. Aalisarnek pillugu ataatsimiititaliarsuarmut suliakkiissummi 8. marts 2019-imeersumi erseqqissarneqarsimavoq: "Amerliartoqqissinnaaneri pitsaanerpaamillu iluaquteqarnissaq qulakkeerniarlugu aalisakkanik pisuussutinik piujuartitsisumik iluaquteqarneq tunngavigalugu aalisarnek ingerlanneqassaaq, taamaalilluni aalisarnek suliffeqarnermut inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut piffissamut killeqanngitsumut suli iluaqutaasinnaalluni".

FAL ilisimatitsivoq pissutissaqarluartuq uumassusilinnik piujuartitsinissap isumannaallisaaffiginissaanut, uppersaatissaqarluarmat aalisagaqatigiinnik arlaqartunik aalisapiluttoqarnera. Inatsisissatulli siunnersuummi taamaallaat uumassuseqarnikkut piujuartitsinissamut isummersuuteqarpoq aammali taamaallaat toqqaannngitsumik.. § 1 imm. 2-mi allaqqavoq "Inatsimmik matuminnga aqutsinermi aalisarnermi isumalluutit nungusaataannngitsumik iluaqutigineqarneri aammalu aalisagaqatigiit siunissami ungasinnerusumi

nungusaataannngitsumik annertunerpaamik pissarsiffiusinnaanerisa qaffasissumiitiinnarnissaa pingaartinneqassaaq. Erseqqissumilli piumasaqaateqanngilaq TAC-ip (pisassiissutit tamarmiusut qaffasinnerpaaffissaat) uumassusilinnik piujuartitsinissamik qanoq tulluarsarneqassanersoq piumasaqaateqarfigineqanngilaq imaluunniit uumassusilinnut inassuteqaateqarfigineqarani aammalu aqutsinermi tunngavissanut innersuussuteqanngilaq uumassusilinnik piujuartitsinissamut ikiuutaasussanik.

Uumassusilinnik piujuartitsinissaq pillugu piumasaqaatinik erseqqissaanissaq inatsimmi annertuumik pisariaqartinneqartoq takuneqarsinnaavoq taamalu tamatuma aqutsinermi tunngavissatigut qulakkeerneqarnissaata pisariaqartinneqarnera.

Siunnersuummi § 17-mi aalisagaqassutsinut tamanut TAC-imik p aalajangersarnissaalluni iluarisiarnissaaq aalajangersarneqarsimavoq. Peqassutsinut tamanut inaarutaasumik TAC-mik aalajangersaasartut suli tassaapput Naalakkersuisut, tamannali pisussaavoq aqutsinermi pilersaarutit Naalakkersuisunit akuerineqarsimasut tunngavigalugit tak. siunnersuummi § 16. Inatsisikkut aalajangersarneqartut aqutsinissamut pilersaarutit soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut qanimut suleqatigalugit suliarineqartussaapput, nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit kiisalu atuisunit siunnersuinerit isiginiarlugit.

.Tamatuma annertuumik malitsigissavaa aqutsinermut pilersaarutit ilisimatuussutsikkut siunnersuutaasut malillugit ingerlanissaa. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq nikerartuuvoq, siunnersuinerup pitsaassusaanut aalajangiisuusarmata kisitsisitigut katersat pigineqartut taamaattumillu ilisimatuussutsikkut siunnersuineq aqutsinermut pilersaarutit ilagiinnarpaat, TAC-imik aalajangersaanissamut aallaaviusussaaq.

Oqaaseqaatit siunnersuummik allannguinissamut tunngavissiisimanngillat.

2.7.2. Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnissaa mik piumasaqaammut FAL-imit oqaaseqaatigineqarpoq piujuartitsinissamik tunngaveqarneq inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit pitsaasuusooq, Kalaallit Nunaannut ukiuni tallimani atassuteqarnissamik akileraartarsimanissamillu piumasaqaateqartoqarmat, tak. § 9, imm. 3, 2.

Oqaluttuarisaanermili misilittakkat tunngavigalugit aarleqquteqarnissamut pissutissaqarpoq 'pisuusaartumik ingerlatsisut' aqqutigalugit nunaqavissuunngitsut suliffeqarfiilluunniit nunaqavissunik ikiorteqarlutik ingerlatsisinnaammata § 9-mik naammassinnittoq aqqutigalugu.

Naalackersuisunit maluginiarneqarpoq inatsisit allat attuumassuteqartut eqqortinneqarnissaat inatsimmi tunngavigineqartoq. Isertortumik akunnermuliuttoqartarnera inuussutissarsiuutigalugu suliffeqarfiit aalajangersimasut pillugit inatsisip allangortinneratigut assigiinngitsunik aalajangersaaffigineqarsimavoq, inatsisimmi § 12-mi, imm.2-mi takuneqarsinnaasut suliffeqarfimmi pisortaqaatigiinnut ilaasortaasut § 11 malillugu nalunaarsorneqarsimasut tassaasussaasut pisortatut ingerlatsisut.. Isertortumik akunnermuliuttoqartarnera taamaalilluni Kalaallit Nunaanni inertequtaavoq akiliisitsinikkullu pineqaatissiissutaasinnaalluni.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguissamik tunngavissiisimangillat.

2.7.3. Taamaaqataanik suliffeqarfiit pensionisiassanik katersuiffiusut "*taasisinnaatitaanikkut assigisaatigulluunniit taamaaqataanik sunniuteqarsinnaasunut*" assersuunneqarneri ernumatitsippot, tak. § 9, imm. 3, suliffeqarfiit pensionisiassanik katersuiffiusut aalisarneq tassanilu ilungersunartuusinnaasut pillugit pisariaqartunik ilisimasaqanngimmata. Akerlianilli suliffeqarfiit pensionsiassanik katersuiffiusut aningaasaliissutit iluanaarutissai tappiffigisarpaat, uumassusilinnut kiisalu inuiaqatigiinni aningaasarsiornermut tunngasunut inooqatigiinnermilu piujuartitsinermut unamminartorsiorititsilersinnaallutik.

Nunani allani misilittakkat takutippaat aningaasaliisartut avataaneersut akuttunngitsumik ilaatigut TAC pillugu isumaqatigiinniarnerni peqataasartut, aamma nukissaqarnerunertik inatsisilerituunillu sulisoqarnertik pissutigalugu sulineq tulluanngitsumik annertuumik sunnersinnaallugu.

Taamaattumik inassutigineqarpoq suliffeqarfiit pensionisiassanik katersiffiusut aalisarnerup aqutsineqarnerani isumaqatigiinniarnerni sunniuteqannginnissaasa qulakkeerniarnissaa, aningaasaliinissamut periarfissaannik arsaanngikkaluarlugit, imaluunniit aningaasaleeqataasinnaaneratt mattutinngikkaluarlugu.

Siunnersuummi ilaatigut siunertaavoq aalisarnermik inuussutissarsiuutip nutaaliorfiusussanut ammaanneqarnerulernissaa Kalaallillu Nunaanni suliffeqarfimmut aningaasaliiffissanik pilerinarsaasoqarnissaa.. Suliffeqarfiit pensionisiassanik katersiffiusut inuillu ataasiakkat kattusseqatigiinnermikkut aalisarnermi aningaasalersuinissamut periarfissanik ammaassisinnaapput.. Ingerlataqartup aningaasaliinermi aalisarneq pillugu ilisimasassanik piginnaasaqarluni niuerneramik ingerlatsilluarsinnaanera siunnersuummi isummerfigineqanngilaq - soorlu aamma inuussutissarsiornermik ingerlataqartut tamarmik aningaasaliinermi iluanaaruteqarnissartik isumalluarfigisaraat.. Siunnersuutip piareersarnerani Naalackersuisunit tunngavigineqarsimavoq inatsimmut sinaakkutit iluanni aalisarnermi aningaasaliisut tamarmik assigiimmik atugassaqartinneqarlutik aningaasaliinissamut periarfissaqarnissaat, oqaaseqaatinillu pissutissaqanngilaq suliffeqarfiit pensionisiassanik katersuiffiusut sunniuteqarsinnaanerannut malittarisassiornissamut.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq ileqquunngimmat Kalaallit Nunaanni peqassutsinut ataasiakkaanut tamanut TAC pineqartillugu aalisarnermik ingerlataqartut tamaasa isumaqatigiinniarfiginissaat.. Ingerlataqartulli peqassutsit ataasiakkaat pillugit aqutsinissamut pilersaarutit piareersarnerinut atatillugu suleqatigiissitani pilersinneqartuni ilaasinnaasussaapput. Naalackersuisoqarfiup akisussaasuusup naliligassaraa illuatungerisani kikkut suleqatigiissitani suleqataassanersut. Ileqqusorli malillugu suleqatigiissitanut ilaasarpur soqutigisaqaqatigiit inuussutissarsiummik ingerlataqartut kattuffiini sinniisussaataasut..

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamik tunngavissiisimangillat.

2.7.4. FAL-imit maluginiarneqarpoq umiatsiaararsortut akuersissummik peqareersut PNNP-mik aaqqissuussinermut ikaarsaariangitsut sumiiffimmi 47-mi., aalisarsinnaallutillu qaleralinnik tunisinnaanerat siunnersuut malillugu ingerlaannarsinnaasoq.. Kisianni takuuk § 28, imm. 4 naapertorlugu aalisartup ataatsip PNNP-mut ikaarsarnermini pisassiissutinit pigisaatut annertutigisunik paggatassiinikkut pisassiissutit pigisat tamarmiusut ikilineqassasut. Taamaalilluni paggatassiinikkut pisassiissutit pigisat qularnangitsumik sukkasuumik ikilissapput.

Tamatuma kingunerissavaa pisassiissutini paggatassiissutaasuni aalisartunut nutaanut inuusuttuusullu inuussutissarsiummut isertussanut inissaqartitsisoqarpallaanngitsaq.. Tamanna nutaqqat sumiiffik 47-mi aalisarnermik inuussutissarsiutip ineriartortitseqataanissaannut periarfissanik akornusiissaaq.

Inuusuttut aalisarnermik aallartinnissaat kissaataappat tamanna inatsimmi qulakkeerneqartariaqarpoq, paggatassiinikkut pisassiissutinit pigisatut aalisartunut nutaanut inuusuttunut tunniunneqarsinnaasunik TAC-ip ilaanik minnerpaaffiliinikkut.

Aalisartut inuusuttut aalisarnermik inuussutissarsiulernissaannut periarfissaqartitsinissaq siunnersuummi Naalackersuisunit sillimaffigineqareerpoq. Tamanna pisinnaavoq suliariumannittussarsiuussinikkut, tak. siunnersuummi § 31, imm. 2.

Suliariumannittussarsiuussinikkut piumasaqaatinik piviusorsiortunik Naalackersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamanna assersuutigalugu sumiiffimmi aalajangersimasumi, aalisariaatsimi aalajangersimasumi imaluunniit ukiutigut piumasaqaatip aalajangersimasuutinneratigut pisinnaavoq.

Aalisalerlaat pisassiissutissanik TAC-mi minnerpaaffiliisinnaaneq Naalackersuisunit misissoqqissaarneqarsimavoq. Aalisartunut inuusuttunut tunngatillugu suliarinnittussarsiuussinermut periarfissap saniatigut aalisarnermut ikaarsarneq

nalunaarutiliorluni nalimmassarneqarsinnaavoq, tassanilu aalisartut inuusuttut ajornannginnerusumik aalisarnermut akuersissutinik pissarsisinnaasussaapput.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguissamik tunngavissiisimangillat.

2.7.5. Siunnersuummi § 15, nr. 4-mut tunngatillugu FAL-imit maluginiarneqarpoq sumiiffik 47-mi umiatsiaararsortut PNNP-mut peqataasut peqataanngitsulluunniit ataatsimoortinneqarlutik qalerallinniarnermi TAC-p ilaanik nassuiaasikkanik pisaqarsinnaanerat siunnersuummi qulakkeerneqarsimangitsoq. Allatut oqaatigalugu siunniunneqarsimavoq ataavartumik politikikkut isumaqatiginninniartoqartarnissaa, aalisariutinik piginnittut, aningaasaliisut, taarsigassarsisitsisut il.il. aalisariutimik amerlanerusunik pinnannissaanik noqqaasinnaaneranunut taamaalillutillu umiatsiaararsortunik anisitsiartuaarnissaq pisussanngortillugu.. Tamanna sumiiffik 47-mi umiatsiaararsortunik nalorninartorsiortitsinermik akueriuminaatsumik pilersitsisussaavoq taamatullu k tunitsivinnut innuttaasunullu.. Taamaattumik tamanna pinngitsoortinniarlugu agguaassisarneq inatsimmi nassuiaateqartittariaqarpoq.

Siunnersuummi siunertaanngilaq umiatsiaararsorlutik qalerallinniartut TAC-imit pissarsiassaasa immikkut inatsisiliunneqarnissaat.. Sullisseriaatsit manna tikillugu atuuttut assigalugit piginnaatitsissutit taamaattut pisassiissutinik agguaassisarneq malillugu pisassiissutaanissaat siunertaralugu Naalackersuisunut suliaassiissutaasarput.. Maluginiarneqarpoq aalajangersagaq tamarmiisoq Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 77-imi, 8, december 2023-meersumi § 10-mi, nr. 2-mik ingerlatitseqqinnerusoq, taamaalillunilu inatsisitigut allaanerusumik inissisimalernerani. Tamatuma saniatigut pisassiissutinik qummut killiliinikkut angallatinik piginnittut umiatsiaararsortullu pisassiissutinik annertuallaamik pissarsinnginnissaat qulakkeerneqarpoq.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguissamik tunngavissiisimangillat.

2.7.6. Sinerissamat qanittumi qalerallinniarnerup sumi inissitsiternissaa inatsisissatut siunnersuummi nassuiarneqanngilaq, naak § 15-imi tamanna periarfissaagaluartoq. Taamaalilluni sumiiffik 47 sumiiffittut immikkoortutut aqunneqaannassanersoq taamalu aamma takuneqarsinnaanani Qeqertarsuup Tunuanut, Uummannamut aamma Upernavimmut qanoq avinneqarsimanersoq imaluunniit sumiiffik ataatsimoortoq ataaseq pineqarnersoq, kikkut tamarmik - aamma aalisartut sumiiffiup 47-p avataani najugaqartut - aalisarfigisinnaasaat.

Sumiiffimmut aalajangersimasumut atassuserneqarnissaa piunasaqaasiorneqarsimangippat qularnanngitsumik pisassiisutit ilai annertusiartuinnartut Upernaviup, Uummannap aamma Qeqertarsuup Tunuata avataaneersunit aalisartunit aalisariutaatilinnullu aningaasaateqarluartunit pisiarineqartalersussaapput.

Taamaattumik inassutigineqarpoq Upernavimmut, Uummannamut aamma Qeqertarsuup Tunuanut TAC nunat ilaani pineqartuni najugaqartunut aalisartunut immikkoortinneqassasoq.

Naalackersuisunit maluginiarneqarpoq nunami immikkoortut agguarneri pillugit siunnersuummi § 15-imi aalajangersagaq siusinnerusukkut suleriaatsimik atuuttumik nangitsinerusoq, oqaaseqaatillu tunuliaqutaralugit siunnersuummik allannguini. Taamaalilluni aalisarsinnaanermut sinaakkutissat nalunaarusiornikkut aalajangersarneqartussaassapput.

2.7.7. § 15, nr. 4)-mut aamma § 18-mut tunngatillugu FAL-imit maluginiarneqarpoq aalajangersakkami sumiiffik 47-mi sinerissamut qanittumi qalerallinniarluni kilisassinnaaneq Naalackersuisunit piginnaatitsissutaasinnaasoq, tamatumalu piujuartitsisumik aalisarnermut ilungersortorsiorititsilersinnaavoq. Aalisakkat ataasiakkaat sueneri allatigullu imaani pinngortitap sunnuteqaqatigiittarnera eqqarsaatigalugit piujuartitsinissamut tunngasortaa tupaallannartortaqarpoq, inatsisitigut siunnersuummi erseqqissumik sinerissami qanittumi qalerallinniarluni aammami aalisakkanik allanik pisaqarniarluni kilisattoqarsinnaanera inerteqqutigineqanngimmat.

Sumiiffimmi 47-mi sinerissamut qanittumi kilisalluni aalisarnerup inuiaqatigiinnut kultur inullu tunngasortai isiginiassagaanni taamaaliorneq piujuartitsinerunngilaq, tamatumani najugaqarfinni nunaqqatigiit aningaasarsiornerat ajorseriartussaammat, umiatsiaararsortullu aalisarnissamut periarfissaannik ajorseriartitsissalluni.

Taamaattumik inatsimmi sinerissamut qanittumi kilisalluni qalerallinniarinnaaneq erseqqissumik inerteqqutaasariaqarpoq.

Suleriaaseq manna tikillugu atuuttoq assigalugu – killilersuinerit – nalunaarutikkut tunngavilersukkanik iluarsiiiffigineqartartussaapput. Killilersuinerit ilassutitut ukiunut arlalinnut aqutsinissamut pilersaarusiornikkut malittarisassiortoqartussaavoq, soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut suleqatigalugit, tassunga ilanngullugit sinerissamut qanittumi umiatsiaararsortut. Aqutsinissamut pilersaarutini siunnersuummi § 16, imm. 3, nr. 6 malillugu inatsisikkut piumasagaataasussaavoq aqutsinissamut pilersaarummi piujuartitsinissamut aaqqiissutissamik peqarnissaanut malittarisassaqaassasoq. Tamatuma kingunerisaanik aqutsinissamut pilersaarummi ilaatigut takuneqarsinnaasussaavoq angallatit immikkut killilersuiffigineqarnersut. Tamanna pissaaq attuumassuteqartunik nalunaarusiornikkut, aalisarnermik iluarsartuussisunik. Aalisarneq aalisaatillu ineriartortuaannartuummata atortusanut malittarisassat eqaatsumik aaqqiivigisinnaanissaat qulakkiissallugu pingaaruteqarpoq, taamaammallu malittarisassat maannakkutut nalunaarutitigut

malittarisassiorneqartartussaapput. Aamma oqaatigineqassaaq sinerissap qanittuani aalisarnermi qalorsuarnik atuinissaq inerteqqutaammat.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguissamik tunngavissiisimangillat.

2.7.8. FAL-imit maluginiarneqarpoq sumiiffik 47-mi PNNP-mik eqqussiniarnermut siunertaq tassaasoq pisariillisaanissaq aamma aalisarnerup angallatinut ikinnerusunut eqiterunneqarnissaa, aammalu § 32 malillugu TAC-mit tamarmiusumit annerpaamik 2,5 %-imik pisassiissutitut qummut killiliussat aalajangersarnissaat. Annertuallaamik eqiteruttoqannginnissaa pisassiissutitut qummut killiliussani qulakkeerniarneqarunarpoq, piviusumilli 2,5 %-imik pisassiissutitut qummut killilernerisa kingunerissallugu angallatit taamaallaat 40-it (aalisariutit umiatsiaaqqallu) TAC tamarmiusoq agguaatissammassuk. Taamaalilluni 2,5 %-imik pisassiissutitut qummut killilernerit sumiiffimmi 47-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani ineriartornermut pingaaruteqartussaassaaq.

Uani maluginiassallugu pingaarpoq inatsisissatut siunnersuummi pisassiissutitut qummut killiliussat Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup 0,4-miit 0,6 %-imut inassuteqaataanit qaffasinnerujussuummata, qularnanngitsumik angallatinut 200-it missaanniittunut inissaqartitsisinnaallutik. Sooq Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassutaa inatsisissatut siunnersuutit politikikkut suliarinerani pisassiissutitut qummut killiliussatut inassutigineqartutut taama annertutigisumik qaffaaffigineqassava?

Tamatuma kinguneranik ersernerluppoq sumiiffik 47-mi umiatsiaararsortut 925-it sinneruttut aamma aalisariutinik mikinnerusunik piginnittut 150-it missaanniittut suna inuussutigissaneraat . Kalaallit Nunaat inuiaqatigiinni atugassarititaasut assigiinngitsorujussooreerput, illoqarfiit angisuut, illoqarfiit mikinnerusut nunaqarfiillu akornanni.. Taamaattumik qulakkeerneqartariaqarpoq sumiiffinni aalisakkanit pisuussutit najugaqartunit iluaqutigineqarnissaat, siuliani taaneqareersutut sumiiffimmut atassuteqarnissamik piumasqaateqarnikkut.

Siunnersuutit piareersarneranut atatillugu kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniartunut pisassiissutitut qummut killiliussassatut t Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassuteqaatai Naalakkersuisut misissoqqissaarneqarsimapput. Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissummini inassutigaa sinerissamut qanittumi qaleralinniartunut pisassiissutitut qummut killiliussat 0,4-imiit 0,6 %-imut qaffanneqassasut. Inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq sinerissamut qanittumi angallatit umiatsiaararsortullu ataatsimoortinneqalissasut aqunneqarnermikkuttaaq, nalunaarutikkulli erseqqinnerusumik killilernerit atuuttussat aalajangersarneqartussaallutik. Tamatuma sinerissamut qanittumi aalisartut isumannaallisarnissamut periarfississavai, siunissami angallatitaarsinnaanngortillugit,

tamanna kissaataappat. Taamaaliortoqarpoq sinerissamut qanittumi aalisariutit ineriartortinniarlugit kiisalu ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu isertitat annertunerulersinniarlugit.

Angallatit umiatsiaararsortullu ataatsimuulersinnerisigut pisassiissutininut qummut killiliussat qaffanneqarnissaat pisariaqarpoq, Aalisarnerlu pillugu Ataatsimiititaliarsuup pisassiissutininut qummut killigititassatut inassutaa malinneqarluni. Pisassiissutininut qummut killigititassaq aalajangerneqarsimavoq eqqarsaatigilluaqqaarlugit illuatungaani pisassiissutininik pigisalinnik pingaarutilimmik siaruarternissamik kissaateqarneq illuatungaani maanna aalisarnermik inuussutissarsiortut aalisarluartut periarfissaannik ajorseriartitsinaveersaarnissamik kissaateqarneq.

Erseqqissaatigisariaqarpoq malittarisassani siunertaanngimmat ingerlataqartunik ikinnerpaaffiliinissaq. Siunertarinqartoq tassaavoq aalisartut siunertamut tulluurtumik aaqqissuussaasumillu aalisarsinnaanissaat sinaakutissat aalajaannerulerpata aningaasaliissuteqarsinnaanngorlugit.

2.7.9. FAL-imit maluginiarneqarpoq pinngortitanik piujuartitsinissaq isumannaatsuutinniarlugu pisassiissutissat tamarmiusut ikilisinniarneqarneri pissutigalugu umiatsiaararsortunut ataasiakkaanut PNNP-imit aaqqissuussinermut ilaasunut manna tikillugu pisarisinnaasanut naleqqiullugit ikinnerulissasut, aalisartunit allat pisassiissutininik pisiffiginngikkaanni. Taamaattumik umiatsiaararsortut arlalissuit sungiussimasaminnut naleqqiullugu ikinnerusunik pisaqartalissapput. Taakku ilaannut apeqqutaalersussaavoq PNNP-mit isertitat annikitsuinnaat akitsuutissatut ilimasaarutaasut, tak. § 27. Tulluurtuusinnaanersut.

Ungasinnerusoq isigalugu siunertaavoq pisassiissutit naammattunik pitsaasumillu siunnersuisoqartillugu biologit siunnersuinerinut tulluarsarneqartarnissaat.. Tulluarsarnerli ukiut arlallit ingerlanerini pissaaq, sapinngisamik inuit ikittuinnaat kalluarneqarnissaat qulakkeerniarlugu. Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup 2021-mi isumaliutissiissutaani umiatsiaararsortutut sinerissamut qanittumi aalisartut tamarmiusut ukiuisa agguataarsimaneri Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani qupperneq 212-mi tabel 42-mi takutinneqarpoq.

Tabel 42-mit takuneqarsinnaasutut akuersissuteqartut 15 %-ingajai 2020-mi 60-inik ukioqarput utoqqaanerullutilluunniit. Aalisartut 50-59-inik ukioqartut ilanngunneqarpata umiatsiaararsortut 55 %-ingajai 50-it sinnerlugit ukioqartussaapput. Umiatsiaararsortut nutaat takkuttartut taamaattartunit ikinnerupput. 30-it tikillugit ukiulinnik umiatsiaararsortunut akuersissutit amerlassusaasa 20 % ataateqqavaat.

Ineriartorneq taanna allanngornani ingerlaannarpat tamatuma siunissami kingunerissavaa umiatsiaararsortuni akuersissuteqartut amerlassusiisa ikileriartorusaarnissaat.

Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissummi qupperneq 213-mi tabel 43-mi sinerissamut qanittumi umiatsiaararsornermik qimatsisussat utoqqalisut amerlassusaat naatsorsorpai, 1. december 2020-mut naleqqiullugu ulloq 1- decemberimi 67-inik ukioqalersussat naatsorsorlugit. Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq inerniliivoq "inunnut taakkununga immikkut suliffeqarnikkut suliniuteqarnissamik pisariaqartitsisoqartoq, ataatsimiititaliarsuullu inassutigalugu PNNP eqqunneqassasoq qularutigalugulu pineqartut taakku aalisarnermik ingerlatsiinnarnissaat.. PNNP-mik ingerlatsisut arlaannaalluunnit aalisarnermit aninissaannik pinngitsaaliniarneqanngillat. PNNP-p eqqunneqarneratigut umiatsiaararsortut utoqqaat pisassiissutinit pigisat tunisnaaangussavaat. Taamaaliornikkut pisassiissutinit pigisat tunineqarnerisigut soraarnertut inuulernissaminnut aningaasatigut tapertaqarnissaq angusinnaalissavaat. Taakku qanoq naleqartigineranut aalajangiisuussusaavoq pisassiissutinit pigisat qanoq annertutigineri kiisalu tuninerani qanoq akeqartinneqarnissaat.

Aalisarnermi pissusissamisoortumik tulluarsaasoqartussaammat aamma TAC biologit siunnersuinerinut ukiut ingerlaneranni tulluarsartartussaammat Naalakkersuisut naliliipput FAL-ip ernumassutigisai tunngavissaqanngitsut. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut maluginiarpaat siunnersuummi § 27-mi akitsuutinik akileeqqusinissamut tunngavimmik ilanngussisoqarsimanngitsoq taakkulu siumut nalunaarutigineqarsimanngitsoq. Siunnersuummi § 27 tassaavoq pisinnaatitsinermut aalajangersagaq Naalakkersuisunik periarfissiisoq akileeqqusinissamik. Akiliutit akitsuutinut sanilliukkaanni taakku Naalakkersuisut akuersissummik tunniussisarnermi piviusumik aningaasartuutaannit annertunerusinnaapput. Taamaalilluni siunnersuummi § 27 malillugu akiliutip qanoq angitiginissaa killeqareerpoq.

FAL-imit oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamik tunngavissiisimanngitsoq.

2.7.10. FAL-imit maluginiarneqarpoq inatsisip taassuma taasissutiginiissaa sioqqullugu inatsisissatut siunnersuutip Kalaallit Nunaanni siammasissumik najugaqarfiusumi pingaaruteqarnerata kingunissai eqqarsaatigalugit arlalitsigut misissueqqissaartoqassasoq. Ilanngullugu FAL ilisimatitsivoq aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip piviusunngortinniarnernani inuiaqatigiinni piujuartitsinissamik misissuinissamik, kingunissaanik naatsorsuinerinik naliliinernillu pisariaqartitsisoqassasoq.

Siunnersuut annertuutigut Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup inassuteqaataanik tunngaveqarpoq. Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq inassuteqaa sulinermini misissueqqissaarnernik arlalinnik taakkulu kingunissaannik naatsorsuusiorsimapput. Siunnersuut inuiaqatigiinnut sunik kinguneqarumaarnersoq Naalakkersuisunit naliliiffiqeqqissaarneqarsimavoq, taakkulu isumaqarput siunnersuutip Inatsisartunut saqqummiunnissaa sioqqullugu suli allanik misissueqqissaarnernik pisariaqartitsisoqanngitsoq.

2.7.11. Sumiiffik 47-mut tunngatillugu FAL-imit inassutigineqarpoq umiatsiaararsortunut PNNP-p eqqunneqarnissaa inatsisissatut siunnersuummit peerneqassasoq taarsiullugulu suliniutinik allanik eqqussisoqassasoq, uumassuseqarnikkut piujuartitsinermik, inuiaqatigiinni aningaasarsiornermik, kiisalu inooqatigiinnermi kulturimilu piujuartitsinissamik tunaartaqartunik.. FAL-ip inassutigaa PNNP-mik aaqqissuussinermut taarsiullugu selskabinik pisassiissutinut piginneqatigiiffiusunik sumiiffinni pilersitsisoqassasoq inassutigalugulu aamma Uummannami Upernavimmilu qaleralittassiissutissat taamaallaat tamaani najugaqartunit aalisarneqartalissasut pisassiissutissalli uumassuseqarnikkut piujuartitsineq eqqarsaatigalugu ikilisinneqarnissaat pisariaqartoq.

Siunnersuutip piareersarnerani suliniutit suut inuussutissarsiortunut inuiaqatigiinnullu annertunerpaamik iluanaaruteqarfiussanersut Naalakkersuisunit naliliiffigeqqissaarneqarpoq. Suliniutit taakku Aalisarneq pillugu ataatsimiittaliarsuup isumaliutissiissutaani (2021-meersumi) erseqqinnerusumik nassuiarneqarsimapput, taakkulu aallaavigalugit Naalakkersuisut siunnersuusiorsimallutik. Sumiiffik 47-p siunissami aqunneqarnissaanut suut tulluarnerpaajunersut Naalakkersuisunit naliliiffigeqqissaarneqarput, taakkulu isumaqarput nammineq kajumissutsimik PNNP-mik aaqqissuussineq FAL-ip nassuiaatigisimasaani ajoqutinut taakkaartukkanut sanilliullugu pitsaanerusoq. PNNP-mik aaqqissuussineq, pisariitsumik allanngortitsisinnaassuseqarfiusoq pisassiissutinillu piginnittoqarfiulluortoq, aalisarnerup nukissanik atuilluarfiunissaanik piumasaqaammut qulakkeerinnittussaavoq inuiaqatigiinnilu aningaasarsiornikkut iluanaaruteqarfiuginnarani aammali inuit ataasiakkaat iluanaaruteqarnissaannik malitseqartussaavoq.

PNNP-mi aalisarnermut ilaarusunngitsunut pissutsit ataasiakkaanut allannguuteqassanngitsut siunnersuummi oqaatigineqarpoq, ingerlataqartullu ataasiakkaat paggatassiilluni aalisarnikkut isertitamik ilassuteqarnissaannut periarfissaqassallutik. Aalisartut sumiiffimmini taamaallaat aalisarnermut akuersissuteqarsinnaanissaannut piumasaqaateqartoqarpat tamanna nalunaarutitigut malittarisassiorneqarsinnaavoq.

2.7.12. FAL-ip siunnersuummi § 24-mi tulaassuisussaataaneq pillugu allassimasumut tunngatillugu oqaatigaa raajanut 25 %-imik tulaassuisussaataanerup kinguneranik sukumiinerusumik naatsorsuisoqartariaqartoq. Aalajangersakkamut nassuiaatini FAL-imit erseqqissarneqarpoq siunissami ungasinnerusumi sulisoqarneq angallatinilu tunisassiornissamut periarfissap 75 %-imik iluaqutiginiarnerani ukiumut sulisut 175-it missaanniittunik ikilissasut. FAL-imit maluginiarneqarpoq ukioq naallugu sulineq pineqarmat aamma suliffissuarni aalisakkerisorpassuit ulloq naallugu sulisuunngimmata, tamanna isumaqarsinnaasoq 175-init amerlanerujussuit isertitanik annaasaqarumaartut, aningaasaqarnikkut inuuniarnikkullu ilaqtariippassuarnut kingunerlutsitsisinnaasumik.

Siusinnerusukkut suleriaaseq assigalugu siunnersuummi § 24-miataatsimut isigalugu piginnaatitsinermik aalajangersagaqarneq pineqarpoq, nalunaarutikkut tunisineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaangorlugit. Taamaattorli raajarniarneq eqqarsaatigalugu pisat minnerpaamik 25 %-it tulaanneqartussaapput. Maluginiarneqarpoq 25 % tassaasoq minnerpaaffiusoq ingerlataqartullu tamanna kissaatigigunikkeq 25 %-init annertunerusunik tulaassisinnaasut. Siusinnerusukkut tulaassuisussaataaneq Naalakkersuisunit aalajangersarneqartarpoq aamma akuersissuummi piunasaqataalluni. Raajartassat 25 %-iinik tulaassinissamik piunasaqaatip inatsisitigut aalajangersarneratigut tunitsiviit illersoqqinnissaannut periarfissap inatsisitigut aalajangersarsimanissaa qulakkeerneqarpoq, tamannalu siusinnerusukkut suleriaatsimit allaaneruvoq.

FAL-ip oqaaseqaatai kingunerisassanik naatsorsueqqinnissamut tunngavissiisimangillat. Taamaattorli oqaatigineqassaaq allanik tunngavilinnik teknikikkut allannguisoqarsimavoq akigititaasunullu tunngaviit annertuumik itisilerneqarlutillu nutarterneqarsimallutik.

Oqaaseqaatit siunnersuummi allanngortitsinissamik tunngavissiiingillat.

2.7.13. Qalerallit eqqarsaatigalugit FAL allappoq inatsisissatut siunnersuut sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermut atatillugu tulaassuisussaataanermik aalajangersaanngitsoq. Ajortumik aningaasaqarnikkut kinguneqarsinnaanera tulaassuinnginnerullu inuiaqatigiinni kingunissai pinngitsoortinniarlugit. FAL ilisimatitsivoq pisariaqartoq tulaassuisussaataanermik inatsit aalajangersaassasoq, aamma tulaassuisussaataaneq sumiiffinni aalisarfiusuni ingerlanneqassasoq. Siunnersuummi § 15, nr. 4-mi aamma § 18-imi aalajangersakkat qaleralinniarnermi kilisalluni aalisarnissamut Naalakkersuisut akuersisinnaanernut ammaassinerinik tunngavilersorneqarpoq, angallatit angisuut angallammi suliaqarsinnaallutik.

Naalakkersuisunit maluginiarneqarpoq § 15, nr. 4-mi aamma § 18-imi aalajangersakkat tamarmiullutik siusinnerusukkut inatsisit assigigai. Sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermut tulaassuisussaataaneq pillugu inatsimmi erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaanissaq Naalakkersuisunit siunnerfigineqanngilaq - soorlu aamma siusinnerusukkut inatsisini taamaattoq. Angallatit angissusiini nunamilu periarfissanik killiliineq pillugu siunissami suliniutissat nalunaarutini suliarineqarumaarput, aqutsinissamut pilersaarutit attuumassuteqartut aamma ingerlataqartut attuumassuteqartut suleqatigalugit. Aamma oqaatigineqassaaq sinerissap qanittuini tamani kilisaneq inerteqqutaasoq.

2.7.14. FAL ilisimatitsivoq tulaassuisussaataaneq annikillineqarpat - siunnersuummi siunniunneqartutut - ilimanarluinnartoq tulaassisarneq annertusiartortumik Kalaallit Nunaata

avataani pialissasoq, tamatumalu Kalaallit Nunaanni suliarinninnikkut naleqarnerulersitsineq appartissallugu suliffissuarnut, nunaqqatigiinnut inuiaqatigiinnullu ajoqusiumik.

Taamaaqataanik sumiiffik 47-mi umiatsiaararsortut ikilisinneri aalisakkeriveeqqat amerlanerusut matunerinik kinguneqartussaavoq. PNNP-minik tunisinikkut aalisartuq ataaseq qaleralinniarnermi ilaajunnaarpat, aappaasorlu aalisakkerivimmi sulisoq inatsisissatut siunnersuutip kingunerluutaanik inoqutigiit marloriaammik eqqorneqartussaassapput - inuussutissarsiutitigut piviusumik allamik periarfissaqarnatik.

Umiatsiaararsornerup, sikumi aalisarnerup sumiiffinnilu suliarinnittarnerup salliutikkunnaartinnerisigut peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni aalisarnermi naleqarnerulersitsineq kimeerutinneqassaaq, naak sumiiffinni piujuartitsisumik aalisarnerup nittarsaanneratigut iluaqutigineqarsinnaagaluarluni, kiisalu takornariartitsinissamut periarfissanik, nunaqqatigiit uummaarissut tikeraarnerini takuneqarsinnaasut iluaqutaasinnaagaluartut.

Tamanna isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut siunissami Kalallit Nunaanni sumi qanorlu inuunissamut sunniuteqassasoq.

Kingunerluutai tassaapput inatsisissatut siunnersuut inuiaqatigiinni aningaasaqartitsinanilu, inuuniarnikkut kulturikkullu piujuartitsinissamut piumasaaqatinik naammassinninngimmata taamaalillunilu aamma FN-ip piujuartitsinissamut anguniagaanik naammassinninnatik, naak Kalaallit Nunaat taamatut imminut pisussaaffigilersimagaluartoq. Taamaammattamanna itigartinneqartariaqarpoq!

Naalakkersuisut maluginiarpaat siunnersuut tulaassuisussaatitaanerup annikillineqarnissaanik siunniussaqaanngimmat, kisiannili raajat eqqarsaatigalugit tunisinermi minnerpaamik piumasaaqatinik aalajangersaalluni. Tunisineq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik nalunaarutikkut imaluunniit akuersissutini piumasaaqatitut aalajangersaanissamut Naalakkersuisut periarfissaqarput. Siusinnerusukkat malittarisassat paarlattuanik raajarniarnermi ingerlataqartut 25 %-imik minnerpaamik tulaassuisussaatitaapput, tamanna nunami suliffissuarnik illersuinerulluni. Aalisakkanut allanut tulaassinerit minnerpaaffissaannik inatsisikkut aalajangersaasoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnerisoq Naalakkersuisunit naliliiffigeqqissaarneqarpoq. Tamatumunnga pissutissaqartoqarneranik Naalakkersuisut nassaanngillat. Taamaaliortoqarpoq suliffeqarnikkut malittarisassat, politikikkut kissaatit tulluarsarnissaannut kiisalu aqutsinermi eqaassuseq pisariaqartoq qulakkeerniarlugit aamma aalisarnermi soqutigisaqartut suleqatigalugit.

Tulliatut maluginiarneqarpoq sumiiffik 47-mi umiatsiaararsortut ikilisinneqarnissaanik siunnersuut siunertaqanngitsoq, kisiannili umiatsiaararsortut, tamanna kissaatigissappassuk, inuussutissarsiumminnik ineriartortitsinissamut sinaakutissanik pilersitsinissamik

siunertaqarluni. Aalisarnermiit aninissaq imaluunniit inuussutissarsiutinut allanut isernissaq siunertaralugu pisassiissutinut pigisat aalisartunit tunineqarpata siunnersuutikkut aningaasaqarnikkut iluanaaruteqareerluni pineqartoq taamaaliornissaminut periarfissaqarpoq. Tulliullugu tassunga oqaatigineqassaaq umiatsiaararsortuni ukiut agguaqatigiissinneri qaffasimmata umiatsiaararsortut pissusissamisoortunik ikileriassapput. Naalackersuisut naliliinerat tassaavoq siunnersuutip inuiaqatigiit aningaasarsiorterannut kingunissai inuiaqatigiinnut iluaqutaajumaartut aamma inuussutissarsiutip ineriartornissaa periarfissaalissalluni. Akerlianilli umiatsiaararsortut pingaartinneqannginneri pineqanngilaq, kisianni aalisartut ataasiakkaat ukiunut arlalinnut pisassiissutitigut qulakkeerinnikkut aalisarnerminnik ineriartortitsinissamut periarfissaannik pilersitsisoqarluni. Taamatut isumannaarinikkut pigisat qularnaveeqqutitut atorneqarsinnaapput aningaasalersuinissap angunissaa ajornannginnerulerluni. Ataasiakkaat pisassiissutinik pissarserusungikkunik imaluunniit tuniserusunngikkunik taanna pigisami annertussusiisa allanngortinninnissaanut periarfissaqarpoq. PNNP-mik aqqissuussinermut ikaarsaarnissaq kissaatigineqanngippat paggatassiilluni aalisarnermi ingerlaannarnissamut periarfissaqarpoq.

Siunnersuutip inuiaqatigiinni aningaasaqarnermut, inuuniarnikkut imaluunniit kulturikkut ileqqunut naammassinninnginnera pillugu imaluunniit siunnersuutip piujuartitsinissamut piumasqaatinik naammassinninnginnernut FAL-ip isiginninneranut Naalackersuisut isumaqataanngillat. Akerlianilli inatsisitigut aalajangersarneqartunik aqutsinissamut pilersaarutit aamma nammineq PNNP-mik aqqissuussinermut ikaarsaarnissamut periarfissap eqqunnerisigut aalisarneq annertunerusumik ineriartorsinnaavoq, tamannalu inuiaqatigiinnut tamarmiusunut iluaqutaassalluni.

Taamaattorli Naalagaaffiit Peqatigiit piujuartitsinissamut anguniagaannut FAL-ip oqaaseqaatai Naalackersuisunit tusaatissatut tiguneqarput aamma siunnersuummi § 1, imm. 3-mi nr. 5-imut nassuiaatini taakku innersuussutigalugit.

2.8. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut

2.8.1. Sulisitsisut (GE) pitsaasumik suliniutit arlaqartut erseqqissarpaat, tassunga ilanngullugit raajarniarnerunngitsumi aalisarnerni allani PNNP, soraarnerussutisianut karsit aalisarnermi aningaasalersueqataasinnaanerat, aamma angallatini tunisassiorsinnaanerup annertusinissanut siunnersuuteqarneq. Tassani GE-mit aamma akuerineqarpoq aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuarmit tunngaviit arlallit siunnersuummi nassaarisinnaaneri, kisiannili inassuteqaatit malinneqannginneri pillugit ernumassutini oqaatigerusullugit, soorlu piffissanut ikaarsaarfiusunut, piginnittuunermut %-it il.il.

Ilaatigut GE-p oqaaseqaatai tunngavigalugit Naalakkersuisut saattuarniarnermi pisassiisutit qummut killilerfissaat pillugit aalajangersakkat inummullu pisassiissutitut qummut killiliusaaq 12,5 %-inngortillugu allanngortippaat.

2.8.2. GE-mit aamma maluginiarneqarpoq siunnersuut sioqqullugu pigineqartunut naatsorsuinerit killeqartorujussuarmik inuussutissarsiortut periarfissaqarsimanerat, aamma "pisinnaasutut pitsaanerpaatut" takorluukkat arlallit aallaavigalugit inatsisiliortoqartoq aamma tunngavigisat eqqutissanngippata suut kingunerluutaasinnaanerinut isummersortoqarnani.

Naalakkersuisut maluginiarpaat naatsorsuinerit pillugit tunngavigineqartut tamarmik siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatinit takuneqarsinnaasut. Siunnersuummut nassuiaatini naatsorsuinerit inernerit "taakku tikillugit" naatsorsuineritut allaaserineqarput, tamannalu erseqqissumik pitsaanerpaatut pisinnaasutut takorluukkatut oqaatigineqarsinnaalluni.

Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunuliaqutaralugit erseqqinnerusumik missiliuinerit, naatsorsuinerillu allaaserineri Naalakkersuisunit allanngortinneqarput.

2.8.3. GE-mit oqaatigineqarpoq ammasumik pissuseqarnissaaq pillugu siunnersuummi tunngavigisat inatsimmi siunniunneqartuni piginnaatitsinissamat aalajangersagarpassuarnit kimeerutsinneqartut. GE ilisimatitsivoq siunnersuut aalajangersakkani 36-ni nalunaarutikkut malittarisassani atuutilersitsinissamat Naalakkersuisut piginnaatinneqartut aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni 2023-mi piginnaatitsinissamat aalajangersakkat 28-iusut. Tassunga GE oqaaseqarpoq piginnaatitsinissamat aalajangersakkat amerlassusii Naalakkersuisut aamma Inatsisartut akornanni pissaanerup avinneqarneranut naleqqutinngitsoq, aamma siunnersuut inatsisartuni suliarineqanngitsunik malittarisassianik arlalinnik akuersinissamat Nalaakkersuisunik periarfissiisooq.

Inatsisissamat siunnersuummi aalajangersakkat allanut sanilliullugit immikkuullarinnerutillu sukumiinerupput, taamaammallu Naalakkersuisunit piginnaatitsissut malunnartumik annikillisinneqarsimalluni. Naak taamaakkaluartoq inatsisip namminerisamik naammattumik sukumiissuseqarnissaa eqaassuseqarnissaalu qulakkeerneqarsinnaanngilaq. Siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkanik qanoq annertutigisumik pisariaqartitsisoqarnerisooq Naalakkersuisunit naliliiffigeqqissaarneqarpoq. Piginnaatitsinermut aalajangersakkat eqqunneqarneri tassaapput inatsimmi sinaakkutitut aalajangersarneqartunut naleqqiullugu aalisarnermi malittarisassiornermi pisariaqartumik eqaassuseqarnissamik pisariaqartitsinermi annertuutigut naliliinerusoq. Siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkat amerlassusii kisimik ammasumik pissuseqannginnermut takussutaanerinut Naalakkersuisut isumaqanngillat. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu

Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannut 2023-meersumut naleqqiullugu siunnersuut amerlanerujussuarnik aalajangersagaqartoq.

Tamakkiisumik isigalugu oqartoqarsinnaavoq aalajangersakkat kisitsisinngorlugit amerlatsissimasut taamaattorli Naalakkersuisut iliuuseqarsinnaanerannik annikillisitsillutik.

Kingorna inatsisitigut maleruagassat, nalunaarutinngorlugit, innuttaasut inatsisitigut inissisimanerat qulakkeerniarlugu inatsisinik suliaqartartunit sukumiisumik naliliiffigineqassapput. Tulliatut oqaatigineqassaaq nalunaarutit piareersarneri tamanna naleqqutsillugu inuussutissarsiummi soqutigisallit suleqatigeqqissaarlugit ingerlanneqartarmata.

GE-p oqaaseqaatai siunnersuutip atortuuffissaani allannguinnissamut tunngavissiisimangillat.

2.8.4. Pisassiissutit ingerlataqartunut amerlanernut siaruarnerisigut aningaasaqarnikkut kinguneqartitsineri naammattumik nassuiarneqarsimangitsut, aamma siunnersuutip siunissami ungasinnerusumi inuiaqatigiinnut sunik kinguneqartitsinnaanera naammattumik uppernarsarneqarsimangitsut, GE-mit erseqqissarneqarpoq. Pingaartumik GE-mit oqaatigineqarluni niuerfiup nammineq iluarsaannissaa aamma pisassiissutit siaruartinnerisa illersorneqarsinnaasumik aningaasalersornissaanut periarfissat sillimaffigineqarnatik.

Ataatsimut isigalugu GE-p aningaasatigut kingunissat nassuiarneqarnerat inernerisaallu paasilluarsimagunangilai. Piginnittuunermik siaruaneq soorunami aalisarnermut inuiaqatigiinnullu ajortumik kinguneqartussaassaaq. Tamakku piffissami qaninnermi ungasinnerusumilu inuussutissarsiortunut pisortanullu kingunissaat ataatsimut naatsorsorneqareerput. Niuerfiit aktiaatinik imaluunniit pisassiissutinik pigisat annikitsut tuniniarneqartussat tunineqarsinnaanissaat qulakkiissavaat, tassa akit piserusuttunut nalimmassarnissaat naatsorsuutigineqarmat.

GE siunnersuummut uparuaalluni allappoq siunnersuut tassaasoq pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq, siunnersuutip naammattumik sivissuseqartumik ikaarsarnermi aqqissuussinngineranut innersuussilluni. GE ilaatigut aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaanut innersuussivoq, tassani ukiuni 15-ini ikaarsarnermi aqqissuussinissaq inassutigineqarluni kiisalu Norgemi eqqartuussiviit qullersaani eqqartuussummi sivikinnerpaamik ukiut 25-t pineqarlutik.

Pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq pillugu GE-p isiginninneranut Naalakkersuisut isumaqataangillat. Pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq pillugu oqaaseqaatinut tunngatillugu immikkoortoq 1.6-imut innersuussisoqarpoq.

2.8.5. Royal Greenland aamma ingerlatseqatigiiffimmi amigartoorutinik matussusiisarneq pillugu aamma inuiaqatigiinni pisussaaffiusut suliassat qanoq aningaasalersorneqartarneri pillugit ammasumik pissuseqannginneq GE-mit uparuarneqarpoq. GE taamaattumik isumaqarpoq RG inatsimmi iluaquserneqarnera aamma pisassiissutinut qummut killiliussat pillugit piumasaaqatini ilaatinneqannginnera ajornartorsiutitut unammilleqatigiinnermilu equsitsisut isigisariaqartoq.

Taamatut pisoqarneranik nassuiaammik GE ujartuivoq kiisalu inatsit aqutigalugu taamatut immikkut iluaqusiinissaq toqqarneqarpat ammanerusumik pissuseqarnissaq ingerlatanillu iluarsiinissamik suliqartoqassasoq. Inuiaqatigiinnut tunngasunik assigiinngitsunik isiginninneq aallaavigalugu tassunga pingaarutilinnik pissuteqarsinnaanera akueraarput, taamaattoqarpalli malittarisassiornissamat nakkutilliinissamullu minnerunngitsumillu ammasumik pissuseqarnissamat piumasaaqatit qaffallutik.

Naalackersuisut maluginiarpaat siunnersuummi amigartoorutinut matussusiisarnissamat piumasaaqatit naammassineqarsimangitsut. Ingerlataqartunut tamanut assigiimmik atugaqartitsinissaq pillugu aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup inassuteqaataanik Naalackersuisut nalileeqqissaarput. Tamatumunnga tunngavissaqarneranik Naalackersuisut nassaarsimangillat. Tamatumunnga pissutaavoq Royal Greenlandi inuiaqatigiinni pingaaruteqartunik suliassanik arlalinnik isumagisaqarnera, ilaatigullu suliffissaqarnissamat periarfissani killeqartuni Kalaallit Nunaata ilaani isertitatigut tunngaviit qulakkeerniarnerini peqataanera, aamma suliffeqarfiit namminersortut suliffeqarfimmik ingerlatsinissamat aningaasaqarnikkut akilersinnaanani. Eqqarsaatigisassat taakku siunnersuummut nassuiaatini immikkoortoq 3-mi ilanngunneqarput.

Naalackersuisut aamma oqaatigaat Royal Greenland inatsisip naammassineqarnerani unammilleqatigiinnermik equngalersitsisumik imaluunniit unammilleqatigiinnermi inatsimmi malittarisassanut ataqatigiissinneqarsinnaanngitsunik immikkut iluaquserneqanngitsoq.

Immikkoortoq 1.3. innersuussutigineqarpoq.

2.8.6. GE-mi aamma uniffigineqarpoq ataasiinnarmut inatsit pineqartoq, suliffeqarfimmik ataasiinnarmik, Polar Seafood Greenlandimik eqquisussaq. Suliffeqarfiit, aningaasaatinut periarfissat kiisalu Polar Seafood Greenlandip ingerlasimanermini aningaasaleqqissimanerisa nalii pillugit kinguneqartitsinerit eqqarsaatigineqarneri GE-mit ujartorneqarput.

Ataasiinnarmut inatsisiliorneq pillugu GE-p isiginninneranut Naalackersuisut isumaqataanngillat. Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni aalisarneq tamarmik malittarisassiuunneqarpoq, aamma Polar Seafood Greenland kisiat pinnagu suliffeqarfinnik arlalinnik pissutsinik allannguilluni. Inatsisit

allanngortinneqarneratigut inuussutissarsiorlutik ingerlataqartut sunnerneqarnissaat avaqqunneqarsinnaanngilaq. Ukiuni kingullerni 30-ni kilisaatini piginnittut eqiteriartornerisa kingunerivaa ingerlatseqatigiiffiit inuillu ingerlataqartut ikittuinnaa. Tamanna eqqarsaatigalugu allannguutissatut siunnersuutigineqartut ingerlatseqatigiiffinnut inunnullu ikittuaqqanut sunniuteqassapput.

2.8.7. Kiisalu qatanngutigiit nammineq pisassiissutaat pisassiissutitut ataatsimoortutut isigineqarnissaat pillugu aalajangersakkap siullermik kikkut tamarmik inatsisitigut pisussaaffeqartuunitsinnut aamma pigisanik nalilinnik inatsisitigut immikkoortuunitsinnik tassungalu atasunik pisinnaatitaaffinnik akisussaaffinnillu unioqqutitsinertut isigineqarpoq, sananeqaatsikkut qatanngutigiinneq pissutigalugu sunnerneqartussaanngikkaluartunik.

Tamatuma malittarisassaqaartinera pisassiissutini tamarmik immikkut aningaasaliinikkut pisassiissutitut killilersuinerit avaqqutaarniarlugit qatanngutigiit isumaliutersuuteqannginnissaasa sillimaffiginissaat aallaavigineqarpoq, taamaalilluni pisassiissutitut killiliussat avaqqutaarneqarneqarsinnaammata.

Inatsisissatut siunnersuummi taamaalilluni tunngavigineqarpoq qatanngutigiinni pissutsit tamarmik imatut iluseqartut qatanngutigiit pisassiissutitut annertussutsit avaqqullugit tamatigut suleqatigiissinnaasut, malittarisassakkut qatanngutigiinni pissutsit tamarmik eqqorneqarlutik, taamaaliornissamut nalinginnaasumik tunngavissaqanngikkaluartoq.

GE-p inassutigaa tamatuma saqqummiunneqarnissaa aalajangiussimaneqassappat tamanna inatsisissatut suliniummit peerneqassasoq.

Naalakkersuisut piginnittuunerup eqiternerulernani ineriartortinnissaa pinngitsooratik suliassarisussaassavaat. Piginnittuussuseq ilumut siammarterneqarnerisooq eqqarsaatigalugu piginnittut qanoq imminnut qanitsigisinnaanersut eqqartorneqarsinnaavoq. Killiliussatut siunnersuutigineqartut Naalakkersuisut aalajangersimavaat, tassa siammarterineq ilaquuttat qanigisat aallaavigalugit pisariaqarmat "ilaquuttallu qaninnerit" tassaammata ilaquuttat siuaat kinguaalluunniit qatanngutillu.

2.9. Sulisitsisut Aasiaat

2.9.1. Sulisitsisut Aasiaat (GEA) tulaassisussaataaernerup annikillisinnera Kalaallit Nunaanni raajaleriffinni sinneqartumik piginnaasaqalernermik kinguneqarsinnaanera pillugu ernumassuteqarpoq ilisimatitsillunilu tulaassuisussaataaernerup annikillisinnerata kingunerisaanik Aasianni raajaleriffik matuneqartussaassasoq. GEA ilisimatitsivoq tamanna pissappat Aasiannut ajorluinnartumik kinguneqassasoq, raajaleriffimmi illoqarfimmi aningaasarsiornermi qitiusutut inissisimammat. Raajaleriffiup illoqarfimmi suliffeqarfimmi annersaanerata saniatigut suliffeqarfippassuit aalisarnermik isumalluuteqartuupput, angallatimmi inuttaminnik

taarsiisariaqartarneranik, taquassarsiniartarnerinik iluarsarneqartarnerinillu Aasianni suliaqartartut eqqugaasussaammata. Inatsisissatut siunnersuut isikkumisut isikkoqarluni akuerineqassappat suliffippassuit annaanneqarsinnaaneri aarleqqutigineqarpoq.

Naalakkersuisut maluginiarpaat siunnersuummi § 24 tassaasoq ilaatigut tulaassuisussaataaneq pillugu nalunaarutikkut malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerinut piginnaatitsinissamut aalajangersagaq. Aalajangersakkami imm. 2 malillugu raajarniarluni ingerlataqartoq nunami suliffissuarmi suliarineqartussanik pisami minnerpaamik 25 %-iinig tulaassuissasoq. Naalakkersuisut oqaatigaat manna tikillugu inatsisini tunisinissaq pillugu inatsisini aalajangersarneqartumik piumasaqaateqarsimangitsaq. Annertussutsit tunineqartussat Naalakkersuisut aalajangiinerat tunngavigalugu aalajangersarneqarsimavoq. Siunnersuutikkut tunisat annertussusii nalunaarummit takuneqarsinnaanissaat pillugu piumasaqaat eqqunneqarpoq, tamannalu ingerlatsinermi suli annertunerusumik ammasumik pissuseqarnissamik pilersitsilluni aamma siumut naatsorsuutigineqarsinnaasunik, isumannaatsuunermik inuussutissarsiullu pillugu sinaakkutini piumasaqaatit patajaatsut pilersinneqarnissaat siunertaalluni. Piumasaqaatit manna tikillugu inatsisini atuuttuni atuussimangitsut.

Aalajangersagarli nalunaarutikkut qanoq raajat annertutigisut tunineqarnissaannik Naalakkersuisut piumasaqarnissaannik killiliivoq. Taamaalilluni 25 %-inik annertunerusunik tunisisoqarnissaannik Naalakkersuisut piumasaqarnissaat periarfissaanani. Tamatumunnga pissutaavoq raajarniarnermi ingerlataqartunut tamanut assigiimmik piumasaqaatinik Naalakkersuisut pilersitserusunerat aamma angallatini tunisassiornissamut periarfissat assigiissarnerisigut sinerissamut qanittumi raajarniarnermut pingaartumik aningaasalersuinissamut periarfissat pitsaasut pilersinniarlugit. Aalajangersakkap kingunissaanik Naalakkersuisut nalileeqqissaarsimapput isumaqarlutillu sinerissamut qanittumi aalisarnerup ineriartornera salliutinneqassasoq. Tassunga oqaatigineqassaaq tamanna kissaatigineqassappat 25 %-init annertunerusunik pisanik raajarniartut tunisinissannut siunnersuut killiliinnngimmat.

Siunissami qaninnerusumi annikinnerusumik tulaassisoqartarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, kisiannili annertusiartortumik ineriartortoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaalluni ingerlataqartut tamarmik niuerfimmi tulluarsarsinnaallutik.

GEA-p oqaaseqaatai siunnersuummut allannguinnissamik tunngavissiiisimangillat.

2.10. Kalaallit Nunaanni Politiit / Naalagaaffiup unnerluussisua

2.10.1. Inatsisissatut siunnersuummi § 63, imm. 2 malillugu, namminerisamik pigisaaq illu aalisarneq pillugu inatsisartut inatsisaannik taassumunngalu naapertuuttumik malittarisassanut

atuutsinneqartunut unioqqutitsinermut atorneqartoq pasitsaassisoqarpat nakkutilliinermut oqartussat eqqartuussisunit aalajangigaanngitsumik inuit namminerisamik illuutaannut isersinnaapput. Kisianni aalajangersakkamut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq, nakkutilliinermi oqartussat qaqugukkut namminerisamik illumut pigisamut isernissamut piumasaqarsinnaaneranut piumasaqaataasoq, tassaavoq, inatsimmik imaluunniit taassumunnga naapertuuttumik malittarisassanut atuutsinneqartunut unioqqutitsinermut illu pineqartoq atorneqartoq pasitsaassisoqarpat. Nakkutilliinermi oqartussat illumut piumasaqarlutik erniinnartumik isersinnaanngikkunik politiinut ikiortissarsiorsinnaapput.

Piumasaqaat, aalajangersagaq malillugu nakkutilliinermut oqartussat namminerisamik illumut isersinnaanermik qaqugukkut piumasaqarsinnaanerat, taamalu tassunga nassuiaatinit allassimasunut naapertuunna ersinngilaq.

Tassunga atatillugu danskit inatsisaat malillugu Danmarkimi nakkutilliinermi oqartussat, pisariaqartuusoq nalilerneqarpat aalisakkat tunisaaffianni eqqartuussisumik aalangiiffigineqanngitsumik ilaatigut aalisariutinut ikisinnaapput il. il., suliffeqarfinnut aamma allanut tamanut isersinnaasut Naalagaaffiup politiivisa Naalagaaffiullu unnerluussisuata oqaatigaat, tak. danskit aalisarnermut inatsisaanni § 117, imm. 3 (IN 2023-03-01 nr. 205 Aalisarneq aalisakkanillu tukertitsiviit). Nakkutilliinerup naammassinissaanut tamanna pisariaqarpat politiit ikiuutissapput, tak. § 117, imm. 7.

Aalisarnermut inatsisip eqquutsinneqarneranik pisarneq malillugu nakkutilliinermik suliaqarnermut nakkutilliinermut oqartussat eqqartuussivimmit aalajangigaanngitsumik pisinnaatitaaffiat § 117-p suliarineqarnera malillugu tunngaveqarpoq (Inatsimmut siunnersuutigineqartumut saqqummiunneqartumut (LFF) 1998-11-26 nr 106, aalajangersakkamut nassuiaatit nalinginnaasut) taassuma unioqqutinneqarsimaneranut aalajangersimasumik naliliisoqanngitsoq. Taamatut pasitsaassisoqarpat, misissuinerit ingerlateqqinnissaanut pinerlussimanermillu paasiniaanermik suliaqarsinnaasunut, suliaq politiinut nassiuunneqassaaq. Aalisakkanik nioqqutissanik tunissaqarneq il. il ingerlanneqartoq paasineqanngippat, eqqartuussisoq aalajangiisinnagu inuit namminerisamik illuini misissuinerimik suliaqarnermut nakkutilliinissamut pisinnaatitaaneq atorneqassanngitsoq nalinginnaasumik atuuppoq.

Tassunga atatillugu Naalagaaffiup politiivisa Naalagaaffiullu unnerluussisuata oqaatigaat, pissutsini malittarisassanik unioqqutitsineq pillugu aalajangersimasumik pasitsaassisoqartillugu nakkutilliinermut oqartussaasut Kalaallit Nunaata politiivisa ikiorsinnaassanngikkaat, pissutigalugu suliani taamaattuni aallaaviatigut pinerluttulerinermik eqqartuussisarneq naapertorlugu suliarineqartariaqartut Naalagaaffiup politiivi Naalagaaffiullu unnerluussisua isumaqarmata. Tamanna pillugu pissutsini taakkunani tassunga piumasaqaataasut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi §§ 409-416 naapertorlugu tassunga piumasaqaataasut naammassineqarsimappata politiit taamaallaat misissueqqissaarsinnaapput.

Naalagaaffiup unnerluussisuata oqaaseqaatai naapertorlugit siunnersuut allanngortinneqarpoq, siunnersuummilu § 63 imm. 2 peerneqarluni.

2.10.2. Eqqartuussivik avaqqullugu arsarinninneq akiligassiinerlu piumasaqaataasut periarfissaanngippata, suliaasaq pinerluttulerinermik eqqartuussisarneq pillugu inatsit malillugu suliarineqartussanngorlugu politiinut tunniunneqassasoq § 69-mut nassuiaatini peqqissaarullugu erseqqissarneqarsinnaasoq, saniatigut Naalagaaffiup unnerluussisuata Naalagaaffiullu politiivisa oqaatigaat.

Siunnersuummi § 69-imut oqaaseqaatit tassunga naapertuuttunngorlugit allanngortinneqarput.

2.10.3. Taassuma saniatigut Naalagaaffiup unnerluussisuata oqaatigaa, § 68 iluaqutaasumik imatut oqaasertaliorneqarsinnaasoq: "Inatsimmi alla malillugu nammineq pisuussutigisamik annertunerusumik pineqaatissiinernut allanngortoqanngippat, akiliisitsissummik pineqaatissiisoqassaaq, [...]", inatsit alla malillugu periarfissaqarpat akiliisitsinermik pineqaatissiinermik qaffasinnerusumik pineqaatissiisoqarsinnaavoq, § 69, imm. 1, oqaaseqatigiit siulliit eqqarsaatigalugit.

Siunnersuummi § 68 Naalagaaffiup unnerluussisuata oqaaseqaatai naapertorlugit allanngortinneqarpoq.

2.10.4. Saniatigut § 74, imm. 3-mut nassuiaatiniittoq pillugu, eqqarsaataavoq aalajangersagaq inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu akileeqqusineq akuerineqanngippat atorneqassasoq, aalajangersakkamut nassuiaatinullu tassungalu oqaasertaliorneranut naleqqiullugu erseqqinngitsumik saqqumisoq Naalagaaffiup unnerluussisuata oqaatigaa.

Naalagaaffiup unnerluussisuata oqaaseqaatai naapertorlugit siunnersuummi § 74 imm. 3, § 73 imm. 3-mut nuunneqarpoq.

2.10.5. Aammattaaq Naalagaaffiup politiivisa oqaatigaat, § 58, imm. 6-imut nassuiaatini takuneqarsinnaasoq, Aalisarnermi malittarisassanik eqqortitsisoqarneranik nakkutilliinerit annertuut Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaatitaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit Issittumi Sakkutuunit politiinillu ingerlanneqartartut. § 58, imm. 6-imut nassuiaatinit politiit peerneqartariaqartut Naalagaaffiup politiivi isumaqarput, pissutigalugu politiit nakkutilliinermut oqartussaasuunngimmata taamaattumillu nakkutilliinissamut pisussaaffeqaratik.

Tamanna pillugu siunnersuummi § 58, imm. 6-imut oqaaseqaatit allanngortinneqarput.

2.11. Grønlands Revision

2.11.1. Grønlands Revision (GR) isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuutip ilaani siunnersuutigineqartut ilaat pitsaasut pisariaqartullu, Aalisarnej pillugu Ataatsimiititaliarsuup innersuussutaanut ataatsimut isigalugit naapertuuttut, soorlu sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisassat nammineq pigisat niuerutigineqarsinnaasut atulernissaat (umiatsiaararsortunut il.il.) aamma sinerissap qanittuani raajarniarnermi 75 procentimik tunisassiornissamut akuersissutaasinnaasumik aalisartoqarsinnaalernissaa.

GR-imit uparuarneqarpoq inatsisissatut siunnersuummi aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut sinaakkutissaat naammattumik eqqarsaatigineqarsimanngitsut, ilaatigut isumaqaramik siunnersuutip maannakkutut isikkoqartup inuiaqatigiit aningaasaqarneranni kingunissai naammattumik misissorneqarsimanngitsut, soorluttaaq inuiaqatigiit aningaasaqarneranni kingunissaannut naatsorsuinermit tunngavigineqartut naatsorsuinerit piviusorsiortuunersut tusarniaasutut nalilersorsinnaanngorlugit ilusilersorlugit nassuiarneqanngitsut unnerlugit.

GR-ip oqaaseqarnera tunuliaqutaralugu inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut kingunissaanik Naalakkersuisut naatsorsueqqipput. Naatsorsuinerit taakku siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatinut ilanngunneqarput.

2.11.2. Pisortanit pigineqartunut ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutinut qummut killiliussanik appaaffiginnginnerannut naleqqiullugu GR-imit oqaatigineqarpoq namminersortutut pisortanilu ingerlataqartunut malittarisassat assigiinngitsut atuunnissaat tulluanngitsoq, tamanna inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatinit tunngavilersornagu. Tamanna politikikkut immikkut eqqarsaatigineqarsimasinnaavoq, taamaattoqarpalli siunnersuutigaarput tamakku pillugit ammasuunerunissaq.

GR-ip oqaaseqaataanut naapertuuttumik siunnersuummut nassuiaatini politikikkut eqqarsaatigisat Naalakkersuisunit itisilerneqarput.

2.11.3. GR-imit pingaaruteqarpoq, inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataanut naapertuuttumik, inatsisip aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunut sinaakkutissanik aalajaatsunik pilersitsinissaa. GR isumaqarpoq sinaakkutissanik aalajaatsunik pilersitsinissamik siunertaq tamakkiisumik naammassineqarsimanngitsoq, sulimi aalajangersakkani amerlasuuni Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanerunissamut periarfissaqarmata. Tamanna nalorninartorsiortitsilersinnaavoq.

Inatsisissamut siunnersuummi aalajangersakkat allanut sanilliullugit immikkuullarinnerutillu sukumiinerupput, taamaammallu Naalakkersuisunut piginnaatitsissut malunnartumik annikillisinneqarsimalluni. Naak taamaakkaluartoq inatsisip namminerisamik naammattumik

sukumiissuseqarnissaa eqaassuseqarnissaalu qulakkeerneqarsinnaangilaq. Naalakkersuisut akuersaarpaat, siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkat inuussutissarsiortunut ilaatigut nalornilernermik kinguneqarsinnaasut. Naalakkersuisulli piginnaatitsinissamut aalajangersakkat qanoq annertutigisumik pisariaqartinneqarnerinik nalileeqqissaarsimapput GR-illu oqaaseqaatai tunuliaqutaralugit inuussutissarsiummut sinaakktutini piunasaqaatit patajaatsut qulakkeerniarlugit piginnaatitsinermi aalajangersakkat suut pisariaqarnersut sukumiisumik naliliiffigisimallugit.

Tassunga oqaatigineqassaaq piginnaatitsinermut aalajangersakkat amerlassusaat sinaakktutitigut piunasaqaatit patajaatsut qulakkeernissaannut aalajangiisuusanngimmata, akerlianilli piginnaatitsinermut aalajangersakkap eqqunneqarnissaa qaqugu pisariaqarnersaq naliliiffigineqartarluni.

Naliliineq tassaavoq siunnersuummi piginnaatitsinissamut aalajangersakkat tamarmiullutik suliaasaqarfinni arlalinni sukumiisumik uummaarissumillu malittarisassaliornissamut periarfissiisut, malittarisassaliornit qaffasissumik pitsaassuseqarnerinik qulakkeerisut aamma aalisarnermik inuussutissarsiutip, siunnersuummi tunngavigisat iluini, ineriartornissaanut periarfissiilluni.

2.11.4. Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani allaaserineqarpoq aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut, umiatsiaararsorlutik aalisartuuppata aalisakkanik suliffissuarmiluunniit sulisuuppata, ikilisinneqartariaqartut allamillu suliffissarsiortariaqartut.

Inatsisiliortup tamanna pillugu unneqqarilluni paasissutissiinera ajunngilaq, kisianni inuit eqqugaasut inatsisip nassuiaataani allaatigineqartutut amerlatigisut inuussutissarsiutinut allanut ingerlaannaq nuutsinneqarsinnaanerat piviusorsiornersaq nalilersinnaajumallugu tunngavissaaleqivugut.

Allamut ilinniarnissaq pisariaqalissappat aamma ilaqutariit suliffissarsiorlutik nuuttariaqarpata, assersuutigalugu inissaqartitsinerup qanoq qulakkeernissaanik ikiorsiinissaq pillugu inatsisiliortut qanoq pilersaaruteqarnersut nassuiarneqanngilaq.

Siunnersuummi siunertaavoq aalisarnermik inuussutissarsiutip ammaanneqarnissaa, aamma aalisarnerup pisariillisarnissaanik kissaateqartut taamatut periarfissaqarnissaannik periarfissinneqarnissaat. Taamaattorli aalisartut inuussutissarsiummik ingerlataqartut inuussutissarsiumminnik qimatsinissaannik imaluunniit pisassiissutinit pissarsinngitsoornissaannut pinngitsaalineqanngillat.

Siunissami pisariillisaanermut atatillugu aalisarnermik inuussutissarsiummik ingerlataqartut ikilinissaat naatsorsuutigineqarpoq. Siunnersuutip eqqunneqarnerata malitsigisaanniinngitsoq, kisianni soraarninngortussanngorunik pissusissamisoortumik aalisartut inuussutissarsiummit qimatsinissaat tunuliaqutaralugu.

Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq (2021) isumaliutissiisummini PNNP-mik eqquassinissaq pillugu erseqqinnerusumik misissueqqissaarpoq isumaliutissiisumminilu, q. 213-imi oqaatigisaa takuneqarsinnaalluni "Inunnut taakkununga immikkut suliffissaqartitsiniarnikkut suliniuteqarnissamik pisariaqartitsisoqarpassinngilaq, PNNP-millu eqquassinissamut ataatsimiititaliarsuup inassutai inuit taakku aalisarnermi ingerlaannarnissaannut nammineq allannguinani. PNNP-mik ingerlatsisut arlaannaalluunnit aalisarnermiit aninissaannut pinngitsaalineqassanngillat. PNNP-p eqqunneqarneratigut umiatsiaararsortut utoqqaat pisassiissutinit pigisanik tunisinissamut nammineq aalajangiissallutik. Tamanna aqqutigalugu pisassiissutinit pigisat tunineqarnerisigut soraarnertut inuulernissaminnut aningaasatigut tapertaqarnissaq angusinnaassavaat. Taakku naliinut ataasiakkaat soorunami apeqqutaavoq pineqartup pisassiissutinit pigisaasa annertussusai aamma aalisarnermi pineqartumi pisassiissutinit pigisat nalii."

Ilaatigut GR-ip oqaaseqaatai tunngavigalugit inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani naalakkersuisoqarfuit suleqatigiinnerat pillugu ilanngussaartoqarpoq, tamannalu aalisarnermi aaqquissuusseqqinnermi unammilligassat pilersinnaasut iliuuseqarfiginiarlugit pilluni.

Naalakkersuisulli taamaattoq oqaatigalugu ilinniartitaanikkut suliniutit nalinginnaasumik salliutinneqartut, tassanilu aamma ilaallutik suliffeqarfinni allamut nuuttut inuit pikkorissartittarneri.

2.11.5. Naalakkersuisut oqarput, raajat taama ikitsigisunit pigineqarneri inuiaqatigiinni naligiinngitsoqarneranik pilersitseqataasoq, oqaatigisaat isumaqatiginngilluinnarparput. Akerlianilli isumaqarpugut aalisarneq pitsaaneruleraangat aalisarneq inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tapiissuteqarnerulertartoq.

Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaataani nassuiarneqarportaaq avataasiorluni kilisaatit nunarsuarmi pitsaanerpaat ilagigaat.

Sumiiffimmi aalisarnermi ingerlalluarnerpaasumi pisassiissutit allanngortinneqarpata, pisassiissutit inunnut arlalinnut agguanneqarpata, kinguneranik aalisarneq ingerlanerliulersinnaavoq, inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu.

Aningaasaqarneq ataqatigiissinnaassappat aningaasaliinerillu pineqartut piviusunnngortinneqassappata, kilisaatileqatigiiffimmi aallarteqqammersumi nammineq aningaasaateqarujussuarnissaq pisariaqarpoq. Aningaasaliissutit minnerpaamik pingajorarterutaat nammineq aningaasaliissutinit aningaasalersorneqartariaqarsoraavut, kilisaatileqatigiiffik pilersinneqartoq aningaasaqarnikkut imminut napatissinnaassappat. Inatsisip nassuiaataani inatsisiliortut ingerlatsisut nutaat qanoq naammattumik namminneq aningaasaateqalernissaat taarsigassarsinissaallu takorloorneqarnersut ataatsimut isigalugit tunngavissilluarneqarsimanngillat. Aningaasanik pissarsinissamut periarfissatuaasinnaasoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit piginneqataassutinik aningaasaliisinnaalernissaat.

Ataatsimut isigalugit aningaasalersuineq tamarmi naammattumik eqqumaffigineqarsimanngissoraarput, taamaattumillu inassutigaarput inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kingunissai pillugit naatsorsuinerit, inatsisissatut siunnersuutip oqaaseqaataani qupperneq 8-mi 9-milu allassimasunik aallaaveqartut, erseqqissumik saqqummiunneqassasut, matumani ilanngullugit ingerlatseqatigiiffiit (ingerlatseqatigiiffiit eqqarsaatigineqartut), sinerissap qanittuani tunisassiornissamullu akuersissuteqarlutik avataasiortut aalisartussat, ingerlatsinerini aningaasaqarnerit qanoq naatsorsorneqarsimanersut, kiisalu raajanik amerlanerujussuarnik neqerooruteqarnermi raajat akiinik aalajangersaanermi akinut atatillugu kingunissat eqqarsaatigineqarsimanersut paasissutissiissutiginnissaat pingaaruteqassalluni.

Aalisarnermik ingerlatseqatigiiffinni ingerlalluartuni piginnittuunerup siammarternissaanut periarfissaq alla tassaasinnaavoq innuttaasunut amerlanerusunut periarfissiinissaq, matumani ilanngullugu aalisarnermik inuussutissarsiteqanngitsunut ingerlatseqatigiiffinni taakkunani piginneqataanissamut aningaasaliisinnaatitsineq.

Immikkoortoq 1.2-mut innersuussisoqarpoq.

2.12. GrønlandsBANKEN

2.12.1. GrønlandsBANKEN (GB) ilisimatitsivoq siunnersuummi arlalinnik pitsaasunik siunnersuuteqarlunilu suliniuteqartoq. Suliniutit aningaaserivimmit nalilerneqartut erseqqinnerusumik malittarisassaqtartinneqartumik ingerlalluartumillu aalisarnermut peqataasinnaasut taamaalillutillu aamma inuiaqatigiinnut sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqartitsillutik. Tassani pingaartumik pineqarpoq uumassuseqarnikkut piujuartitsisumik aalisarneq aamma pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat (PNNP) aalisarnerni arlalinni eqqunneqarneri. GB-milli oqaatigineqarluni biologiniit siunnersuinerimut ikaarsaariarnermut piffissaliussa qerserluppallaartoq.

Aalisarnerup biologit kiisalu atuisut siunnersuutigisaannut tulluussarnissaa siunertaavoq, taama tulluussareersimatiginngippat. Taamaattorli taamatut tulluarsaanerit annertusiartuaartumik pinissaat, taamaalilluni ingerlataqartut aalisarnermik qimatsinissaannut pinngitsaalineqarnatik. Siunertaq tassaavoq piffissaliussaq ingerlataqartut attuumassuteqartut suleqatigalugit piareersarneqartunik aqutsinissamut pilersaarutini attuumassuteqartunit erseqqinnerusumik tulluarsarneqassasut.

2.12.2. GB-mit oqaatigineqarpoq kalaallit piginnittuunerat pillugu piumasqaammik sukaterineq pillugu siunnersuummi aalajangersakkat, taamaalilluni siumut sammisumik kalaallit 100 %-imik piginnittuunerat pillugu piumasqaammi ullumikkut ilaatigut nunani allaneersunit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit qanoq iliorfiginissaannik naammattumik allaaserinnittoqarsimanani.

GB-mit oqaatigineqarpoq siunnersuummi § 11-mi nunat allamiut piginnittuunerat pillugu immikkut akuersinissamut aalajangersagaq piginnittuunermit piumasqaammit ingerlataqartut kikkut immikkut akuerineqarnissaat ersernerlulluni. Tamanna ajornartorsiutaavoq tassa siunnersuummi erseqqissumik allanneqarmat maannakkut aalisarnermi ingerlataqartut pisassiissutinit pigisatik pinngitsaalineqarnikkut tunissagaat. Nunanit allanit aningaasaatit aningaasalersuisussatut aamma Kalaallit Nunaanni pisassiissutiniq piginneqataasut akuerineqarsinnaanerannut piumasqaatit suut atorneqassanersut siunnersuummi eqqaaneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuutip aningaasarsiornikkut annertuumik pingaaruteqarnera eqqarsaatigalugu tulluassaaq immikkut akuersisarnissamut periarfissap qanoq ittuunera erseqqinnerusumik allaaserineqarpat.

Tusarniaanerup kingorna nunat allamiut piginnittuunerannut atatillugu ikaarsaarnissamut piffissaliussami tusarniutigineqartumi allassimasumit ukiut tallimanit qulinngortinneqarput. Tassunga siunnersuummi § 11, imm. 2-mi suli immikkut akuersinissamut aalajangersagaqarpoq siunnersuummi § 9, imm. 1-3-imi piumasqaatinik avaqqussigallarsinnaanermit immikkut akuersinissamut Naalakkersuisunut periarfissiisoq. Taamaaliorneq kalaallit aalisarnermik inuussutissarsiornerrannut imaluunniit Kalaallit Nunaanni suliffissuaqarnermit pingaaruteqarnissaa suli pisariaqarpoq. Nunat allamiut piginnittuuneqat pillugu aalajangersakkat allanngoqqittariaqarsorineqanngillat.

2.12.3. GB-mit oqaatigineqarpoq immikkut akuersinissamut periarfissat nalinginnaasumik inituallaartut, aamma immikkut akuersinissamut aalajangersakkanik aalajangersimanerusumik/ tamakkiinerusumik allaaserinninneq pissarsiarineqartariaqartoq.

Siunnersuummi immikkut akuersinissamut periarfissat tamanna ajornartinnagu annikillineqarput, immikkullu akuersinissamut periarfissanut ataasiakkaanut nassuiaatit suli annertunerusumik itisilerneqarlutik.

2.12.4. GB-mit oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pisassiissutinit pigisanik piginnittuulernissannut ammaassisoqartoq. SISA-p Kalaallit Nunaanni aalisarnerup ilaani qanoq annertutigisumik piviusumillu piginnittuulernissaa aningaaseriviup qulaajartikkusuppaa.

Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffiit pigisaqarsinnaanerisa qaffasinnerpaaffissaat aalajangersarneqanngilaq. Taamaattorli soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffinnut aningaasaliinissaannut qummut killiliisoqarluni, SISAmi 2023-mi nalunaarutigineqartut malillugit suliniutinut tamanut 50 mio. kr.-inik annertussuseqartoq.

2.12.5. GB-mit oqaatigineqarpoq siunnersuummi § 34-mi pisassiissutinit pigisat atorunnaarsinnissaanut periarfissiisoqartoq, kisianni §§ 33-p aamma 34-p akornanni ataqatigiinneq nassuiaatinit takuneqarsinnaanani. Kalaallit Nunaanni raajartassiissutit annertunerpaartaannut piginnittut ukiut qulit sinnerlugit allanngorsimangillat. Tamanna apeqqutinut arlalinnut ammaassivoq.

2.12.5.1. Inatsisissatut siunnersuutip akuerineqarnerani piffissaq ukiut qulit aallaavigineqassappat imaluunniit inatsisissatut siunnersuutip akuerineqarneraniit raajartassiissutit atorunnaarsillugit Namminersorlutik Oqartussanit aallartinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaava?

Pisassiissutinit pigisanik tunuartitsineq PNNP-mik aqutsinerup eqquteqqaarneqarneranili periarfissaasimavoq, atorneqarsimananili. Siunnersuutip akuerineqarnerani pisassiissutinit pigisat tamanna tunngavigalugu utertinneqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

2.12.5.2. Pisassiissutit raajarniarnermi ingerlataqartunut tamanut assigiissaartumik atorunnaarsinneqassappat imaluunniit raajartassiissutit suut atorunnaarsinneqassanersut suullu atorunnaarsinneqassanngitsut ingerlatsivik aalajangiisuussava? Aalajangersakkat taakku inunnet ingerlatseqatigiiffinnullu pineqartunut annertuumik kinguneqartitsissapput qularnanngitsumillu aamma inuiaqatigiinnut kalaallinut. Aalajangersakkanik aqutsineq pillugu tamakkiisumik allaaserinneq inissaminiissaaq taamaalilluni pisassiissutit atorunnaarsinneri pillugit piumasaqaatit tunngavilersuutillu erseqqillutik.

Pisassiissutinit pigisanik tunuartitsineq ingerlatsinermi maleruagassat nalinginnaasut malillugit pissaaq taamaattumillu ingerlatsisunut atugassat assigiiaartussaallutik. Susoqaraluarpalluunniit tamatuma kingunerisaanik aalisarnerup pineqartup iluani ingerlataqartut tamarmik pigisaannik naapertuuttumik tunuartitsisoqartassaaq. Naapertuuttumik tunuartitsineq apeqqutaalluni pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinermi malittarisassat

isumaliutigineqassapput. Taamaattumik § 34-mi aalajangersagaq sivikinnerpaamik piffissaliinissamuinnaq piumasaqaataavoq.

Tamanna siunnersuummi § 34-imut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq.

2.12.5.3. GB-mit oqaatigineqarpoq § 34-mi § 31-imut innersuussinerit inatsisissatut siunnersuummik naliliinissamat atorneqarsinnaanngitsut, tassa § 31 taamaallaat suliariumannittussarsiuussineq aamma pisassiissutunik atorunnaarsinneqartunik tunisaqarnissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamat tunngavissiiimmat. Tassani inatsisissamat siunnersuummi naliliinermi iluaqutaassaaq pisassiissutunik tunniussineq pillugu piumasaqaatinik inatsimmi nassuiaasoqarpat. GrønlandsBANKENip isumaa malillugu pisariaqarluinnarpoq pisassiissutini siunissami tunniussisarnissaq/tunisisarnissaq pillugu kinaassusersiunngitsunik saneqqunneqarsinnaanngitsunilu piumasaqaateqarnissaa, tassa aningaasaliisartutut aamma aningaasalersuiffiusartutut piumasaqaatit suut sillimaffigineqarnissaat ersernerlummat. Tamanna qularnanngilluinnartumik aningaasaliisinnaanernut nutaanut tamanut ajornartorsiortitsissaaq.

§ 31 naapertorlugu tunniussinerimi piumasaqaatit politikikkut anguniakkat anguniarlugit aalajangersakkat atuutissapput. Ingerlatsisut inuusuttut, tunitsiviit, najugaqarfissat allarpassuillu eqqarsaatigineqarsinnaapputtaaq, inatsisissatullu siunnersuutip saqqummiunneqarneranut atatillugu siunertat taakku siumoortumik oqaatigereerneqarsinnaanngillat.

Susooqaraluarpulluunniit piumasaqaatit sulianut naapertuuttussaapput taassumalu saniatigut ingerlatsinerimi maleruagassani inatsillu tunngaviusuni piumasaqaatit naammassineqarsimassallutik.

2.12.6. GB-mit oqaatigineqarpoq raajarniarnerup annertunersaa ullumikkut ingerlatseqatigiiffinni ingerlatsinikkut aaqqissuunneqarsimavoq. Tamanna pissusissamisoorluinnarpoq, tassa inuussutissarsiut ullumikkut annertuumik aningaasaliiffiusarmat allaat millionerpassuarnik aningaasaliisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartarluni. Aalisarnermi inuinnaat piginnittuunerinut tunngasumi inatsisissatut siunnersuummi § 32, imm. 2 malunnaatilinnik ajornartorsiutinik annertuunillu ilungersunartunik kinguneqartitsissaaq. Aningaaserivik isumaqarpoq piginnittuunermut 10 %-imik killiliinissaq kisimi pinnani kisianni aamma peqataasut qanigisat pillugit nassuiaatip kingunerisaanik pisassiissutit aamma/imaluunniit pigisat ilaannik annertuumik tunisisoqartariaqalissasoq.

Tamanna ajornartorsiutaassaaq, tassa, GBp isumaa malillugu, pisinerup aningaasalersornissaanut aningaasaqarnikkut tunuliaqutaqartumik Kalaallit Nunaanni aningaasaliisoqarsinnaanngimmat.

Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunuliaqutaralugit inummut pisassiissutininut qummut killiliussat 10 %-imiit 12,5 %-imut qaffanneqarput.

Naalakkersuisut suliaasaattut pituttugaasimavoq piginnittuunerup eqiterukkiartuinnarnera killilissallugu. Piginnittut akornanni qanigiissuseq piginnittuunermik siammarterivinnermut sanilliullugu oqallisigineqarsinnaavoq. Naalakkersuisut killissaq siunnersuutigineqartoq toqqarsimavaat ima eqqarsarlutik, siammarterineq ilaqttanit qanigisanit pissasoq, kiisalu ima eqqarsarlutik, ilaqtariit qummut ammullu kiisalu qatanngutit tassaassasut "ilaquttat qanigisat".

2.12.7. GB-mit oqaatigineqarpoq qatanngutit, aningaasarsiornikkut assigiimmik soqutigisaqartariaqanngitsut aalisarnermut tunngasuni suliniutinut nutaanut imminnut meeqqaminullu killeqartitsinissaat naleqqutinngilluinnartutut isigaarput, angajoqqaavisa aalisarnermik ingerlataqarnerat pissutiginnarlugu. Tassunga GB-mit oqaatigineqarpoq qanigisat pisuni allani amerlanerni paasineqartarput qummut ammullu qanigisat tassa imaappoq angajoqqaat qitornallu nassuiaammut ilaasut. Attuumassuteqarpallaarneq pineqartillugu aamma akileraartarnermut atasunut atatillugu nassuiaat taanna atorneqarnerusarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi siunniunneqarpoq qatanngutit maannakkut nassuiaammut ilaatinneqalernerat. Tamanna ajornartorsiortitsilissaaq. Akerlianilli inatsisissatut siunnersuutip qanigisat peqataasut pillugit malittarisassanik sukaterisariaqanngikkaluarpoq, taarsiulluguli malittarisassanik qasukkaalluni, tassa angajoqqaanut meeqqanut nammineersinnaasunut atatillugu piginnittuunerni atassutinik takusaqarsinnaannginnatta.

Peqatigisaanik malugeqqussavarput pisassiissutinit pigisat pillugit tunngavigisat annertunerpaat nutaat allassimasut raajarniarnermik eqquinnaratik, kisianni aamma qalerallinniarnermi saattuarniarnermilu aamma ilungersortitsissammata.

12.6. pillugu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

2.12.8. GB-mit oqaatigineqarpoq siunnersuutikkut aningaasaliisussat nutaat pisariaqartunik aningaasaateqarnerat pillugu siunnersuummi piumasaqaateqassasoq. Inatsisissatut siunnersuut pisassiissutit akiinik akinik appartitsiniartutut isigineqarsinnaavoq, tassa ingerlatseqatigiiffiit qularnanngitsumik sivikitsumik piffissalernerqarlutik pisassiissutinit pigisaminnik tunisinissamut pinngitsaalineqassammata. Naammattumik aningaasaatilinnik aningaasaliisinnaasunik amigaateqarnerup kingunerisinnaavaa pisassiissutit/piginneqataassutit naleqqutinngitsumik appassisumik akeqartillugit tunineqartariaqalernerit. Tamatuma kingumut kingunerissavaa akeqartitsinerup assersuutigalugu raajanik niuerfinni akit malikkunnaarmagit, ingerlatseqatigiiffiup nammineq aalisarluarnermik ingerlatsisinnaajunnaarnera pissutigalugu pisassiissutinit pigisat qularnaveequtiginnissai nalornissutigineqalerlutik. Nalinginnaasumik aningaasalersuisarnikkut apeqqutit soq inatsisissatut siunnersuutip tunuani isumaliutinut ilaannginneri GrønlandsBANKENip takujuminaatsippaa.

Aalisarsinnaanermut pisinnaatitaaffiit/pisassiissutit aningaasalersuinissaq pillugu qularnaveeqqusiinissamik aningaasalersuisartut nalilersuinerinut atatillugu annertuumik pingaaruteqarneri arajutsineqanngilluinnassaaq. Pisassiissutit taakku nalilersorneri pillugit nalornisoqalissappat tamanna aningaasalersuinissamut periarfissanut aseruisinnaavoq.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 77, imm. 2-mi allanneqarmat ikaarsaariarnermi piffissaq, tassani ingerlataqartut attuumassuteqartut pisassiissutitut qummut killiliussanut tulluarsarsinnaallutik. Raajarniarneq eqqarsaatigalugu tamatuma kingunerissavaa ingerlataqartut ukiut qulit qaangiutsinnagit 20 %-imik pisassiissutinit pigisat tulluarsassagaat. Tamanna piffissaq ingerlataqartut pissutsinut nutaanut tulluussarnissaannut Naalakkersuisut naammattuusoraat.

Aningaasaqarnikkut tunngavigisat pillugit immikkoortoq 3-mut innersuussisoqarpoq.

2.12.9. Aammattaaq Kalaallit Nunaata avataani aningaasalersuisartuniit taarsigassarsinikkut aningaasalersuinissap pissarsiarinissaa ilungersunartuussasoq GB-mit takusinnaavarput. Aningaasalersuisartut Kalaallit Nunaanni najugaqannginneri pissutigalugu piffissami sivikitsumi qularnaveeqqummit qularnaveeqqusiisimasooq tigusisinnaanngippat pisassiissutinit pigisani qularnaveeqqusiinerit nalingi qularnarsissapput taamaalillunilu piviusumik aningaasalersuinnaasoq ataasiinnaassalluni (GrønlandsBANKEN), inatsisikkut akuerisaasumik qularnaveeqqummik atuisinnaasoq (aamma qularnaveeqqusiinerup nalinganik naliliisinnaasoq). Pingaartumik sinerissamut qanittumi aalisarnerni siunissami aningaasalersuisussamik atorfissaqartitsisoqalerpat tamanna ajornartorsiutaassaaq.

Siunnersuut GB-p oqaaseqaatai naapertorlugit allangortinneqarpoq, aamma suliffeqarfik nunanit allamit pigineqartoq pigisani qularnaveeqqusiisimasooq piffissami qaammatini aqqaneq-marlunni oqartussaataaannissamut periarfissaqalerluni, tamannalu sivitsorneqarsinnaalluni pisassiissutinit pigisat tunineqarnissaat ajornakusoortoq paasineqarpat.

2.12.10. Naalagaaffeqatigiit iluanni aningaasaliisinnaasunut allanut Naalakkersuisut ammaassisinnaanerat isumaliutigineqarsinnaavoq. Taakku tassaasinnaapput soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffiit allat annertuumik aningaasaliisarnikkut piffissamilu sivisuumi aningaasaliisarnerninnut ingerlalluartut. Tamatuma saniatigut soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffiit taakku suliffeqarfiup aqutsineranut piumasaqaateqarnissamut amerlanertigut misilittagaqartarput aamma niueqatigiinneq pillugu paasisimasaqarnermikkut ikiuussinnaallutik kiisalu ullumikkut soraarnerussutisianut ingerlatseqatigiiffiit anginerit amerlanerit piujuartitsinissamut aningaasaliisarlutik, tamannalu piujuartitsinermut tunngasuni Naalakkersuisut anguniagaqarnerannut tapersersuisinnaalluni.

Naalakkersuisut eqqarsaatigeqqissaarsimavaat aningaasaliisartut nunanit allaneersut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi qanoq annertutigisumik piginnittuusinnaassanersut isumaqarpullu nunatsinni aalisarney kalaallinit pigineqassasoq. Taamaakkaluartoq tusarniaanermut akissutit nassiunneqartut aallaavigalugit ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersunit pigineqartut ikaarsaarnissaannut piffissaat ukiunik tallimanik ilaneqarput, taamaalillutillu ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersunit pigineqartut kalaallinit 100%-imik pigineqalernissaannut ukiunik qulinik piffissaliisoqarpoq. Nunanit allanit piginnittoqarsinnaaneq pillugu immikkut akuersissuteqarnissaq sulii periarfissaavoq, siunnersuummi § 11, imm. 2 takuuk.

Aallaaviatigut maleruagassat soraarnerussutisianik ingerlatseqatigiiffinnut nunanit allaneersunut nunatsinni immikkoortotaqarfeqarsinnaatitsippat taamaaliornikkullu nunatsinni aalisarnermut aningaasaliisinaallutik.

2.12.11. Aallaaviusoq tassaavoq Aalisarney pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaanit takuneqarsinnaasoq pisassiissutinit pigisanut killiliussat Aningaaserivimmit akueriuminarnerujussuartut aammalu periarfissaasutut isigineqarput. Sulii annertunerusumik sukaterineq naammassiniassallugu ajornakusoorluinnassaaq naliliinerpullu malillugu aalisarnermik ingerlatsinermi peqataasunut minnerunngitsumillu pisortat aningaasaqarnerannut annertuumik aningaasaqarnikkut annaasaqarfiussalluni.

Immikkoortoq 1.4-mut innersuussisoqarpoq.

2.12.12. Pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit - § 32 imm. 3 naapertorlugu - immikkut inissinneqarneri taamaaqataanik GB-mit tupigusuutigaarput. Inatsisilerinikkut immikkoortoq - piginnittuuneq apequtaatinnagu - inatsisilerinikkut immikkoortut allat assigalugit malittarisassat assingitut ilaasariaqarput. Aammattaaq erseqqinnani pisortat piginnittuunerat pillugu tamakkiisumik killeqartitsineq imaluunniit toqqaannanngitsumik pisortat piginnittuunerat, assersuutigalugu raajarniarnermi, piviusumik 100 %-iussanersoq (pisortat ingerlatseqatigiiffiit pingasut aqutugalugit)

Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.12.13. GB-mit oqaatigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi § 24, imm. 2-mit takuneqarsinnaasoq pisat annertussusaannit tamarmiusunit 25 %-it nunami suliffissuarni suliarineqartussanngorlugit tulaanneqassasut. Tamatuma kingunissai paasissallugit ajornakusoorpoq. Aningaaseriviulli naliliinera tassaavoq maannakkut tulaanneqartartunut annertussutsinut naleqqiullugu appariartoqassasoq.

Tamanna - allat allanngortinneqanngippata - isumaqarpoq nunami suliffiit ikileriassasut, kiisalu nunani suliffinni siusinnerusukkut aningaasaliisimanerit pillugit tunngavigineqarsimasut annertuumik allanngortinneqassasut.

Allanngineq siunissami ungasinnerusumi aalisarnermi aningaasarsiornerup pitsaanerulerneranut takussutaasinnaagaluartoq taamatut ittumik malittarisassanik eqqussineq piffissami sivisunerusumik ikaarsarnermi aqqissuussinikkut pisariaqaraluarpoq, siusinnerusukkut aningaasaliisimanerit naammaginatarmik piffissalerneqartumillu tunitsivinni sulisut pineqartut allamik sulilernissaannut allamut atuarnissaannut/allamut nuunnissaannut periarfissalerneqarlutik.

Immikkoortoq 1.5-mut innersuussisoqarpoq.

2.12.14. Inatsisissatut siunnersuummi § 20 pisassiissutit agguateqqinnissaannut periarfissaq allassimavoq. Tamanna imannak paasisariaqarpoq taamatut agguasseqqinneq allaffissornikkut ingerlanneqassasoq. Agguasseqqinnissamut piumasaqaatit taamaallaat tassaarpasipput tiguisoq assingusunik pisassiissutinik pissarsissasoq aamma pisassiissutit tamakkerlugit aalisarsinnaassallugit. GB isumaqarpoq tamanna ersernerluttoq aamma Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsivimmi sunniuteqarnissamut akuliutiginninnissaq kissaatigippassuk itinerusumik tunngaviit isiginiarlugit tunngavinnut isiginneriaatsini pisussaaffiliisoqartariaqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 33-mi pisassiissutinit pigisat ilaasa pisassiissutitut utertunut Naalackersuisut tunniusseqqinnissamik aalajangersagaat ilanngunneqarsimavoq. Aalajangersakkami tassani ingerlatsivik tassaavoq 1) aalajangersakkap qanoq atorneqarnissaanut aalajangiisussaq aamma 2) aalajangersakkap kimut atortinneqarnissaanut aalajangiisussaq. Kingumut suleriaatsip allassimanissaa GB-p pisariaqarsoraa aningaaseriviullu aalajangersagaq pillugu aalajangersimasumik suleriaasissamik inerisaasoqarsimannginnera ernumanartoqartillugu.

Piviusumik sunniuteqarnissamut akuliutinnginnissamik qulakkeerisumik aqqissugaasumik sinaakkusiisoqarluni sunniuteqarnissamut akuliutinnginnissap inissinneqarnissaa GB-p ujartorpaa. Tamatuma ingerlatsivimmut tunngavilersorneqanngitsunik pisuutitsiniarnerit pasilliinerillu pinngitsoortissagaluarpai. Tamatuma politikerinut tatiginninneq nukittorsassagaluarpaa aamma ingerlatsivimmi qanigisat sullinneqarneri pillugit Kalaallit Nunaat pasillerniarneqassanngikkaluarmat. Qanigisat sullinneqarneri pillugit ingerlatsiviup politikerillu unnerluunnissaannut tunngavissaqannginnersoq apeqqutaatinnagu aamma anguniagaavoq ingerlatsivik pillugu erseqqissunik tungaveqarnissap qulakkeerneqarnissaa, pasinnittoqarsinnaanani, ingerlatsivimmi aalajangiinissamut oqartussat assigiinngitsut immikkoortinneqarsinnaassallutik qulakkeerniarluarneqarsinnaassallunilu iliuuseqartoqarsimannginnera..

Inatsisissatut siunnersuut inatsisissaavoq tunngavissaasussaq inatsimmilu pisinnaatitsissutissatut aalajangersakkat amerlasuut pisariaqartinneqarlutik – aamma Aalisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaanni 1996-imeersumi pisinnaatitsissutitut aalajangersakkanit amerlanerusut. Ataatsimut isigalugu pisinnaatitsissutitut aalajangersakkat amerlanerupput, peqatigisaanilli pisinnaatitsissutit aalajangersimanerupput, akuliuppallaannginnissaq ilanngunneqarluni.

2.13. Nunatsinni Advokatit

2.13.1. Nunatsinni Advokatit (GA) Inatsisissatut siunnersuutikkut takuneqarsinnaavoq pisassiissutinit pigisat agguateqinnissai taamaalillunilu inatsisikkut malittarisassaliornikkut maannakkut pisassiissutinit pigisanik pigisaqartuniit pisuussutit Naalakkersuisunit agguateqinniarneqarput, inatsisitigut isumannaatsuunissamik eqqarsaatiginninneq aallaavigalugu ernumanarluinnartumik. Inuiaqatigiinni kingunerluutaasinnaasunik annertuunik aallartitsisinnaavortaaq, taakkulu tullinnguuttuni tunngavilersorneqarput.

2.13.1.1 maannakkut ingerlataqartut pisassiissutinit pigisaannut pisassiissutit qummut killissaanik aalajangersaanikkut (§ 32) tamatuma kingunerissallugu agguasseqqinnissaq siunertaralugu pinngitsaaliinikkut tunisisoqarnissaa (§ 77). Inatsimmut nassuiaatit malillugit pisassiissutinit qummut killiliussat nutaat kingunerissavaat ingerlataqartut inuillu ataasiakkaat aqqitigut taaneqartut pisassiissutinit pigisat imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataassutit tunisariaqassagaat. Tamanna pisinnaatitaaffinnik pissarsiarineqarsimasunik pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinerusumut naleqqiullugu akuliunnikkut malittarisassaliornuvoq aamma Inatsisini tunngaviusuni § 73-imut akerliusinnaalluni. Tamatuma aamma kingunerisinnaavaa inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut ajorluinnartunik kingunerlutsitsinera, tassa taamatut ittumik malittarisassaliorneq pinngitsaaliilluni pigisanik piginnikkunnaartitsinermi annertoorujussuarnik (Namminersorlutik Oqartussaniit) taarsiissutitalimmik kinguneqartitsisinnaammat (tamakkiisumik taarsigassarsititsinermik) taamaalillunilu pisortat aningaasaqarnerannut artukkiisinnaalluni. Ikaarsaarnermi aqqissuutissatut siunnersuut tamatumunnga iluaqutaassanngilaq.

Immikkoortoq 1.6-imut innersuussisoqarpoq.

2.13.1.2. Tassunga atatillugu aamma maluginiarneqarpoq ingerlatsinermi inatsisikkut naligiisitsinissamut tunngavimmut akerliusumik Royal Greenland A/S-imut pisassiissutinit qummut killiliussat qaffasinnerusut atuutsinneqassasut, Royal Greenland A/S aktiaateqarluni ingerlatsineq tunngavigalugu innuttaasunut inatsiseqarnikkut ingerlanneqarnera apeqqutaatinnagu. Royal Greenland aamma aningaasarsiorneq tunngavigalugu ingerlanneqarpoq suliffeqarfittut akuersissuteqarfiusutut assigisaatulluunniit pisortanit malittarisassaqartinneqarnera tunngaviginagu ingerlanneqarnani. (Tusass A/S-imut aamma Royal Arctic Line A/S-imut akerliusumik). Taamaalilluni Royal Greenland A/S eqqarsaatiginiarlugu immikkut ittunik

malittarisassaliortoqarpoq, ingerlataqartunut allanut naleqqiullugu malunnartumik equngasumik pisassiissutinit pigisassaqtitsisoq.

Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.13.1.3 pisassiissutinit pigisaqarnermi piffissami killeqartumik nutaamik (§ 33) eqqussisoqarluni aamma atorunnaarsitsinissamut periarfissiisoqarluni (§ 34). Tamatuma kingunerisaanik atorunnaarsitsinissamut piffissaliineq (ukiut qulit ima sivikitsigaaq pisassiissutit 20 %-ii ukiumut tunniunneqartassallutik (taamaattorli Kalaallit Nunaata Kitaani saattuarniarnermi ukiut tallimat), tamanna aalajangersimasumik naliliinerup kingorna ingerlatsisumut naleqqiullugu pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsisoqarsinnaalluni (§ 77) tamatumalu malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussaniit tamakkiisumik taarsiisoqarnissaanik piunasaqaateqarluni.

Atorunnaarsitsinissamut periarfissaq ilisimatitsissutigineqartut malillugit agguasseqqinnissaq siunertaralugu pisassiissutit tigunissaannut periaasissatut eqqarsaatigineqarpoq. Tassunga atatillugu ersernerluppoq kina aamma piunasaqaatit suut atorlugit atorunnaarsitsisoqassanersoq, tassunga kimut agguasseqqittoqassanersoq (tassunga ilanngullugu pissarseqqinneq neqerooruteqarnikkut assigisaatigulluunniit pissanersoq).

Tamanna aamma inatsisissatut siunnersuutip nammineq tunngavigisaanut akerliuvoq (q. 6: "... Pisassiissutinit pigisanik utertitsinissamut tunngavik qanorluunniit pisoqaraluarpat ingerlatsinikkut tunngaviit nalinginnaasut isiginiarlugit pisussaassaaq, tassunga ilanngullugu naligiit naligiimmik pineqarnissaat pillugu malittarisassaq, tulluurtumillu kalerriisoqarluni, taamaalilluni ingerlataqartoq tamatuma kingorna tulluarnissamut periarfissaqarluni."

Tassunga atasumik ammasumik pissuseqartoqanngeriaannaavoq, taamaalillunilu ernumanarluni tamanna naliliineq tunngavigalugu atorunnaarsitsinermik tunniussinernillu kinguneqarsinnaalluni taamaalillunilu tunngaviusunik piunasaqaatit ersernerlullutik. Tamanna aamma ingerlatsinermi inatsisitigut naligiisitsinissamut tunngavinnut akerliusinnaavoq.

Siunnersuummi § 34-mut nassuiaatit aalajangersakkap siunertaa erseqqissarniarlugu itisilerneqarput.

Pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq pillugu oqaaseqaatinut tunngatillugu immikkoortoq 1.6-imut innersuussisoqarpoq.

2.13.1.4. pissutsit arlallit pillugit erseqqinnerusumik missiliuinissamut aalajangersaanissamullu Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut (ilaatigut § 18-imi (pisassiissutinik agguassinermut/

tunniussinermut piumasaqaatit), § 28 aamma § 29 (pisassiissutininik agguassineq/tunniussineq), § 30 (pisassiissutininik pigisani aamma ukiumut pisassiissutininik tunisineq) aamma § 40 (pisassiissutininik pinngitsaaliinikkut tunisineq). Naalakkersuisut taamaalillutik malittarisassanik taamatut ittunik allaffissornikkut aalajangersaasinnaapput, taamaalilluni Inatsisartut avaqqullugit akuerineqarlutik. Tamanna tunngaviusumik piumasaqaatinut qaqugukulluunniit atuuttunut annertuumik nalorninartoqalersitsivoq.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit GA-p oqaaseqaatai naapertorlugit itisilerneqarput.

Tassunga oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 18 annertuutigit tassaammat inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqinneq. Aalisarnerit PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaanngitsut eqqarsaatigalugit pisassiissutit agguarnissaannut tunngavimmik naammattumik pilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.

2.13.2. Tamanna aalisarnermut annertuumik kingunerlutsitsissasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq. Pissutsit taakku tamarmik - pingaartumillu atorunnaarsitsinissamut aalajangersakkat - kingunerissavaat siunissami aningaasalersuisussanik pissarsinissap ajornarnerulernera (ingerlatsisunut ingerlataqartunullu nutaanut), tassa tunngaviusumik piumasaqaatit erseqqissut pisassiissutinillu ukiuni arlalinni pigisaqarneq (ilaatigit qularnaveeqqutitut atorineqarsinnaasut) aningaasalersuinerup anguneqarnissaanut pingaaruteqarmata.

Piginnittuunissamut piumasaqaatit nutaat (§ 9) aamma nunat allamiut aningaasaataannik unitsitsissapput. Aningaasaatinut periarfissaqarneq Kalaallit Nunaanni soraarnerussutisianut karsini (SISA) pissarsiarineqarsinnaaneranik inatsisiliortut naatsorsuutigisaqarnerat ernumanartuuvoq.

Oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 11, imm. 2-mi nunanit allaneersunik piginnittoqarsinnaanermut immikkut akuersinissamut aalajangersagaq ilanngunneqarmat. Peqatigisaanik aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, akiligassaqarfigineqartut § 9-mi piumasaqaatinik naammassinninngitsut pisassanik pigisaqarsinnaalersitsisoq, akiligassallit eqquutsitsinnginnerannit kinguneqarsimappat.

Advokatit peqatigiit tassunga atatillugu aamma kaammattuutigissavaat inatsisissatut siunnersuutip kingunissai inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut kingunissaanut naleqqiullugu ammasumik pissuseqartumik naatsorsuinernut tunngaviit pissarsiarineqassasut.

Immikkoortoq 1.2-mut innersuussisoqarpoq.

2.13.3. Naggataatigit oqaatigineqassaaq

- Naalackersuisunut aamma erseqqinnerusumik malittarisassatigut aalajangersagassaannik inatsisitigut tunngavinnik annertunik nakkutilliinissamut aaqqissuussisoqarnissaanut periarfissiisoqarpoq. Inatsisitigut isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu nakkutilliinikkut aaqqiissutissat taamaallaat erseqqissumik paasiuminartunillu inatsisitigut tunngaveqassasut, aamma nakkutilliartorerit (§ 63) tassungalu atasut paasissutissiisarnissat (§ 62) allassimasutut eqqartuussivimmiit aalajangiinertaqanngitsumik pisarnissaat qularnartutut isigineqartariaqarluni. Taamaattumik nakkutilliineq pillugu aalajangersakkanik sukaterisoqarlunilu isumaliutigeqqinneqartariaqarput.

Kinguneqarluartumik naammattumillu nakkutilliinerup ingerlannissaanut naammattumik tunngaveqarnissaata pingaaruteqarnera Naalackersuisunit isigineqarpoq. Annertuutigut nakkutilliineq pillugu kapitalimi piginnaatitsinermut aalajangersakkat inatsimmik atuuttumik ingerlatitseqqiinerupput. Nakkutilliineq kiisalu paasissutissiisarnissaq pillugu inatsisitigut tunngavik pillugu GA-p isumaanut Naalackersuisut isumaqataanngillat, siunnersuummi §§ 62 63-ilu takukkit.

GA-p oqaaseqaatai siunnersuummi kapitalimut nakkutilliinermut tunngasumut allannguinnissamik pissutissaqartitsinngillat.

2.13.4. Siunnersuummi § 9-mut § 9, imm. 3, nr. 2-mut inatsimmik nassuiaatini itisiliisoqarnissaa GA-mit noqqaassutigineqarpoq.

Inatsisissatut missingiummut oqaaseqaatit tassunga naapertuuttunngorlugit itisilerneqarput.

2.13.5. Siunnersuummi § 11-mut GA-mit oqaatigineqarpoq imm. 4-mi aalajangersakkami aningaasat akiligassaqarfinit pissarsiariniarneqareernerisa malitsigisaanik angallat imaluunniit pisassiissutinit pigisat tunniunneqarsimappata § 9, imm. 2 aamma imm. 3-mi piumasaqaatiniit immikkut akuersinermik Naalackersuisut nalunaaruteqarsinnaanerannut tunngavissiisoqarpoq.

Inatsimmut nassuiaatit malillugit immikkut pisoqarsinnaanerani pineqarpoq taarsigassarsinermut qularnaveeqqutitut akiligassaqarfiup qularnaveeqqutaani akiligassaqarfiup angallammik imaluunniit pisassiissutinit pigisanik niuerutigineqarsinnaasunik tigusisariaqalenera. Taamaattoqartillugu suliamiit suliamut tunngaviit aalajangersimasut aallaavigalugit naliliinikkut Naalackersuisut piffissaagallartumut immikkut akuersisinnaapput, akiligassaqarfiup pisassiissutinit pissarsinissaata imaluunniit angallatip tuneqqinnissaata tungaanut.

Angallatini aningaasalersuinikkut taarsigassarsinikkut aningaasalersuineq ileqquusumik pisassiissutini/angallatini qularnaveeqquinerimik piumasaqaatitaqassaaq. Aalajangersimasumik naliliisoqarnerata kingorna immikkut akuersisoqarsinnaanera tunngaviusumik piumasaqaatini

nalorninartoqartitsilerpoq. Suliffeqarfimmi ajornartorsiuteqartumi tamanna amerlanertigut tassanngaannartumik aamma pisoqarfiusinnaavoq. Aningaasalersuineq pillugu tunngaviusumik piumasagaatit erseqqissut qulakkeerniarlugit siunnersuutigineqarpoq immikkut akuersineq pillugu piffissap sivikinnerpaaffissaa aalajangerlugu immikkut akuersisoqarnissaanut qularnaveeqqusiisoqarnissaanut qularnaveeqqusiisup pisinnaatitaaffissaa inatsimmi aalajangersarneqassasoq - taamaalilluni sivisunerusumik immikkut akuersisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarsinnaanera aalajangersimasumik naliliisoqarneratigut pisinnaalluni. Tamanna aamma naliliinermut atugassanik paasissutissatigut tunngaviit pisariaqartut pissarsiarinissaannut oqartussanut piffissaliissalluni.

Siunnersuummi § 11 manna naapertorlugu allanngortinneqarpoq, imm. 13.2 siulianiittoq takuuk.

2.13.6. Siunnersuummi § 18-mut GA oqaaseqarpoq pisassiissutiniq agguaassinisaaq pillugu tunngavitsigut piumasagaatinik nalorninartunik pilersitsisoqarpoq, tassa agguaassinissamut tunngaviit qaqugukkulluunniit Naalakkersuisunit allanngortinneqarsinnaammata, tamanna Inatsisartuni akuerineqaaqaarnani. Tamanna aamma ammasumik pissuseqannginnermik aamma assigiinnngissitsinissamut pilersitseqataasinnaavoq. Inatsisitigut isumannaatsuunissamik isigininneq aallaavigalugu tamanna ernumanarluinnarpoq. Ingerlataqartunut ataasiakkaanut tunngavitsigut piumasagaatit erseqqissuunissaat pisariaqarput, tassa tamanna aningaasalersuinerit aallartinnissaannut aamma aningaasaatit pissarsiarinissaannut naleqqiullugu annertuumik pingaaruteqarmat.

Siunnersuummi § 18 tassaavoq piginnaatitsinissamut aalajangersagaq, PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaanngitsuni aalisarnerni malittarisassaliornissamut naammattumik tunngaveqarnissap qulakkeernissaanut pisariaqartoq.

Aalajangersagaq manna tikillugu malittarisassanik atuuttunik ingerlatitseqqiineruvoq aamma kalaallit aalisarnerinik pisariaqartutigut Naalakkersuisut malittarisassiornissaannut pingaaruteqarluni, tassunga ilanngullugit piffissat eqqissisimatitsiffiusut pillugit kiisalu sakkut suut atornerarsinnaaneri pillugit pisariaqartunik malittarisassaliorneq. Tamanna nalunaarutitigut aalajangersarneqassaaq, taamaaliornikkullu ingerlatsisunut isertugaatsuunissaq isumannaatsuunissarlu qulakkeerneqassalluni.

Siunnersuummi § 18 naapertorlugu pisassanik agguaanermi ingerlatsinermi malittarisassat nalinginnaasut inatsillu tunngaviusut malinneqassapput, taakkulu aalajangersakkamut nassuiaammi nassuiarneqarput.

2.13.7. Siunnersuummi § 30-mut GA-mit oqaatigineqarpoq pisassiissutit allanut naleqqiullugu ukiuni quliinnarni atasinnaanerisa (§ 33) aamma atorunnaarsitsinissamut periarfissaqarnerisa (§ 34)

kingunerisaanik siunissami aningaasalersuisussanik pissarsisinnaaneq ajornakusuulissaaq (maanna ingerlataqartunut nutaanullu). tassa aningaasalersuisussap pissarsiarinissaanut atatillugu pisassiissutit qularnaveeqqutitut atorneqartarmata. Ukiuni arlalinni sivisuumik (20+) atorunnaarsitsiffiunngitsumi pisassiissutit pigineri pingaaruteqarput, aningaasalersuinerup pissarsiarinissaa anguniartillugu.

Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuummi piffissaliussaq suliffeqarfiit naammattumik aningaasalersuinissaanut naammassoraat, minnerunngitsumillu pisassanit pigisanik tunuartitsisinnaanermut atatillugu piffissaliussaq naammannersoq nalilersorneqartussaanaera eqqarsaatigalugu. Tassunga oqaatigineqassaaq aalisarneq pillugu inatsimmut 1990-imeersumut piareersarnernit takuneqarsinnaavoq "pissusissamisoortumik kalerriineq", piffissamut killiligaanngitsumut pisassiissutit pigisat utertinneqarsinnaaneritut ukiut tallimat tunngavineqartut. Piffissap akuersissuteqarfiusup inatsisitigut aalajangersarnissaanut umiarsuaatileqatigiit taamaalillutik aningaasalersuinissamut qulakkeerisinnaapput, manna tikillugu inatsisini atuuttuni taamaattoqarsimanani.

2.13.8. Siunnersuummi § 32 GA-mit oqaatigineqarpoq aalajangersakkami maannakkut Ingerlataqartup pisassiissutinit pigisaanut pisassiissutitut nutaamik qummut killiliisoqarpoq tamatuma kingunerisaanik agguaasseqqinnissaaq siunertaralugu pinngitsaaliinikkut tuniniaasoqassalluni. Inatsimmut nassuiaatit malillugit ingerlataqartut inuillu ataasiakkaat aqqatigut taaneqartut ingerlatseqatigiiffinni piginneqataaffimmini pisassiissutinit pigisat imaluunniit piginneqataassutitik tunisariaqalissavaat. Pisinnaatitaaffinni pissarsiarineqarsimasuni tamanna malittarisassaliorneruvoq annertuumik akuliunnerusoq, pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinermik akoqartoq, aamma Inatsisini tunngaviusuni § 73-imut akerliusinnaasoq. Tamatuma aamma kingunerisinnaavaa inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut ajorluinnartunik kingunerlutsitsinera, tassa taamatut ittumik malittarisassaliorneq pinngitsaaliilluni pigisanik piginnikkunnaartitsinermi annertooujussuarnik Namminersorlutik Oqartussaniit taarsiissutitalimmik kinguneqartitsisinnaammat.

Aalajangersakkanit aamma takuneqarsinnaavoq inatsisitigut pisinnaatitaaffilinnut pisussaaffilinnullu aamma pisortanit pigineqartunut ingerlatseqatigiiffinnut (Royal Greenland A/S) pisassiissutitut qummut killiliussat assigiinngitsut aalajangersarneqartut.

Assigiinnginnernut taakkununga kinaassusersiunngitsumik tunngavilersuuteqarnera imaluunniit tamatuma tunuliaqutaani erseqqissaaneq inatsimmut nassuiaatinit takuneqarsinnaanngilaq.

Taamatut equngatitsineq, pisortanit pigineqartunut ingerlatseqatigiiffinnut (Royal Greenland A/S) Ingerlataqartunut allanut naleqqiullugu qaffasinnerusunik pisassiissutitut qummut malunnartumik killiliussanik aalajangersaasoqarluni ingerlatsinermi inatsisitigut naligiissitsinissamut tunngavinnut

akerliusutut isigineqartariaqarpoq. Maluginiarneqarpoq Royal Greenland A/S aamma inatsisitigut pisussaaffillit pisinnaatitaasullu allat assigalugit aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffearneq tunngavigalugu innuttaasunut inatsiseqarnikkut aamma tamakkiisumik aningaasarsiorneq tunngavigalugu ingerlanneqarmat (akuersissuteqarnikkut suliffeqarfittut assigisaatigulluunniit pisortatigut malittarisassaqaarnani (Tusass A/S-ip aamma Royal Arctic Line A/S-ip paarlattuanik)):

Taamatut unammilleqatigiinnikkut equngatitsinerit, assigiinnngisitsinerit tamatumanngalu tunngavilersuutit apeqquserneqartariaqarput, eqqaaneqartut erseqqinnerusumik nassuiarneqanngitsut. Pisortat tapiissuteqarnerisigut tunuaniittoqarpat ammasumik pisoqarnissaa eqqarsaatigalugu tamanna aamma erseqqissarneqartariaqarpoq.

Kiisalu § 32, imm. 1, 2 aamma 3-mi tunngaviusumik piumasaqaatit uku allanneqarsimapput: *"Tassunga atatillugu piginninneq taasisinnaatitaanerit assigisaalluunniit aqqutigalugit taamaaqataanik sunniuteqarnernut naligiissinneqarpoq."*

Inatsimmut nassuiaatini q. 73-imi allassimavoq:

"Toqqaannanngitsumik piginnittuunermi ingerlatseqatigiiffimmi piginnittuusooq ingerlatseqatigiiffimmik pigisalik imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataasooq pisassiissutinit pigisanik pigisaqartoq paasineqassaaq. Tunngavigineqartoq atuutissaaq, apeqqutaanani piginnittup ingerlatseqatigiiffiullu pisassiissutinit pigisanik piginnittuusup akornanni aqqusaagassat qassiunersut.

...

"Toqqaannanngitsumik" piginnittuuneq pineqartillugu pineqartup iluamik piginneqataaangikkaluarluni pisassiissutinit pigisanut aalajangiisinnaassuseqarluni sunniuteqarsinnaanera aamma pineqarpoq."

Aalajangersakkamili "aalajangiisumik" sunniuteqarnissaaq pillugu piumasaqaateqanngilaq, taamaallaat "taamaaqataanik" sunniuteqarneq.

"...Taasisinnaatitaanikkut assigisaatigulluunniit taamaaqataanik sunniuteqarneq" qanoq paasineqassanersoq assersuusiorfigalugu inatsimmut nassuiaatini tamanna erseqqissaaqquneqarpoq, taanna ersernerlummat. Tassunga atatillugu maluginiarneqarpoq ingerlatseqatigiiffimmi taasisinnaatitaallutik piginneqataanngitsut tassatuaasut ingerlatseqatigiiffimmi aningaasaatit ilaannut qularnaveeqqusiisimasut akiligassaqaarfiit.

Siunnersuummi 32-mut nassuiaatit GA-p oqaaseqaatai naapertorlugit itisilernerqarput. Namminersortunit pigineqartunut ingerlatseqatigiiffinnut aamma pisortanit pigineqartunut ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissutitut qummut killiliussat assigiinnigissutaat pillugu oqaaseqaatinut tunngatillugu immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.13.9. Siunnersuummi § 33-mut GA oqaaseqarpoq, aalajangersagaq naapertorlugu ukiunik qulinik piffissaqarfiusumi pisassiissutitut pigisanik ukiukkaartumik akuersissutit atulersinneqartartut (taamaattorlu Kalaallit Nunaata eqqaani saattuarniarnermut ukiut tallimat). Inatsimmik piareersaaneq malillugu piffissamut allanneqartumut "ingerlaavartumik" akuersissutit nalunaarutigineqartarput.

Inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu maannakkut pisassiissutitut pigisanik maannakkut piginnittunut naleqqiullugu ukiunik qulinik piffissamik killiliinerup nutaap qularnangitsumik kingunerissavaa pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq, tassa ukiut qulit "pissusissamisoorlumik kalerriinertut" isigineqarsinnaanngimmata aalisarnerup iluani ukiut 20-t sinnerlugit nalinginnaasumik nalikilliliisarnermut taarsigassarsiallu aningaasalersortarnerinut naleqqiukkaanni.

Nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasutut nutaamik aningaasaliinissanut il.il. pisariaqartumik naammattumillu aningaasalersuisussamik pissarsinissaq annertuumik sapernarsissaaq - ingerlareersunuinnaanngitsoq, kisianni aamma siunissami pisassiissutitut pigisaqalersussanut.

Immikkoortoq 1.6-imut innersuussisoqarpoq.

2.13.10. Siunnersuummi § 34-mut GA oqaaseqarpoq pisassiissutitut piginniffiusup taamaaqataanik ilimasaarinikkut pisassiissutitut pigisat Naalackersuisut atorunnaarsissinnaagaat. Atorunnaarsitsineq ukiumut annerpaamik pisassiissutitut pigisat 20 %-erisinnaavaat.

Atorunnaarsitsinissamut periarfissaq ilisimatitsissutigineqartut malillugit agguasseqqinnissaq siunertaralugu pisassiissutitut tigusissaannut periaasissatut eqqarsaatigineqarpoq. Tassunga atatillugu kina aamma piunasaqaatit suut atorlugit atorunnaarsitsisoqassanersoq ersernerluppoq. Atorunnaarsitsinissamut periarfissaq "allanneqanngilaq" aamma atorunnaarsitsinermi piunasaqaatit suut pingaartinneqartussaanerinut naleqqiullugu pitsaassuseqarnani. Atorunnaarsitsineq aamma § 32 naapertorlugu pisassiissutitut qummut killiliussani ingerlataqartup pisassiissutitut pigisai apeqqutaatinnagit pisinnaavoq.

Inatsimmut nassuiaatit malillugit ingerlatsinermi inatsisini tunngaviit nalinginnaasut malinneqassapput - naligiimmik pineqarnissaq pillugu nalinginnaasumik ingerlatsinermi inatsisini tunngaviit aamma sukkut tamaana assigiinnigisitsineq aallaavigalugu tamanna annertuumik

ernumanartoqarpoq. Naligiissitsinermik tunngavik aallaavigalugu Ingerlataqartut tamarmik naleqquttumik pisassiissutini pigisanik tunngaviatigut tunniussisariaqarput, pisassiissutini pigisanik pigisaqartut ataasiakkaajunngitsut.

Pisassiissutinit pigisanik tunuartitsineq ingerlatsinermi maleruagassat nalinginnaasut malillugit pissaaq taamaattumillu ingerlatsisunut atugassat assigiiaartussaallutik. Susoqaraluarpalluunniit tamatuma kingunerisaanik aalisarnerup pineqartup iluani ingerlataqartut tamarmik pigisaannik naapertuuttumik tunuartitsisoqartassaaq. Naapertuuttumik tunuartitsineq apequtaalluni pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinermi malittarisassat isumaliutigineqassapput. Taamaattumik § 34-mi aalajangersagaq sivikinnerpaamik piffissaliinissamuinnaq piumasaqaataavoq.

Tamanna siunnersuummi § 34-mut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq.

2.13.11. Tassunga atatillugu apeqqut tullinnguuttoq tassaavoq agguasseqqinneq, tak. § 31, tamatuma kingorna suliariumannittussarsiuussinikkut pisassiissutinit pigisat Naalakkersuisunit neqeroorutigineqarlutik. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut suliariumannittussarsiuussineq pillugu atukkanik piumasaqaatinillu killeqanngitsumik aalajangersaanissamut piginnaatinneqarput.

Taamaalilluni atorunnaarsitsinissamut agguasseqqinnissamullu piumasaqaatinik aalajangersaanissamut "killeqanngitsumik ammaassisoqarpoq", aalisarnermillu inuussutissarsiortunut tunngaviusutigut piumasaqaatit pillugit taamatut nalorninerup kingunerisariaqarlugu pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinermi piumasaqaateqarnissaq (tamatumalu malitsigisaanik pisortat aningaasaqarnerannut kingunerlutsitsilluni) aamma aningaasalersuinissaq ajornarnerulersillugu - pingaartumik annertuunik aningaasaliinernut.

Pisassiissutinit pigisat ukiumullu pisassiissutit utertinneqartut suliariumannittussarsiuussinikkut agguateqqissinnaaneri qulakkeerniarlugu aalajangersagaq eqqunneqarpoq, tassunga ilanngullugu pisassiissutit agguateqqinneqarsimasut utertinneqarsinnaaneri. Siunnersuummut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq suliariumannittussarsiuussinermut piumasaqaatit soorunami kinaassusersiornatillu naleqqutissasut. Taamaalilluni sulariumannittussarsiuussinissamut killeqanngitsumik periarfissaqanngilaq aalajangersakkamilu aalisarnermik inuussutissarsiut pillugu sinaakkutitigut piumasaqaatini nalornilernermik pilersitsisut pillugit Naalakkersuisut isumaqataanatik. Aalisarnermik inuussutissarsiortut piffissami erseqqinnerusumik allanneqartumik inatsisitut aalajangersarneqartumik pisinnaatitaaffeqarput taamaattumillu piffissaq taanna malillugu ingerlataminnik tulluarsaanissamut periarfissaqarlutik.

Pisassiissutinit pigisat ukiumullu pisassiissutit utertinneqarnerini piunasaqaatit suut tunngavilersuutigineqarsinnaanerini Naalakkersuisut nalileeqqissaarnikuupput. Tamakkiisumilli allattuinnissap siunnersuummi allanneqarsinnaanissaa periarfissaanani, taamaattumik piunasaqaatit taamatut ittut nalunaarummi aalajangersarneqarpata pissusissamisoortut nalilerneqarlutik. Ilaatigut uummaarissumik malittarisassaqaarneq pilersinniarlugu, ilaatigut inatsisiliornikkut tunngavilersuuteqarluni.

Pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq pillugu nassuiaatinut immikkoortoq 1.6-mut innersuussisoqarpoq.

2.13.12. Paasissutissiisarnissaq pillugu siunnersuummi § 62-mut GA-mit oqaatigineqarpoq angallatini aquttut, suliffeqarfinnik piginnittut inatsimillu eqqutitsinernik nakkutilliinermut atatillugu suliaqartut nakkutilliinermi oqartussanit noqqaasoqarneratigut paasissutissanik tamanik tunniussisussaallutik, tassunga ilanngullugit nakkutilliinerup naammassinissaanut pingaaruteqarsinnaasunik aningaasaqarnermut naatsorsuutinullu tunngasunik, kiisalu nakkutilliinermi pisariaqartinneqarpat nakkutilliinermi oqartussanut akeqanngitsumik ikiuuttussaallutik.

Tassani pineqarpoq aalajangersagaq ersernerluinnartoq paasiuminaatsumillu oqaasertalerneqarsimasoq, paasissutissiinissamut pisussaaffik pillugu tunngavik erseqqinnerusumik tunngavilersornagu, taamaallaat inatsisip nalinginnaasumik atortinnera suliffeqarfimmi kimilluunniit aamma pissutsit suulluunniit pillugit paasissutissanik piunasaqarnissamut oqartussanik killeqanngitsumik periarfissiisoq.

Tamanna inatsisitigut isumannaatsuunissamik eqqarsaatiginninneq aallaavigalugu ernumanarluinnarpoq aammattaarlu aalajangersakkap annikillisinnissaa erseqqissarnissaalu pisariaqarluinnarluni, taamaalilluni paasissutissiinissamut pisussaaffik erseqqinnerusumik nassuiarneqarluni. Aamma paasissutissiinissamut pisussaaffiup eqqartuussivik aalajangiitinnagu pinngitsaaliinikkut naammassineqarnera inatsisitigut akuerisaanersoq qularnartutut isigineqartariaqarluni, takuuk aamma unammilleqatigiinneq pillugu inatsimmut tunngatillugu § 63-imut ataani oqaaseqaatit assersuutissatut.

Taamatut isumaqarneq Naalakkersuisunit isumaqatigineqanngilaq aalajangersagarlu allannngortinneqarnani. Allatigut oqaatigineqassaaq aalajangersakkap tamarmiulluni aalisarneq aamma aalisakkanik alliartortitsineq pillugu Danmarkimi inatsimmik nalunaarummik 2023-03-01 nr. 205-imi § 119-imi assigilluinnarmagu.

2.13.13. Eqqartuussivimmi aalajangiinertaqanngitsumik periarfissaqaarneq pillugu siunnersuummi § 63-mut GA oqaaseqarpoq nakkutilliinermi oqartussat qaqugukkulluunniit eqqartuussivimmiillu

aalajangiinertaqanngitsumik suliffeqarfinnut angallatinullu isersinnaasut, inatsisip eqqortinnissaanut nakkutilliinermut tamanna "pisariaqarpat". Aammattaaq inuinnaap illuanut nakkutilliinermi oqartussat eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik qaqugukkulluunniit isersinnaapput, illup inatsimmik unioqutitsinermut atasumik atorreqarnera pillugu "pasitsaassisoqarsimappat".

Nakkutilliilluni misissuineranut tunngavittut aalajangersakkami tunngaveqarneq annertuujuvoq ersernerluttumillu oqaasertalerneqarsimalluni. "Pisariaqartutut" aamma "pasitsaassinermi" suna eqqarsaataanersoq nassuiarneqarsimangilluinnarpoq.

Inatsisit tunngaviusuni § 72 (inissiap innarligassaanginneranut) assersuukkaanni nakkutilliartornissamut erseqqissumik paasinartumillu inatsisitigut tunngaveqarnissaq piumasarineqartariaqarpoq, aamma nakkutilliartornerit allanneqartut eqqartuussivimmit aalajangerneqanngitsumik inatsisit naapertorlugit ilumut ingerlanneqarsinnaanersut. Assersuutitut unammilleqatigiinneq pillugu inatsimmik unioqutitsinermut tunngatillugu Atuisartunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup nakkutilliinermi misissuisarnerit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmiit eqqartuussisut aalajangiineri pissarsiareqqaarlugit taamaallaat pisinnaapput - tamanna suliffeqarfinni aamma inuinnaat angerlarsimaffiini nakkutilliartornermut atuuppoq, tak. unammilleqatigiinneq pillugu inatsimmi § 31.

Taassuma inatsisitigut isumannaatsuunikkut piunasaqaatinik aamma inatsisini tunngaviusuni pisinnaatitaaffinnik naammassinninnera qulakkeerniarlugu aalajangersagaq misissoqqinneqartariaqarpoq, aamma eqqartuussivimmiit aalajangiisoqarnissaa pillugu piunasaqaat isumaliutigineqassalluni.

Siunnersuusiornermut atatillugu nakkutilliinermi pisinnaatitaaffiit atuuttut pisariillisarneqarnissaasa pisariaqarnerat Naalakkersuisunit nalilersoqqissaarneqarnikuupput. Nakkutilliinermi oqartussat aalajangersakkami ilisimatitsissutigineqartut iluini nalunaaruteqaqqaarnatik nakkutilliartortarnissaat pisariartutut isigineqarpoq. Siunnersuummi § 63-imi aalajangersagaq nalinginnaasumik aalisarnermik inuussutissarsiummut atasunik ingerlaturanut nakkutilliinermi oqartussanut isersinnaatitsivoq - pissusissamisoortumik uppernarsaammik takutitsinikkut - aamma nakkutilliinermi oqartussat inatsisit tunngavigalugit suliassat suliarinissaasa qulakkeernissaannut.

Nakkutilliinermi oqartussat aalisarneq pillugu inatsimmik eqqortitsinermik pisarnertut eqqartuussivimmi aalajangiisoqanngikkaluartoq nakkutilliinissamut piginnaatitaaneranni taassuminnga unioqutitsisoqarsimaneramik aalajangersimasumik naliliisoqannginneramik tunngavigineqarpoq. Taamatut pasitsaassisoqarpat, misissuinerit ingerlateqqinnissaanut pinerlussimanermillu paasiniaanermik suliaqarsinnaasunut, suliaq politiinut nassiunneqassaaq.

Nakkutilliinermi oqartussat, tamanna pisariaqartut nalilerneqarpat, qaqugukkulluunniit pissusissamisoortumik uppersaanikkut eqqartuussivimmiillu aalajangiinertaqanngitsumik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut atorneqartunut angallatinut suliffeqarfinnullu isersinnaapput, tak. § 3, nr. 2-mi inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup nassuiarneqarnera.

Aalajangersakkap imaa tassaavoq nakkutilliinermi oqartussat nalinginnaasumik nakkutilliinermi suliassanut ileqquusumillu angallatinik suliffeqarfinnillu misiligutissanik tiguisarnikkut misissuinerumut atatillugu inatsisip, ataatsimoortumik malittarisassaanik tamatumalu ingerlannissaanut nunami inatsisit eqqortinneqarnerinik nakkutilliinissamut imaaliillaannaq akornusersorneqarnatillu isersinnaanissaat.

Tusarniaanerup naammassereernerata kingorna siunnersuummi § 63, imm. 2 peerneqarpoq.

2.13.14. Ikaarsaarnermi malittarisassat pillugit siunnersuummi § 77-imut GA-mit oqaatigineqarpoq aalajangersakkami ikaarsaarnermi malittarisassat aalajangersarneqartut, taamaalilluni

- ingerlatseqatigiiffinni piginnittuuneq pillugu piumasaqaatit § 9, imm. 3, nr. 2)-mi allanneqartut (toqqaannartumik/toqqaannanngitsumik piginnittunut tamanut 100 %-imik Kalaallit Nunaannut atassuteqarnissamik piumasaqaat) inatsisip atuutilerneraniit kingusinnerpaamik ukiut tallimat kingorna naammassineqarsimassallutik, aamma

- ingerlatseqatigiiffiit imaluunniit inuit ataasiakkaat, inatsisip atuutilernerani annertunerpaamik pigisassatut sippuisumik pisassiissutinit pigisanik pigisaqartut, tak. § 32, imm. 1, 2 aamma 3, pisassiissutinik pigisanik ukiut qulit qaangiutsinnagit pisassiissutinit pigisatik appartitsisimassasut, taamaalilluni pisassiissutinit pigisanut qummut killiliussat eqqortinneqarlutik.

Angallatini il.il. aningaasaliinerit annertussusaannut naleqqiullugit Ingerlataqartut pineqartut qularnanngitsumik isumagisimasaannut nalinginnaasumillu aningaasalersuineri atugaannut piffissaliussat eqqaaneqartut sivikippallaarujussuarput. Kalerrinerit eqqaaneqartut qularnanngitsumik "pissusissamisoortumik kalerrinerussanngillat". Peqatigisaanik pisassiissutinit qummut killiliussat nutaat Ingerlataqartuni ikittuinnarnik eqquissapput - allaallu inatsimmut nassuiaatini suliffeqarfik aqqatigut taaneqarluni.

Tamanna malittarisassaliornikkut akuliunneruvoq annertoq, pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsisinnaasoq, aamma Ingerlataqartunik ataasiakkaanik aalajangersimasumik naliliinerup kingorna Inatsisini tunngaviusuni § 73-imut akerliusinnaasoq. Tassunga atatillugu pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsineq pillugu isiginninnernut sakkortusaatitut sunnuteqarluni pisassiissutinit qummut killiliussat Royal Greenland A/S-imut taamaaqataanik appartinneqanngimmata. Taamaattumik ingerlataqartunut

aalajangersimasunut sammisumik aalajangersimasumik akuliunneruvoq nalinginnaasumik akuliunnerunani.

Tamanna inuiaqatigiinni aningaasaqarnermut annertuumik ajortumik kingunerlutsitsissaaq, tassa taamatut malittarisassaliorneq Namminersorlutik Oqartussaniit pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinermi annertuunik (tamakkiisumik) taarsiinermik kinguneqartitsisinnaammat, taamaalilluni pisortat aningaasaqarnerat artukkerneqarluni.

Immikkoortoq 1.6-imut innersuussisoqarpoq.

2.14. Halibut Greenland

2.14.1. Siunnersuummi § 32, imm. 1, nr. 3-mut Halibut Greenlandimit (HG) oqaatigineqarpoq, Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi pisassiissutitut qummut killiliussat 2,500%, § 32, imm. 1-imi siunnersuutigineqartut, Ilulissani ingerlatseqatigiiffiup nunami suliffissuata ingerlannissaanut ineriartortinnissaanullu ajortumik ajornartorsiortitsisinnaanerat ingerlatseqatigiiffimmit ernumassutigineqarpoq.

Taamaattumik ingerlatseqatigiiffimmit siunnersuutigineqarluni maannakkut pisassiissutitut qummut killiliussat Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermut 5,000%-iusut aalajangiussimaneqassasut.

Tamatumunnga pissutaavoq nammineq pisassiissutit atorineqarnerisa saniatigut pisassiissutitut pigisaqartunut ukiumut pisassiissutitut tunisisarnerit patajaatsumik aningaasarsiornikkullu imminut akilersinnaasumik aalisarnermik ingerlatsinissamut iluaqutaasarneri ingerlatseqatigiiffimmit misilittagarineqarmat.

HG-p ernummataanut immaqqa pissutaavoq qaffasinnerpaamik maanna qaffasinnerpaamit affaannangorlugu appartinneqarsimaneranik paatsoorneq. Taamaaliortoqarsimangilarli. Taakku 2,5%-it aalisariutit umiatsiaararsortullu kattutereerneratigut pisassat tamarmiisut ilagaat. Annertussusaannut atatillugu angeqqatigiit pineqarput.

Pisassiissutitut piginnittuunerup siammarterujussuarnissaanik kissaateqarneq aappaatigullu maanna aalisarnerup ilarujussuanik ingerlatsisut periarfissaasa ajornerulersinnginnissaanik kissaateqarneq tunngavigalugit pisassat qaffasinnerpaaffissaatut siunnersuutigineqartoq aalajangerneqarpoq.

2.14.2. Siunnersuummi § 32, imm. 2, nr. 2-mut HG-mit oqaatigineqarpoq najukkami aalisartorpassuarnik, pisassiissutitut pigisaqartunit pigisaqanngitsunillu ingerlatseqatigiiffiup aaqqissugaanerani siunnersuummi § 32, imm. 2 ingerlatseqatigiiffiup piginneqataasuinut

ataasiakkaanut, qaleralinniarnermi ingerlataqartutut ataatsimoortutut, ajortumik sunniuteqarsinnaanera ernumassutigalugu, taakkulu siunissami inuussutissarsiummik ingerlatsiinnarnissaannut periarfissaat killilerneqarlutik, ataasiakkaatut imaluunniit taakku suliaqarfiisa iluini ataatsimut aningaasaliisutut.

Inummut pisassiissutini qummut killiliussani ilaquttat qanigisat ilaapput, angajoqqaat, meeqqat, aappat qatanngutillu inuttut ataatsitut isigineqarlutik.

Ilisimatitsissutigineqassaaq ingerlatseqatigiiffimmi piginneqataasut amerlasuut angajoqqaajummata, meeqqat qatanngutillu, tamannalu aalisartut ingerlalluartut malunnartumik killiliiffiginerinik kinguneqartitsisinnaalluni.

Taamaattumik ingerlatseqatigiiffimmit siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata Kitaani sinerissamut qanittumi qaleralinniarnermi pigisanut qummut killiliussaq 10 %-inut inissinneqassasoq, soorlu aamma tamanna raajarniarnermut siunnersuutaasoq.

Immikkoortoq 14.1. innersuussutigineqarpoq.

2.14.3. Siunnersuummi § 39, imm. 1-imi HG-imit oqaatigineqarpoq, ukiumut pisassiissutit tamakkerlugit atorneqarsimappata (tamakkerlugit aalisarneqarsimappata) ukiumut pisassiissutit aalisartunut pisassiissutinit pigisaqartunut ingerlatseqatigiiffiup atortittarai.

Tassunga tunngatillugu eqqaaneqassaaq ingerlatseqatigiiffik 2023-mi ukiumut pisassiissutinit 240,8 tonsit tunisimammagit, tamatumalu kingunerisaanik aalisartut pisassiissutinit pigisaqartut patajaannerusumik aalisarsinnaasimallutik, taamaalillutillu imminut akilersinnaanerumik aalisarlutik.

Umiatsiaararsortut PNNP-mut ilaalissappata ukiumut pisassiissutinit tunisisarnernik pisariaqartitsineq siunissami annertunerulertussaassaaq.

Taamaattumik ingerlatseqatigiiffimmit siunnersuutigineqarpoq ingerlataqartup ataatsip ukiumut pisassiissutimi 50 %-ii tikillugit nuussisinnaanissaa, tassa taanna aamma aningaasarsiornikkut imminut akilersinnaanerumik aalisarnernik ingerlatseqataammat, aamma aalisartunut taakkulu ilaqaataannut annertuumik iluaqutaallutik, ukiumut pisassiissutit nungunnerini uninngaannaratik, ukiumullu pisassiissutininik pisinissamut allatigut periarfissaqarnatik.

Ukiumut pisassiissutit qanoq annertutigisumik tunineqarsinnaaneri Naalakkersuisunit isumaliutigeqqissaarneqarpoq. PNNP-mik aqqissuussineq piviusumik ingerlassappat tulluarnerusumik iluaqutiginissaannut pisussaaffiup eqqunneqarnissaa pisariaqassaaq,

taamaalilluni aaqqissuussineq takorluugaannaanani. Ilaatigut pisassiissutinit pigisat piviusumik piginnaasanut tulluarsarneqarlutik, ilaatigullu pisassiissutinit pigisat "attartortinneqarneri" pinngitsoorneqarluni.

Ukiumut pisassiissutit 8 %-ii tikillugit tunineqarsinnaaneri aamma 15 %-it nuunneqarsinnaaneriniki periarfissat (taamaattorli tunineqarsimasut ilanngaatilugit) pisassiissutinit tunineqarsinnaasut procentip 50 %-ip allanngortinnissaa pisariaqartut Naalakkersuisunit isigineqanngilaq

2.14.4. HG-mit oqaatigineqarpoq siunnersuut ingerlataqartunut tamanut assigiissasoq aamma Royal Greenland A/S inuussutissarsiummi ingerlataqartunit allanit pitsaanerumik inissinneqassanngitsoq.

Immikkoortoq 1.6-imut innersuussisoqarpoq.

2.15. Qaleralinniartut

2.15.1. Qaleralinniartut (HF) aalisarnek pillugu inatsisissamut siunnersuummut tunngaviumik isumaqataapput, tassa inatsisip nutarterneqarnissaa pisariaqarmat. Taamaattorli HF aalajangersakkanut ukununnga oqaaseqaateqarluni:

2.15.1.1. §32 imm. 3 nr. 3, tassani allassimavoq: Kalaallit Nunaanni sinerissap qanittuani qaleralinniarnek 2,500 % .

Siunnersuutigaarput siuliani taaneqartoq 1,500%-imut inissinneqassasoq, tassa piginneqataasut angisuut allaat taamatut annertutigisumik naammattumik inissaqartitsimmata. Taamaalilluni TAC 30.000 tonsiuppat piginnittut ataasiakkat 450 tonsinik pisassiissuteqarlutik.

Taannalu aqutigalugu inuusuttut aallarnisartut, umiatsiaararsortullu ingerlareersut annertunerumik pissarsiassaqaarsinnaalernissaat qulakkeerniarlugu.

Aalisarnermik akuersissuteqartut kisimik pisassiissutinit niuerutigineqarsinnaasunik sumiiffimmi (aalisartut akornanni) tunisisinnaapput, taamaalilluni pisassiissutit piginnittumiiginnarnerat qulakkeerneqarluni.

Tamatuma saniatigut umiatsiaararsortut akornanni pisassiissutinit atorniarsinnaaneq akuerisaasariaqarpoq.

Pinngitsoorani tunisinissaq sioqqullugu isertitaqarnissaq qulakkeerniarlugu.

Tassani pineqarpoq tamatuminnga pisariaqartitsisoqarpat piniarnermi nalinginnaasumillu atortut nutarterneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Piginnittuunerup siammarterujussuarnissaanik kissaateqarneq aappaatigullu maanna aalisarnerup ilarujussuanik ingerlatsisut periarfissaasa ajornerulersinnginnissaannik kissaateqarneq tunngavigalugit pisassat qaffasinnerpaaffissaatut siunnersuutigineqartoq aalajangerneqarpoq.

2.15.1.2. § 28, imm. 1, nr. 4-mi pineqarpoq aqutsiveqarfiup 47-p killeqarfii, tassanilu siunnersuutigissallutigu

68'800'00-miit 75'00'00-mut allanngortinneqassasoq. Tamatumani eqqarsaat tassaavoq piujuartitsinissaq eqqarsaatigalugu aamma

sippulimmik aalisarnek pinngitsoortinniarlugu aalisakkat sissuernissaat. Kiisalu Ilulissat, Uummannap Upernaviullu eqqaani aalisarnek 10 % atuutissalluni, aamma aalisarnek eqqortinniarlugu.

Aamma siunnersuutigaarput kulturikkut pisassiissutinik atulersitsisoqassasoq, aalisartut qimussimik atuisut

300 tonsinik TAC-mik pisassinneqarnissaat eqqarsaatigalugu, taakku Ilulissat,

Uummannap aamma Upernaviup akornanni assigiimmik avinneqassallutik.

Aqutsiveqarfimmut killeqarfiit nalunaarutit aqutsinermullu pilersaarutit aallaavigalugit aalisarnermilu soqutigisaqartut peqatigeqqissaarlugit aalajangersarneqartarput. assersuutigalugu piniarnermut sakkusanullu nalinginnaasunut aningaasanik pisariaqartitsigaanni, ukiumut pisassanik tunisisoqarsinnaavoq, tassa ukioq manna pisassat ilaannik. Aalisartut tamarmik aqutsiveqarfimmi 47-mi qimusserlutik aalisarfigisinnaavaat. Siunnersuutigineqartumi qimusserluni aalisarnek suli periarfissaavoq. Immikkut kulturimut tunngassuteqartumik pisassiisarnissaq Naalakkersuisut pisariaqarsorinngilaat. Paarlattuanik PNNP tunngavigalugu aalisarnerup aalisartut ataasiakkaat pisariaqartitatik aallaavigalugit aalisarsinnaanissaminut periarfissippai, soorlu assersuutigalugu piumassappassuk qimussimik aalisariarsinnaallutik..

2.16. Klaus Møller, innuttaasoq

2.16.1. Klaus Møller (KM) ilisimatitsivoq PNNP-mik malittarisassaqartitsinissamik siunnersuut inatsimmi siunertamut aamma § 1 il.il. allaaserineqartumut piujuartitsinermut akerliusoq. KM ilisimatitsivoq siunnersuummi kapitali 7 (pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut nammineq pigisat) aamma - nunani tamalaani, Naalagaaffiit Peqatigiinni aamma Kalaallit Nunaanni piujuartitsinerup qanoq nassuiarneqarneranut inatsimmi siunertamut akerliusoq. PNNP-mik aqqissuussinerup piujuartitsinissamut akerliuneranut allaaserisanut assersuutinullu arlalinnut KM innersuussivoq, ilisimatusarnerullu erseqqissumik takutillugu PNNP sakkutut pinngortitami pisuussutinik aqutsineq "niuertunut" piviusumik isumagisassanngortinneqarnera. Tusarniaanermi akissummi PNNP-mik aqqissussilluni aalisarnek, allaaserisanut innersuussutit innersuussutit tunngavigalugit eqqarsaatersuutit ernumassutillu saqqummiunneqarput..

PNNP-mik aalisarnej pillugu KM-p isumaanut imaluunniit ernumassuteqarneranut Naalakkersuisut isumaqataannngillat. Siunnersuummi allannguisoqannngilaq aamma immikkoortoq 1.7-mut innersuussisoqarluni.

2.16.2. KM-imit oqaatigineqarpoq aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni 1996-imeersumi § 6, imm. 3, nr. 4 aamma imm. 4, nr. 2 aamma nr. 3-mi erseqqinnerusumik allaaserineqartut periarfissaqarnermut piumasaqaat siunnersuummi peerneqarsimasut. Tamanna pillugu ernumassutaasoq aalisarnermik ingerlatat ingerlataqartunut amerlanerusunut annertunerusumik ammaassinissamut sunniutaasinnaasunut attuumassuteqarput, tamatumalu kingunerisinnaallugu inuussutissarsiorlutik aalisartunut taarsiiffiginninnerit iluanaaruteqarniarnerulersinnaanerlu.

Ernumassutigisaq uparuarneqartoq pissusissamisoorpoq, tassa periarfissaqarnermut piumasaqaatit allanngortinneri aalisarnermik suliffissuarnut sumiiffinnilu inuussutissarsiutigalugu aalisartunut annertuumik kingunerlutsitsisinnaammata. Taamatut allannguinerit piujuartitsinissamut, aningaasaqarnermut inuiaqatigiinnilu pissutsinut tamarmiusunut qanoq sunniuteqarsinnaanerintu sillimanissaq pisariaqarpoq. Aalisakkanit pisuussutinit iluanaaruteqarniarsinnaaneq sippuisumillu atuinerit aalisarnerup patajaassusaanut avatangiisinullu aarlerinartorsiortitsilersinnaapput.

Imaassinnaavoq allannguutissatut siunnersuutigineqartut aalajangersimasumik anguniagaqarluni aallartinneqarsimasut, soorlu aningaasarsiorneq siuarsarniarlugu imaluunniit aalisakkanik pisuussutit iluaqutigineri pitsaaningortinniarlugit. Taamaattorli aalajangiisartunut pingaaruteqarluni taamatut ittut ernumassutit saaffilernissaat pitsaaliornissaallu, allannguutit imatut atulersinnissai qulakkeerniarlugit inuussutissarsiutigalugu aalisartut soqutigisaat aalisakkanillu pisuussutit allanngutsaaliorneq oqimaaqatigiissinneqarlutik.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut isernissamut piumasaqaat allanngortinneqannngilaq aamma siunnersuummi § 9 ingerlateqqinneqarluni. Taamaattorli ukiuni tallimani atassuteqarsimanissaq piumasaqaataavoq, tak. siunnersuummi § 9, imm. 2 aamma 3.

2.17. KNAPK

2.17.1. KNAPK ilisimatitsivoq tusarniaanermi piffissaliussaq sivikippallaarsimasoq, inatsisissatut siunnersuummi annertuumik pisariusut KNAPK-mi ilaasortanit pissusissamisoortumik suliarineqarsimanatik. Peqatigisaanik tusarniaanerup juullikkunni ingerlanneqarsimanera annertuumik isornartorsiorneqarluni. KNAPK-mit piumasarineqarpoq inatsisissatut siunnersuusiorneqarup piareersarnerani sulineq nutaamik aallartinneqassaaq, maannakkut sinerissamut qanittumi peqataasut eqqorneqartut peqataatillugit.

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

17.2. KNAPK-mit oqaatigineqarpoq siunnersuutip taamatut iluseqarnerata kingunerissagaa piviusumik, imaluunniit ajornerpaaffiani aqutsivimmi 47-mi (Upernavik, Uummanaq aamma Qeqertarsuup Tunua) pisassiissutini pigisaqartut taamaallaat 40-ilernissaat, ullumikkut umiatsiaararsortut 1.000-it missaanniillutik aalisariutillu 150-it missaanniillutik. Ajortumik kingunerluutissarpasuit naammattumik erseqqissarneqarsimanngitsut imaluunniit inatsisissamut siunnersuummi qulaajarneqarsimanngitsut KNAPK-mit ernumassutigineqarput. Peqatigisaanik kingunerluutit tassaasinnaallutik raajarniarnermi tulaassisussaatitaanerup appartinneqarnera pissutigalugu nunami suliffissuit matuneqarneri, suliffissuit arlallit matusariaqassallutik, sulisut 1.350-it ilarpassui atorfissaarutsinneqarlutik. Taakku suliffissaarutissapput.

Immikkoortoq 1.2-mut aamma 1.7-mut innersuussisoqarpoq.

2.17.2. KNAPK isumaqarpoq Royal Greenland A/S-ip raajarniarnermi pisassiissutini pigisaasa annertunerpaaffiat ingerlatseqatigiiffinni allani pisassiissutit assigissagai. Royal Greenland A/S-imut 33,33 %-imik inatsisissatut siunnersuummi killiliineq 20 %-imut appartinneqassaaq.

KNAPK-p tunngaviatigut isumaa tassaavoq pisortani oqartussat ingerlatseqatigiiffittut iluseqartut inuussutissarsiutinik, niuernermit inuussutissanillu suliaqarlutik aalisartunut namminersortunut unammillissanngitsut. Pisortat suliffeqarfii aalisarnertut ittuni inuussutissarsiordermi ingerlatsisutut namminersortutut sulissappata taava ingerlataqartunit namminersortunit pitsaaneruseqatigut atugassaqqartinneqassanngillat.

Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.17.3. KNAPK ilisimatitsivoq sinerissamut qanittumi aalisarnermut aningaasalersuinerup tapersorsornissaanut naleqqiullugu periutsimik eqqussisoqartariaqarpoq, tassa Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi aalisarnermut aningaaserivinni taarsigassarsinerit qularnaveeqqusiullutik piginneqataassutini pisinnaatitaaffinnilu "suliffeqarfik qularnaveeqqutigalugu". Tamanna sinerissami aalisartunut naammaginartumik taarsigassarsinissamut atugassiissaaq aamma sinerissami aalisartunut "paasiuminaatsunik" taarsigassarsinerit piiarneqarlutik. Qularnaveeqqusiineq Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni kontumi 51.07-mi inuussutissarsiutinut tapiissutini pilersinneqassaaq inuussutissarsiutinut tapiissutaasartunut allanut tapertaatillugu. Taarsigassarsianut qularnaveeqqusiineq taamaallaat nunap immikkoortuinut aalajangersimasunuinnaq atuutissanngilaq, kisiannili imaassalluni aalisartut umiatsiallit 6 meterilu inorlugu angallatillit angallatinik aalisariutinillu 15 meterit tikillugit taarsigassarsinerit atavillugu qularnaveeqqusiiffigineqarsinnaallutik. Qularnaveeqqusiisarneq maannakkut tapiissuteqartitsisarnertut sunniuteqassanngilaq, tapertaasussaallunili.

Naalakkersuisunit oqaatigineqarpoq tapiissuteqarnermik aqqissuussinerusinnaasut - aamma taarsigassarsinerusinnaasut - tapiissuteqartarneq pillugu inatsisitigut attuumassuteqartutigit malittarisassaqartinneqassasut, taakkulu nutarternissaannut innersuussilluni.

2.17.4. KNAPK-p aamma siunnersuutigaa akuersissutit ingerlaannartumik ukiut tamaasa nutarterneqartassasut, akuersissutip atorunnaarsinnissaanut piviusorsioortumik tunngavissaqanngippat. Piviusorsioortumik tunngavilersuutit assersuutigalugu tassaasinnaapput napparsimaneq, toquosoqarnera, malittarisassanik aalisarnermullu atasunik piumasaaqatinik unioqqutitsinerit.

Siunnersuummi §23 tassaavoq akuersissutininik atuuttussanngortitsineq piginnarnissaalu pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut piginnaatitsinerimi aalajangersagaq, tassunga ilanngullugu akuersissutit ukiumoortumik ingerlaannartumik nutarterneqarsinnaanerinit malittarisassaliornissamut periarfissat. Inatsisartut inatsisaanni tamatuma malittarisassaliuunnissaanut pisariaqartitsisoqarnera takuneqarsinnaanngilaq.

2.17.5. Aammattaaq KNAPK-p isumaa tassaalluni sinerissamut qanittumi aalisarnek sinerissamut qanittumi aalisarnermi killeqarfik 3 sòmiliiniit 12 sòmilit tikillugit annertusineqarneratigit ineriartortinneqassasoq. Tassani ilaasortat aalajangersimasumik misilittagaat tunngavigalugit killeqarfiup attuumassuteqartup erseqqinnerusumik eqqartorneqarnerani KNAPK peqataarusuppoq. Sinerissamut qanittumi aalisarnerup tamatumalu malitsigisaanik uumassuseqarnikkut piujuartitsisut pisassiissutit annertunerpaamik atuuffissanik nassaarniarnermi atuisutut ilisimasani KNAPK-p atorusuppai. Sumiiffinni tamani 3 sòmiliip ikkannersuit ikkarluillu attuumassuteqartut isorartussusiinut eqqoqqissaartumik killeqarfeqartinneqanngillat. Killeqarfiit pillugit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi naalakkersuisoqarfinnillu allanik KNAPK oqaloqateqarusuppoq.

Siunnersuummi § 15 atorlugu Naalakkersuisut aqutsiveqarfiit allallu pillugit maleruagassiorsinnaapput, soorlu aalisariutit kilisaatillu akornanni kiisalu aalisariuteeqqat umiatsiaaqqallu akornanni aalisarnermik agguaneq pillugu. Nalunaarutit ingerlataqartut attuumassuteqartut suleqatigalugit suliarineqassapput, aamma aqutsinissamut pilersaarutit akuerineqarsimasut naapertussallugit.

Aqutsiveqarfiit pillugit inatsimmi malittarisassasiornissaq pisariaqarsorineqanngilaq.

2.17.6. KNAPK-mit aamma siunnersuutigineqarpoq sineriak tamarmi aqutsiveqarfinnut 14-inut agguarneqassasoq. Allakkanut ulloq 31. marts 2023-mi KNAPK-mit nassiuunneqartumut allakkanut innersuussisoqarpoq.

Siunnersuummi § 15-mi ilaatigut sumiiffiit aqutsiviit pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanernannik periarfissanik malittarisassaqaqtitsivoq. Nalunaarutit ingerlataqaqtut attuumassuteqaqtut suleqatigalugit suliarineqassapput, aamma aqutsinissamut pilersaarutit akuerineqarsimasut naapertussallugit.

Sumiiffiit aqutsiveqarfiit inatsimmi malittarisassaliornissaannut pisariaqaqtitsisoqanngilaq.

2.17.7. KNAPK-mit aamma siunnersuutigineqarpoq sinerissamut qanittumi aalisarnermut atukkat isumaqatigiissutaasut nakkutigineqassasut, tassunga ilanngullugu akinut minnerpaaffilinnut tunisisoqartarnissaa qulakkeerlugu. Ullumikkut sinerissamut qanittumi aalisartut avataasiorluni aalisartunut avammullu niuernermit akinut naleqqiullugu raajanut, qaleralinnut saarullinnillu tunisinermi akinik appasinnerusunik akilerneqartarput.

Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq Norgemi periuseq malillugu aalisakkanik tunisisarnerit aaqqissugaasalernissaat sulissutigineqassasoq. Tamanna isumaqarpoq aalisarneq pillugu inatsisip saniatigut imaani isumalluutit siullermeertumik kaaviiartitsineq pillugu inatsit akuerineqartariaqartoq imaluunniit aalisarneq pillugu inatsisissamut siunnersuummi aalisakkat akiisa minnerpaaffissaannik aalajangersaaneq pillugu kapitali ilanngunneqarluni. Tassunga atasumik aalisartunut tamanut sinniisunik (aalisakkanik tunisisarnermik aaqqissuussineq) aamma aalisakkanik pisisartunut sinniisut peqatigiiffiat (aalisakkerivinnut suliniaqatigiiffik) aamma isumaqatigiinngitsoqartillugu akunnermuliuttartunik pilersitsisoqassaaq.

Naalakkersuisunit maluginiarneqarpoq akit minnerpaaffissaat inatsit attuumassuteqartoq aqutigalugu malittarisassiorneqassasoq. Aalisarneq pillugu inatsimmi aalisarnermik inuussutissarsiummik ingerlatsinermut pissutsinik erseqqinnerusunik malittarisassaliorpoq. Oqaaseqaatit allannguinermik kinguneqartitsinngillat, naalakkersuisoqarfiilli akimorlugit suleqatigiissitamik pilersitsisoqassaaq taamaasilluni akigititap naapertuuttumik inissinneqarnissaanik periarfissarsiortoqarniassammat.

2.17.8. Kiisalu KNAPK-mit siunnersuutigineqarluni aalisartunut ajornartorsiuteqartunut iluaqusiisumik ikiorsiinermit aningaasaateqarfimmik pilersitsisoqassasoq, isertitaqannginnermit, aalisarnermut tunngasuni allannguinermit atatillugu pisassiissutinik / akuersissutinik tunniussinermit imaluunniit silap pissusaata allanngornerata malitsigisaanik taarsiinissamut periarfissiisoq. Aningaasaateqarfik suliassani taarsiinissamut periarfissiisoqassaaq, pisoqalisoorsimaneri apeqqutaatinnagu. Aningaasaateqarfiup siunertaa ilaatigut tassaasinnaavoq oqaluttuarisaanermi suliaasimasut pillugit akiliuteqartarnissaaq, malittarisassat ersernerluttut / aningaaserivinniit/oqartussaniit/ eqqartuussisorisuniit siunnersuinerit kingunerisaanik siunertaanngitsumik akuersissutit, pisassiissutit, umiarsuit, atortut annaaneqarneri taakkulu malitsigisaanik isertitaarunneq annaasaqarnerlu. Aningaasaateqarfik inatsisissatut siunnersuummi

quppernerit arfineq pingajuanni nassuiaatini ilisimatitsissutigineqartut ukiumut 245 mio. kr.-it aalisarneq pillugu inatsisip allanngartinnerani sinneqartoorutissatut naatsorsuutigineqartunit aningaasalersorneqassaaq. Tamanna pissaaq raajarniarnermi pisortanit pigineqartut aalisarnermi ingerlatsivinniit ukiumut 15 mio. kr.-inik iluanaarutissanik Naalakkersuisut pissarsisarnerisigut, aningaasaateqarfimmit agguagassat 50 mio. kr.-it anguneqarnissaasa tungaannut. Piumasaqaatit KNAPK-p aamma Naalakkersuisut akornanni suleqatigiinnikkut aalajangersarneqassapput.

Naalakkersuisunit oqaatigineqarpoq tapiissutit pillugit malittarisassaliorneq, tassunga ilanngullugu ikiorsiisarnermi aningaasaateqarfik, inatsisini attuumassuteqartuni malittarisassaliorneqassasoq. Siunnersuummi aalisarnerup ingerlanneqarnera pillugu sinaakkutinik malittarisassaliorpoq aamma tapiissuteqarnissamut aaqqiussuussinerusinnaasunik malittarisassaliornani. Taamaattumik siunnersuummi allannguisoqarnissaanut pisariaqartitsisoqannqilaq.

2.17.9.KNAPK tusarniaanermi akissuteqarnermini aalajangersakkanut arlalinnut oqaaseqaateqarsimavoq, taakkulu tulliuttumi allanneqarlutik.

2.17.9.1. §. 1-imut: Aalisakkanik pisuussutit kalaallinit ataatsimoortumik pigineqarneri pillugit isiginninnermut KNAPK isumaqataavoq, taamaattumik pisinnaatitaaffiit ilaqutariinni ingerlatseqatigiiffinnilu ikittuinnarniittariaqaratik. Pisuussutinit aningaasaqarnikkut iluanaarutit pillugit piffissaq tassaaginnassanngilaq siunissami ungasinnerusumi anguniagassaq, tassa imaani pisuussutit maannakkut nunamut iluaqusiissammata, kingusinnerusukkuunngitsoq.

Taamaattumik aalisarnermut aamma ileqquusumik piniariaatsit atorineqarnerinut naleqqiullugu imminut pilersornissamut tunngaviusumik pisinnaatitaaffik eqqunneqartariaqarpoq. Imminut pilersornissamut pisinnaatitaaffik nammineq inoqutigiinnut ilaquttanullu atuuppoq (NP piujuartitsinissamut anguniagaa 148).

2.17.9.2. § 3-mut: Sinerissamut qanittumi aalisarneq, tak nr. 4 siunnersuutigineqarpoq imatut allanngartinneqassasoq "titarneq imaani oqartussaaffimmi tunngaviusumik titarnermiit 3 aamma sømilit aqqaneq marluk tikillugit avataaniittoq" (takuuk nalinginnaasumik oqaaseqaatit qulaaniittut).

Inatsisissatut siunnersuummi § 15 Naalakkersuisut malittarisassaliorsinnaanissamut tunngavissippaat, tamanna ilaatigut aqutsivinnik inissiinissamut, tamatumunngalu aalisarnerup angallatinit anginernit, kilisaatinit, angallatinit mikinernit umiatsianiillu agguataarneqarnera. Nalunaarutit ingerlataqartut attuumassuteqartut suleqatigalugit suliarineqassapput, aamma aqutsinissamut pilersaarutit akuerineqarsimasut naapertussallugit.

Sinerissap qanittuani aalisarnerup killilersorneqarnissaannik malittarisassaliortoqartariaqanngitsoq nalilerneqarpoq.

2.17.9.3. § 5: Kalaallit Nunaata imartaani eqqaanilu aalisarnermik alapernaarsuinissamut pisariaqartunik isumalluuteqarnissaq Issittumi Sakkutuut suleqatigalugit Naalackersuisunit qulakkeerneqassaaq.

Naalackersuisunit oqaatigineqarpoq Isittumi Sakkutuut Danmarkimi Illersornissamut ministereqarfiup ataaniittut Naalackersuisullu aalisarneq pillugu inatsimmi isumalluutiniq salliuutitsinermi sunniuteqarsinnaanatik.

2.17.9.4. § 6: KNAPK-mit imm. nutaaq siunnersuutigineqarpoq, tassani erseqqissarneqarluni nammineq atugassanik ilaquuttallu nammineq pilersornissaannut tunngaviummik pisinnaatitaaffik akuersissummik pisariaqartitsissanngitsoq.

Naalackersuisunit oqaatigineqarpoq imminut pilersorniarlu aalisarneq akuersissuteqarnissamik pisariaqartitsinngitsoq, Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorneqarsimasumik najugaqaraanni. Siunnersuummi § 6, imm. 1-imi aalajangersagaq taamaattoq tusarniaanermi missingiummit sukateriffigineqarpoq taamaalilluni inuit aalajangersimasumik najugaqartuunngitsut kisianni inuit nalunaarsorsimaffiat malillugu KN-mi najugaqartut inuit siumoortumik akuersissuteqaratik aalisarsinnaasut.

2.17.9.5. § 7 imm. 2 takornarialerisut peerneqassaaq. KNAPK-p isumaa malillugu takornariartitsisartut arlaannaatigulluunniit aalisartunut aamma/imaluunniit piniartunut sanilliunneqassanngillat.

Naalackersuisut taamatut isummersimaneq isumaqatiginngilaat. Siunnersuummi Kalaallit Nunaanni tamarmi aalisarneq pillugu sinaakutissanik malittarisassaliortoqarpoq, tassunga ilanngullugu takornariaqarnermut atatillugu ingerlanneqartut.

2.17.9.6. § 8: KNAPK-mit kissaatigineqarpoq nammineq pilersornermi aalisarneq inuussutissarsiutigalugu aalisarnerunnginnera erseqqissarneqassasoq taamaalilluni akuersissut pisariaqarnani, tak. aamma qulaaniittut.

Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq aamma inuussutissarsiutiginagu aalisarneq siunnersuummi § 3, nr. 2-mi nassuiarneqarput. Aalisartoq pineqartoq tunisat tamakkerlugit taakkuluunniit ilaannaanik tunisinissaq siunertaralugu ingerlatsinngippat inuussutissarsiutigalugu aalisarneq pineqanngilaq taamaalillunilu akuersissummik peqartariaqarnani, pineqartoq Kalaallit Nunaanni

inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqartutut nalunaarsorneqarsimappat, tak. siunnersuummi § 6, imm. 1.

2.17.9.7. § 8, imm. 2 nunat allamiut taamatut periarfissaqassanngillat. KNAPK isumaqarpoq tamanna akuerineqarsinnaanngilluinnartoq.

Naalakkersuisut taamatut isummersimaneq isumaqatiginngilaat. Kalaallit Nunaat nunani tamalaani isumaqatigiissuterpasuarni peqataavoq, aamma nunat marluk isumaqatigiissutaanni arlalinni Kalaallit Nunaannut iluaqutaasuni. Tamanna ilaatigut nunat allamiut ingerlataqartut Kalaallit Nunaata aalisarnermik oqartussaaffiani aalisarnissamut periarfissaqarput kalaallillu ingerlataqartut nunat allamiut imartaanni aalisarnissamut periarfissaqarlutik.

2.17.9.9. § 9, imm. 3: Soraarnerussutisianut karsit aalisarnermut tunngasunut isertinneqarnerannut KNAPK qularuteqarpoq.

Ingerlataqartut kikkut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut akuersissutinik pissarsinissamut periarfissaqassanersut Naalakkersuisunit isumaliutigeqqissaarneqarsimavoq. Inatsisissatut siunnersuutikkut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfii aalisarnermi aningaasaliinissamut periarfissinneqarput. Tamanna pissappat piginnittuunerup piviusumik siaruartinnissaa ilimanarluinnarpoq, tamannalu aalisarneq pillugu inatsimmi siunertat ilaanniilluni.

2.17.9.10. § 9, imm. 5: KNAPK isumaqarpoq ukiuni marlunni ikaarsaarnissamut piffissamik pisariaqartitsisoqartoq kiisalu akuersissut pillugu qinnuteqarnermut atatillugu kiisalu CVR-imi nalunaarsorneqarsimanngitsut akuersissutinik piginnittooreersut pillugit oqartussanut ilitsersuinissamut pisussaaffik annertusilluni. Ilitsersuussinissamut pisussaaffimmiippoq aamma nalunaarsuinerup isumaginissaanut ikiuunnissaq.

Maluginiarneqarpoq, CVR-mik nalunaarsorsimanissap piumasagaataareenera Qitiusumik Suliffeqarfii Nalunaarsuiffianni nalunaarsorsimanissamut inatsit (CVR-imut inatsit) Kalaallit Nunaannut atuuttoq.

Ikaarsartoqarnissaanut aaqqiissuteqarnissaq naapertuukkunnaarpoq, tamanna piumasagaataareermat atuuttumi.

2.17.9.11. § 10, imm. 2 qamutit motorillit ilaapput tamatumunngalu pissutaasoq pillugu nalornissuteqarluta?

Qamutit motoorillit annertuutigut aalisarnermi atorneqarsinnaapput ilaatigut sikumi aalisarnermut qamuteralaat. Siunnersuummi akuersissummi angallat sorleq akuersissummi atorneqassanersoq pillugu piumasaqaammik ikkussivoq, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu qamuteralaat. Tamanna Kalaallit Nunaanni atuuppoq. Angallat pillugu nassuiaat inatsisissatut siunnersuummi § 3, nr. 12. allassimavoq.

2.17.9.16. § 15 aamma § 16: KNAPK isumaqarpoq aqutsinissamut pilersaarutit atornerisigut ataatsimut paasinninnissaq anguniarlugu sinerissamut qanittumi aalisarnermiit atuisut ilisimasaat ilanngunneqartariaqartut.

Inatsimmili aqutsinermi soqutigisaqaqatigiit ilanngutitinnerini pingaartinneqassapput, tak, siunnersuummi § 1, nr. 8. Tamatuma saniatigut aqutsinissamut pilersaarutit soqutigisaqaqatigiit suleqatigalugit suliarineqassallutik, tassunga ilanngullugit sinerissamut qanittumi aalisartut, tak, siunnersuummi § 16, imm. 2.

2.17.9.17. 17.9.17. § 16, imm. 3 sunniuteqarnissamut akuliunnani pisassiissutinik agguaassinermut akisussaaffiup inissinnera pillugu tunngavilersuut KNAPK-mit akuerineqarsinnaanngilaq, taamaattumik kattuffik siunnersuummut sakkortuumik akerliulluni. Akisussaaffik sulii Naalakkersuisuniisaaq.

Aqutsinissamut pilersaarutit Naalakkersuisut akuersisarput soqutigisaqaqatigiit aalisarnermik ingerlatallit ilaatigut suleqatigalugit. PNNP-mik aaqqissuussinermut ilaannigitsunik pisassiissutinik agguaassinissamut pisussaaffik Naalakkersuisuniippoq.

2.17.9.18. § 16, imm. 5 TAC-p 10 %-imik ukiumut annikillisinneqartarnissaa KNAPK-mit qularutigineqarpoq aqutsinissamut pilersaarutit atorneqarsinnaaneri innersuussutigalugit. Uumassusiliniq piujuartitsinissaq sillimaffigeqqissaarlugu pisassiissutit aalajangerneqartarput.

Aalajangersakkami ukiumoortumik annikilliliisarnissamik aalajangersaanngilaq, kisiannili nutarterinissatut pilersaarutaasoq sioqqullugu aqutsinissamut pilersaarutit allanngortinneqassappata Naalakkersuisunut periarfissiilluni.

2.17.9.19. § 17: KNAPK isumaqarpoq aalajangersakkamut piumasaqaatit tassaassasut uumassuseqarnikkut tunngaviit pillugit atuisut ilisimasaannik ilaatitsineq.

TAC aqutsinissamut pilersaarutit attuumassuteqartut tunuliaqutaralugit aalajangersarneqartarpoq. Aqutsinissamut pilersaarutit soqutigisaqaqatigiit attuumassuteqartut suleqatigeqqissaarlugit suliarineqartarput, tamatumalu kingunerisaanik uumassuseqarnikkut tunngaviit pillugit atuisut ilisimasaat ilanngunneqartarlutik.

2.17.9.20. § 18: KNAPK akisussaaffiup nunanut allamiunut tunniunneqarneranut isumaqataangilluinnarpoq. Innuttaasut nunaqavissut inuussutissarsiuteqartullu taakkuusariaqarput isumalluutininik aamma iluaquteqartariaqartut.

Akisussaaffik nunanut allamiunut tunniunneqassanngilaq. Kalaallit Nunaat nunani tamalaani oqalliffinni arlalinni peqataavoq, aalisarnernik assigiinngitsunik sinaakktissanik atugassanillu pilersitsisut, assersuutigalugu NASCO, NEAFC aamma NAFO. Oqalliffiit taakku naapertorlugit Naalakkersuisut aalisarnernik aqutsipput taamaattumillu TAC-mut pingaaruteqarlutik.

2.17.9.21. § 20: KNAPK aalajangersakkamut isumaqataavoq agguasseqqinnerlu niuerfimmi akit atorlugit tunisinertut ingerlanneqassalluni, taamaattorli aalisartut pisassiissutinit pigisanik ikinnerpaanik peqartut salliutinneqassallutik. Pisinermiit piffissaq unitsinneqartariaqarpoq, aalisartut pisassiissutinit pigisanik ikinnerpaanik peqartut niuerfinni akinut pisassiissutit (ilaannik) pisisinnaallutik. Annertussutsikkut piumasaqaatit kingusinnerusukku KNAPK allallu isumaqatiginninniarnersigut aalajangersarneqassapput.

Taamatut isumaqarnermut Naalakkersuisut isumaqataangillat.

2.17.9.22. § 22: KNAPK isumaqarpoq sinerissamut qanittumi aalisarnermi qularnaveeqqusiinissamut periarfissaq eqqarsaatigalugu akuersissutit ingerlaannartumik atuutilertarneri eqqunneqartariaqarput nutarterneqarlutillu allanik kinaassusersiunngitsumik pequtissaqanngippat. assersuutigalugu napparsimaneq, toquneq imaluunniit § 28 malillugu arsaarneqarneq.

Aaqqissuussamik ingerlatsinermik pisariillisaasussamik atuutsitsisoqalernissaa naatsorsuutigineqarpoq nammineerlunilu akuersissutinik nutarterisoqartarnissaa pissusissamisuussagaluarpoq.

2.17.9.23. § 24, imm. 2 KNAPK isumaqarpoq tulaassisussaataitanerup taamaallaat 25 %-imut appartinneqarnera nunami suliffissuit ataannarsinnaanerinit annertuumik kingunerlutsitsissasoq. Tamatuma kingunerisaanik suliffissuit arlallit matussapput. KNAPK siunnersuummut isumaqataangilluinnarpoq.

Immikkoortoq 1.5-mut innersuussisoqarpoq.

2.17.9.25. § 28, imm. 4 Ataatsimut immikkoortitat appartinnerinit KNAPK isumaqataangilaq, tassani isumaqarluta aalisartut suli qinnuteqarfigninnaasaannik siunertamut annertussutsininik peqartariaqartoq, immikkoortitat qanoq aaqqissuunneri apeqqutaatinnagu.

Taama isummerneq Naalackersuisut isumaqatiginngilaat. Aalisartut PNNP-mut nuunneri naapertorlugit annertussutsit ikilineqanngippata PNNP-mik aaqqissuussineq kimeerutissaaq.

2.17.9.27. § 30: Pisassiissutit taamatut atorunnaarsinnaasut pisassiissutillu tamarmik Kalaallit Nunaannit pigineqartut tamatumalu malitsigisaanik piffissamut killiligaanerannik tunngavimmut KNAPK isumaqataavoq. Tamanna isumaqarpoq illersuineq atorunnaarsitsinissamut kalerriinermut naapertuuttumik atuuttoq.

Pisassiissutinit pigisat kingornunneqartartut PNNP-mi aalisarnermisulli piumasagaateqarfigineqarput. Atorunnaarsitsinissamut kalerriinermut ilaavoq.

2.17.9.28. § 30, imm. 1 Tamanna pillugu aalajangersakkap erseqqissarneqarnissaa KNAPK-p kissaatigaa, taamaalilluni aalisarnermi peqataasut aalisartut kisimik pisassiissutini kingornussisinnaallutik. Tassa imaappoq aalisarnermi ilaanissamut piumasagaatinik naammassinnittut kisimik pisassiissutini kingornussisinnaapput.

Naalackersuisut oqaatigaat siunnersuummi iluaquteqarnissamut pisussaaffik eqqunneqarsimasoq. Tamatuma kingunerisaanik pisassiissutinit pigisanik pigisaqartoq pigisat taakku iluaqutiginissaannut pisussaaffeqartoq. Pigisat tamakkerlugit aalisarneqanngippata piginnittoq pisussaavoq pisassiissutinit pigisat tunissallugit. Peqatigisaanik ukiumut pisassiissutit niuerutiginissaanut killiliineq eqqunneqarluni. Tamanna isumaqarpoq piginnittoq inuussutissarsiutigalu aalisarnermik ingerlatsinngitsoq 8 %-it sinnerlugit ukiumut pisassiissutinit tunisisinnaanngitsoq tunisinerlu taanna attartortitsinertut iluseqassanngitsoq. Oqaatigineqartut allannguinnissamut tunngavissiinnngillat.

2.17.9.29. § 32, imm. 3: KNAPK isumaqarpoq pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit ingerlatseqatigiiffiit allat assigalugit "killiliiffigineqartariaqartut". Nalinginnaasumik KNAPK-p nassuiaatai takukkit. Nr, 1, 2 aamma 5 annerpaamik 20 %-imut aalajangersarneqarput. 20%.

Taama isummerneq Naalackersuisut isumaqatiginngilaat. Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.17.9.30. § 32, Imm. 2, Nr. 3 1-1,5 %-imut aalajangersarneqarput.

Taama isummerneq Naalackersuisut isumaqatiginngilaat, Future Arctic Life-mit tusarniaanermut akissutinit oqaaseqaatit ilaatigut takukkit.

2.17.9.32. § 34: Inatsisinut naapertuutinninneranik misiliinissamut periarfissami aalisartut kalaallit Nunaata Eqqartuussiviani tamanna maalaarutigisinnaavaat.

Ingerlataqartut ataasiakkaat malittarisassat nalinginnaasut malillugit eqqartuussivinni misiliinissamut periarfissaqarput.

2.17.9.33. § 35: KNAPK-mit siunnersuutigineqarpoq killiliussaq 50 %-imut inissinneqassasoq. Aammattaaq KNAPK isumaqarpoq assersuutigalugu napparsimanermut assigisaanullu atatillugu immikkut akuersinissamut pitsaasunik periarfissaqartariaqartoq.

Taamatut isumaqarnermut Naalackersuisut isumaqataannngillat aamma atuinissamut pisussaaffik 85 %-imik aalajangiussimaneqarluni. Tassunga oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 39, imm. 4-mi 8 %-it sinnerlugit immikkut akuersinissamut periarfissaqarmat.

2.17.9.34. § 38-mut Pisassiissutinik nuussisinnaaneq 25 % (kingunerinik allanngineq, tak. siunnersuummi § 35).

Taama isummerneq Naalackersuisut isumaqatiginnngilaat.

2.17.9.35. 17.9.35. § 39, imm. 4 50 %-inut aalajangersarneqarpoq.

Taama isummerneq Naalackersuisut isumaqatiginnngilaat.

2.17.9.36. § 41: KNAPK isumaqarpoq aalajangersagaq naleqqiussinermi isiginninnermik amigaateqartoq.

Naalackersuisunit oqaatigineqarpoq naleqqiussinermik tunngavik tassaasoq ingerlatsinermi inatsisitigut tunngaviusoq sulianik suliarinninnermi tamatigut isigineqartariaqartoq. Oqaatigineqartut allannguinnissamut tunngavissiinnngillat.

2.17.9.37. § 48: KNAPK-mit kissaatigineqarpoq misileraalluni aalisarnermik kalallit innutaasut nunaqavillutillu inuussutissarsiuteqartut kisimik ingerlatsisariaqartut. Akisussaaffik nunat allamiunut inissinneqassanngilaq.

Aalajangersagaq tassaavoq missiliuinnermik aalajangersagaq. Naalackersuisunit misileraalluni aalisarnerup inuiaqatigiinnut iluaqutaanissaa anguniarneqarpoq, tamanna immikkoortitsilluni kalaallit iml. allamiunit ingerlanneqassanngilaq, allamiulli Nunat marluk akornanni isumaqatigiissutit malillugit iml. ullumikkutut Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit niuernissamik isumaqatigiissuteqarfiginerisigut misileraalluni aalisarnissamut periarfissaqassapput.

2.17.9.38. Kapitali 13: KNAPK isumaqarpoq Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit oqartussaasut pingaaruteqartut innersuussutigalugulu Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit inassutigisaat innersuussutaallu Naalackersuisunit malinneqassasut.

Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit oqartussatut pingaaruteqarneri Naalackersuisunit akuerineqarput, tassungalu aamma oqaatigalugu Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit siunnersuisartuusut. Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit inassuteqaataat innersuussutaallu qaqugu malinneqassanersut suliamiit suliamut naliliiffigineqartarlutik Naalackersuisullu tassaasut oqartussaasutut ingerlatsisut.

2.17.9.39. § 68, imm. 4: KNAPK isumaqarpoq aalajangersagaq annertuumik sammisaqartoq pillaanermilu mianersuaalliortoqarsimanagera tunngaviusariaqartoq isumaqarluni.

Angallammik piginnittup imaluunniit angallammik oqartussaasup kinaassusersiunngitsumik akisussaanagera aalajangersakkami allanneqarluni. Unioqqutitsineq mianersuaalliornikkut imaluunniit piaaraluni pisimangersoq piviusumik uppernarsassallugu ajornartuusinnaavoq. Unioqqutitsisoqarsimappat tamatumalu qanoq mianersuaalliortiginera apeqqutaatillugu pineqaatissiinissamut aalajangersagaq periarfissiivoq aamma kinguneqarluartumillu naammattumillu nakkutilliinermik nakkutilliinermi oqartussanut sakkussanut ilaalluni pingaaruteqartoq. Oqaatigineqartut allannguinissamut tunngavissiinnngillat.

2.18. KNAPP Qaanaaq

KNAPP ilisimatitsivoq peqatigiiffiup aalisarneq pillugu inatsisissaq akuerisinnaanngikkaa, aalisartuusugut piniartuusugullu isumaqaratta Avannaani pissutsinut tulluarsarneqarsimanngimmat aalisartorpassuarnillu mattussissalluni. KNAPP taarsiullugu kissaatigaa siunnersuut kinguartinneqassasoq tunuartinneqarluniluunniit.

Naalackersuisut KNAPP-p isummersimanageranut isumaqataanngillat.

2.19. Kommune Kujalleq

Kommune Kujalliup (KK) nalinginnaasumik oqaatigaa inatsisissatut siunnersuummi aalisartut isertitaqarluarnissaasa siunertarineqarnera pitsaasusoq, aammattaaq kalaallit inuiaqatigiit aalisarnermi pisuussutinik piginnittut sapinngisamik annertunerpaamik akileraaruserneqarnissaat siunertarineqartoq. Tusarniaanermut tunngavigineqartut attuumassuteqartuupput.

2.19.1. KK siunnersuummi § 9-mut tunngatillugu oqaatigaa tamanna Kujataani erseqqissumik ajornartorsiutaasoq, inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaammi eqqaneqarpoq kalaaliunngitsumik

tamakkiisumik piginnittoqarpoq. Nanortallip tunisassiorfia illoqarfimmi suliffissaqartitsiniarnerup tungaatigut pingaaruteqarluartuuvoq. Kommune Kujalleq annertuumik aningaasaqarnikkut ajornartorsiulissagaluarpog tamakkiisumik piginnittuusup kalaaliunissaa pillugu piumasaqaat malillugu tunisassiorfik matuneqassagaluarpog. Taamaattoqassappat Nanortalimmi allanik suliffissatigut periarfissaqarnissaa pingaaruteqarluinnassaaq.

Kujataanilu maannakkut aalisarnermi ingerlatseqatigiiffinnit aningaasaleerusussinnaaneq ukiut arlallit ingerlanerini appariartorsimammat pingaarpoq kommunip akileraarutitigut isertitanik annaasaqannginnissaanut erseqqissumik pilersaaruteqarnissaa. Taamaammat kommunip kaammattuutigaa Naalackersuisut Kujataani suliffissaqartitsinermi pissutsit mianerissagaat akuersissutinik/ tunniussillutik.

Naalackersuisut tusarniaanermut akissummi immikkut akuersinissamut periarfissaq erseqqissaassutigaat, taamatut pisuni immikkut akuersissuteqartoqarnissamik periarfissaqarmat.

2.19.2.KK siunnersuummut nassuiaatini qupperneq 17-mut aamma 26-mut innersuussivoq oqaatigalugulu sinaakkutinik qulakkeerisoqarnissaa Naalackersuisut siunertaralugu anguniarissagaat, taamaalilluni aalisarneq ineriartorsinnaaniassammat aningaasaatillu pisariaqartinneqartut piginnittuunermi piumasaqaatini pissarsiarineqarsinnaallutik. Kommunit ineriartornerat patajaatsuuvoq patajaatsumillu akileraarutinit isertitat amerliartorlutik. Taamaammat suliffissuaqarfinnut aningaasalersuinissamut periarfissaqartoqarnissaa kissaatiginarpoq.

Immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat §9-mut siunnersuutigineqartut suliffeqarfiit suliaqarnerminni aningaasanik pissarsisnaannaannut naammannersut, Kommuni naliliisnaangilaq. Tamanna ersarissarneqartariaqarpoq. Kalaallit 100%-imik piginnittuunissaannik piumasaqaammit allaanerusumik aaqqiissutissatut, suliffeqarfinnut nunanit allaneersunit pigineqartunut, soorlu akitsuuteqarnikkut imaluunniit soorlu suliffissaqartitseqqusinikkut immikkut piumasaqaateqarsinnaaneq nalilersorneqarsinnaavoq

Immikkoortoq 19-imut innersuussisoqarpoq.

2.19.3.KK nassuiaatini qupperneq 27-mut innersuussivoq oqaatigalugulu sulisinnaasut aalisarnermiit inuussutissarsiutinut allanut nuunnissaannut pisariaqartumik immikkut suliniuteqarnissaq Naalackersuisunit arajutsineqannginnissaa pisariaqarluinnartuusoq. Suliffeqarnermut tunngasuni annertunerusumik suliniuteqartoqarnissaa annertunerusumillu kajumissuseqartoqarnissaa pisariaqarpoq kiisalu nunanit allanit sulisussanik amerlanerusunik tikisitsisoqannginniassammat.

Ilinniartitaanikkut neqeroorutini kivitsinissap pingaaruteqarnera Naalackersuisunit akuerineqarpoq pingaartumillu siunnersuutip akuerineqarneranut atatillugu inuussutissarsiutinut

allanut nuunnissamik toqqaasut ingerlataqartut immikkut pikkorissartinnissaannut tunngasoq. Taamaattorli Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarnani sulisinnaasut imaaliillaannaq nuunneri pissasoq, kisianni ukiut arlallit ingerlanerini tamanna piumaartoq aamma ingerlataqartut pineqartut aningaasarsiornikkut allamik periarfissaqalerpata.

2.19.4. § 34-mi Aalisarnek pillugu siunnersuisoqatigiit katitigaanerinit KK oqaaseqarpoq aalisakkatigut isumalluutit Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnit pigineqarneri eqqarsaatigalugit taava isumaliutigineqartariaqartoq Aalisarnek pillugu siunnersuisoqatigiinni ilaasortat aalisarnermeersuinnaanissaat, aammali isumalluutit ataatsimoorussat piujuartitsisumik ammasumillu pissuseqartumik aqunneqarnissaannut nalinginnaasumik soqutiginnittunit aamma ilaasortaqtariaqartut.

Siunnersuummi § 54, imm. 4 tassaavoq ilaasortaaneq siunnersuisoqatigiillu katitigaaneri pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaanerinit piginnaatitsinermi aalajangersagaq. Malittarisassat taakku nalunaarummi ilusilersorneqarumaarput tusarniaassutigineqartussat aamma peqataasut attuumassuteqartut isummaminnik saqqummiussinissamut periarfissaqassallutik. Nalaakkersuisut isumaat tassaavoq aalisarnermut tunngasuni sulianut tunngasunik ilisimasaqarlutik soqutigisaqartut kisimik aalisarnek pillugu siunnersuisoqatigiinni ilaasortaasinnaasut.

2.19.5. Kommunimit oqaatigineqarpoq inatsisissatut siunnersuut qisuariatitsisimasoq pinngitsoorani inuit tamarmik oqartussaaqataaneranni pitsaasumik ileqqunik pisariaqartunik naammassinngitsunik. Tamatumunnga pissutaasinnaagunarpoq inatsisissatut siunnersuutip inuiaqatigiinnut naammaginartumik saqqummiunneqarsimannginnera, tassunga ilanngullugu aalisarnermik inuussutissarsiortunut.

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

2.20. Kommune Qeqertalik

2.20.1. Kommune Qeqertalik (KQ) ilisimatitsivoq piffissamut tusarniaaffigineqartumut, Kalaallit Nunaannut aningaasarsiornitsinnullu taamatut pingaartigisumut apeqqummullu pingaaruteqartumut sapaatit akunneri taamaallaat arfineq pingasut immikkoortinneqarsimaneri annertuumik kommunimit ajuusaarutigineqartoq. Piffissaq tusarniaaffiusoq juullip ukiutoqqallu nalaaniinnerata tamanna pitsaanerulersinngilaa. Amerlanerpaat juullikkunni sulinngiffeqartarput nalliuttorsiorlutillu. Tamanna tunngavigalugu inerniliisoqartariaqarpoq piffissaq tusarniaaffiusoq sapaatit akunnerinit arfineq pingasunit sivikinnerussanngitsoq. Ilisimavarput Aalisarnermut Naalakkersuisut siulitit sinerissami angalanikuusut tusarniaaneq ingerlallugu, maannali aatsaat pisariaqaraluarpoq illit sinerissami illoqarfiit nunaqarfiillu tikillugit inatsisip inaarutissaa

paasisitsiniutigissallugu, inatsit oqareernitsituut Kalaallit Nunatta aningaasarsiorneranut pingaaruteqarnerpaammat.

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

20.2. KQ siunnersuummi § 24, imm. 2-mut ernumassuteqarluni oqaaseqarpoq ilisimatitsissutigalugulu KQ-p naatsorsuutigalugu tunisassiornerup uninngasariaqartarnera tunisassiassanillu amigaateqartarnek suliffissaraluillu taamaalillutik Nunatta avataanut nuunneqassasut. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni annertunerusumik tunisassiornerulernissap politikikkut kissaatigineqarnerulernissaa KQ-mit naatsorsuutigineqartoq.

Immikkoortoq 1.5-mut innersuussisoqarpoq.

2.20.3. Siunnersuummi aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnernut KQ isumaqataangilaq naliliillunilu inuiaqatigiit kalaallit annertunerujussuarmik piitsunngussasut.

Siullertut suliffeqarfiit atorunnaarsinneqartut pissutigalugit toqqaannartumik annaasat aamma umiarsuit nunamit avammut tuniniarneqassapput.

Aappassaattut ingerlatseqatigiiffiit aningaasaatikitsuaraallutik ernianullu amerlasoorpassuarnik aningaasartuutillit takkussuutissapput, aningaasanik pissarsisinnaagunik. Taamaalillunilu akileraarutinit iluanaarutit ikittuinnangussapput imaluunniit pissarsinngitsuussortoqassalluni.

Pingajussaattut kommunit annertuumik eqqugaassapput. Suliffippassuimmi atorunnaarsinneqartussaapput, kisianni inatsisissatut siunnersuummi kommunit aningaasarsiornerat oqaatsimik ataatsimilluunniit eqqaaneqanngillat. Taakkartorneqartut tassaapput pisortanik pigineqartut RG aamma Nunatta Karsia. Suliffiit annaasassat inunnit akissarsiaqarnerusunit, annaasassani amerlanerujussuarnik akissarsiaqartunik, taarserneqarnerat eqqumiippoq. Umiatsiaararsortut qanoq amerlatigisut inuussutissarsiummit piissasut aamma erseqqissumik oqaatigineqanngilaq. Kisianni arlallit nutaamik akissarsilluarnartumillu tassanngaannaq atorfittaassapput.

Naggataatigut, pisassat ikilisinneqarnerisa kingunerisinnaasaat naatsorsorneqarsimanngilaq. Taamaalillutalu ingerlatseqatigiiffiit aningaasaateqarpiannngitsut aallaavigineqassappata 80-ikkunni pissutsinut utersartoqariaannaavoq. Tamannalu maannakkut inatsisiliornerup toqqaannartumik kingunerivaa. Peqassuseq eqqarsaatigalugu taamatut iliartuaarneq maannakkorpiaq ajortup tungaanut ingerlaneruvoq, aamma pissutsinut pitsaanerusunut sukkasuumik uteqqinnissarput upperinngilara.

Siullertut Naalackersuisut piginnittuunerup 100 %-imik kaalaalinngorsarneqarnissaani annaasaqartoqarnissaa isumaqatigaat.

Aappaattut Naalackersuisut siunissami aalisarnermut aningaasaliinissap unamminartunningsinnaanerilerpaat, pingaarnertut aalisarnermut pisinnaatitaaffinnik piffissaliinermut tunngatillugu, maannakkut atuuttoq eqqarsaatigalugu aammalu nunanit allanit piginnittuunissamut maleruagassat atuuttut pissutigalugit.

Pingajuattut, Naalackersuisut aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuutip kommuninut tamanut kingunerluuteqarnissaa isumaqatiginngilaat. Naatsorsuutigineqarporli pisortat isertitaasa qaffannissaat, matumanilu kommunit.

Sisamaattut raajanut fabrikkimi piffissaq tamakkerlugu suliffilimmit suliffissaasinnaasoq alla appasinnerusumik aningaasarsiaqassasoq oqariartuuteqartoqarnikuunngilaq. Maluginiassavat akissarsianik sanilliussinermi akissarsiassat ataatsimut isigineqarpata sulinngiffeqarnermi aningaasarsiassat utoqqalinersiutisiassallu ilanngunneqartarmata.

Tallimaattut umiatsiaararsorlutik aalisartut suliunnaarsinniarlugit malittarisassanik atuutsitsisoqalerniannngimmat.

Kingullertullu inatsisissatut siunnersuummi TAC-ini appariaatinik kinguneqartartitsisoqarnaviannngilaq. Naatsorsuisoqarsinnaavoq siunnersuumili matumani kinguneqartitsisoqarnaviannngilaq.

2.20.4. KQ ilisimatitsivoq aalisartortagut qiviarutsigit amerlanerpaat utoqqalisut, inatsimmilu aalisartunik nutaanik periarfissiineq kingusisserujussuovoq aalisartunnngorusuttummi 30-leerersimagunik akuersissummik pisinnaanerat aamma mattussiniarnertut isikkoqarmat.

Naalackersuisunit oqaatigineqarpoq siunnersuummi ukiutigut piumasaqaammit aalajangersaasoqanngitsoq, kisianni siunnersuummi § 15-imi ilaatigut aalisarnermut isersinnaanermut malittarisassat pillugit erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaanissamut periarfissiisoqarluni, tassunga ilanngullugu ukiutigut killiliisinnaaneq.

2.20.5. KQ ilisimatitsivoq ataatsimiititaliap Inoqarfiup aamma Siumut imatut kissaammik saqqummiussisimasut:

"Aalisarnermut inatsisissaq pinngitsoorani innuttaasunut tamanut sineriak tamaat tusarniutigineqaqqaassasoq piumasaraarput. Kommune Qeqertalimmi nunaqarfinni illoqarfinnilu tamani tusarniaasoqarnissaa piumasaraarput, taakkuummatami siunissami

annertuumik eqqugaasussatut isikkullit. Inatsisissarlu aatsaat ukiassamut aalajangerneqarluni eqqartorneqarnissaalu kinguartillugu."

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

2.21. Kommuneqarfik Sermersooq

2.21.1. Kommuneqarfik Sermersuumi (KS) kommunalbestyrelsip tamarmiusup kommunimi aalisartut piniartullu peqatigiiffiisa tusarniaanermi suliassiissutitut ilanngussat pillugit isornartorsiutaat kipiluttunartumillu pakatsisimaarnerat tapersorsorpaat. Kommunalbestyrelse isumaqarpoq piffissami tusarniaaffiusumi aalisartut piniartullu peqatigiiffiik peqataatitsinnginneq sakkortuumik isornartorsiorneqartariaqartoq. Tamanna tunngavigalugu, Kommunalbestyrelsip naatsorsuutigaa, Naalakkersuisut aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup qulakkiissagaat inatsisissatut siunnersuut peqataatitsinikkut susassaqtartut ataatsimeeqatiginerisigut ingerlateqqinneqassasoq, taakkununnga ilanngullugit aalisarnermut piniarnermullu peqatigiiffiit.

Tusarniaanermi atuagassiissutitut ilanngussat annertuujupput oqaatsillu inatsisinut tunngasut paasiuminaatsuullutik, susassaqtartunut ataasiakkaanut paasilluassallugit ajornakusoorsinnaasut.

Kommunalbestyrelsi isumaqarpoq, Naalakkersuisut aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup pisussaaffigigaat qulakkiissallugu, susassaqtartut inatsisissatut siunnersuummik kalluarneqartut, inatsisissatut siunnersuummik tamanut paasiuminartumik saqqummiussiffigineqarnissaat. Tamanna pisariaqarpoq, taamaalilluni erseqqissumik allassimalissammat, kingunerisassat erseqqissut (pitsaaqutissat/ajoqutissallu) inatsisissatut siunnersuummiittut aalisarnermik suliaqartunut assigiinngitsunut, taakkununnga ilanngullugu pingaartumik umiatsiaararsortunut, atuutissanersut.

Siunnersuut Inatsisartut 2024-mi upernaakkut ataatsimiinnerani akuersissutigineqassappat Naalakkersuisunit akuersaarneqarpoq inatsit kiisalu inatsit naapertorlugu atuutilersinneqartussat nalunaarutit pillugit qaammarsaasoqarnissaanik pisariaqartitsisoqassasoq. Tassunga tunngasumik oqaatigineqassaaq siunnersuut akuerineqassaguni ulloq 1. januar 2025-mi atuuttussanngortinneqartussaammat. Taassuma piffissap akornanni Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik inatsisip imaa kiisalu atuutilerfissaa pillugu qaammarsaassaaq. Siunnersuutip piareersarnerani sulinerup ingerlaqqinnissaa taassumalu ingerlanissaanut immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

2.21.2. KS ilisimatitsivoq najukkami aalisartut piniartullu TAC-mik aammalu piniakkanik sunilluunniit pisassiissutinik aalajangersaanerni peqataatinneqarnissaat pingaarutilerujussuusoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi erseqqilluinnartumik allassimasariaqarpoq, TAC-mik aammalu piniakkanik sunilluunniit pisassiissutinik aalajangersaanerit ilisimatuussutsikkut

siunnersuineq aammalu najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiik peqataatitsinermik tunngaveqarnissaat, pingaartumik sinerissap qanittuani aalisartut eqqarsaatigalugit.

Soqutigisaqaqatigiit suleqatigeqqissaarlugit suliarineqarsimasut ukiunut arlalinnut aqutsinissamut pilersaarutit tunuliaqataralugit TAC Naalackersuisunit aalajangersarneqartarpoq (tassunga ilanngullugu sumiiffinni aalisarnermut piniarnermullu peqatigiiffiit ilaatinneqarnerisigut) nunani tamalaani isumaqatigiissutit naapertorlugit aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuineq eqqarsaatigalugu. Inatsimmi peqatigiiffiit suut imaluunniit atuusut ilisimasaat qanoq iluseqartut siunnersuummi tamakkiisumik allanneqarsinnaaneri ajornarpoq.

Aalisakkanut aqutsinissamut pilersaarutinut ilaanngitsunut siunnersuummi § 17 naapertorlugu ukiumut TAC-mik Naalackersuisut aalajangersaassapput. Tassunga atatillugu ilisimasat pitsaanerpaamik pissarsiarineqarsinnaasut pingaartinneqassapput. Taassuma saniatigut Aalisarnermut siunnersuisoqatigiit tusarniarneqartarnerat ingerlaannartussaavoq.

2.21.3. KS isumaqarpoq siunnersuummi aalajangersakkat ukununnga tunngasut sinerissap qanittuani aalisartunut aammalu avataasiorluni aalisartunut tunngasut avinneqarsinnaasut pitsaanerumillu immikkoortillugit. Inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi, ilaatigut ajornakusoorsinnaavoq immikkoortissallugu, aalajangersakkat sorliit sinerissap qanittuani aalisarnermut atuutissanersut aammalu aalajangersakkat sorliit avataasiorluni aalisarnermut atuutissanersut. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut aggulunneqartariaqarpoq pitsaanerumillu immikkoortiterlugu, taamaalilluni paasiuminernerussammat malinnaaffigiuminernerulissallunilu, aalajangersakkat sorliit sinerissap qanittuani aalisarnermut atuutissanersut aammalu aalajangersakkat sorliit avataasiorluni aalisarnermut atuutissanersut.

Naalackersuisut taamatut isummersimaneq isumaqatiginngilaat. Siunnersuutip sinerissamut qanittumi aamma avataasiortunut agguarnissaa inatsisikkut annertuutigit ajornarpoq, tassa pissutsinut assigiinnut aalajangersakkat arlalissuit imminnut attuumassuteqartut malittarisassaliunneqarmata. Taamaaliussagaanni tamanna marloqiusamik malittarisassaliornersammat, inatsisiliornermut tulluurtuunngitsoq.

Kommunalbestyrelsi isumaqarpoq, Naalackersuisut aammalu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup najukkani aalisarnermut piniarnermullu peqatigiiffiit suleqatigalugit qulaajartariaqaraat sinerissap qanittuani aalisarneq pillugu nassuiaat qanoq allannguuteqartinneqassanersoq imatut allassimaneraniit; **”sinerissap aamma aalisarnikkut oqartussaaffigineqartup tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 s̆milimi titartarnerup akornanni aalisarneq ingerlanneqartoq;”** imaalillugu; ”sinerissap aamma aalisarnikkut oqartussaaffigineqartup tunngaviusumik killeqarfiup avataani 12 s̆milimi titartarnerup akornanni aalisarneq ingerlanneqartoq”. Nassuiaataata allannguuteqarnera inuiaqatigiinnut aammalu sinerissap

qanittuani aalisartunut iluaqutaasussatut isumaqarfigineqarpat, nassuiaataa allannguuteqartinneqartoq inatsisissatut siunnersuummut ilanngullugu allanneqartariaqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 15 Naalackersuisut malittarisassaliorsinnaanissamut tunngavissippaat, tamanna ilaatigut aqutsivinnik inissiinissamut, tamatumunngalu ilanngullugit aalisarnerup angallatinit anginernit, kilisaatinit, angallatinit mikinernit umiatsianiillu agguataarneqarnera. Nalunaarutit ingerlataqartut attuumassuteqartut suleqatigalugit suliarineqassapput, aamma aqutsinissamut pilersaarutit akuerineqarsimasut malinneqartussaapput.

Sumiiffiit aqutsiveqarfiusut malittarisassatigut iluarsivigineqarnissaat inatsimmi pisariaqartitsisoqannngilaq.

2.21.5. Kommunalbestyrelse isumaqarpoq, sinerissamut qanittumi aalisartut pitsaanerusumik isumannaarneqartariaqartut inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaliornikkut ukununga tunngatillugu minnerpaamik akigititat pisanut tulaassisussaataaffiusunut. Tulaassinermi akigititat minnerpaaffii aalajangersarneqassapput/isumaqatiginninniutigineqassapput najukkami aalisartut piniartullu peqatigiiffiisa isumasiornerisigut.

Naalackersuisunit maluginiarneqarpoq akit minnerpaaffissaat inatsit attuumassuteqartoq aqutigalugu malittarisassiorneqassasoq. Aalisarneq pillugu inatsit aalisarnermik inuussutissarsiummik ingerlatsinermut pissutsinik erseqqinnerusunik malittarisassaliorpoq. Oqaaseqaatit allannguinermik kinguneqartitsinngillat, naalackersuisoqarfiilli akimorlugit suleqatigiissitamik pilersitsisoqassaaq, taamaalilluni akigititap naapertuuttumik inissinneqarnissaanik periarfissarsiortoqarniassammat. Oqaaseqaat allannguinnissamut tunngavissiisimannngilaq.

2.21.6. Kommunalbestyrelsi isumaqarpoq, pingaaruteqartorujussuusoq nunaqavissut ingerlatsilerlaat isumannaarneqartariaqartut. Ingerlatsilerlaat soorlu assersuutigalugu angut/arnaq inuusuttoq, sinerissap qanittuani umiatsiaararsorluni aalisartunngornissaminik kissaateqartoq. Matumani inatsisissatut siunnersuummi inuussutissarsiummi erseqqissunik aalajangersaasoqarnissaa amigaatigineqarpoq, taakkunani ingerlatsilerlaat periarfissaat allassimassallutik.

PNNP-mi aalisarnermi tamatumalu ataaniinngitsumi aalisarnermi inuusuttunik/ingerlatsisussanik nutaanik iluaqutaasinnaasunik malittarisassaliinissaq periarfissaajumaarpoq, takuuk siunnersuummi § 15 kiisalu akuersissuteqarnermi malittarisassat aammalu nalunaarutit atuuttut aqutigalugit.

2.22. Niisa Trawl ApS aamma Sikuaq Trawl A/S

Niisa Trawl ApS aamma Sikuaq Trawl A/S (NS) aallarniutigalugu ilisimatitsipput Niisa Trawl ingerlatseqatigiiffiup raajarniarnermi akuersissutaanut katillugit 110.404.498 kr.-inik akiliisimasooq. Sikuaq Trawl ingerlatseqatigiiffiup raajarniarnermi akuersissutaanut 53.539.962 kr.-inik akiliisimavoq, taakku saniatigut Sermersuut Seafood A/S-ip pisiarinerani akit ilanngunneqassallutik. Sikuap maannakkut akuersissut pigisaa tassaavoq siusinnerusukkut sinerissamut qanittumi raajarniarnermi akuersissutaasimasut sisamaasut inernerat. Ingerlatseqatigiiffik 2020-mi katillugit akitsuutitut akileraarutinullu 120 mio. kr.-it sinnerlugit akiliuteqarsimavoq 2021-milu akitsuutitut akileraarutinullu akiliutit 160 mio. kr.-iusimallutik 2022-mi akitsuutitut akileraarutinullu 186 mio. kr.-it akiliutigineqarsimapput.

2.22.1. NS-imit oqaatigineqarpoq siunnersuummi § 32, imm. 2-mit takuneqarsinnaanngitsoq pissutsit immikkut ittut atuutsillugit suut utaqqiisaasumik immikkut akuersinermut pissutaasinnaanersut, taakkuninnga Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiummut imaluunniit Kalaallit Nunaanni suliffissuarnut pingaaruteqarsinnaanerinik isumaqarnerup saniatigut. Tunngaviumik isumarput tassaavoq aningaasaliissutinik annaasaqaateqarsinnaalluni ingerlatsineq nunatsinni pioreermat, isumaqarluta § 11, imm. 2 peerneqartariaqartoq.

Nunat allamiut piginnittut Kalaallit Nunaanni umiarsuaatileqatigiinnik qanoq annertutigisumik piginnittussaannerat Naalakkersuisunit naliliiffigeqqissaarneqarsimavoq. Naalakkersuisut isumaat tassaavoq kalaallit piginnittut Kalaallit Nunaanni aalisarnermik ingerlatsisuussasut. Taamaattorli tusarniaaannermi akissutit arlallit oqaatigisimallugu aningaasalersuinissaq qulakkeerniarlugu aamma umiarsuaatileqatigiit immikkut ilisimasatigut ikiorniarlugit nunat allamiut piginneqataanissaat pisariaqartoq. Pissutsit taamaanneranni nunat allamiut piginnittuunissaat pisariaqartinneqartillugu umiarsuaatileqatigiit imaluunniit nunaqqatigiinnut immikkut pingaaruteqarlutik Naalakkersuisut utaqqiisaasumik immikkut akuersinissamut t suli periarfissaavoq. Aalajangersakkamut nassuiaammi taamatut immikkut qanoq ilinerani akuersisoqarsinnaanersoq itinerusumik nassuiarneqarpoq.

2.22.2. NS-imit oqaatigineqarpoq siunnersuummi § 24. imm. 2-mut sinerissamut qanittumut aamma avataasiornermut raajarniarnerup agguarnerata atorunnaarsinnissaa Sikuamut ajornerpaamik kinguneqartitsissasoq, tassa ingerlatseqatigiiffiup maannakkut akuersissutaa sinerissamut qanittumiimmat. Sinerissamut qanittumut akuersissut sumiiffimmi piffissani aalajangersimasuni annertuumik iluaqusiisumik aalisarnissamut periarfissiivoq, pisat annertussusiisigut aamma raajat pisarineqartut angissusiisigut, avataasiorluni raajarniarnermut naleqqiullugu. Tamanna aamma kaaviiartitat apparnerinik, ajornerusumik angusaqarnermik aamma akitsuutitut akileraarutinillu akiliutit ikinnerulernerannik kinguneqassaaq.

Aammattaaq atorunnaarsitsinerup kingunerissallugu "avataasiornermi" angallatit amerlanerulernissaat, tassa naatsorsuutigineqarmat angallatinut aalajangersimasumik angissusilinnut sumiiffiit aalajangersimasut isersinnaanerisa Naalakkersuisunit killilerneqarnissaa.

Inatsisissatut siunnersuummi aalisarnermi atugassarititaasut eqqartumik tunngaveqarnissaat anguniarneqarpoq soorlulu angallatip annertussusaat aamma/imaluunniit angallammi pisanik isumaginnissinnaanerit aallaavigalugit aqutsivinnik killilersuinerit atuuttussanngorlugit.

2.22.3. Siunnersuummi § 32, imm. 2, nr. 1-imut oqaatigineqassaaq Niisa aamma Sikuaq taamaallaat ilaqtariinnit ataatsinit pigineqarmata, tamanna isumaqarpoq ingerlatseqatigiiffiit katillutik Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermi 10 %-inik taamaallaat pigisaqarsinnaasut. Niisa maanakkut Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni raajartassiissutinik 13,365 %-inik pigisaqarpoq aamma Sikuaq Kalaallit Nunaata Kitaani maanakkut sinerissamut qanittumi raajartassiissutit 14,471 %-iinik pigisaqarpoq. Ataatsimut Niisa aamma Sikuaq Kalaallit Nunaata Kitaani raajartassiissutit 13,841 %-iinik pigisaqarput, taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiit 3,841 %-pointit tunisariaqassallugit, inatsit maanakkut iluseqartillugu akuerineqassappat. Tamatuma kingunissaa tassaavoq siumut sammisumik kilisaatit marluk ingerlannissaanut pisassiissutinik tunngavissaarutissasoq, tassa umiarsuit ataatsimut piginnaasaat pisassiissutinut tunngavigneqartunit annertuumik sippuimmata, taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiup aappaa tunisariaqalissallugu. Aammattaaq avaleraasartuunik aalisarnissamut tunngavissaarutissalluni, tassa piginnaasat tamarmiusut raajarniarnermut atorneqarmata. Tamatuma malitsigisaanik kilisaatip aappaa tunineqarpat tassani inuttat tamakkiisumik atorunnaassallutik.

Niisap aamma Sikuaq-p inassutigaa § 32. iml 2, nr. 1-imi killiliussaq 15 %-imut qaffanneqassasoq qulaani allassimasut annertuut inuiaqatigiinnut kingunerlutsitsinissaat pinngitsoortinniarlugu.

Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunuliaqutaralugit inummut pisassiissutinut qummut killiliussaq 10 %-imiit 12,5 %-imut qaffatsinneqarpoq.

2.22.4. Siunnersuummi § 32, imm. 2, nr. 4-mut NS oqaaseqarpoq ilaqtariit 10 %-imut killiliussamit eqqorneqassasut tamatumalu kingunerisaanik piginneqataassutit tunineqartariaqassallutik aamma ingerlatseqatigiiffimmit ikinnerussuteqartut piginneqataalerlutik, piffissami maanakkut piginnittuuneq avinneqarsimalluni. Tamanna erseqqissunik arlalinnik ajortumik kingunerlutsitsissaaq, tassunga ilanngullugu aalajangiinerni pingaaruteqartuni il.il. sunnuteqarneq annaaneqarluni, Tamanna tunuliaqutaralugu inassutigivarput killiussaq 15 %-imut qaffanneqassasoq.

Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut tunuliaqutaralugit inummut pisassiissutinut qummut killiliussaq 10 %-imiit 12,5 %-imut qaffatsinneqarpoq.

2.22.5. Siunnersuummi § 33-mut NS-imit oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaata Kitaani raajarniarnermut aamma Kalaallit Nunaata Kitaani avataasiorluni qaleralinniarnermut ukiuni qulini pisassiissutinit pigisanut piffissaliinissaq siunniunneqartoq. Ukiuni kingullerni umiarsuarni nutaani aningaasaliinernut naleqqiullugu piffissaq sivikippallaarpoq. Ingerlatseqatigiiffiit piginnittullu aamma aningaasaliinermiit tulluurtumik iluanaaruteqassappat pisassiissutinit pigisanut piffissaliussaq ukiunut 15-inut qaffanneqartariaqarpoq. Tamanna maannakkut siunissamilu ingerlatsisussanut aningaasaleerusussutsip piginnarnissaanut iluaqutaassaaq.

Immikkoortoq 1.4-mut innersuussisoqarpoq.

2.23. Oceans North Kalaallit Nunaat

Oceans North (ON) ilisimatitsivoq suliniaqatigiiffimmit annertuumik ernumassutigineqartoq Aalisarnej pillugu inatsisip maannakkut iluseqarnermigut kingunerissagaa inuiaqatigiinnut Avannaanilu nunaqarfinnut aseruisumik sunniuteqarnissaa. Taamaattorli aalisarnej pillugu inatsisip nutaap pisariaqartinneqarnera ON-imit tapersorneqarluni.

2.23.1. ON-imit oqaatigineqarpoq tusarniaanerp ingelanneqarnera sivikippallaartoq - aamma maannakkut sapaatit akunneri arfineq pingasut tikillugit tusarniaanermi piffissaliisoqaraluartoq. Aalisarnermik inuussutissarsiummi annertuumik allannguisoqarnissaa pilersaarutaavoq ONKN-milli pingaaruteqartutut isigineqarluni Naalakkersuisut aamma Naalakkersuisoq pisariaqartinneqartumik piffissaqassasut, minnerunngitsumik isumaqatigiinniarnissamuunnaangitsoq, kisianni peqataasut attuumassuteqartut peqatigalugit inuussutissarsiortut pillugit aamma inuiaqatigiit pillugit siunissami ilusissap eqqartornissaanut. Isumaqarpugut annikinnerusutigut aalisartunik aalisarfeqarfiusullu mikisut illersornissaannut pisassiissutit agguarnerinut allamik periarfissamik imaluunniit "arlariimmik" aqqissuussinernik misissuinissamut piffissamik annertunerusumillu suliniuteqarnissamut pisariaqartitsisoqartoq.

Inuiaqatigiinni inooqatigiinnikkut kulturikkullu isiginninneq aallaavigalugu isumarput tassaavoq inatsisip, uani siunnersuutigineqartup, aalisarnermut atassuteqartut nunaqatigiit ulorianartorsiortikkai. Taamatut allannguinernut naammattumik misissueqqissaartoqarnanilu, pilersarusiortoqarnanilu oqilisaassisoqarsimanginnera ernumassutigaarput, qanittukkullu soqutigisalinnit pingaaruteqartuniit oqaaseqaatit tunngavigalugit qularutiginaq pivirusumik tamanut ammasumik oqallinneq aatsaat aallartittoq, tassa aalisarnej pillugu inatsisissatut siunnersuut tamanut saqqummiunneqarmat. Upperaarput politikikkut inaarutaasumik aalajangiinissaq inatsillu siunnersuutigineqartoq akuersissutigineqarnissaa sioqqullugu Kalaallit Nunaanni soqutigisaqartut pingaarutillit kiisalu inuit tamarmik oqallinnermi naammattumik peqataatinneqanngippata kikkut oqartussaaqataanerannik paasininnermi ilungersunartumik ajornartorsiuteqartoq.

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

2.23.2. ON-ip inassutigaa siunnersuummi § 1, imm. 3 "pingaartinneqassapput" imatut sakkortusineqartariaqartoq "inatsimmut matumunnga atatillugu aalajangiinissat tamarmik eqqarsaatigineqartussat pissutsit" immikkoortullu taaneqartut saniatigut uku ilanngunneqassallutik:

- mianersornissamut tunngavik imaluunnit isiginninneq
- pinngortitami ataqatigiinnerit tunuliaqutaralugit aalisarnermik aqutsinermik isiginninneq
- silap pissusaata allanngorneranit sunniutaasut

Naalackersuisut isummersuutit isumaqatiginngilaat taamaammallu siunnersuummi allannguuteqartitsisoqanngilaq.

2.23.3. ON-ip akueraa nunat marluk akornanni isumaqatigiissutit aamma nunat tamalaat isumaqatigiissutaat siunnersuummi ilanngunneqarmata, kisianni isumaqatigiissutini taakkunani immikkut aalajangersimasut ilaatinngit, aalisarneq pillugu inatsimmi annertuutigit ilanngunneqartut nunarsuarlu tamaat politikikkut isigalugu, taamatut tunngavinni nalornissuteqarlunilu akisussaassuseq amigaatigineqassaaq.

Periarfissatut kapital 1, imm. 1-imut ilanngunneqarnissaa inaassutigaarput "tunngaviit" pillugit kapitali 1-imi paragraffimik ilanngussisoqassasoq. Pissutsit taakku imm. 3-mut imaluunniit immikkoortumi nutaani ilanngunneqarneri apeqqutaatinnagu, taakku aamma paragraf 1, imm. 3 (nassuiaatini) ilanngunneqartariaqarput, nassuiaatinilu ilaassallutik nunani tamalaani inatsisit, sinaakkutit ilitersuutillu attuumassuteqartut, taamaallaat unnga killeqartinnagu:

- UNFSA (pingaartumik immikkoortortaq 5 aamma 6)
- Atlantikup imarpissuata avannamut kitaani (NAFO) aalisarneq pillugu suliniaqatigiiffik pillugu isumaqatigiissut
- Piujuartitsisumik ineriartorneq pillugu NP nunarsuarmi anguniagaat, pingaartumik anguniagaq 14 Imaani uumasut + piujuartitsisumik atuineq pillugu NP nunarsuarmi anguniagaanik Naalackersuisut sulinerat: [https // www.anguniakkavut.gl/](https://www.anguniakkavut.gl/)
- 2- 022 uumasut assigiinngisitaartuunerinut nunarsuaq tamakkerlugu sinaakkusiussat (aamma aalisarnermut tunngatillugu anguniakkat) + uumasut assigiinngisitaartuuneri pillugit Naalackersuisut periusissiaat: ii nr. 29-2003 (nunalerineq.gl)

Kalaallit Nunaata nunani tamalaani sunik isumaqatigiissuteqarsimanera inatsisip oqaasertaani tamakkiisumik allannissai inatsisilerinikkut naleqqutinnngitsuusoq Naalackersuisut isumaqarput. Taamaattorli tamatumunnga assersuutit arlallit nassuiaatini allanneqarlutik.

2.23.3. ON-imit pingaartinneqarpoq ammasumik pissuseqarnerup kapitali 1, imm. 9-mi ilaatinneqarnera, inassutigissavarpulli tamanna aalajangiiniarnermi ammasumik pissuseqarneq immikkut isumagineqassasoq.

Ammasumik pissuseqarneq aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi tunngaviit pingaarutillit ilagaat, tamannalu aamma siunnersuummi § 1, imm. 3, nr. 9-mi takuneqarsinnaalluni. ON-ip oqaaseqaatai Naalakkersuisunit imatut paasineqarput Naalakkersuisut aalajangiineranni ammasumik pissuseqartarnissaq ON-ip inassutigaa. Tamanna ajornartinnagu Naalakkersuisunit kissaatigineqarpoq aalajangiiniarnerni aamma aalisarnermik aqutsinermi ammasumik pissuseqartarnissaq. Tamanna aamma aalisarneq pillugu paasissutissanik suliaqarnerup tamanullu saqqummiussisarnissaq siunnersuummi ilanngunneqarneranut pissutaavoq ingerlatsinermi aalisarnermillu inuussutissariummi annertunerusumik ammasumik pissuseqarnissaq siunertarineqarmat.

Naalakkersuisunilli paasineqarpoq aalisarnermik aqutsinermi aamma aalajangiiniarnerni isertuussassanik peqartarsinnaanera, taamaattumik ON-ip oqaaseqaatai siunnersuummi ilanngunneqarnatik.

2.23.4. ON-imit oqaatigineqarpoq uumassuseqarnerup assigiinngisitaartuunerata illersornissaanut aaqqissutit annertuut ilanngunneqarnissai nalinginnaasumik amigaataasut, tassunga ilanngullugit aalisarnerup uumasunut sunniuteqarnera, uumasuni piniagaanngitsuni, ilaatigullu imaani timmissanut eqalussuarnullu. Inassutigaarput aalisarneq pillugu inatsisip nutaap uumasut assigiinngisitaartuunerinut nunarsuaq tamakkerlugu sinaakkutit naapertorlugit Kalaallit Nunaata pisussaaffinnik naammassinninniarnerni qanoq peqataanera pillugu innersuussisoqassasoq, aamma inatsisip qanoq uumasut assigiinngisitaartuunerinut nunami periusissiamut iliuuseqarnissamat pilersaarutini tapertaanersaq, uumasut assigiinngisitaartuuneri pillugit isumaqatigiissut naapertorlugu. Immikkoortut ilaatinneqarsinnaasut tassaasinnaapput saniatigut pisat annikillinissaanut pisussaaffiit, uumasuqarfiit sumiiffiillu matoqqatinneqartut illersornissaanut aaqqiissutinik pilersitsinerit, sumiiffinni aalajangersimasuni kilisaatit natersiutit atorlugit aalisarnerup killeqartinnera. Uumasut assigiinngisitaartuuneri pillugit nuna tamakkerlugu periusissiamut atatillugu iliuuseqarnissamat pilersaarutit iluaqutaasumikqimerloorneqarsinnaapput.

Siunnersuummi siunertaq pillugu aalajangersakkami ilaatigut aqutsinermi aalisakkanik pisuussutinik piujuartitsinermik iluaquteqarnissap pingaartinneqarnissaanut innersuussisoqarpoq, aamma imaani pinngortitap ataqatigiinneranut aalisarnerup ajortumik sunniuteqarnissaa minnerpaamiitinniarlugu.

Tamatuma qulakkeernissaanut sulinermi suliniutit inatsit naapertorlugu nalunaarutini attuumassuteqartunik atulersinneqartuni ilanngunneqarnissai qulakkeerneqassaaq. Ilaatigut

malittarisassatigut sukkasuumik naammattumillu tulluarsaanissaq qulakkeerniarlugu, ilaatigullu inatsiliornermik peqquteqartumik.

2.23.5. ON-imit oqaatigineqarpoq Piujuartitsinermik anguniakkat eqqortinnerinut aamma innersuussineq pitsaasumik ilassutaassasoq, tassa avatangiisitigut inuiaqatigiinnilu piujuartitsinermut innersuussinerit taakku eqqarsaatigalugit - Kalaallit Nunaata piujuartitsinermi anguniagaanik nutarternerinermi maannakkut sulineq iluaqutaasumik Naalakkersuisunit iluaqutaasinnaammat.

Taama isummerneq Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat. Siunnersuummi uumassusilinnik, aningaasaqarnikkut inuillu atugaasigut piujuartitsinermut tunngavinnut innersuussivoq, piujuartitsinissamullu anguniakkanik itisiliilluni nassuiaasoqartariaqarsorinagu.

ON siunnersuummi § 21-mut oqaaseqarpoq aalajangersagaq mianersornissamut tunngavik naapertorlugu aalisarnerup unitsinnissaa pillugu aalajangersakkamik imaqartariaqartoq, taamatut aalisarnerup kingunerisinnaappagu aalisakkanik pineqartunik ajoqusiisinnaaneq, aamma pinngortitami ataqatigiinnerni pingaarutilinnut allanut imaluunniit nalinginnaasumik uumasoaqarnerup innarligassaanginneranut.

Naalakkersuisut tassunga isumaqataaangillat. Mianersornissamut tunngavik aqutsinissamut pilersaarutini atuuttuni aamma TAC-p aalajangersarnerani isiginiarneqarsimapput.

2.23.7. ON-imit oqaatigineqarpoq siunnersuummi §§ 16 aamma 17 maannakkut aaqqissuussinermi nassaarineqarsinnaasunik tunngaviusumik ajornartorsuutit aaqqiinngitsut (assersuutigalugu naalakkersuisut TAC-mik saneqqussisinnaanerit) ilisimatuussutsikkut siunnersuineq paasiniaaffigereerlugu. Paragraffimut tassunga inassutigaarput peqassuseq, nalinginnaasumik MSY-mik (piujuartitsinermi annerpaamik pisarineqarsinnaasut) aaqqissuussineq naapertorlugu tassani killissarititatu nassuiarneqartoq, qaffasissutsimut aalajangersimasoq inorlugu apparsimappat pilersitseqqinnissamut pilersaarut inissinneqarsimasoq ilanngunneqassasoq (takussutissiaq 1). Maluginiarparput piunasaqaat taanna peqassutsip killiffia pillugu naammattunik tatiginartunillu ilisimatuussutsikkut paasissutissanik pisariaqartitsisoq. Taanna ilanngussineq aamma pisassiissutitnik agguassineq pillugu politikikkut aalajangiinernut peqassutsip piujuartinnissaanut illersuissaaq, aamma peqassuseq kinguariat aamma aalajangersimasumik annertussuseqalerpat aalisartut qanoq naatsorsuutigisaqarsinnaanerannut malittarisassanik erseqqissunik saqqummiussissalluni. Aalisarnermik aqutsineq pillugu tunngaviit nutaaliaasut aamma inatsisitigut oqartussaaffinni allani misilittakkat tunngavigalugit pilersitseqqinnissamut pilersaarutit ineriartortinnissai pillugit ilitsersuummik iluaqutaasumik Canada suliaqarsimavoq.

Naalackersuisunit oqaatigineqarpoq peqassutsinik pilersitseqqinnerat aqutsinissamut pilersaarutinit ataasiakkaanit takuneqarsinnaassasoq. Tassunga oqaatigineqassaaq TAC-mi imaluunniit aqutsinissamut pilersaarutini allannguutaasinnaasut pillugit nassuiaateqarnissamut Naalackersuisut pisussaaffeqarmata, tak siunnersuummi § 53.

2.23.8. ON qalerallit pillugit ilisimatuussutsikkut siunnersuinermit qaffasinnerusunik pisassiissutininik sulii akuersisoqartarneranut annertuumik ernumassuteqarpoq, aamma tusarniaanermi akissutiminni tabel 1 tamanna pillugu paasissutissat nutaat saqqummiussimallugit, NAFO SCR Doc 23/030, 23/028, 23/033 (aningaasarsiornikkut pisat) pillugit paasissutissanik imaqartoq - NAFO SC Advice juni 2022-imeersoq. Aalisarneq pillugu inatsississamut missingiummi aqutsinissamut pilersaarutinit piumasagaatit takoqqillugit ON kaammattorneqarpoq, kisiannili pilersaarutit taakku sunik imaqarsinnaaneri pillugit paasissutissat amerlanerusut pisariaqartinneqarlutik.

Aqutsinissamut pilersaarutini immikkoortut suut ilaatinneqarnissaat pillugu Naalackersuisut nalileeqqissaarsimapput. Oqaatigineqassaaq aqutsinissamut pilersaarutit aqutsinissamut pilersaarutinit Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup siunnersuutai aallaavigalugit suliarineqarmata, taakku ICES-imi inassuteqaatit tunuliaqutaralugit suliarineqarsimallutik. Tamatuma saniatigut Pinngortitaleriffik aamma Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit qanimut suleqatigalugit Kalaallit Nunaanni Aalisagaqatigiinnut Aqutsinissamut pilersaarutinit minnerpaamik imarisasaanut malittarisassanut innersuussisoqarpoq. Taakkua inatsit aallaavigalugu nutarterneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. ON-ip tusarniaanermi akissutaanit paasissutissat suut ON-imit ujartorneqarnersut erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq. Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiiisimangillat.

2.23.9. ON-mit pisassiissutinit pigisat annertunerpaaffissaannut tunngatillugu siunnersuummi § 32-mut oqaatigineqarpoq suliniaqatigiffik annertuumik ernumassuteqartoq. Sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi pisassiissutinit pigisanut killiliussat peqassutsimut pisassiissutit tamarmiusut immikkoortillugit allanngortinneqartillugit kisitseriaatsikkut ajornarmata. Tamanna pisarpoq pisassiissutit sumiiffimmi 47-mi pisassiisutit tamarmiusut ilaatut naatsorsorneqarpat, kisinnili 2,5 %-imik qummut killiliussaq peqarfiusuni immikkoortuni taamani pingasunit 2,5 %-iusut naatsorsorneqarpat. Sumiiffimmi ataatsimi pisassiissutit qummut ammulluunniit nikippata, allat apeqqutaatillugit, pisassiissutinit iliuuseqarsimangikkaluarlutik aalisartut ilaannut qummut killiliussat qaangerneqassapput (tak. ilanngussaq 2).

Tamanna aamma aalisakkani taakkunani peqassuseq taakku akornanniittoq atassuteqanngitsumik aqunneqarpat taava PNNP peqassutsinut malinnaassaaq. Tunngavigisaq taanna eqqortinneqanngippat sumiiffiit akornanni aalisartut nuutsinnissaat ajornarsissaaq, aalisartumut nuuttumut malitsigisaanik pisassiissutit allanngortinneqanngippata (tak. ilanngussaq 1).

2,5 %-imik pisassiissutitut qummut killiliussat aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup siunnersuutaanit 0,2-0,6 %-imit qaffasinneruvoq. Tamatumunnga pissutaasut ilaat tassaavoq taakku 2,5 %-it sumiiffinni pingasuni tamanit naatsorsorneqartarmata. Qummut killiliussat peqassutsini tamani qanoq aalajangersarneqarnersoq erseqqinngilaq.

Aqutsivimmi 47-mi pisassiissutitut qummut killiliussaq ataatsimut suliaavoq. Aqutsivik nalunaarusiornikkut pingasunut agguataarneqarsinnaavoq.

Pisassiissutitut qummut killiussatut siunnersuutigineqartumi pisassiissutitik pigisat sapinngisamik siammasinnissaanik aammalu massakkut ingerlatsisut aalisarluarnerinik ajoqusernagit periarfissaqartittuarnissaannik kissaateqarnerit nalimmassaqatigiissillugit inissinneqarput.

2.23.10. ON-imit oqaatigineqarpoq PNNP-mut ikaarsaarnermut najoqqutarineqartoq tulluanngitsunik kinguneqartitsissasoq. Aalisartut ataasiakkaat tamarmik pisassiissutinit pigisassaat ukiuni kingullerni tallimani aalisarsimanermi pitsaanerpaanit pingasut tunngavigalugit naatsorsorneqartarmat ukiuni kingullerni marlunni ileqquusumik annertunerusumik aalisarsimasut aalisartut tamarmik PNNP-mut nuunnissamut pilerisunnerussapput. Tamanna PNNP-mut nuunnissamik pilersitsivoq, aalisartut kingullertigut nalaatsornikkut annertunerpaamik aalisarsimasut naapertuutinngitsumik iluaquserneqarlutik, inernerallu naligiinnginnermik pilersitsilluni. Sunniut taanna ilanngussaq 1 aamma 2-mit erseqqinnerusumik allaaserineqarpoq. Nunap immikkoortuinit allaniit nalunngilarput piffissamik pisanillu toqqaaneq aalisartunut annikinnerusumik aalisarsimasunut ajortumik sunniuteqartartoq, aamma anginerusunik angallateqartut aalisarluartitsinerusunillu atortoqartunut tamanna iluaqusiisarluni.

Tamatumunnga Naalackersuisut akerlilippuut oqaatigissallugulu ukiuni kingullerni tallimani piviusumik aalisarsimaneq tunngavigalugu naatsorsuineq ingerlataqartut ataasiakkaat piginnaasaannut eqqortumik takutitsisartuq. Ingerlataqartoq taassuma iluaqutigisinnaasaanit qaffasinnerusumik pisassiissutinit pissarsisimappat siunnersuummi iluaquteqarnissamut pisussaaffik ikkunneqarsimavoq. Aalajangersakkamik unioqqutitsineq pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat malillugit akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq, kisiannili aamma piffissami aalajangersimasumi aalisarsinnaanermut akuersissutip atornissaanut pisinnaatitaaffiup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit arsaarinnissutigineqarneranik imaluunniit aalisarsinnaanermut akuersissutip arsaarinnissutigineqarneranik kinguneqarsinnaavoq, takuuk § 40, imm. 1, nr.1.

Aalajangersakkamik aqutsinermi naleqqiussinermi tunngavik isiginiarneqassaaq.

2.23.11. ON aamma ilisimatitsivoq angallammut ataatsimut pisinissamut pisussaaffiup 25 %-imiit ingerlatseqatigiiffiup pisaanit tamarmiusunit 25 %-inut allanngortinneqarnissaanut siunnersuut

pillugu suliniaqatigiiffik ernumassuteqartoq. Tunngavik eqqunneqarpat tamanna qularnanngitsumik isumaqassaaq pisinerit tamarmiusut appassasut taamaalillunilu pisiffiusuni sulisoqarnermut ajortumik sunniuteqarluni tamatumalu kingunerissallugu Avannaani nunaqqatigiippassuarni isertitaluttunngornissaq.

Immikkoortoq 1.5-mut innersuussisoqarpoq.

2.23.12. Pisassiissutininik piginnittut tamatigit aalisartuusariaqarput "taaguutaannarmik angallatit naalagai" akornuserniarlugit aamma pisassiissutit katersornissaannut naapertuutinnngitsumik kajumissaaruteqannginneq qulakkeerniarlugu. Inatsimmi pisassiissutininik procentiusumik piginnittuunermi killiliussat akuerivagut kaammattuutigalugulu taakkua naammattumik misissoqqissaarneqassasut, procentit taakku sulit Kalaallit Nunaanni innuttaasunut aamma inuiaqatigiinni ataasiakkaanut annertunerpaamik iluaqutaanissaat qulakkeerniarlugu. Aalisarnerit ilaanni nunaqqatigiit iluanni tunniunneqarsinnaasunik nunaqqatigiinnut" pisassiissutininik tunniussisarnikkut naligiinnermut iluaqutaasinnaaneranut ernumasoqarsinnaavoq, aamma akuersissutininut aningaaserivinnik pilersitsisoqarsinnaalluni, pisassiissutillu nunap immikkoortuinut aalajangersimasunut atatinneqalerlutik. Periarfissaq alla tassaavoq pisassiissutit pillugit peqatigiiffinnik pilersitsinerup akuerineqarnera, peqatigiit peqatigiiffimmi peqataasut aalisartut amerlassusaasa assingininik pisassiissutininik peqarlutik. Taamatut aqqissuussineq inissinneqarpat PNNP-p aningaasaqarnikkut kinguneqarluartitsinera anguneqarsinnaavoq, taakkulu inuiaqatigiinni ajortumik sunniutai annikillineqarlutik. Aalisakkanik isumalluuteqartunik sumiiffimmut qanittumiittut nunaqqatigiinnut aalisartut killeqartinnissat Naalakkersuisut isumaliutigissagaat inassutigaarput. Kalaallit Nunaanni immikkut ataqatigiinnermi aamma pisassiissutininut procentit siunnersuutigineqartut tunngavigalugit ONKN-imit inassutigineqarpoq tamanna iluaqutaasinnaasoq, piginneqatigiiffiup pisassiissutininik pigisai pigisaqarnissamut akuerineqarpata, pisassiissutininik pigisat atugassinneqarsinnaasunit annertunerusinnaasoq. Tassani tunngavigineqassaaq pisassiissutininik piginneqatigiiffiini aalisartut tamarmik piginneqatigiiffimmit attartorneqartunik aalisarsinnissamut akuerineqarpata, pisassiissutininik pigisat amerlaqataannut naapertuuttunik. Taamaalilluni piginneqatigiiffik piginneqataasut amerlassusiinut naapertuuttumik pigisat qummut killiliussamik amerlinerannut naapertuuttumik annerpaamik aalisarsinnaalissaaq.

Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq aqutsinissamut najoqqutassanik assigiinnngitsunik misissueqqissaarsimavoq aamma inuussutissarsiornermi sinaakkutini piunasaqaatit patajaatsut qulakkeerniarlugit PNNP-mik aqqissuussineq inassutigisimallugu. Ingerlataqartut PNNP-mik aqqissuussinermi kisimik peqataarusuttut qulakkeerniarlugit aqqissuussinermik kajumissuseq tunngavigalugu peqataaffigineqarsinnaasumik Naalakkersuisut eqqussipput. Siunnersuummi nammineq aalajangiisinnaaneq erseqqissarneqassaaq taamaalillunilu ingerlataqartut arlaannaalluunniit aalisarnermik qimatsinissaannut pinngitsaalineqarnatik. Taamaattorli Naalakkersuisut naatsorsuutigalugu sinerissamut qanittumi aalisarnermi nalinginnaasumik

ukioqqortussuseq pissutigalugu sinerissamut qanittumi aalisartut amerlassussaasa allanngortiaartuaarnissaa..

2.23.13. Aalisarnermik aqutsineq pillugu tunngaviit nutaaliaasut, qulaani eqqaaneqartutut, PNNP-mik aaqqissuussinermik tapersersuinermit atorineqassapput. Tassunga ilaapput mianersortumik isiginneriaaseqarneq aamma pinngortitami ataqatigiinnikkut aqutsinermut isiginneriaaseqarneq.

Pisanik nakkutilliineq pillugu malittarisassat aamma pilersitseqqinnissamut killiliussat aamma annikilliliinissamut pingaaruteqarput kiisalu pisat annertussusai annikillisinnaarlugit ajornartumik aalajangiisoqassatillugu politikikkut aalajangiisarnert atorunnaarsinnissaat tulluarlutik, taamaalilluni peqassuseq pilerseqqineqarsinnaalluni. Immikkut immikkoortunut ilaasinnaapput ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnert malinneqarnissaasa qaangerneqartanninnissaasalu qulakkeerneqarnissaat, aalisagaqarfiit pingaarutillit illersorneqarnissaat, aamma nerukkaatersorluni aalisarnermut atatillugu uumasut kiisalu pisaasartut akornanni sunniiveqatigiinnerit eqqarsaatigineqarlutik. Sumiiffiit matuneqarneri aamma suffinerit nalaanni aalisarnerit killiliiffigineqartarnerilu kiisalu aalisakkanut mikivallaartunut nalunaarsuisarneq aamma atulersinneqarsinnaapput. Sunngiffimmi aalisarnissaq akuerisaatillugu aalisarnerit taakkunaniit aalisakkat toqusarneri pillugit missiliuisarnerit aalisarnermi qanoq annertutigisut pisarineqartarnerinut ataatsimut missiliuinermit ilanngunneqartariaqarput.

Siunnersuummi tassani piujuartitsinerup pingaaruteqarnera Naalackersuisunit annertuumik isiginiarneqarpoq. Taamaattorli oqaatigineqassalluni ilisimatuussutsikkut siunnersuisarneq pinngitsoorani peqassutsinut tamanut naleqqersuutigissallugu naammangimmat, taamaattumik taanna atorineqanngippat imaluunniit naammaginangitsumik pitsaassuseqarpat maannakkut ilisimatuussutsikkut siunnersuisarnermut tamatigut innersuussisoqarsinnaanani. Tusarniummut akissutigineqartumi immikkuualuttut eqqaaneqartut tamarmik aqutsinissamut pilersaarutini nalunaarutinilu attuumassuteqartuni ilanngunneqarsimapput.

2.23.14. ON-ip naggasiullugu oqaatigaa PNNP-mik aaqqissuussinerup aaqqissugaanera tulluarsarneqarsinnaasoq, taamaalilluni taanna toqqaannartumik sinerissami nunaqqatigiinnut iluaqutaalerluni. Kisiannili pisariaqarluni PNNP-p malitsigisaanilu inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut kingunissai arajutsinaveersarneqassallutik. Tamatumani ilanngullugu pisariaqarpoq Naalackersuisunit kissaatigineqarmat aarlerinartut pitsaaliorneqarnissaat.

Maannakkut missingiut oqaaseqaatillu inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut pitsaaqutaasinnaasunik inuiaqatigiinni aningaasaqarneq imaluunniit inuiaqatigiinni pitsaaqutit akornanni paarlakaapput. Periusissiat aningaasarsiornertup kinguneqarluarnissaanik, naammassisaqarsinnaanissaat imminullu akilersinnaaneranik qaffatsitsiniartoq soorunami inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut iluaquteqarneq annertusitissinnaavaat. Taamaattorli aningaasarsiornikkut inuiaqatigiinnilu

iluaqutinut sillimannngitsumik isiginninneq inuiaqatigiinni avatangiisitigullu siunertaanngitsumik ajoqusiisinnaasumillu kinguneqarsinnaallutik.

Pitsaasumik aalisarneq pillugu inatsiseqarnerup aningaasarsiornikkut imminut akilersinnaaneq qulakkiissavaa, kisianni inuiaqatigiinni atugarissaarneq, inuiaqatigiit ineriartornerat, naapertuilluarneq avatangiisitigullu piujuartitsineq eqqarsaatigalugit pitsaasumik angusaqarfiusinnaalluni.

Tassunga aamma ilaasinnaapput atorfinnik pilersitsinerit, piitsuussutsip akiorneqarnera, inuiaqatigiinni peqataalersitsineq, avatangiisinik illersuineq aamma kulturimik allanngutsaaliuineq. Aalisarnermi aaqqissuusseqqinnermi siunissami ungasinnerusumi piujuartitsisinnaaneq aamma aalisarnermi toqqaannartumik peqataasut saniatigut innuttaasuni soqutiginnittuni atugarissaarneq sillimaffigineqassaaq, tassunga ilanngullugit nunaqqatigiit, atorfeqartut siunissamilu kinguaariiusussat.

Kajumissutsimik PNNP-mik aaqqissuusineq sinerissamut qanittumi aalisarnermi pisariaqartumik eqassutsimik pilersitsisoq, taamaallilluni ingerlataqartunut tamanut iluaqutaassasoq Naalackersuisunut nalilerneqarpoq. Tamanna inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkut misissueqqissaarnerni arlalissuarnik tunngaveqarpoq aamma aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutigisimasaannit tunngavigineqarlutik.

2.24. Polar Seafood

Polar Seafood (PS)-p tusarniaanermut akissuteqarnermini aallaqqaasiullugu siunnersuummi pingaarnertut inerniliunneqartut imaqarluartut erseqqissaatigai. Tulliullugulu Polar seafood umiarsuaatileqatigiinnermi piusuusaartitsilluni naatsorsuillunilu takutitsivoq, takutinneqarlutik siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuersissutigineqassappat aningaasalersuinissami periarfissat ajornarnerulernissaat. Suliamut ilanngussat ima annertutigipput, ilaatigut pisariaqartuinnarnik iluamik misissuisoqarsinnaalluni.

2.24.1. PS-ip tamatumunnga atatillugu Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani maluginiarpai piginnittuussutsip siammarternissaanut Naalackersuisut kissaatigisaat naapertorlugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerata pitsannorsarnissaa eqqarsaatigalugu imaluunniit ajunnginnerusumik allaffissornikkut aquunneqarnissaa aammalu pinngortitap pisuussutaannik iluanaarutigineqarnissaq tunngavilerneqarsimannngitsut, taamaallaalli kissaatigineqarsimalluni umiarsuaatileqatigiit anginerit Kalaallit Nunaanniittut eqqorneqarnissaat.

Naalackersuisut siunnersuummi kissaatigaat Kalaallit Nunaanni isumalluutit siammartinneqassasut. Ingerlatseqatigiiffinnut amerlanerusunuunngitsoq kisianni nunatsinni isumalluutininik atorluaallutik ingerlataqartut akornanni amerlanerusut

piginneqataasinnaanissaannik periarfissiilluni. Taamaaliornikkut ingerlatseqatigiiffiit namminersortut piginneqataassutsinik tuniniaasinnaassapput, taamatullu piginnittuuneq siammarterlugu. Tamanna assersuutigalugu piginneqataassutsinik utoqqalinersiassanik ingerlatseqatigiiffinnut inunnulluunniit ataasiakkaanut kattuffinnut assingusunut tunisaqarnikkut pisinnaavoq – taamaattorli inuit taakku ataasiakkaat siunnersuummi Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnissamut piunasaqaat pillugu § 9 naammassisimasariaqarpaat.

2.24.2. PS-ip maluginiarpaa, aalisarnermik ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa juli 2021-meersoq aallaaviusimasoq, tunngavigineqarluni aalisarnermik inatsisissamik nutaamik missingersuusiormi, kisianni innersuussutit pingaarutillit arlallit avataasiorluni raajarniarnermut tunngasut malinneqarsimanngitsut.

Ataatsimiititaliarsuaq nammineq misissuisimanini tunngavigalugit inerniliivoq, pingaartumik avataasiorluni aalisarnerq massakkutut isikkoqarluni, arlalitsigut ataatsimiititaliarsuup innersuussutaannut naapertuuttumik ingerlasoq ... Ataatsimiititaliarsuaq misissuinikkut naammassisimasatik naapertorlugit innersuussaqaarsinnaanngilaq, pisassarititaasut malunnaatilimmik agguataarpallaarnerpata atorluanaanissamut inatsit malillugu a inuiaqatigiit aningaasaqarnikkut pissarsiarisartagaannut annertuumik ajorseriaateqartitsinnaammat.

Ataatsimiititaliarsuarmut suliassiissutitut allassimasoq naapertorlugu ataatsimiititaliarsuaq peqquneqarsimavoq, misissussallugu periarfissaqarnersoq agguataarinissamut, tassanilu ataatsimiititaliarsuaq periarfissanik marlunnik takusaqarsimavoq.

Periarfissatut siullertut ataatsimiititaliarsuup innersuussutigaa, inatsisitigut allannguutininik atulersitsisoqassasoq, taamaalillutik innuttaasut nalinginnaasut aalisarnikkut ingerlatsivissuarnut aningaasaliissuteqarsinnaammata, assersuutigalugu, ingerlatseqatigiiffiit ileqqaarnermik suliaqartartut imaluunniit ingerlatsiviit pensionisianik katersuiffiusut – innersuussutigineqartorlu taanna assut tapersorsorparput.

Ataatsimiititaliarsuaq aamma aqutissaasinnaasumik allamik takusaqarsinnaavoq – umiarsuaatileqatigiit killilersornerisigut inuttullu piginnittut pisuussutinik killilimmik atuisinnaatitaanissaat anguniassallugu pisassarititaasut qummut killingata appartinneqarneratigut.

Tassunga tunngatillugu ataatsimiititaliarsuup oqaatigaa naalakkersuinikkut tulluurtuusorineqassappat pisassanik agguaaassisarnerup siammarternerullugu tunngavilersorneqarnissaa, pisassarititaasut qummut killiffiat umiarsuaatileqatigiinnut inunnullu ataasiakkaanut aalajangersorneqassasoq 20%-imut, tassanilu toqqaannangitsumik piginnittuuneq aamma ilanngunneqassasoq. Ataatsimiititaliarsuup innersuussutigisimanngilaa pisortat suliffeqarfiutaat immikkut inissisimassasut.

Pisassat qummut killingat inatsisitigoortumik inuttaasut pillugit immikkoortumut (juridisk person) 20%-mut killersorsimagaluarpoq (raajarniarluni aalisarnermi) kisianni inunntut ataasiakkaanut 10%-iinnaalluni. Royal Greenlandimi pisassat qummut killingat raajartassanut tunngatillugu tigummiinnarneqassaaq 33,33%-iulluni, taamaalilluni Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup allattoqarfiata nammineq suliffiutini eqqissisimatippaa, taamaalillunilu umiarsuaatileqatigiit namminersortunik pigineqartut inuillu ataasiakkaat kisiisa Aalisarnermik Piniarnermillu Naalakkersuisoqarfiup isumaa naapertorlugu pisinnaatitaaffimminnik piiaaffigineqassapput.

Ataatsimiititaliarsuup inassutai naapertorlugit siunnersuummi Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamarmik aalisarnermik ingerlatseqatigiiffinnut aningaasaliisinnaangussapput. Assersuutigalugu aningaasaliinissamut peqatigiiffik soraarnerussutisialinnuunniit ingerlatseqatigiiffik aqutigalugu inuttut aningaasaliinerusinnaavoq.

Pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat (Royal Greenland) ingerlatseqatigiiffiillu namminersortut akornanni pisassinneqarsinnaanerup qaffasinnerpaaffissai pineqartillugit immikkoortinniarlugit Naalakkersuisut aalajangersimapput. Naalakkersuisut Royal Greenland kalaallinit inuiaqatigiinnit tamakkiisumik pigineqartut nalilerpaat, pisassallu maanna inuiaqatigiinnit pigineqartut, ingerlatseqatigiiffinnut inunnulluunniit ataasiakkaanut tunniussorneqalissappata tamanna aalisarnermi piginnittuunermik siammarteriniarnermut naapertuunnaviannigilaq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq Royal Greenland ingerlatseqatigiiffittut pisortanit pigineqartut immikkut pisussaaffilerneqartarmat – matumalu kingorna pisussaaffilerneqartarsinnaalluni.

2.24.3. Inatsisip allatigut pingaarnerusumik anguniagai allat pillugit PS isumaqarpoq aalisarnermit pisuussutit tassaasut inuiaqatigiit kalaallit pigisaat, imatut paasillugu pisuussutinik atuineq sapinngisamik annertunerpaamik inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaqutaassaasoq, aamma inatsisit taamaalilluni ungasinnerusoq isigalugu qulakkeertussaavaat inuiaqatigiit sapinngisamik aalisarnermit annertunerpaamik aningaasaqarnikkut iluanaarnissaat, taamaalippallu ataqatigiisumik aalajaatsumillu sinaakutissatigut piumasaqaatinik aalisarnermut inuussutissarsiutaasumut pilersitsisoqassasoq unnerlugu. Siunertaq taanna anguneqarsimavoq maannakkut aalisarnermi, takukkit, pisuussutinut akitsuutitigut akiliutit siuliani taaneqareersutut oqaatigineqartut ineriartorneri.

Aalisarnermi pisuussutitta piujuartitsineq eqqarsaatigalugu pingaartinneqarnerunissaat isumaqatigaarput, aammalu aalisagaqatigiit piujuarnissaat attatiinnarneqassasut piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu annertunerpaamik piujuannartitsinikkut tunngaveqarluni iluaqutigineqassasut, peqatigisaanillu isumaqarpugut tamakku inatsisissatut siunnersuummi qulakkeerniarneqangitsut.

PS inatsisip siunertaanut pingaarnernut atatillugu tusarniaanermut akissummi assigiinngitsunik oqariartuuteqartoqarpoq, tullinnguuttunilu taakku immikkut akissuteqarfigineqarput.

2.24.3.1. Inuiaqatigiit sapinngisamik annertunerpaamik iluaqutigissavaat – Akuersissutit piffissalernerqanngitsut pillugit akerliuneq.

PS ilisimatitsivoq, ulorianartorsiortitsinerpaasoq tassaasoq piffissaq atugassaq inatsisip tamakkiisumik atuutilerneraniit ingerlasussaq, ulorianartorsiornermi tunngavigisassat eqqarsaatigalugit pisassiissutigineqarsimasunik taamaatitsinermi suut atorneqarumaarnersut, aamma inuiaqatigiinniit piffissaliinermi killiffissatut ulloq atorneqartussaq suujumaarnersoq – tassami avataasiorluni aalisarneq aningaasaliissutit eqqarsaatigalugit oqimaappoq aamma eqqarsaatigisariaqarmat kilisaatit ukiunut 20-25-inut nalikillilerneqartarmata.

Inatsisissamik siunnersuummi nutaami (§34) kissaatigineqarpoq piffissamik killersugaanngitsumik pisassiisarneq unitsinneqassasoq, siumut kalerrisaarinikkut, kalerrisaarinermi pisassarititaasut annertussusaata piffissaliunneqarnerat naapertorlugit unitsitsisinnaasut, taamaattoq unitsitsineq ukiumut annertunerpaamik 20%-iusinnaalluni.

Ikaarsaariarnermik aaqqiinermi piginneqatigiilluni pisassat atorunnaarsinneqartarnerat pillugu malittarisassat atuutinngillat. Tamanna pissutigalugu Naalakkersuisut inatsisit akuersissutigineqaannartullu kinguinngua pisassarititaasunik unitsitsisinnaapput. Unitsitsinermi pisassarititaasut ataasiakkaarlugit 20%-iunersut, imaluunniit katillugit toqqaannartumik pisassarititaasut imaluunniit toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu pisassarititaasut katiternerit pineqarnersut, kisianni tamassuma inernerissavaa massakkut umiarsuaatileqatigiisusut ukiuni 16-ini uniinnarsinnaasut pisassiissutinik pigisaratik – tamanna uatsinniit isigalugu tunngavissaqanngivippoq aamma erseqqilluinnartumik inatsisip tunngaviusup pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermut piumasaqaataanut tamanna erseqqissumik akerliuvoq.

Inatsit aamma tassunga oqaasertaliussat nipaarlupput suna tunngavigalugu unitsitsinermik tunngaviliisoqassanersoq nalinginnaasumik allaffissornikkut ingerlatsinikkut tunngaviit malissagaanni.

Paasinanngilluinnarpoq Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup allaffissornikkut aalajangiinani naalakkersuinermik suliaqartunut aalajangiussassanngortinnassappagu pisassarititaasunik taamaatitsisoqassanersoq imaluunniit naamik. Oqaluttuarisaanerput qiviarlugu tamanna tupassarinertut oqaatigisariaqarpoq, ilami siusinnerusukkut pisassiissutinik tunisisarneq naalakkersuinikkut aalajangersarneqartarmat – sumilluunniit kinaassusersiunngitsumik tunngaveqanngitsumillu malitassa qarani inatsimmi, taamaalilluni pisassarititaasunik taamaatitsineq nalorninartunngorpoq naalakkersuinikkummi patsiseqarluni aalajangerneqartariaannaammat.

Pisassarititaasunik tunisinermi kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluartumillu unitsitsisinnaaneq inatsisissamat ilanngunneqartariaqarpoq, taamaalilluta aalisarnermi suliaqartut nalorninatik suliaqarsinnaassammata – taamaattoqanngippat asuli nalornisitsisoqaannassammata suut aalisarnermik inuussutissarsiutitut ingerlasut tunngaviussanersut aamma pisassiissutinik unitsitsinermi ammaassisoqassammata tunngaveqanngitsumik aalajangiinissamat.

Nalaakkersuisut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi pisassat inuttut pigineqarsorinagillu pigisassaasorinngilaat. Tamanna aalisarnermut inatsimmi 1990-imeersumi aallaavigineqarpoq, § 14-mi allassimalluni, Inatsisartut piffissaqartitsilluarlutik ilimasaarereernikkut inatsisiliornikkut piffissamat killeqanngitsumik akuersissutinik piffissamat killilimmut akuersissutinngortitsisinnaasut. Inatsisip suliarineqalernerani “pissusissamisoortumik kalerriinermi” ukiut tallimat qaangerneqannginnissai aallaavigineqarpoq. Tamatuma malitsigisaanik akuersissutinik piginnittut ukiut tallimat qaangersimagunikkit immikkut illersorneqarnissartik naatsorsuutigisinnaanngilaat.

Siunnersuummi ukiuni qulini aalisarsinnaanermut akuersissut atuutilersinneqassaaq, taannalu imaappoq umiarsuaatileqatigiit pisassaannik tunuartitsinnginnermi umiarsuaatileqatigiit inatsisitigut ukiuni qulini atuisinnaatitaasoq – taamaattoq pisassiissutigineqaqqaartumik qaffasinnerpaaffiliineq ukiumut 20%-iutillugu. Taamaattumik aalisarsinnaanermut akuersissummut piffissaq / atorunnaartitsinissamat ilimasaarutaasoq, aalisarnermut inatsimmik 1990-imeersumik suliaqarnermi aallaavigineqartumit marloriaammik sivisuneruvoq.

Pinngitsaaliilluni taarsiissutit taarsiissutitaqanngitsitsinerlu pillugit aalajangersaanernut eqqarsaatersuutinut allanut immikkoortoq 1.6 innersuussissutigineqarpoq. PS ilisimatitsivoq pisassat utertinneqarnissaat politikikkut aalajangerneqartariaqanngikkaluartut. Siunnersuummi § 34-mut nassuiaatini pisassanik tunuartitsisinnaanermut suut piunasaqaatit pingaartinneqassanersut ilanngunneqarput. Naggataatigulli imaappoq, pisassanik agguasseqqinnermi politikikkut anguniakkat anguneqarnissaat. Imaassinnaavoq inuusuttut, tulaassisarnerit, najugaqariaaserlu eqqarsaatigineqartut, kisiannili tamakku siunnersuutip saqqummiunneqarnerani siumut isigineqarsinnaanngillat Qanorikkaluarpalluunniit, allannguutit pisarialimmik siumut piffissaliussamik kalerreeqqaarluni pisartussaapput kiisalu ingerlatsinermi Aqutsinermilu inatsisitigut malittarisassat malinneqartussaallutik.

2.24.3.2. Umassusilerinermi piujuaannartitsineq pillugu Siunnersuummi anguniakkatut PS-ip oqaatigaa, kialuunniit akisussaassuilimmik Kalaallit Nunaanni aalisarnermi peqataasup apeqquusersinnaanngilaa ilumut uumasoqassuseq piujuaannartitsinikkut tunngaveqartariaqartooq. Ukiumoortumik TAC raajanoortoq aalajangersorneqaraangat nalerisaasoqartarpoq ukiumoortumik

nikingassutsit millisinniarlugit, s.a. qummut isigisassaavoq aamma Kalaallit Nunaanni atuutsinneqartariaqarpoq aalisarnermut pisassiissutitalinnut tamanut.

Illuatungaani ukiuni kingullerni apeqqusiinertaqaqngitsumik sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi pisassiissutinik akuersisarnermi periuuserineqarsimasoq naleqqutinngitsorujussuovoq. Aalisarnek 2013 -imiit piujuaannartitsinikkut tunngaveqarluni ingerlanneqarsimangilaq naalakkersuinikkullu qulakkeerniartariaqalerpoq sulii amerlanerusunik pisassiissutinik tunisisoqaqnginnissaa tamanna piuaannartitsinermik tunngavissaqaqngippat, tamannalu aningaasaqarnikkut tunngavilersugaavoq kisianni biologisk-iusumik aamma tunngaveqarluinnarluni.

PSG ukiorpassuarni atuunnitsinni ujartortuarsimavarput aalisarnerup piujuaannartitsinikkut ingerlanneqarnissaa, ukiorpassuarni aalisarnikkut peqataanissarput naatsorsuutigigatsigu.

Uungaannaq isigaluni iluanaarnissaq uagutsinnut annerunngisaannassaaq piujuaannartitsinikkut aalisarnermut naleqqiullugu.

Kisianni tassa inatsisissap siunniussaa ilaatigut tassaavoq pisassiissutinik piginnittuussutsip agguanneqarnerunissaa. Piginnittuuneq siammartissagaanni isumarput ilaatigut naapertorlugu tamatuma kingunerisinnaavaa ingerlatsiviit aningaasakilliornerusut, periarfissaqalissasut inatsisiliortup pisassiissutinut akuersissutinik tiguisinnaanera periarfissaralugu, ernumanarsinnaavoq aalisqaataasussat nutaat nammineq piffissami qaninnerusumi aningaasatigut anguniakkatik pingaarnerutilissagaat ungasinnerusooq isigalugu piujuaannartitsinermik tunngaveqartumik anguniakkat tunulliullugit. Aningaasatigut ajornartorsiorfiusumik tunngaveqaraanni tamanna qanorluunniit pisoqarpat aalisagaqassutsimut ajoqutaassaaq.

Aalisartut nutaqqat (takkuttoqassappat nutaanik) kalluarneqartussaassapput TAC imaluunniit pisassiissutit allat millisarnekqassappata, imaluunniit akitt appariassappata, tamannalu pippat biologiskimik siunnersuineq malikkuminaatsinneqalissaaq, aalisarnek umiarsuaatileqatigiit aniguniarsarinerannik tunngaveqalissamat. Taamaaliornek naalakkersuinikkut akiuinnassallugu ajornakusoorsinnaavoq.

Oqaluttuarisaanitta takutippaa, siusinnerusukkat namminerpiaq naalakkersuinikkut anguniakkat tapersersortaalu atorlugit pisassiissutinik akuersissutinillu tunisisoqartarsimasooq –t kingullermillu aalisarnikkut ajalusoortoqarmat tamanna nunatta karsianut akisoqisumik kinguneqarpoq kasiiliinissamat tunngavissaq atorlugu allatut ajornartumik akuliuttoqartariaqalersimalluni.

Umiarsuaatileqatigiit ullumikkut ingerlasut aningaasatigut nukissaqareerput allaanerujussuarnik, pisassiissutit tunngavissaasa allanngorartumik ingerlanneqarneranni akiuutissallutik aamma aalisariutit amerlavallaalersimappata aalisartitsinngikkallarnissaq ingerlassinnaallugu,

pisassiissutininik atuineq piffissami aalajangersimasumi tunngaveerutissagaluarpat – umiarsuaatileqatigiilli minnerit tamanna ajornakusoortittussaavaat, pingaartumik assersuutigalugu ataasiinnarmik umiarsuaateqarunik.

Piujuaannartitsinikkut økologisk-iusumik ingerlaveqarnissamik kissaateqarnek nukittorsarneqarnaviangilaq piginnittuuneq raajarniarlutik aalisartunut amerlanerusunut agguataarneqarpat – tamanna tunisassiornermut aserorterissaq – taamaattumik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aalisarnermut ataatsimiititaliarsuup innersuussutai malittariaqarpai pisassiissutinullu raajaanngitsunut qummut killiliinatik aamma raajanut pisassiissutit qummut killissaat atatiinnartariaqarpoq massakkutut inissisimaffik atortiinnarlugu, tassani umiarsuaatileqatigiiffinnut namminersortunut pisortanillu pigineqartunut assigiinngisitsisoqanngimmat.

Akerlianik isumaqatigaarput, PNNP-mik atuutilersitsineq aalisakkat amerlassusaannut nuannersumik kinguneqassasoq, sinerissap qanittuani qaleralinniarluni aalisarnek eqqarsaatigalugu.

PS-ip raajanut pisassat ataasiinnarmik qaffasinnerpaaffeqartussaanerannik isumaa Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat, akissuteqaallu siunnersuummik allannguititsinngilaq.

Oqaatigineqassarli siunnersuummi aalisakkanut pingaarutilinnut aqutsiveqarfinnut tamanut pilersaaruteqarnissamik piumasaaqateqarmat, siunnersuummi § 16 takuuk. Taakku aqutsiveqarfinnut pilersaarutit soqutigisaqartut eqqortut suleqatigalugit suliarineqartassapput, allassimasullu akornanniittassapput TAC-mik pisassanillu aalajangersaanissamut maleruagassat. Aqutsiveqarfinnullu pilersaarutini soorunami periuseqartitsisoqassaaq, soorlu raajarniarnermi aamma naleqqussaariaaseqartoq.

Isersinnaanermut killiussassaasinnaasut maannatulli nalunaarutitigut iluarsiiffigineqassapput. Tamatumunnga ilanngullugit akuersissutinik nutaanik tunniussisarnernik unitsitsinerit, soorlu 2019-imiit 2022-mut tamanna pisoq.

2.24.3.3. Siunnersuummi aningaasaqarnikkut piujuartitsinissamut atatillugu PS-ip oqaatigaa, qaleralinniarluni aalisarnermi PNNP-mik atuutilersitsineq ungasinnerusoq isigalugu aningaasaqarnikkut piujuaannartitsinermik kinguneqarumaartoq aalisarnerup iluani, minnerunngitsumik sinerissap qanittuani. Soorlulusooq inatsisiliortut aalisarnermik inatsit 1990-imi atuutilermat paasigaat, taava tamatuma inernerissavaa aalisarnermut akuersissutit inunnut ikinnerusunik pigineqalissasut, aalisarnermi peqataasut amerlanerulissapput, angallatillu iluaqutaanerat imminullu akilersinnaanerat qulakkeerneqassaaq sunniuteqarluarnerulissallutillu. Akuersissutit aningaasaliinissamut pisariaqavissunut atorneqartalissasut, qularnaveeqquusiinermi

atorneqarsinnaammata aningaaserivinni atorniarfiusuni. Imaassinnaavoq ineriartorerup tamanna ikorfartora.

Aalisarnermi PNNP-mik atuutilersitsinissap saniatigut inatsisissami iluaqutaasussap aappaatut aalisarnermut imminut akilersinnaanerusumik tapertaasusaaq tassatuaavoq sinerissap qanittuani raajarniarnermi tulaassisussaataaneq 25%-iusoq.

Nunami tunisassiornikkut kingunerisassai suliffeqarfinnillu annaasaqarneq allaaserisami allami tikinneqarpoq, aamma taamatut tikinneqarluni avataasiorluni raajat uutat akii nuanniitsumik sunnerneqartut.

Kisianni kajumissaarutigaarput aqquq tamaat atuinnaqqullugu allaallu qaleralinnik tulaassisussaataaneq kilisaatinut avataasiortunut allanngorteqqullugu. Taamaaliorneq aningaasanut kaaviiartitanut iluaqutaasinnaavoq, Akileraarutitut A-nut, sinneqartoorutitut aamma pisuussutitut akiitsuutitut aalisarnermeersunut pitsanngorsaaqataalluni.

Tamanna nunami suliffissanut annikinnerusumik ajoqutaalissaaq pisuussutit piniagassat annikimmata aamma nunami tunisassioriaaseq annikitsuinnaammata. Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqareerpoq, inuit suliffimminnik annaasaqartut allamik suliffissaqareersut aamma allami akissarsilluarnerusinnaasut – taava patsisissaqanngilaq taamaaliortoqannginnissaanut. Aalisarnermik inuussutissarsiornerup aningaasaqarnikkut ajunnginnerusumik inissikkumaartoq qularutissaanngilaq aamma nunatta karsianut taamaappoq, pisuussutit akitsuutaasigut isertitat annertusiartuaassapput – imaassimassappat nunami tunisassiorfiusuni atorfeqartut suliffissaminnik allanik nassaarsinnaappata – tamanna uagut qularinngilarput.

Naalakkersuisut tulaassisussaataaneq pillugu PS-ip paasinninnera isumaqatiginngilaat PS-illu kaammattuutaat siunnersuummi ilanngunneqanngilaq.

Oqaatigineqassaarli siunnersuummi raajarniarnermi atugassarititaasunik assigiissaarinnissaq ilanngullugu siunertarineqarmat, tamatumalu kingunerissammagu raajarniutitut tamanut 75%-imik tunisassiorsinnaanermut akuersissut. Kisiannili akornutissaqanngilaq aalisartup pisani tamakkerlugit suliffissuarmut tunigaluarpagit - naatsorsuutigineqarpormi aalisartut ilaat suli taamaaliussasut, aamma siunissami ungasinnerusumi.

2.24.3.4. PS-ip Inuiaqatigiinni piujuaannartitsineq inatsisissatut siunnersuummi PS-ip naammattumik isumagineqarsimasorinngilaa. PS ilisimatitsivoq oqaaseqaatigineqartuni taaneqartoq tulaassuisussaataaneermik allannguinnermik eqqussuisoqassappat sinerissap qanittuani aalisarnermi taava ukiumut sulisut 35-it annaaneqassasut katillugillu suliffeqarnikkut appariaateqassasoq

raajanut fabrikkini ukiumut 140 atorfeqartut eqqugaallutik. Tassunga ilanngunneqassapput PNNP sinerissap qanittuani qaleralinniarluni aalisarnermi atuutilerpat atorfillit 300 ukiumut eqqugaassasut.

Kinguliini nassuiaatigisimavarput Aasianni raajanut fabrikkerput matussappat qanoq sunniuteqarumaarnersaq, kisianni naatsorsukkavut malillugit fabrikkini suliffissanik annaasaqataasussatut naatsorsukkatta takutiinnarpaat naatsorsoriikkat eqqortuusut. Periaataallaqqinnerminni puigorpaat inuussutissarsiutinut allatigut attuumassuteqartunut sunniutissai fabrikkini matuneqarpat aamma saniatigut aalisarnermi ukiumut atorfeqartitat 300-it annaaneqassasut (Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup isumaqatigalugit takusinnaavarput kisitsisit annertungaatsiartumik qaffasinnerusut, allaat 700-it tungaanut) - aamma toqqaannartumik allaat naalanngisaarneruvoq inatsisissamat siunnersuummut oqaasertaliussani naatsukullammik oqaatigiinnarmassuk sulisussanik ”tamanut atorfeqarsinnaanngortunik” iperaasoqartoq, ungasinnerusumilu allanik nutaanik suliffissaqalerumaartut inuussutissarsiutinilu allani tapertaallutik naleqalersitsiumaartut tassanilu asuli tunngavissaqanngitsumik isummertoqarsimavoq takorloorlugu suliffimminnik annaasaqartut 75%-ii suliffinnik allanik nassaallarumaartut ukiumut akissarsialerlugit tkr. 300. Uani pineqartut tassaapput, inuit ilaqutallit pinnguaanngitsut taakkualu sunnerneqassapput fabrikkini matusisoqarpat aamma sulisut ikinnerulerpata sakkortungaatsiartumik eqquissaaq minnerunngitsumik Qeqertarsuup Tunuani kiisalu Kalaallit Nunaata Avannaani.

Inuit pineqartut amerlanerpaatigut ilinniarsimanatik inatsisissasut sunik suliffissaqaramik? Sumi aningaasaliisoqarsimava inuussutissarsiutinut allanut ilinniarteqqinnissaannut? Inuit pineqartut ilaqutaallu sumut nuussappat, avannaani illoqarfiit nunaqarfiillu tamavimmik sakkortunerpaamik eqqugaassappata? Tamakkua kingunerisassai sakkortuumik sunniuteqarumaartussat pillugit nassuiaassisoqarsimannilaq, inatsisitaassarlu uagut takusinnaasavut naapertorlugit inunnik isumaginninnermut tunngatillugu equngaaq, tassami nunami suliffiit eqqartorneqartussaapput.

Inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut sunniutissai eqqarsaatigalugit sukumiinerujussuarmik naatsorsuisoqartariaqarpoq ”tamaat kaajallallugu” naatsorsuinerillu aamma imarisariaqarpai takussutissiat, aalajangiisuuginnassalluni suna tunngavissatut sammineqarniarnersaq.

Siunnersuutip imarai suliffissaqartitsiniarnermi killilersuinerit aammalu annertusaanerit. Taamaattumik tusarniaanermi akissummi oqaatigineqartutut illuinnaasiortumik aaqqiinerusutut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Nunami suliffissaqartitsiniarneq annikillisinnaavoq, sinerissap qanittuani aalisarneq annikillisinnaavoq aamma avataasiortuluni aalisarneq annertusisinnaavoq.

Suliniutit inuiaqatigiinni piujuartitsinermik annertusaasinnaapput, taamaattumik aqutsiveqarfik 47-mi saattuarniarnermilu PNNP-mik atuutsilersitsineq eqqussinerupput.

Naalackersuisut suliniutit suliffeqarnermut sunniuteqarnissaat naatsorsuutigineqassasorinngilaat. Siunissami ungasinnerusumi raajarniarnermi aamma raajaleriffinni sulisoqarneq, angallatini tunisassiornissamut periarfissap 75 %-imik iluaqutigineqarnerani suliffiit ukiumut sulisut 175-it nalingisa missaat tikillugit ikilissapput.

Pisat 75%-iisa tunisassiarinissaanut periarfissamik tamakkiisumik atuineq aatsaat periarfissaalissaaq sinerissap qanittuani raajarniarnermi angallatit umiarsuarmi tunisassiornissamut inissaqartitsisut naammalerpata. Tamanna qanittumi pinaviannngimmat, ingerlatsisut tamarmik allannguutininut naleqqussariartuaarnissamut periarfissaqassapput.

Inuit aalisarnerup allanngortiterneratigut eqqugaasinnaasut ilinniaqqissinnaanissaat Naalackersuisut immikkut ukkataraat, peqatigisaanilli oqaatigaat siunnersuutip aalisarnermi tunngavissanik aalajangersaanissaq siunertarigaa, kingornalu inuussutissarsiortut tunngavissanut taakkununga naleqqussarsinnaallutik.

Tulaassisussaatitaanermut piumasaqaatit siusinnerusukkut Naalackersuisunit aalajangersarneqartarput, inatsisitiguunngitsoq, taamaattumik inuussutissarsiornermi nalornissutigineqarsinnaavoq qanoq annertutigisoq tulaanneqartassanersoq, kiisalu qanoq annertutigisoq umiarsuarmi tunisassiarineqartassanersoq. Siunnersuummi raajat pisat 25%-iisa tulaanneqarnissaat inatsisitigut piumasaqaataavoq, tamannalu inuussutissarsiornermi tunngavissanut piumasaqaatinut iluaqutaavoq inuussutissarsiornermilu siumoruminarnerulersitsilluni.

2.34.3.5. Siunnersuummi qinikkat pisortat ingerlatsiviini aqutsinnginnissaat pillugu PS ilisimatitsivoq qinikkat akuleruttarnerat pinaveersaagassaasoq aamma sinaakkusiorluni atugassarititaasut paasinartuusariaqartut, pineqartullu nutaamik agguanneqarnissaat kinaassusersiunngitsumik suliarineqassallutik, taamaalilluni aalisarnermik suliaqartut ilisimasaqarfiginiassammassuk sunik atuuttunillu malittarisassaqaarnersoq naleqqussartoqarniassammallu.

Inatsisissatut missingersuummi ajoraluartumik taamaangilaq.

Aalisarnermik inatsimmi massakut atuuttumi Naalackersuisut sumiiffinni 28-ni aalajangersaasinnaapput, tamatumalu kinguneraa nalunaarutinik 29-nik saqqummersitsisoqarnera.

Siunnersuummi piginnaatitsinermut aalajangersakkat arlalissuunerinut Naalackersuisut isumaqataapput, tamannalu ilaatigut inuussutissarsiortunut nalornilernermik kinguneqarsinnaalluni. Naalackersuisulli piginnaatitsinissamut aalajangersakkat qanoq annertutigisumik pisariaqartinneqarnerinik nalileeqqissaarsimapput GR-illu oqaaseqaatai

tunuliaqutaralugit inuussutissarsiummut sinaakkutini piumasaqaatit patajaatsut qulakkeerniarlugit piginnaatitsinermi aalajangersakkat suut pisariaqarnersut sukumiisumik naliliiffigisimallugit.

Tassunga oqaatigineqassaaq piginnaatitsinermit aalajangersakkat amerlassusaat, sinaakkutitigut piumasaqaatit patajaatsut qulakkeernissaannut aalajangiisuusangimmata, akerlianilli piginnaatitsinermit aalajangersakkap eqqunneqarnissaa qaqugu pisariaqarnersoq naliliiffigineqartarluni.

Naliliineq tassaavoq siunnersuummi piginnaatitsinissamut aalajangersakkat tamarmiullutik suliaasaqarfinni arlalinni sukumiisumik uummaarissumik malittarisassaliornissamut periarfissiissut, malittarisassaliornit qaffasissumik pitsaassuseqarnerinik qulakkeerisut aamma aalisarnermik inuussutissarsiutip, siunnersuummi tunngavigisat iluini, ineriartornissaanut periarfissiilluni.

24.3.5.1. Missingiummi Naalakkersuisut sumiiffinnut 36-nut maleruagassanik aalajangersaasinnaatinneqarput. Sumiiffiit ilaat allaffissornerinnakkut aalajangersarneqaraangata paasinartarpoq, kisianni sumiiffiit pingaarutillit Naalakkersuisunit aalajangersaavigineqartussaangillat, inatsisitigulli aalajangersagaasussaallutik.

Assersuutigalugu aalisariutit pisaqarsinnaassusaat pizarineqarsinnaasunut nalimmassarneqarnissaat ilaatigut siunertaralugu akuersissutit atulersinneqarnerat attatiinnarneqartarnerallu piumasaqaatillu taakkununga atasut pillugit Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput (§23). Naak aalisarnermut inatsimmi atuuttumi assinganik aalajangersagaqareeraluartoq aalajangersagaq kinaassusersiunngitsumik piumasaqaatinik amigaateqarpoq, aalajangersagaq taamungaannaq atorneqanginniassammat assersuutigalugulu aalisarnermik ingerlatsisunik malersuilluni, allaniinngitsoq.

Naalakkersuisut sulii ingerlatsinermi aamma tunngaviisumik inatsiseqarnermi malittarisassat malillugit ingerlatsisussaapput. Suliaqartunik immikkoortitsineq malittarisassanik taakkunnanga unioqqutitsineruvoq.

2.24.3.5.2. Aalisakkanut allanut tunngatillugu (raajaanngitsut, qaleraliunngitsut saattuaanngitsullu) piffiilluunniit aalisarfiusartut eqqarsaatigalugit, pisassiissutit immikkoortinneqarsimanissaanik ukiumoortumik pisassiissutit ilanngullugit Naalakkersuisut maleruagassiorsinnaapput (§28, imm.2). Tunniussinissamut piumasaqaatit soorlu massakkut aalisarneq eqqarsaatigalugu inatsimmi erseqqissareernissaat siunnersuutigaarput.

Aalisakkat PNNP-mi ilaatinneqartussaannngitsut inatsisip atuutilernerani ilaatinneqannginnissaat eqqarsaatigalugit aalajangersakkat atuutilersinneqarput. Naalakkersuisut tunniussinissamut

tunngatillugu qanoq annertutigisumik piumasaqaateqassanerlutik nalilersoqqissaarsimavaat taamaaliornissarlu pissusissamisunnigitsutut nalilersimallugu.

PNNP-mik eqqussinermi mianerisassat inatsisillu suliarineqarnerani ilisimaneqanngitsut amerlasinnaanerannik tamanna patsiseqarpoq.

2.24.3.5.3. Pisassiissutinik pigisanut aamma ukiumoortumik pisassiissutinut kaaviiartitsinermut kiisalu Naalakkersuisunut nalunaaruteqarnernut malittarisassanik (§30) erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

Siunnersuutip § 30 imm. pingajua piginnaatitsineruvoq Naalakkersuisut qanoq annertutigisumik pisassiisarnissannik, ukiumut pisassiisarnissamut kiisalu Naalakkersuisut nalunaarusiortarnissaannut naalakkersuisunik piginnaatitsisoq.

Ineriartorneq taqamut iseqarluni takuneqareersinnaanngilaq, taamaattumillu ineriartornerup pitsaanngitsumik ingerlaleranerani pisariaqarpoq Naalakkersuisut iluarsiinissamut piginnaatinneqarnissaannik, assersuutigalugu ukiumut pisassanik attartortitsinermi imaluunniit nukissatigut piginnaasatigullu assigiinngitsoqarpallaartillugu.

2.24.3.5.4. § 31-mi allassimavoq pisassiissutinik pigisanut aamma ukiumoortumik pisassiissutinut kaaviiartitsinermut, matumani ilanngullugit pisassiissutinut pigisanut aamma ukiumoortumik pisassiissutit annertussutsit, Naalakkersuisunut tutsinneqartussanut atugassamik neqeroortitsinermut nittartakkamik Naalakkersuisut pilersitsissasut.

Neqeroortitsisarnerit tamanut suliarinnittussarsiornikkut pisarsiarinissaasa saniatigut toqqaanissani piumasaqaatit aalajangersakkani taaneqarsimanngillat, Naalakkersuisullu tamanut suliarinnittussarsiuussisarnerni piumasaqaatissat atugassarititassallu eqqarsaatigalugit maleruagassiornissamut piginnaatinneqarmata, atugassarititat piumasaqaatillu tunngavissaqanngitsut ingerlatseqatigiiffimmit pisortanit pigineqartumit Royal Greenlandimit taamaallaat naammassineqarsinnaasut saqqummiullugit.

Tamanut suliarinnittussarsiornerit eqqunneqarnerisa siunertaraa pisassat ukiumulluunniit pisassat Naalakkersuisunit pigisassanngortinneqartut pillugit Naalakkersuisut piumasaqaatinik aalajangersaasinnaalernissaat. Suliarinnittussarsiuussinerni piumasaqaatit suut salliutinneqassaneri inatsimmik suliaqarnermi teknikikkut aaqqinneqarsinnaasimanngilaq. Siunissami naalakkersuinikkut isiginiagassat massakkut ilisimaneqanngitsut tamatumunnga patsisaapput. Taamaakkaluartoq ingerlatsinermut inatsisit tunngaviusut kiisalu sulianut kinaassusersiunniginnissamullu piumasaqaatit allallu naammassineqassapput. Taamaattumik Naalakkersuisut pisortat ingerlatseqatigiiffiutaannut (Royal Greenlandimut) taamaallaat

neqeroorsinnaatillugit tamanna pisassanik neqeroortitsinermit pissusissamisoornaviannigilaq. Paarlattuanilli nutaanik ingerlatsisussarsiorneq sumiiffimmiluunniit aalajangersimasumi ineriartortitsinissaq siunertarineqarpat ukioqatigiit aalajangersimasut kisiisa sumiiffilluunniit aalajangersimasooq kisiat pisassanut neqeroorsinnaatinneqarpata pissusissamisuussaaq.

PS-ip oqaaseqaatai siunnersuummi allannguinnissamut tunngavissiisimannigillat.

2.24.3.5.5. Inatsimmi umiarsuarnut sinerissap qanittuani tunisassiorsinnaatinneqarsinnaasunut piumasagaatit allaaserineqanngillat taakkulu piumasagaatit Aalisarnermut Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup siunertaanut naapertuunnersut nalilersussallugu pingaaruteqarput – 79-eririk atuutilersitsinermit misigisat aarlerititsipput.

Taamaalilluni inatsisissami allanngorsinnaajunnaarlugu Naalackersuisunit atugassarititaasunik piumasagaataasussanillu ilanngussuisoqartariaqarpoq, pisassiissutinik pigisat ukiumoortumillu pisassarititaasussanik neqeroorutigineqartillugit inatsisit malillugit erseqqissumik tunngavilimmillu malittarisassiorqartariaqarpoq, pisassarititaasut pissarsiasanik taamaatitsisoqariataassappat. Tamanna pereerpat kissaatigineqassappat malittarisassanik allannguinnissaq, taava inatsisit allangortittariaqarput. Tamanna pissusissamisoorluinnarpoq aamma maannakkut ingerlanneqartumut sanilliullugu ersinnerulluni, massakkummi misigisimavugut malillugit unammillernermut ajoqutaalluinnartumik piumasagaartoqartartoq pisassiissutinik immikkut tunisisoqassappat.

Naalackersuisut isummersuutit isumaqataaffiginngilaat taamaammallu siunnersuummi allannguuteqartoqanngilaq. Aalajangersakkami siunertaavoq aalisarnermi malittarisassat pissutsinut piviusunut naleqqussarneqarnissaat,

2.24.4. PS siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut arlalinnik oqaaseqarpoq.

2.24.4.1. Siunnersuummi § 9-mut atatillugu PS-ip oqaatigaa aalisarnermi suliaqartut kikkut akuersissummik licens-imik pissarsisinnaanersut aalajangersakkami aalajangerneqartoq. Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq aalisarnikkut suliaqartut najugaqavissuussasut aamma aalajangersakkami suniluunniit aalisarneq pineqarpoq, raajarniarneq kisiat pineqarani. Aalajangersakkami nunani allani soqutigisaqatigiit avataaniitinneqarput s.a. avataasiorluni pelagiskimik aalisarnermi ullumikkut suleqateqartoqartoq ingerlatsiviit nunani allaminngaanneersut peqataasarmata aningaasaliinikkut aamma ilisimasaqarnikkut.

PSG assersuutigalugu suleqateqalersimavoq islandimeersut Sildarvinnsan Hf. Aalisakkanik pelagiskimik suleqatigalugit, tassanilu Polar Pelagic A/S pilersinneqarsimavoq. PSG suleqatigiinnermi tassani aktiat 67%-it pigivai.

Oqaatigineqassaaq piginneqatitta ingerlatsivimmi piginneqataassutaat ingerlatsiviup nalinginnaasumik nammineq aningaasaatai ukiumoortumik naatsorsuutit taamaallaat 2022-meersut najoqqutaralugit 48 mio kr. missaanni naleqarmata, tassanilu ilanngunneqassalluni siunissami ingerlatsinikkut aningaasartuutit annaasaqaataasussat.

Taamaalilluni aningaasaliinissaq annertungaatsiarpoq aalisarnermik suliaqartoq alla kisimiilluni piginneqataassutsimut agguagarsiaq aningaalersussappagu.

Siunnersuut una tapersersornarpoq eqqarsaatigitigalugu, Kalaalit Nunaanni aalisarneq sapinngisamik annertunerpaamik kalaallit inuiaqatigiivinut iluaqutaasariaqarmat.

Kisianni Aalisarnermik Piniarnermillu Naalakkersuisoqarfiup nassuiaatiginngiivippaa, piginneqataassutsit taakkua qanorpiaq aningaasalersorneqassanersut aammalu tamanna aningaasanngorlugu qanorpiaq annertutigissanersoq naatsorsuutigineqarnersoq.

Ilanngullugu aamma ”pinngitsaaliissutaasumik tuniniaaneq” piginneqataassutsineersut assersuunneqarsinnaapput pinngitsaaliissummik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermut (ekspropriation), taamaalilluni nunatta karsiata uani aamma naatsorsuutigisariaqaraa taarsiivigitinnissamik piumasaaqatinik annertuunik akiligassaqaalersinnaanini, tamakkualu nalingi inatsisissamut siunnersuutip oqaasertaani taaneqaratik.

Aningaasaqarnikkut kingunerisassat allat siunnersuutip nassuiaataanni nalinginnaasuni nassuiarneqarput.

2.24.4.2. Siunnersuummi § 18-imut atatillugu PS-ip oqaatigaa aalisarnermik inatsisip atuuttup § 5, imm. 3-at, naapertorlugu raajanik pisassat Kalaallit Nunaata kitaani agguataarneqassasut 43%-mik sinerissap qanittuani aalisariutaasunut aamma 57% avataasiorlutik kilisaatinut. Inatsisissatut siunnersuut assingusumik aalajangersagaqanngilaq, inatsisissami §18 taamaallaat aalajangersaammat, Naalakkersuisut TAC-it agguataassagai aalisakkanut pisassanngorlugit aalisariutinut assigiinngitsunut agguataarlugit.

Tamanna Aalisarnermik piniarnermillu Naalakkersuisoqarfimmiit piaaraluneerluni taamatut inissitaanersoq imaluunniit puigorsimaneraat, ersernerluppoq, siusinnerusukkut agguataarisarnerit oqaaseqaatini taaneqanngimmata.

Ilisimaneqanngilaq, Naalakkersuisut qanoq ilillutik raajanik pisassat siumut isigaluni agguataarniarsimaneraat, inatsisissatullu siunnersuummi inatsisinullu oqaaseqaatini taamaatitsiinnarsimaneq oqaluserineqanngimmat, tunngaviusumik isigalugu nalunarpoq, allannguut qaqugumiit atuutilissanersoq takorloorneqarsimanersoq.

Taamaattoq oqaatigineqarpoq, raajanik pisassanik agguataarineq 50/50%-inngussappat, taava avataasiorlutik pisassarititaasut pisassarititaasunit 12% missaani annaasaqaatigissagaat. Pineqartoq ataatungaani itisilerneqarpoq taarsiivigitinnissamik immikkoortumi.

Aalisarnermut Piniarnermullu naalackersuisoqarfik erseqqissumik nalunaartariaqarpoq – raajarniarluni aalisarnermi sinerissap qanittuani aamma avataasiorluni aalisarluni raajarniarnermi agguataarineq allanngortinneqassasoq kissaatigineqarpoq, taamaappallu qanoq iliortoqassava aamma qanoq annertutigissava?

Aalisarnermut Piniarnermullu naalackersuisoqarfiup pisariaqavissumik inatsisip malitassaasa ilai saqqummiuttariaqarpai, allaaseralugu qanorpiaq raajanik pisassarititaasut siunissami sinerissap qanittuani aamma avataasiorluni aalisarnermi aalajangersarneqarniarnersut – tamannalu tulluassagaluarpoq § 29, imm. 3 naapertorlugu uagullu isumarput naapertorlugu ingerlaqqittumik massakkut agguaassisarnermut periuseq atuuttoq naapertorlugu (43/57).

Agguaasseriaatsimik allanngortitsiniarneq uagut isumarput naapertorlugu assersuutaavoq arsaarinninnermut, pinngitsaaliissumik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermik piumasaaqateqarfiusinnaasoq, taarsiiffigineqarnermik kinguneqartussamik.

Siunnersuummi siunissami sinerissap qanittuani aamma avataasiorluni raajarniarnermi qanoq agguaassisoqartassanersoq nassuiarneqarsimangilaq. Tamatumunngali atatillugu sulialinnut allanngortoqassanngilaq, suliaqartullu pisassatik annaassanngilaat.

2.24.4.3. Siunnersuummi § 30-mut atatillugu PS-ip oqaatigaa aalajangersagaq ersernerluttumik allassimasoq aamma oqaaserineqartut annertuumik ikiuutaanngitsut.

Naatsorsuutigaarput Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup kissaatigisimasaa tassaasoq, sinerissamut qanittumi pisassarititaasut taamaallaat sinerissamut qanittumi atorneqarsinnaasut, tamannalu tulluarpoq, pingaartumik eqqarsaatigalugu Aalisarnermik Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup ingerlaqqittumik atorfissaqartimmagu sinerissamut qanittumi aalisaarnermi pisassarititaasut aamma avataasiorluni pisassarititaasut assigiinngitsuunerisa immikkoortissinnaanissaat , taamaanngippat matematiki atorlugu pisassiissutinut pigisat naatsorsorneqarsinnaanngimmata, tassani oqaaseqaativut \$18 naapertorlugu innersuuppavut.

Kisianni aalajangersagaq assut ersernerluppoq allaqqittariaqarlunilu.

Aalisarnermik Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup kissaatigivaa piginnittuuneq agguataaqinniarlugu pingaartumik raajanut pisassiissutinut tunngatillugu, ullumikkut umiarsuaatileqatigiit namminersortunit pigineqarmata, tamatumalu malitsigisaanik

pinngitsaaliissutaasumik tunisariaqarlugit, naak taakku annertoorujussuarmik naleqaraluartut. Aningaasalersoriaasissamut periarfissaq takujuminartoq tassaalluarsinnaavoq umiarsuaatileqatigiit ullumikkut ingerlasut ingerlatsinerat.

Kisianni Aalisarnermik Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup pisassarititaasunik annerpaaffissaqarluni killiliinissaq aalajangiusimaannassappagu § 32-mi toqqaannartumik toqqaannangitsumillu piginnittuuneq eqqarsaatigalugu, taava Aalisarnermik Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup nassuerutigisariaqarpaa immikkut akuersissuteqarsinnaaneq, pisassarititaasut qummut killingat malittaralugu, pisassaqtitaasooq pinngitsaaliissutaasumik tunisariaqalerpat, ilivitsumik ilaannakuusumilluunniit tuniniaasumiit aningaasalersorneqarluni.

Taamaangippat massakkut umiarsuaatileqatigiit maanna ingerlasut pisassarititaasut tuniarsinnaangilaat, tuniniaasooq aningaalersuisoralugu, tuniakkani aningaasannorlugit akiliinngikkunik, imaamat qularnaveeqqusiinerit (pant) pissutigalugit piumasarineqassamat pisassiissutit pinngitsaalisataasumik tunineqartut ingerlaqqittumik naatsorsuinermi ilanngunneqartariaqassammata, aalajangersagaq malillugu umiarsuaatileqatigiit tuniniaasut pisassarititanik toqqaannangitsumik piginnittuunerata ilanngunneqartariaqarnera pissutigalugu.

Ilanngullugu inatsisissami aalajangersakkamik ilanngussisoqartariaqarpoq pisassiissutit pinngitsaaliissutaasumik tunineqarsimasut paarinerlutaasimallutik umiarsuaatileqatigiiffimmut utertinneqarsimasut pisassarititaasut qummut killiffiannut ilanngunneqassanngimmata. Aalisarnermi atuisunut allanut tuniniaaneq, atornerluisoqarsimatillugu, arlaatigut qanorluunniit isigalugu isumannaatsuunngilaq, nalorninartussaamat aalisarnermi allanik atuisoqarsimanersoq pisisinnaasunik immaqaluunniit piserusuttunik tuniniaavinniluunniit akiusut (markedspris) atorlugu akileerusuttumik taamatut pisoqartillugu.

Erseqqivissumik taamatut periarfissaqanngippat – tamannalu Naalackersuisunit immikkut akuerineqarnermit taamaallaat tunngavilerneqassanngilaq –erseqqivissumik inatsimmiippat, periarfissaanaviannngilaq PSG-mut tuniniaasutut aningaasalersussallugu pisassiissutinit pigisat tunineqarnissai, pisassiissutit qummut killilersugaanerat pissutigalugu, taamaalillunilu aningaasalersueriaasissatut periarfissaq aalisarnermik atuisussanut nutaanut periarfissaajunnaassaaq.

Aalisarnermut Piniarnermillu Naalackersuisoqarfik kajumissaarneqassaaq eqqarsaatigeqqeqqullugu pisassiissutinik qummut killiliisarneq annertussuserneqarsimanagera kiisalu pisassiissutinik pinngitsaaliinikkut tuniniaanermi tuniniaasup aningaasaqarneranut pisassiissutit qularnaveeqqutitut atorineqartillugit piginnittup pissarsiassaasa ilanngunneqannginnissaat qulakkeerneqassasoq, pisassiissutit qummut killilerneqarneranni toqqaannangitsumik piginnittuunermit tunngasut pissutigalugit.

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aamma periarfissaatittariaqarpaa, aningaaseriviit assigalugit, pisassiissutitut tunisariaqalikkanut piginnittuusinnaaneq ilanngullugu, imaassinnaamat pisassiissutinik utertittariaqalersunik tuniniaasup sumiginnaasimanera pissutigalugu annaasaqartoqartoq, s.a. ukiunik 2-3-nik periarfissinneqarnikkut, piffissaqarlualuni pisassiissutitut pigisatut allamut tunineqarnissaanut periarfissaqarniassamat.

Aalisarnerup iluani ataatsimut eqiteruttoqarnera ikittuinnaat piginnittunngorsimapput tamatumalu malitsigisaanik Siammarterinissaq siunertaralugu erseqqissunik malittarisassiortoqarnissaa pisariaqalerimavoq.

Suli tuniniaasoqartillugu aningaasaliinissaq periarfissaassaaq, pisassat qummut qaffasissusaat qaangerneqanngippat.

2.24.4.4. Siunnersuummi § 32-mut atatillugu PS-ip oqaatigaa aalajangersagaq umiarsuaatileqatigiinnut, namminersortunut minnerunngitsumillu PSG-mut toqqaannartumik saassussinerusooq, Naalakkersuisullu nammineq umiarsuaatileqatigiiffiat Royal Greenland immikkoortinneqartoq.

Taava piginnittuusutsip siammarterneqarnissaanut tunngasut suliffissuarmut Namminersorlutik Oqartussat pigisaanut Royal Greenlandimut tunngatillugu pisassiissutitut tassunga atuuttumut tunngatinneqanngilaq – tassami taakkununga pisassiissutitut attuallanneqanngimmata imaallunilu ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut annertunerusunik pissanneqarsinnaapput umiarsuaatileqatigiit namminersortut pissarsiaasaannit annertunerujussuarnik

Polarip pisassiissutitut pigisai, toqqaannartut toqqaannangitsullu tamaasa ilanngullugit, ulloq manna 31,99%-ip missigai, avataasiortunut tunngatillugu sinerissamullu qanittumi pisassat 22,9 %-iullutik. Ataatsimut katillugit taakku pisassat tamakkiisut 28 %-eraat, inatsisissamat siunnersuummi pisassiissutitut qummut killigititaasooq qaffasinnerpaamik 20%-iusussaasooq.

Ilaqutariit piginnittut marluusut toqqaannartumik/toqqaannangitsumik pissarititaasunit tamarmik immikkut 14,5%-it pigivaat, inatsisissatullu siunnersuummi qummut killigititaasooq qaffasinnerpaamik 10%-iusussaalluni..

PSG Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik isummani allannortinngippagu, pissarititaasunit qummut killiffittut aalajangersagartik allannortinngippasuk, pinngitsaalisataasumik pissarititaasut 8

%-iat aamma/imaluunniit ilaqutariit piginnittut marluusut pisassiissutitut pigisatik 4,5% -tut annertussusillit pinngitsaalisataasumik tuniartariaqassavaat.

Royal Greenlandip toqqaannartumik/toqqaannangitsumik pigivai 33,5% sinerissamat qanittumi avataasiortunilu pisassiissutit, tassalumi umiarsuaatileqatigiit Naalakkersuisunit pigineqarmata

33,33%-imik pigittuusinnaatitaallutik taamalu inatsisiliornermi Royal Greenland kalluarneqartussaangilaq.

Pisassiissutininik qummut %-inngorlugu killiliinermik assigiinngisitsinerup aamma kingunerivaa, umiarsuaatileqatigiit raajarniarlutik aalisartut PSG-millu piginnittuuffillit eqqugaasussaapput PSG-mit pisassiissutinit pisisariaqalissagamik imaluunniit aningaasaliisussamik allamik nassaarniartariaqassallutik. Aningaasaliissutit suminngaanniit pissarsiarineqassagamik?. Pisassiissutitut pigisanik tuniniaanerup aamma kingunerissavaa PSG-mi immikkut ilisimasat umiarsuaatileqatigiinni ator neqarsinnaajunnaassasut, PSG-mi piginneqataanermi atorluarneqarsinnaasimagaluartut.

Umiarsuaatileqatigiit Royal Greenlandimik piginneqatillit inissisimasut assinganik pineqarnaviangillat, tamannalu isumarput malillugu unammilleqatigiinnermik equitsineruvoq erseqqissoq, allaallu pissaanermik atornerluinertut oqaatigineqapajaarsinnaalluni.

Suli naatsorsorsimangilarput qummut pisassarititaasussatut killigitat allanngortinnagit atuutilissappata tamanna qanoq kinguneqassanersoq, kisianni TAC ukiumi 2024-mi najoqqutaralugu PSG-p piginnittullu pinngitsaaliisummik raajanit pisassiissutinit 8.000 tonsit tuniniartariaqassavaat, tassungalu ilanngullugit kilisaatit, piginneqataassutsit il.il.

Qangarnisarpaluttumik naatsorsuissagutta taava tamatuma kingunerissavaa pisassiissutinit pinngitsaalisaaatsumik tuninisassat, pisassiissutit, piginnittuussutsit angallatillu ilanngullugit katillutik kr. 500 – 1.000 mio. akornanni naleqartut.

Nunatsinni taamatut aningaasaliisoqarsinnaanera ilimanaateqanngimmat, aammalu PSG tuniniaasutut aningaasaleeqqusaanngimmat, tak. Siuliani eqqartorneqartutut nunanit allanit aningaasaliinerit periarfissaajunnaarsinneqarnissaat, taava tamatuma qularnanngitsumik kingunerissavaa pigisat niuernermi akit atorlugit niueruteqarnissaasa ajornakusoortuunissaa taamalu pinngitsaaliisummik tuniniaanissaq kisiat eqqarsaatigalugu annaasaqartorujussuussaagut..

Tassunga ilanngullugu ingerlatsinermi annertungaatsiartumik annaasaqassaagut.

Annaasaqaataasussat katillutik milliaartinik arlaqartunik naleqartussaammata pissusissamisoortumik timitalersuinissarlu ilutigalugu Naalakkersuisunut piumasqaataalerumaarput.

Unammilleqatigiinneq naligiissoq aamma naleqquttoq taamaallaat anguneqarsinnaavoq sinaakutissatut atugassarititaasut assigiippata, umiarsuaatileqatigiinnut namminersortunut pisortanillu pigineqartunut tamanut atuuttumik, taamaattumik pisassiissutitut qummut killigititaq tamanut assigiittariaqarpoq, namminersortunut pisortallu pigisaannutut– soorlu ullumikkut taamaareersoq.

Taamaamat Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik sakkortunerpaamik kajumissaarneqarpoq raajartassanut qummut killigititaasoq umiarsuaatileqatigiinnut namminersortunut pisortanillu pigineqartumut Royal Greenland A/S-mut assigiissasoq, assersuutigalugu 33,33%-iutinneqarluni.

Aalajangersagaq ”ataqatigiissitamik pisassiissutit qummut killingat” atatiinnarniarneqarpat taava piumasariniaqarput umiarsuaatileqatigiit namminersortut aamma Royal Greenland A/S kitaani pisassiissutit ataqatigiissitamik pisassiissutit qummut killingani 40 %-imik pisassinneqassat.

Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

24.4.5. Siunnersuummi § 32, imm. 2-mut

Aalajangersakkami pisassiissutit inunnit ataasiakkaanit taakkulu qanigisaannit pigineqarsinnaasut annerpaaffissaat allassimavoq.

Oqariartaaseq "qanigisat" inatsisissatut siunnersuummi § 32-mi imaluunniit siunnersuutip § 3-ani nassuiarneqarsimangilaq, naak tassani oqariartaatsit inatsisip allassimanerani atorpeqartut nassuiarneqaraluartut.

§ 32-mulli nassuiaatini imatut allaqqavoq: "Matumunnga atatillugu taaguut ”qanigisat” ima paasineqassaaq, ilaqqat siuaat kinguaalluunniit, qatanngutit, katissimasaq/najugaqatigalugu aapparisaq, kiisalu "inooqatigisaq" ima paasisarialittut, inuk avitseqatigisaq ukiunilu marlunni ineqatigisaq."

Inatsimmi allassimasuni allani, tassunga ilanngullugu akileraartarnek pillugu inatsimmi, kingornussisarnermut inatsimmi aamma eqqartuussisarnermut inatsimmi taaguut "qanigisat" atorpeqarpoq. Taaguulli inatsisini taakkunani tamani assigiinngitsumik paasineqarsinnaavoq.

Taamaattumik uani inatsisissatut siunnersuutigineqartumi taaguut atorpeqartoq siunnersuutigineqartumit annertunerusumik nassuiarneqarnissaa pingaaruteqarluinnarpoq.

Paarlattuanik inatsisitigut tunngavissat aalisarnermi peqataasunut sunniuteqarnerluttumik paasiuminarunnaarsinnaapput, taamaasillunilu oqartussanit sussaartunit inatsisitigut tunngavigineqarsinnaanerata nalorninarnera pissutigalugu malinniarsinnaanissaa ajornarsinnaalluni.

Taaguummik "qanigisat" inatsisissatut siunnersuummi atuneq tullinnguuttunik immikkut ittumik apequtissaqalersitsivoq, kisiannili tunngavigineqartut aallaavigalugit inatsisissatut siunnersuutip erseqqinnginnerata kingunerisaanik allanik apequtissaqartoqarsinnaanera mattunneqarsinnaangilaq.

- Taaguummik "qanigisaq" inuup affarmik qatanngutaa pineqarpa?

- Taaguummi "qanigisaq" inuup meeravissiaa/angajoqqaavissiat pineqarpat?
- Taaguummi "qanigisaq" inuup meerarsiaa/angajoqqaarsiai pineqarpat?
- Taaguummi "qanigisaq" inuup soraluai pineqarpat?
- Taaguummi "qanigisaq" inuup sakii/ukuai/pineqarpat?

Apeqqut siulianiittoq uagut isumarput malillugu inatsisissatut siunnersuummi taaguutip "qanigisat" erseqqissumik tamakkiisumillu nassuiarneranik ilanngussinikkut erseqqissartariaqarpoq.

Naalackersuisut suliaasaattut pituttugaasimavoq piginnittuunerup eqiterukkiartuinnarnera killilissallugu. Piginnittut akornanni qanigiissuseq piginnittuunermik siammarterivinnermut sanilliullugu oqallisigineqarsinnaavoq. Naalackersuisut killissaq siunnersuutigineqartoq toqqarsimavaat ima eqqarsarlutik, siammarterineq ilaqtanit qanigisanit pissasoq, kiisalu ima eqqarsarlutik, ilaqtariit qummut amnullu kiisalu qatanngutit tassaassasut "ilaquttat qanigisat".

2.24.4.5.1. Matumani PS-ip maluginiarpaq siunnersuummi § 32, imm. 2 erseqqissumik naleqqutinngitsoq maluginiarlugulu § 32, imm. 2-p erseqqinnginnerata saniatigut aamma erseqqissumik naleqqutinngitsoq, tamakku imatut assersuusiornikkut takutinneqarsinnaapput:

- Kitaani saattuarniarnermut tunngatillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisup kissaatigaa pisassiissutit suliffeqarfinnut 17 %-inut inuinnarnullu 10%-inut qummut killiliunneqassasut. PSG-p pisassai (piviusumik aalisarnek malillugu naatsorsorneqartut)11, 11 %-it missaanniipput pisassiissutinut qummut killiliussaqaq ataallugu, kisiannili Bent Salling qatanngutini arnaq peqatigalugu PSG-mi 50%-imik piginnittuugamik toqqaannanngitsumik 5,5%-it pigivaat. Ataataasup Jens Sallingip nammineerluni 16%-it pigai. Ilaqtariit Sallingikkut katillutik toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu pigisaat 21,5%-iupput. Taamaalilluni Jens Sallingip soorluttaaq Bent aamma Laila Sallingip pisassiissutit pigisaat 10%-inut appartinniarlugit pinngitsaaliissummik tuniniarneqassapput.

Jens Salling nunap immikkoortuani najukkamini namminerlu akisussaaffigisamini aalisartarpoq PSG-miillu akuleruffigineqarani. Maannakkut PSG-mut tulaassuisoqartarpoq. Kisiannimi Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup kina pinngitsaaliissummik tuniniaatissavaa? Piumasaqaatit suut malillugit? Pisoq ilaqtariinnit nalaanneqartoq naleqqutinngilluinnarpoq.

- Inuit siuliani assersuutigineqartoq naapertorlugu "qanigisatut" inissisimasut immikkullu tamarmik imminnut attuumassuteqaratik aalisarnek pillugu inatsit atuuttooreersoq maleruarlugu suliffeqarfimmik pilersitsisimasut pisassaat ataatsimoortinneqassapput. Ilaquttat inuussutissarsiornikkut imminnut attuumassuteqanngitsut, kisiannili aalisakkanut assigiinnut immikkut pisassallit pigisaminnik pisassaminnilluunniit pinngitsaaliissummik tuniniaaquneqarnerannik tamanna kinguneqarsinnaavoq.

Pisumili taama ittumi pineqartut pinngitsaaliissummik tuniniaaqqueneqarnerminnik akuersaangippata Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik qanoq iluarsissalluni eqqarsarsimava - Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup kina tuniniaassanersoq pisassiissutillu sorliit tuniniarneqassanersut aalajangissavai? Piumasaqaatit erseqqitsinnagit pisoq taanna naleqqutinngilluinnartoq tunngavigineqarsinnaanngilaq.

- Pisumi allami aalisarteq assersuutigalugu sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisassiissutit 2,5%-iannik piginnittuusinnaavoq. Aalisartulli qanigisaata arlaannaalluunniit – qanorluunniit pikkoritsigigaluarunik sulleritsigigaluarunillu – namminneq qaleralinnik aalisaleqqusaanngillat. Naapertuutinngilluinnarpoq aalisartunillu pikkorissunik sullerissunillu aalisartitsinnginnissaq Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfiup siunertariunnaangilaa. Inunnut ataasiakkaanut pisassiissutinut qummut killiliussap qanigisat ilanngullugit naatsorsorneqartarnera pillugu aalajangersagaq peerneqassasoq Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik qinnuigissavarput.

Taamatuttaaq Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup innersuussutaanut innersuussuteqarluta sakkortuumik kaammattuutigissavarput inunnut ataasiakkaanut pisassiissutinut qummut killiliussaq inunnut akisussaaffimmik tigungmiartunut killiliussap annertoqataanut inissinneqassasoq – aamma sakkortuumik kaammattuutigissavarput inunnut akisussaaffimmik tigungmiartunut pisassiissutinut killiliussaq ingerlatseqatigiiffinnut pisortanit pigineqartunut killiliussap annertoqataanut inissinneqassasoq, taamaalilluni unammilleqatigiinneq inatsisitigut equngalersinneqannginniassammat.

Inuit ataasiakkaat pineqartillugit pisassiissutinut qummut killiliussaq 10 %-imit 12,5 %-imut allanngortinneqarpoq.

2.24.4.5.2. Siunnersuummi § 32, imm. 1, nr. 5-imut tunngatillugu PS-ip maluginiarpa, ataqatigiisumik avataasiorluni aalisarneq 20%-inut killilernissaa pillugu malittarisassamik eqqussisoqarniarpoq. Malittarisassap kingunerisaanik raajarniarnermi pisassaqaaraanni aalisarnermi pisassiissuteqarfiusumi allami pisassiissutini qanoq annertutigisuni peqataasinnaanermut sunnuteqartassaaq. Malittarisassap kingunerisaanik PSG kisimiilluni qaleralinnik avataasiorluni pisassiissutaasut 20%-annik pisassinneqarsinnaavoq. Ullumikkut PSG-p kitaani avataasiorluni qaleralittassiissutit 28%-it missaanniittut toqqaannangitsumik piginnittuuffigai, ilaqutariillu PSG-mik piginnittut tamarmik immikkut 15%-it missaanniittunik piginnittuullutik, taava PSG-p raajartassiissutit 20%-iannik piginnittuinnarusukkuni piginneqataassutini pisassiissutilluunniit pisassiissutit 8%-iannik annertussusillit pinngitsaaliissummik tuniniartariaqalissavai.

Tassani aamma erseqqissumik assigiinngisitsisoqarpoq, tassami Naalackersuisut Royal Greenlandip ataqatigiisumik avataasiorluni aalisarnissamut periarfissaa 20%-inut killilerneqanngilaq,

marloriaataanulli 40%-inut killilerneqarluni. Taamatut assigiinngisitsineq tunngavilersorneqarsimanngilaq – Royal Greenlandimmi avataasiorluni sinerissap qanittuanilu raajartassat 33,5 %-ii toqqaanartumik toqqaanangitsumillu aammalu Kitaani avataasiorluni qaleralittassat 48,4%-inut naatsorsorneqarsimasut pigisarimmagit pisassanut 40% qummut killiussa q allanngorsinnaasoq taamaasilluni allanngortinneqarani $(33,5\%+48,4\%)/2= 40,95\%$ -iulluni.

Aalajangersakkap isumassaqaanngilluinnarnini pissutigalugu peerneqarnissaa sakkortunerpaamik kaammattuutigissavarput.

Periarfissaq alla tassaavoq kalaallit avataasiorlutik aalisartut atugassarititat assinganik atugassaqartinneqassasut Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat kisiisa iluaqutissalersornagit, taamaattoqassappammi unammilleqatigiinnermut toqqaanartumik equngalersitsissaaq isumarpullu malillugu pissaanermik aamma atornerluinerulluni.

Naalackersuisut PS-ip isumaliutersuutai isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.24.4.6. Siunnersuummi §§ 33-mut, 34-mut aamma 77-imut tunngatillugu PS-ip maluginiarpa aalajangersakkami pisassiissutit piffissamut killilersugaanngitsut atorunnaarsillugit raajarniarnermut qaleralinniarnermullu akuersissutit sivikinnerpaamik ukiuni qulini saattuarniarnermullu sivikinnerpaamik ukiuni tallimani atuuttussanngortinneqartarnissaannik taarserneqarniartut.

Taamatuttaaq Naalackersuisut piffissap pisassiissutinik piginniffiusup taamaaqataanik ilimasaarinikkut pisassiissutinik pigisanik, aallarniutaasumik pisassiissutit 20%-iannik atorunnaarsitsisinnaapput. Atorunnaarsitsinermut piumasaqaatinik allassimasoqanngilaq, taanna tusarniaanermut akissummi uani allami oqaluuserineqarpoq.

§33 aamma 34 § 77-imi ikaarsaarnissami aalajangersakkanut ilaanngillat – matumani pisassiissutinut qummut killiliussat pillugit malittarisassat taamaallaat pineqarput, taanna naapertorlugu raajarniarnermut qaleralinniarnermullu tunngatillugu inatsisip atuutilerneraniit ukiut qulit qaangiunneranni saattuarniarnermullu tunngatillugu inatsisip atuutilerneraniit ukiut tallimat qaangiunneranni pisassiissutinut qummut killiliussa eqqunneqassaaq.

Taamaalillutik Naalackersuisut inatsit akuerineqarniariartoq pisassiissutinik ukiumut 20%-inik atorunnaarsitsisinnaalissapput. Tassuunakkut raajarniarnermik qaleralinniarnermillu maannakkut ingerlatsisut inatsisip atuutilerneraniit ukiut 15-issaanni pisassaqaanngilluinnarsinnaapput, illuatungaani saattuarniarnermik ingerlatsisut inatsisip atuutilerneraniit ukiut qulissaanni pisassaqaanngilluinnarsinnaallutik.

Saattussanik pisassiissutit raajanik qaleralinnillu pisassiissutit iluarsineqarnissaat sakkortuumik kaammattuutigissavarput. Aalisarnerup taassuma allaanerumik pineqarnissaa piviusorsioriumik tunngavissaqanngilaq.

Taamatuttaaq sakkortuumik kaammattuutigissavarput § 77-imi ikaarsaarnissami aalajangersagaq ukiunut 25-inut inissineqassasoq pisassiissutinillu atorunnaarsitsisinnaaneq ikaarsaarnissami aalajangersakkamut ilanngunneqassasoq, taamaalilluni aatsaat ukiut 15-it qaangiunneranni piffissarlu pisassiissuteqarfiusoq mianeralugu atorunnaarsitsineq aallartinneqarsinnaassalluni, taamaalilluni atorunnaarsitsisoqassappat aatsaat ukiut 25-ssaanni atuutilissalluni inatsisip atuutilerfiani atuutileruni. Saattussanut tunngatillugu aamma taanna atuuttariaqarpoq.

Tamanna akuersarneqanngippat inatsisilerinikkut siunnersortitta inatsimmi aalajangersakkat – taarsiissuteqarnissamut immikkoortumi innersuussutigineqartut – Pinngitsaaliissummik pigisanik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsineq pillugu inatsimmi tunngaviumi aalajangersakkanik unioqquitsinertut erseqqissumik nalilissavaat.

Immikkoortoq 1.4-mut innersuussisoqarpoq.

2.24.4.7. Siunnersuummi §§ 35-mut, 38-mut, 39-mut aamma 40-mut tunngatillugu PS-ip maluginiarpai, ingerlatsisut ingerlatsisumut ukiumoortumik pisassiissutigineqartut minnerpaamik 85%-iannik aalisagartarnissaannik aalajangersakkatigut pisussaaffilerneqartut, ingerlatsisulli ukiumoortumik pisassiissutit 15%-iannik ukiup tulliani pisassiissutinut nuussisinnaasut (pisassiissutit nuunneqarsinnaasut) ingerlatsisullu ukiumoortumik pisassaasa taamaallaat 8%-ii ingerlatsisumut allamut nuunneqarsinnaasut.

§40-mi aalajangersarneqarpoq ingerlatsisoq ukiuni pingasuni ukiumoortumik pisassiissutit 85%-iannik aalisarsimangikkuni ukiumoortumik pisassiissutit tuniniarnissaannut pisussaaffeqartoq.

Nassuiaatinili allassimavoq taakku aalisarsinnaasimangisat kisiisa tuniniarneqartussaasut.

Isumaqarluinnarpugut pisassiissutit nuunneqarsinnaasut pillugit malittarisassat maannakut attuuttut aamma ukiumoortumik pisassiissutinik tuniniaasarneq inatsisissatut siunnersuummi anguniarneqartunut sanilliullugit eqaannerujussuusoq aamma pisassiissutit tamaasa aalisarsimangikkaanni tuniniartariaqalernissaanik arlerinartoqarmat ingerlatsisut assersuutigalugu ukiumoortumik pisassiissutit ingerlatsisumut allamut nuunnissaanik killeqartitsisorujuusinnaapput – tassami taassumami pisassiissutit taakku aalisarsinnaanngippagit qanoq pisoqassava. Eqaalluinnartumik aaqqissuussaqarunnaarpat raajarniarnermi ingerlatsisut minnerusut amerlasuut eqqugaassapput.

Taamaattumik pisassiissutitut nuunneqarsinnaasunut ukiumoortumillu pisassiissutitut tuniniaasarnermut malittarisassat maanna atuuttut attatiinnarneqassasut siunnersuutigaavut.

Naalackersuisut isummersuutit isumaqataaffiginnigilaat taamaammallu siunnersuummi allannguuteqartoqanngilaq.

2.24.5. PS-ip nalunaarutigaa siunnersuut akuerineqarpat ingerlatseqatigiiffiup aalisartunut piniartunullu aningaasalersuisarnera unissasoq. PS-ip tassunga atatillugu ilisimatitsissutigaa PSG aalisartut piniartullu 200 sinnerlugit aningaasalersorsimavaat angallatinik pisassiissutinillu pisinermut atugassanik, kisianni aamma ingerlaavartumik ikummatissanik taqussanillu pisiortornermi aamma ikiuisimallutik il.il. aningaasat katillugit atorineqarsimasut millionilinnik marlunnik kisitsisitalinnik angissuseqarput. Aningaasat atorsimasaat tunniunneqartarsimapput aalisartut piniartullu pineqartut pisatik raajat, qalerallit aamma saarullit PSG-mut tulaassorneqarniassammata aningaasallu utertinneqartarsimapput tulaassuisoqaraangat.

Aalisartut anginerit peqatigalugit isumaqatigiissusiortoqarsimavoq aningaasat atukkatik akilersornissaat pillugu aalisartup pineqartup angallataa pisassiissutaalu qularnaveeqqusiinikkut aaqqinneqartassasut, aalisartullu pineqartup tulaassuina annikippallaarpat akiitsuutaasoq isumagineqarsinnaalluni.

Aalisarnermik Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup ilaatigut kissaatigaa, PNNP atuutilerpat sinerissamut qanittumi qalerallinnik aalisartoqalerluni, qulakkeerniarneqassasoq pisaassiissutit pigisat annerusumik assannut ikinnerusunut agguataarneqartalissasut aalisarnermik pikkorissuseq qaffanniarlugu ataasiakkaarlutillu aningaasaqarniarnerat pitsanngorsarlugulu aalisarnermut ileqqaarseq atorineqalissasoq. Inatsisissatut siunnersuut tassuuna isumaqatigaarput.

Aalisarnermut Piniarnermillu Naalackersuisoqarfiup puigorpaa, aalisartut piniartullu najukkaminni aalisarfiusuni imminut akilersinnaasunik aningaaseriveqanngimmata. Kalaallit Nunaanni aningaaseriviit mianersuutigivaat illoqarfiit anginerusut avataani aningaasanik atukkiinissartik, angallatinut mikinnerusunut aamma pisassiissutitut pisinissamik, tamannalu pissutigerpiarlugu PSG suliassatut tigusimagaa tulaassuisoqarsinnaanera qulakkeerniarlugu.

Aningaasat atortitat amerlanersaat toqqaannanngitsumik pisassiissutitut pigisanut pigisaqarnerup isumaliuutip iluaniittut oqaatigineqarsinnaapput, nalinginnaasumik angallatini anginerusuni pisassiissutinilu qularnaveeqqusiisaratta – taamatut ilioqqajaaneq alliaartussaaq PNNP atuutilerneratigut, aalisartoqarmat pisassiissutitut piserusuttartunik, atorfissaqartikkaangamikkut aningaasalersortariaqarlugulu.

Kisianni inuk inatsisitigut (juridisk person) toqqaannanngitsumik qalerallinniarluni aalisarnermi sinerissamut qanittumi pisassiissutitut pigisani 2,5% sinnerlugit pigisaqaqqusaanngimmat, taava

kingunerissavaa, aningaasanik atukkat arlalippassuit atorunnaarsittariaqassagatsigit, aalisartut PNNP-mut saappata, aammalu PSG aningaasalersuinermi tapertaasinnaajunnaarmat aamma taamaalilluni tapertaasinnaanani Aalisarnermik Piniarnermillu Naalakkersuisoqarfiup eqqunniagaanut PNNP-mut.

Tamanna aamma atuutsissaaq aalisartunut aningaasanik atukkiisimagaanni raajanik sikulersukkanik tulaassuisimappata.

Upperinnilarput aalisarnermik ingerlatsisut allat nunatsinniluunniit aningaaseriviit akiligassat pineqartut tigorussagaat, taamaattumik maannangaaq atukkiisarnerput unitsipparput atukkanillu suliaassartai misissuataalerlugit, naatsorsuutigineqarsinnaavorlu ingerlatavut arlallit atorunnaarsillugit taamaatiinnartariaqassagivut, inatsisissap pisassiissutinik qummut killissaa unioqqutinnginniassagatsigu, pisassiissutit qummut killisaat pillugit aalajangersakkat atuutilerpata. Inuit ataasiakkaat akiliisinnaajunnaarneri ajoraluartumik pinngitsoorneqarsinnaanaviangillat.

Matumuuna aammaarluta sakkortuumik kajumissaarutigissavarput pisassiissutinik toqqaannangitsumik pigisaqarneq ilannguteqqunagu, pisassiissutit qummut killissaa naatsorsorneqartalerpat.

PS-ip Oqaaseqaatai siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiisimangillat. Aalisarnerup siammarterneqarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Toqqaannangitsumik piginnittuusinnaaneq attatiinnarneqassappat siammaaneq pisinnaanaviangilaq.

2.24.6. PS-ip tusarniaanermut akissummini inatsisip ingerlatseqatigiffimmut pingaaruteqassusaa erseqqissaatigaa pingartitatillu pingasut immikkut erseqqissaatigalugit.

2.24.6.1. Inatsisissasut siunnersuutip atuutilersinneratigut pisariaqavissumik pisassiissutinik nammineq pigisanik pinngitsaaliilluni tuniniaasariaqartarnissaq pinngitsoorneqarsinnaanaviangitsoq PS-ip erseqqissaatigaa. Inatsisit pilersaarutigineqartut piviusunnussappat, taava PSG pisassiissutit pinngitsaaliissummik tuniniassavai raajartassat-TAC 8%-itut annertutigisoq aamma avataasiorluni qaleralinniarluni aalisarnermi pisassiissutit tamarmiusut 8%-ii. Ilaqtariit Salling-ikkut pinngitsaaliissutaasumik tuniniassavaat saattussanik pisassiissutit pigisatik, tassaasut saattussanut pisassiissutit 11,5%-ii.

Pinngitsaaliilluni annikillisaatit qulaani taaneqartut "taamaallaat" pisassiissutinik tuniniaanermi pisinnaangillat.

Qulaani pineqartut kingunerissavaa PSG ilanngulluni aamma piginnittutut pigisani pinngitsaaliissutaasumik tuniniassagai ingerlatsivinni arlalinni, Ingerlatsiviillu taakkua aqutsinikkut

piginnaasatigut, teknikimik ilisimasat, pitsaassuseq aamma tunisassiorneq il.il. , tamannalu ingerlatsivinnut pitsaavallaanngitsumik sunniuteqassaaq. Ilanngullugu aamma ajornakusoorsinnaavoq takussallugu kalaallini aalisarnermik suliaqartuni kikkut aningaasaliinissamik kivitsisinnaanersut, tamannalu pissutigalugu ernumassutigaarput suliffeqarfiit taakkua akornanni suleqatigiinnerup unitsinneqartariaqarnissaa.

Ataatsimut isigalugu PSG nalilinnillu piginnittut tunulequtaasoq toqqaannartumik tuniniaavinni naleqassusaa 500 aamma 1.000 mio. kr. akornanniissaaq, aamma PSG ingerlatsinermi annertooujussuarmik annaasaqassaaq piginnittutullu pigisat kiisalu Aasianni raajanut tunisassiorfik matussalluni, tamannalu ataani tikinneqassaaq. Suliffissuaq aamma Aasianni raajanik suliffissuarmik matusinikkut annaasaqassaaq, taannalu ataani eqqartorneqarpoq.

PSG-li ingerlaannassaaq pigisanillu il.il. tunisinermigut patajaannerulissalluni naatsorsuutaanngitsumik avataaninngaanniit aningaasaliisoqartariaqalissagaluaruni. Qinigassatut allatut nunatta karsianiit taarsiivigitinnissaaq pisinnaavoq inatsisilerineramik siunnersortitta paasisimammassuk, inatsisissaaq massakkutut isikkoqartillugu kinguneqarsinnaammat Polar nunatta karsia sassaqqusissummik tunisinnaagaa milliardimiit annerusumik taarsiivigitinnissamik piumasaaqateqarluni – ingerlatseqatigiiffittut akisussaasutut allatut ajornartumik taamaaliortariaqassaagut.

PSG´p aalisarnikkut angissusaa taamaalilluni piffissami ungasinnerusumi Kalaallit Nunaani annikillisinneqassaaq, taamaattoq PSG aamma annertungaatsiartunik aningaasannassaaq – aningaasallu taakkua ileqqaarinikkut Kalaallit Nunaanni aalisarnissamut nutaamut atorsinnaanagit.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiisimanngillat. Taamaattoq pinngitsaalilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinernut tunngatillugu immikkoortoq 1.6 innersuussutigineqarpoq.

2.24.6.2.

Inatsisissaaq atuutilissappat aamma raajanik kilisaatit tunisassiorfiini uutat raajarniarluni sinerissap qanittuani aalisarnermi akuerineqassappata aamma pisariaqartumik aningaasaliinissaaq angallatinik nutarterinikkut ingerlanneqassappat, kilisaammi tunisassiorneq ingerlanneqalersinnaaguni, taava tamanna nunami tunisassiornermut annertuumik sunniuteqassaaq.

Massakkorpiaq tunisassiorfinnut Kalaallit Nunaanniittunut raajat 50.000 tonsit missaanniittut tulaassorneqartarput. Raajat tulassuisussaataatilluni tulaassukkat amerlassusaaq 47%-mik appariaateqarpat imaluunniit 23.000 tonsit missaannik, tamannalu atuagarsornikkut (teoretisk) isigalugu periarfissaavoq inatsisip tamakkiisumik atornerqarnissannut periarfissiinera annikitsumik tulaassuilluni sinerissap qanittuani 25%-imut, taava raajanut fabrikkimik minnerpaamik marlunnik

matusineq pisariaqassaaq, tassami malittarisassatut pingaarnertut raajanut tunisassiorfiup 10.000 tonsit missaanniittut tigusariaqarpai, tunisassiorneq imminut akilissappat.

PSG Kalaallit Nunaanni marlunnik raajaleriffeqarpoq – Nuummi ataaseq aamma Aasianni ataaseq. Fabrikki ataaseq matusariaqassappat, taava Aasianniittoq matussaaq, ilaatigut ukiuunerani sikusarnera pissutaalluni angalaniarneq ajornakusoorsinnaasarmat.

Raajaleriffik matussappat naatsorsuutitigut annaasaqaat marlunnik kisitsisitalimmik annaasaqaataassaaq raajaleriffiup illutaannaa eqqarsaatigalugu.

Raajaleriffiup sulisorisai ukiumoortumik 68-inik amerlassuseqarput. Sulisut amerlanerpaat akunnermusiaqarput. Massakkorpiaq 14-inik sulisoqarpugut nunanit kangianeersunik, taakkualu matusissagutta angerlartitaasinnaapput, atorfeqartullu sinneri Kalaallit Nunaanni nunaqavissuupput matusaassaguttalu sulisut ukiumoortumik naatsorsorlugu 54-it suliffissaaleqilissapput.

Tassunga ilanngutissapput toqqaannartumik atorfillit suliffeqarfinni allaniittut aalisarnermik inuussutissarsiummut inuussutissarsiutitut malinnillutik suliffeqalersut, soorlu usingiaaneq, atisanik errorsineq, containerinik passussineq, angallanneq aamma iluarsaasinnerit assigiinngitsut, nerisinneqarnissamik sullinneqarneq, il.il. Ataatsimut isigalugu qangarnisarpalaartumik nalilersuinerput naapertorlugu tamatuma kingunerissavaa suli ukiumoortumik 21-nik suliffiit illoqarfimmiit tammassasut. Uani kingunerisaannik sunniutaasuni ilanngunneqarsimanngillat kaaviiartitat illoqarfiup niuertarfiutaanni annikillisisaneri, unnuisarfinni il.il., kiisalu kommunemut akileraarutitigut isertitat ilanngunneqarsimanngiivipput, kisianni suliffissanik suli amerlanerusunik annaasaqarneq inernerissagaa ilimanarluinnarpoq.

Inatsisissap oqaasertaanni oqaatigineqarpoq, siunnersuutip kingunerissagaa ukiumut suliffissat 140 tungaanut annaasaqaataassasut, raajaleriffinnut raajanik tulaassuineq appasinnerusoq patsisaalluni (aamma ukiumut suliffissat katillugit 480-it annaasaqaataassasut).

Nammineq naatsorsuinitta missingersuut una ilumoornerarppaa.

Inatsisissap oqaasertaanni ilimagineqarpoq taakkunanga $\frac{3}{4}$ -it ungasinnerusumi nutaanik allanik suliffissarsiorumaartut, ukiumut akissarsialerlugit kr. 300.000, taamaalilluni isertitarineqartut katillugit 110 mio. missaanniittunik qaffariaateqassapput. Oqaatigisaq uppersarsimanngisaq una kisitsisitigut qanorpiaq sularineqarsimanersoq saqqummiunneqarnikuunngilaq, kisianni paasissutissiissutigisinnaavarput suliffeqarfissuatsinni sulisartup agguaqatigiissillugu akissarsiai akunnermut 160 kr. missaanniimmata, imaluunniit qaammammusianngorlugit 18.000 kr. missaanniillutik akileraarutit peertinnagit. Akissarsiai aamma tapinik ilaqarajuttarput taamaattumik agguaqatigiissillugu qaammammut akissarsiai 22.000 missaanniillutik.

Ilinniarsimangitsunut suliffissat arlaqarnerusuuppata qaammammut kr. 25.000-mik naleqartunik, taava Aasianni fabrikkitsinni suleqativut kangianeersuinnaassagaluarpur – qulaanili takuneqarsinnaasutut Aasianni raajaleriffimmi sulisut eqqarsaatigalugit taamaaqqajannigilaq. Ilinniarsimangitsunut suliffissatut Aalisarnermik Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit naatsorsuutigineqartut, pigineqanngillat aamma inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut naatsorsuinerit tunngavissaqanngivipput.

Tassunga ilanngunneqassaaq, raajaleriffinnik tulaassat ikippallaaleraangata matusisarneq, imminut akilersinnaasumik tunisassiornissaq tunngavissaaruttarmat. Qaqugu tamanna pissanersoq siumut oqaatigineqarsinnaasannigilaq, kisianni ilimanarpoq sinerissap qanittuani raajarniarnermi allangortiteritinnani tamanna piumaartoq.

Aasianni fabrikkerput tamanna pissutigalugu matusariaqassappat, taava angallateerarsortunut arlalinnut akornutaalissaaq Qeqertarsuup Tunuani tulaassiffissaaruttussaammata –suli ajussaaq Royal Greenlandip Ilulissani raajanut fabrikkutini aamma matusimappagu.

Inatsisissamut siunnersuutip oqaaseqaataanni tamanna takussutissaqanngilaq, inuiaqatigiit aningaasaqarniarneranut naatsorsuinertalimmik tunngaveqarnersoq, kisianni isumaqarpugut taamaattoqanngitsoq ajornartorsiut oqaaseqaatini tikinneqarsimangimmat.

Naalakkersuisuit maluginiarpaat siunnersuummi § 24 tassaasoq ilaatigut tulaassuisussaataaneq pillugu nalunaarutikkut malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaaneritut piginnaatitsinissamut aalajangersagaasoq. Aalajangersakkami imm. 2 malillugu raajarniarluni ingerlataqartoq nunami suliffissuarmi suliarineqartussanik pisami minnerpaamik 25 %-iinik tulaassissasoq. Naalakkersuisut oqaatigaat manna tikillugu inatsisini tunisinissaq pillugu inatsisini aalajangersarneqartumik piumasagaateqarsimangitsoq. Annertussutsit tunineqartussat Naalakkersuisut aalajangiinerat tunngavigalugu aalajangersarneqarsimapput. Siunnersuutikkut tunisat annertussusii nalunaarummit takuneqarsinnaanissaat pillugu piumasagaat eqqunneqarpoq, tamannalu ingerlatsineri suli annertunerusumik ammasumik pissuseqarnissamik pilersitsilluni aamma siumut ilisimanegareersinnaasut, isumannaatsuunermik inuussutissarsiullu pillugu sinaakkutini piumasagaatit patajaatsut pilersinneqarnissaat siunertaalluni. Piumasagaatit manna tikillugu inatsisini atuuttuni atuussimangitsut.

Aalajangersagarli nalunaarutikkut qanoq raajat annertutigisut tunineqarnissaannik Naalakkersuisut piumasagaarnissaannik killiliivoq. Taamaalilluni 25 %-inik annertunerusunik tunisisoqarnissaanik Naalakkersuisut piumasagaarnissaat periarfissaanani. Tamatumunnga pissutaavoq raajarniarnermi ingerlataqartunut tamanut assigiimmik piumasagaatinik

Naalackersuisut pilersitserusunnerat aamma angallatini tunisassiornissamut periarfissat assigiissarnerisigut sinerissamut qanittumi raajarniarnermut pingaartumik aningaasalersuinissamut periarfissat pitsaasut pilersinniarlugit. Aalajangersakkap kingunissaanik Naalackersuisut nalileeqqissaarsimapput isumaqarlutillu sinerissamut qanittumi aalisarnerup ineriartornera sallitinneqassasoq. Tassunga oqaatigineqassaaq tamanna kissaatigineqassappat 25 %-init annertunerusunik pisanik raajarniartut tunisinissannut siunnersuut killiliinngimmat.

Siunissami qaninnerusumi annikinnerusumik tulaassisoqartarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, kisiannili annertusiartortumik ineriartortoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaalluni ingerlataqartut tamarmik niuerfimmi tulluarsarsinnaallutik.

2.24.6.3.

Inatsisissatut missingiut akuerineqassappat raajanik imaani uutanik tunisassiorneq qaffasinnerusooq akuerineqassappat, sinerissap qanittuani raajanut nioqqtissiorortoqarsinnaassappat aalisariutip usitussusaanut pisariaqartunut aningaasaliisoqarpat, raajanik imaani uutanik nioqqtissiorneq ajunaarutaassaaq.

Raajanik imaani uutanik nioqqtissiorneq 41%-nik qaffassappat, atuagarsorluni ilisimasat tunngavigalugit sinerissap qanittuani tulaassuinerup inatsisitigut killilersugaasup 25%-ii tamakkiisumik aalisarneqarpata, niuernermi akigitat 40%-nik appassasut nalilerparput, allaat sinerissap qanittuani imaani uutiterisut nioqqtissiorsinnaanissaanut Kinamullu nioqqtissiorsinnaaneq akuerineqaraluarpuunniit, tamanna Kinami pitsaassutsimik akuersissutinik tunniussisartunit immikkullu ilisimasaqarnermik pigisaqartunit unammillernartorsiortitsisinnaapput.

Sinerissap qanittuani aalisarneq sukkaasumik allanngortinneqarsinnaanngitsoq isumaqarpugut – immikkut aningaassaliinissaq ilisimasaqarnerlu amigaataalluinnarput – akit appassapput taamatullu nunatsinni raajanik suliaqartut tamarmik avammut tunisisinnaaneranut sunniuteqassalluni.

Aalisarnermut Piniarnermullu naalackersuisoqarfimmiit tamanna ilisimaneqartoq inatsimmut oqaasertaliunneqarpoq, 15%-inillu akitigut appartoqarnissaa kg.-imut 28,96 kr.-t tunngaveqarpat ilimagineqarpoq. Tullinnguuttutut malugissallugu pingaaruteqarpoq, raajat qalipallit akii tatisimaneqareermata, nunatsinniit avammut tunisineq kg.-imut massakut 28,80 kr.-ummat.

Siunissaq qaninnerusooq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit tunngaviit atorsinnaanngillat, taamaammallu inuiaqatigiit aningaasaqarneranut nalilersuinerup annersaa naatsorsugaanerlulluni, ilaatigut pisuussutinik atuinermi iluanaarutit, inuit akileraarutaanit ilanngaassereerluni qaffaatit, suliffeqarfiit akileraarutaanit ilanngaassereerluni qaffaatit taamatullu Royal Greenlandip inerneranit

ilanngaassereerluni qaffaanerit, taamaamat aningaasatigut pingaartitat eqqarsaatigalugit inatsisip atuutilersinneqarnissaa kissaatigineqanngilaq.

Inatsisissatut missingiut ilisimasaqannginnermik toqqammaveqartoq allaat oqaatigisinnaavarput.

Kingunerisassat pillugit naatsorsuutit nalimmassarneqarput, taamaalilluni annermik tunisassiortumik umiarsualiinerni tamani raajat qalipallit avammut tunineranni akii appariartarput, raajallu qerineqanngitsut tulaallugit tunineranni akit qaffariartarlutik raajallu uutat qalipaajakkat avammut tunineranni akii qaffattarlutik.

2023-mi raajat qalipallit avammut tunineranni akii agguaqatigiissillugit 35,2 kr/kr.-usimasut oqaatigineqarpoq. Raajat qalipallit misissueqqissaarnermi aallaaviatigut avammut tunineranni 33 kr/kg-iusimapput.

2.24.7. Inatsisissamik missingiut unammillernikkut eqqarsartitsilersoq PS saqqummiussivoq, inatsisissamik missingiummi qulequttat aalajangersimasut soorlu inatsisitigut inunnt pisortaniillu ingerlatsivinniit pigineqartunit pisassiissutinit qummut killiliussat immikkoortinneqartut, tassa ingerlatsiviit pisortanit pigineqartut immikkut salliunneqarput, soorlu tusarniaanermi matumani arlaleriarluni taamatut akineqartoq.

Inatsisissatut missingersuut suliffeqarfinnut unammilleqatigiinnermi suliffeqarfinnit pisortanit pigineqartunik ingerlatsisuni sallinngortitsivoq. Tamanna niuerfinni suliffeqarfinnut unammilleqatigiinnermi ingerlataqartunut ajoqutaasinnaavoq, inatsisitigut suliallit niuerfinni atugassarititaasunut suliffeqarfinnut pisortanit pigineqartunit piumasaqaataasut naligiinngimmata.

Taamaamat pisortanit taamatullu aningaasarsiorfiusuni inuussutissarsiorfittut ingerlatsiviusuni assigiimmik atugassaqtitsineq inatsisissatut missingiummi qularnaarneqanngilaq.

Pisortanit pigineqartut ingerlatseqatigiiffiit niuerfinni niuerpalaartumik ingerlatsiffiusuni peqataagaangata, unammilleqatigiinneq eqqarsaatigalugu, tunngaviusumik unammilleqatigiissinnaanermi naligiittoqarnissaa siunertaajuaannarpoq, tassa ima paasillugu pisortat pigisaanik piginneqataanertik piinnarlugu namminersortutut ingerlatalinnut sanilliullutik salliunneqarneq ajorput. Tamanna inatsisissatut missingiummi unioqqutinneqarpoq.

Assigiimmik tunngaveqarnani unammilleqatigiittoqarpat piffissaq qaninnerusoq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit ajortumik sunniuteqarsinnaavoq.

Inatsisissatut missingiummi niuernissamat siunertanut tamanna equititsivoq, inatsisissatut missingiummi tamanna toqqaannartumik akerlerineqarluni.

Tamatuma saniatigut avaqqunneqarsinnaanngilaq, inatsisissatut missingiummi unammilleqatigiinnermut equititsisumik tapiissuteqartoqassamat, takuuk unammilleqatigiinneq pillugu ("unammilleqatigiinnermut inatsit) Inatsisartut inatsisaat nr. 1 § 12, 15. maj 2014-imeersoq kingusinnerusukut allanngortinneqartoq.

Unammilleqatigiinnermut inatsimmi § 12-p siunertaraa, inuussutissarsiorluni ingerlatsisunut aalajangersimasut salliunnarlugit pisortanit taperneqarnermigut nunatsinni niuernermi unammilleqatigiinneq equitinneqassanngitsoq. Aalajangersakkamit ilaatigut qulakkeerneqarpoq, pisortanit namminersortunillu ingerlanneqartuni unammilleqatigiinnermi naligiinneq tunngavigalugu piumasaqarfiussasoq.

Piumasaqaatit aalajangersimasut arlaqartut eqquutinneqarpata unammilleqatigiinnermut equititsisunik tapiissuteqartoqarpoq. Ilaatigut eqqartorneqarpoq, tapiissutit aningaasaqarnikkut iluanaarutaassasut, Tamanna niuerfinni nalinginnaasumik piumasaqaatinut atuuttuni anguneqarsinnaasimanaviannngilaq. Ajunnginnerusumik pineqarneq isumaatigut arlalitsigut paasineqarsinnaavoq tassaasinnaallutik toqqaannartumik tapiissutit, suullunniit toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu tapiissutaasut, suliffeqartut nalinginnaasumik tuniniaavikkut atugassarititaasuni pissarsiarisinnaanngisaat.

Tamatuma saniatigut piumasaqaataavoq "inuussutissarsiornermi suliaqarnernut aalajangersimasunik iluseqartunut" iluaqutaassasoq, tassa immikkut ittunut tapiissutaapput. Tassani pineqarpoq, suliffeqarfiit inissisimaffii aallaavigalugit sanilliussinermi tapiissutissat siunertaat aallaavigalugit tapiissuteqarfigineqarsinnaapput.

Inatsisissatut missingiummi inatsisinik suliaqartunit anguneqarsinnaanngitsunik suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut aningaasatigut iluanaaruteqassammata, takuuk siuliani oqaaseqaat, ilaatigut pisassiissutitut qummut killiliussanut immikkoortumi, pisortanik suliffeqarfiit pigineqartut salliunneqarmata.

Taamaammat nalilerparput inatsisissatut missingiummi tapiissutit pineqartut unammillersinnaanermut equngalersitsimmata.

Tapiissutit pisortat maleruagassiiisarneranut inatsisinut naapertuukkaluartut, takuuk unammilleqatigiinnermut inatsit § 2, imm. 2, tamanna nunatsinni niuerfinnut unammilleqatigiinnermut qanoq kinguneqarsinnaanersoq Naalakkersuisut eqqarsaatigissagaat piumasaraarput, ilaatigut unammilleqatigiinneq inatsisissatut missingiummi equitinneqannginnissaa anguniarlugu.

Susoqaraluarpalluunniit inatsisiliortut, ilaatigut inatsisissatut missingersuusiunnginnermi, unammilleqatigiinnermut inatsimmut kattunneqarsinnaanera pillugu peqqissaarusamik suliaqarsinnaasariaqarpoq nassuiaasinnaasariaqarlunilu.

Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.24.8. Taarsiisussaataaerermut inatsisitigut malittarisassarpaalunnik eqqarsaatigisariaqakkanik PS saqqummiussivoq, ataatsimut isigalugu inerniliussarinqarpoq, ingerlatsiviup nalilissagaa, inatsisissatut missingiummi immikkoortut pingaaruteqartut arlallit inatsimmi tunngaviusumi § 73 inuit piginnittussaataaerannut tunngasumut akerliummat, arsaarinnissinnaanerillu pillugit piginnaatitaaffiit siunniunneqarmata, tamakkiisumik taarsiisoqanngikkaluarluni.

Inatsisissatut missingiut taamatut isikkoqartillugu akuerineqassapat, piffissamut killiligaanngitsumut akuersissutinut PSG annaasaqassaaq, pisassiissutinillu pigisat annertuut utertittariaqassallugit.

Piffissamut killiligaanngitsumut akuersissutit pisassiissutinillu pigisat piginnittuunermut pisinnaatitaaffimmut inatsisini tunngaviusuni § 73-mi ilaapput.

Inatsisissatut missingiummi akuersissutinut tunngasunuunerusoq (§ 22), pisassiissutini qummut killiliussat (§ 32), pisassiissutinik pigisanik atorunnaarsitsineq (§ 34) taamatullu sinerissap qanittuani avataasiortunilu aalisariutit ilaannut immikkoortunut ataatsinut raajanut pisassiissutigineqartunut atorunnaarsitsineq, PSG-p piginnittuuneranut pisinnaatitaaffimmut inatsisini tunngaviusuni akuliuttoqarneranik kinguneqarpoq.

Inatsisissatut missingiut taamatuttaaq ajornartorsiuterpasuarnik pilersitsivoq, ingammik naatsorsuutigisanut pisinnaatitaanermut pissaanermillu killormut inissiinernut tunngavinnut atatillugu.

Pisassiissutit agguarneqarnerisa allanngortinneqarnerat (naatsorsuutigaarput akuersissutit agguarneqarnerat ilanngullugu) naatsorsuutigisanut pisinnaatitaanermut tunngaviusunut akerliusoq nalilerparput.

Pisassiissutit akuersissutillu piffissamut killiligaanngitsut utertinneqassanngitsut inuussutissarsiuteqarfiit allat assigalugit PSG-mit naatsorsuuteqarpoq. Tamanna ilaatigut aningaasaliissutinut, aningaasaliissutissatut pilersaarutinut eqquissaaq. Tamakku aningaasaliissutit, pisassiissutit utertinneqarsinnaanerinik mianersoqqussuteqaqaaratik, Namminersorlutik Oqartussanit akuerineqarput.

Pisassiissutitut atorunnaarsitsinissamut agguaanissamullu tunngatillugu suut ingerlatsivimmi inatsisinut tunngatillugu eqqarsaatigisariaqarnersut ilanngunneqannginnerat ajornartorsiutaavoq.

Tamanna pissaanermik killormut inissiisoqaratarsinnaanerani (kinaassusersiortoqanngitsumik tunngaveqarluni ingerlatsineq) kinguneqariaannaavoq, tamatuma naqissuserneqaqqinnerani, inatsisissatut missingersuummi oqaasertaliunneqarsimasumi erseqqissarneqarpoq, inatsisinut missingersuusiorneq PSG-mut toqqaanaq innarlerneqassasoq, taamaattorli Royal Greenland annertunerusumik eqqorneqassanani.

Inatsisissatut missingiut Europamiut inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanut ("EMRK") naapertuutinngitsoq nalilerparput.

Piginnittussaataitanermut inatsit tunngaviusumik inatsit § 73-meersoq EMRK-mit illersugaavoq, taamaammat inatsisissatut missingersuusiaoq tunngaviusumik inatsit § 73-mik akerliusoq assinganiq EMRK-mut akerliuvoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut missingersuusiarineqartup ilagaa ingerlatseqatigiiffinnut namminersortunut pisortanillu pigineqartunut immikkoortitsineq, tamanna EMRK-mut aamma naapertuutinngilaq.

Nunatta kitaani raajatassiissutitut avataasiorlunilu qalerallitassiissutitut annertuunut Royal Greenland A/S pisassaqaassaaq, namminersortutulli ingerlatsisut pisassaarutissallutik.

Immikkoortitsineq taamaattoq tamatigoortumik aallaaveqartumik tunngavilersorneqarsinnaangilaq, inatsisinillu unioqquutitsilluni immikkoortitsineruvoq.

Inatsisini pinngitsaaliilluni taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaartitsinermi malittarisassat naapertorlugit ingerlanneqarnissaanut immikkoortoq 1.6-mut innersuunneqarpoq.

Innersuussutigineqartumut isummersuilersitsisunik tunngavissiineq PS-ip nalilersuutaa Naalakkersuisunit isumaqatigineqanngilaq, malugeqquneqarporlu qaqugumulluunniit inuiaqatigiit isumalluutaat ingerlatsivinnit pigineqarsinnaangimmata, ingammik piffissap ingerlanerani isumalluutit kinguaassioqqissinnaanerani eqqarsaatigalugu.

Tamatuma saniatigut malugeqquneqarpoq, 1996-imi inatsimmi atuuttumit piumasaqaataammat, pissusissamisoortumik kalerriisoqartillugu killeqanngitsumik piffissaliussatut pisassat piffissalersukkamik killilerneqarsinnaammata. Piareersaataasumik suliarineqarnerani ukiumut tallimanut naatsorsorneqarput. PS-ip oqaaseqaataasa ilagaat inuussutissarsiuutigineqartoq naatsorsuutaalluni taanna pingaarutilinnik aningaassaliiffigineqartartoq, piffissamik

killiligaanngitsunik pisassiissuteqarnikkut akuersissuteqarnikkullu pigisat utertinneqarsinnaannginneri pissutaallutik. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisunit malugineqarpoq, inatsisissatut missingiutip atuutilernerani pisassiissutit akuersissutillu piffissaliussamik killiligaanngitsut utertinneqarnaviannngitsut, taamaattorli aalisarnermut inatsit atuuttoq akerliani ingerlaavartumik piffissamik killiliisumik atuutitsisoqalissasoq. Tamanna inuussutissarsiutip qularineqarneranut "pissusissamisoortumik kalerriisoqartarnera" atuutillugu peerneqassaaq. Taamaasilluni tassani inuussutissarsiuteqarnermi piffissamik killiligaanngitsumik pisassanut pigisaqarsinnaaneq naatsorsuuteqartarnej pisussaaffigineqarsinnaanngilaq. Piffissaligaanngitsumik pisassiissutitut tunngatillugu kingullermik 2017-imi killilikkamik pisassiissutitinnngortinneqarnissaat inatsisissatut missingersuusiarineqarpoq, 2019-imilu Naalakkersuisut aalisarnermut ataatsimiititaliamik pilersitsippat, taakku aalisarnermi pigisanik siammarterisinnaanermik periarfissanik ilaatigut innersuussutissanik misissuisussanngorlugit suliakkerneqarput.

PS-ip suliniutitut unammilleqatigiinnermik equngalersitsisunut tapiissuteqarnermut imaluunniit immikkoortitsisoqarneragaanera namminersortunut pisortanilluunniit pigineqartunut pisassiissutitinnngortinneqarnissaat inatsisissatut missingiummi ilisimatitsissutigineqarnera annikippallaartoq, taamaammat inatsimmi aalajangersakkami oqaasertaliussani itisilerneqarsimapput. Immikkoortoq 1.3-mut innersuussisoqarpoq.

2.24.8.1. Taarsiissussaataitanermut tunngasunik inatsisissatut missingiummi aalajangersakkat

2.24.8.1.1. Raajanik TAC-imik agguataarineq

Pisassanik TAC-millu aalajangersaaneq aalisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi § 5-imi erseqqinnerusumik aalajangersarneqarput.

§ 5, imm. 3-mi allassimavoq Kalaallit Nunaata kitaani raajanut pisassiissutit sinerissamut qanittumi aalisarnermut 43 %- aamma avataani aalisarnermut 57 %-ii agguarneqartartut. TAC-imik agguataarineq aalajangersimasoq 2002-mi inatsimmik allannguinnikkut ikkunneqarpoq (inatsisartut inatsisaat nr. 5, 21. maaji 2002-meersoq). Inatsisip allanngortinnera 11. decembari 2001-imi KNAPK-p aamma APK-p akornanni isumaqatigiissuteqarnermik tunngaveqarpoq, allannguinerlu taamaalilluni inuussutissarsiornermi erseqqilluinnartumik siumoortumik akuersaarnermik tunngaveqarluni.

Massakut § 5, imm. 3-mut immikkut oqaaseqaatini allaqqavoq Naalakkersuisut isumaqartut Kalaallit Nunaata kitaani raajanut TAC-ip agguanneqartarnerata inatsisinnngortinneqarnera ajoqutissartaqarnerunani iluaqutissartaqarnerussasoq.

Iluqutissat ilaattut taaneqarpoq, inatsisinnngortitsinikkut aalisarnermi inuussutissarsiuteqartut taarsigassarsiniarnermi periarfissaat annertuumik pitsannguallattussaammata. Tamanna annerusumik nassuiarneqanngilaq, kisianni taamatut paasissallugu nalinginnaavoq, TAC-p inatsisinnngortinneqarneratigut Kalaallit Nunaata kitaani raajarniarnermut tunngavissanut piumasaaqatini siumut takunnissinnaaneq annertunerulermat, taamaalilluni inuussutissarsiornermut aningaasalersuinissamut tunngaviit siusinnerusumut sanilliullugu isumannaannerulerput, TAC-ip agguarnera ukiumoortumik Naalakkersuisunit allaffissornikkut tunngaveqartumik allannngortinneqartarmat.

Tamanna Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaanit aamma uppernarsarneqarpoq 2002-mut missingersuutip aappassaanererneqarata kingornatigut isumaliutissiissummi tunniunneqartumi ilaatigut allaqqasumi, ”aalisariutit assigiinngitsut taakku marluk akornanni agguaassisarneq aalajangersarneqartassasoq agguaassisoqartassasorlu, taassumami qulakkiissammagu aningaasaliisut umiarsuaatillillu pisassiissutigineqartarnerannut tunngaviusup paasiuminartuunissaa. Pisassiissutinik tunngaviusumik agguaassisarnerup aalisartut aalisarnikkut iliuuserisamik siunissamut ungasissumut pilersaarusiornissaannik aamma aningaasaliinissaannillu periarfississavai.” Ataatsimiititaliaq naliliivoq agguaassisarnerup kingunerissagaa inuussutissarsiummik ingerlatsisut taarsigassarsinissamut periarfissaasa pitsaanerulersinneqarnissaa, naatsorsuutigineqartariaqarmammi agguaassisarneq aalisartunut taarsigassarsisitsisartut ilassilluassagaat.”

Aammattaaq 2002-mut missingiummut massakkut atuuttumi § 5, imm. 3-mi immikkut oqaaseqaatini allaqqavoq, allannguisoqarnissaa sioqqullugu ARP aamma Naalakkersuisut akornanni isumaqatigiinngittoqartoq, allannguineq pinngitsaaliissutaassanersoq, agguaanerullu inatsisitigut aalajangersaanerata akuliunnerup pinngitsaaliissutaaneramik isiginninneq nukittorsarneqassaaq.

Tamanna Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaqarfinnullu Naalakkersuisup Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliamut ataatsimiititaliap 2002-mi missingersuutip oqaluuserineranut atatillugu uppernarsarpaa:

”Agguaasarnerup inatsisikkut aalajangersakkap allannngortinneqarnera pillugu avataaniit oqartoqarsinnaammat inuit pigisaannik Namminersornerullutik Oqartussat tiguisutut. Suliami uani Naalakkersuisoqarfik naliliivoq piffissamik aalajangersimasumik sioqqutsilluni nalunaarenermi agguaanermut tunngaviusoq allannngortinneqarsinnaasoq. Raajarniarnermi nutaaliaasumi annertuumik aningaasaliinerit erniortinneqarnissaasa sivisussusiat nalunaarnermi isiginiarneqassaaq.”

Allatut oqaatigalugu Naalakkersuisut isumaqataapput, TAC-p allanngornera naleqquttumik piffissalerlugu taamaallaat ilimasaarutigineqartariaqartoq raajarniarnermi nutaaliaasumi aningaasaliinernut tunngatillugu nalikilliliinermi piffissaliussaq eqqarsaatigalugu.

Immikkoortoq 2.24.8.1.3. innersuussutigineqarpoq.

2.24.8.1.2. Siornatigut raajanut TAC-ip agguataarnerata allanngortinneqarnissaannut siunnersuut 2017-imi Naalakkersuisut aalisarnermut inatsisissamik siunnersuuteqarput. Siunnersuummi ilaatigut Kitaani raajanut TAC-imi pisassiissutigineqartut naligiimmik sinerissap qanittuanut aalisariutinut avataarsiorlunilu aalisariutinut agguataarneqassasut 2002-mi aalajangiunneqarsimasumut sanilliullugu tassani sinerissap qanittuani aalisariutinut 43 %-ii pisassiissutigineqarmata avataarsiorlunilu aalisariutinut 57 %-it pisassiissutigineqarlutik.

Inatsimmut siunnersuut naapertorlugu inatsisip atulerneraniilli ukiut 5 qaangiuppata aatsaat atulersinneqarnissaa siunnersuutigineqarsimavoq taamaasilluni ”sinerissap qanittuani angallatit aamma avataasiornermi angallatit siunnersuummi agguaanermut nutaamut naleqqussarnissamut nammattumik piffissaqartinnissaat.”

Inatsisissatut siunnersuut akuerineqanngisaannarpoq, akuerineqarsimagaluarpat inatsisinik tunngaveqartumik pinngitsaaliissummik pigisanik tunniussinermik taarsiivigineqarnissamik piumasaaqatitalimmik kinguneqassagaluarpoq, tassami pigisanut pisinnaatitaaffinnik illersugaajunnaartoqassammat.

Ukiunik tallimanik ikaarsaariarfissaqarnissamik siunnersuuteqarneq isumarput malillugu inatsit tunngaviusoq § 73 malillugu naammattumik periarfissiinaviangilaq.

Avataarsiorluni aalisarnermut tunngasuni aningaasaliinernut nalikilliliinermi piffissaliussap kalerriinermut (ikaarsaariartorneq) naleqqutissasoq pingaarnertut taperserparput. Taamaattumik nalikilliliinermi piffissaliussaq ukiuni 20-25 sivisussuseqartariaqaralarpoq.

Immikkoortoq 2.24.8.1.3. innersuussutigineqarpoq.

2.24.8.1.3. Raajanut TAC-imik agguataarnerup atorunnaarsinneqarnissaannut siunnersuuteqarneq Inatsisimik siunnersuuteqarnermi raajanut TAC-imik agguataarneq atuuttoq atorunnaarsissavaa. Inatsisissatut siunnersuuteqarnermi tamanna erseqqarissumik allaqqanngilaq, aalajangersakkalli kingunerisaanik TAC-mik agguataarineq allanngortinneqassaaq.

Tamanna inatsisissatut siunnersuummi § 17 allaqqavoq, tassa aalisagaqatigiinnut ataasiakkaannut TAC-ip Naalakkersuisunit aqutsinissamut pilersaarut attuumassuteqartoq naapertorlugu aalajangerneqartassasoq. Aqutsinissamut pilersaaruteqanngippat Naalakkersuisut TAC inatsisip siunertaa naapertorlugu aalajangissavaa.

Inatsisissatut siunnersuummi § 18. imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq, "Naalackersuisut aalisagaqatigiinnut ataasiakkaanut TAC-mik aalisariutit immikkoortuinut assigiinngitsunut nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit aqutsinissamullu pilersaarutit attuumassuteqartut mianeralugit agguaassisassapput".

Ingerlataqartunut ataasiakkaanut pisassiissutinik agguaaneq kapitali 6 naapertorlugu ingerlanneqassaaq. Ataani tamanna takuuk.

Inatsisissatut siunnersuummi iml. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini avataasiorluni sineriasiorlunilu raajarniarnermi TAC-inik agguaassineq atuuttoq eqqaaneqanngillat, takuuk § 5, imm. 3, Aalisarneq pillugu inatsit.

Aalajangiussassatulli siunnersuutigineqartut inatsisini tunngaviusumik inissisimanermit tunngasoq allanngortinneqassaaq immikkoortumi tassani (sinerissap qanittuani aalisariutit 43 %-ii aamma avataasiorluni aalisariutit 57 %-ii) agguaassineq atorunnaarsinneqassammat siunnersuutigineqartunillu taarserneqassalluni.

Allannguummut tassunga atatillugu nuukkiartuaarnissamik iml. nalunaaruteqarnissamik aaqqiissuteqartoqanngilaq.

Inatsisissatut siunnersuut taamaatillugu Naalackersuisut raajartassiissutinik qanorpiaq agguaassisassanersut siulittuutigiuminaappoq.

Siunnersuut atuutinneqalerpat raajartassiisutit tamakkerlugit PNNP-mik aalisarneqalissapput TAC-millu agguaassisarneq atorunnaarsinneqassalluni. Tamatutaaq pisassiissutinik assigiinngitsunik marlunnik TAC-eqassanngilaq, TAC-ili ataaseq, TAC-ip katinnerisa procentiat piginnittumit ataatsimit pigineqarluni.

PNNP-mik aalisarneq aallaavigalugu aqutsineqartussaammat Naalackersuisut raajartassiissutinik agguaassisassanngillat. Agguaassineq pisassiissutinik piginnittoq malillugu tunniunneqartassaaq.

Ingerlatsisoq annaasaqarnaviannngimmat pisassiissutinik piginnittuuffia aalajangersakkap kingunerisaanik allannguiffigineqarnaviannngimmat ikaarsaariartornissamik iml. nalunaaqqaarnissamik aaqqiissuteqartariaqanngilaq.

Tusarniaanermut akissutit tunngavigalugit aalajangersagaq manna allanngortinneqanngilaq.

2.24.8.2. Akuersissutit, Pisassiissutinit qummut killiliussat aamma pisassiissutinit pigisat atorunnaarsinneri

2.24.8.2.1. Inatsisissatut siunnersuummi § 22 Aalisarsinnaanermut akuersissuteqartarneq § 22. Aalisarnissamut akuersissut ingerlatsisunut ataasiakkaanut ukiumoortumik nalunaarutigineqartarpoq, aamma pisarineqarsinnaasut annertunerpaaffiannut attuumassuteqarsinnaalluni.

Inatsisissatut siunnersuutip piffissaligaanngitsumik akuersissuteqarsinnaaneq aalisarnermut inatsimmi § 14, imm. 1, imm. 2 aamma 4 aalajangersarneqartoq, atorunnaarsissavaa, tassani siunertaqarmat Naalakkersuisut piffissalikkani akuersissutissiisalermissaat. Tamanna akuersissutini piffissaligaanngitsunik utertitsinermik kinguneqassaaq.

Nassuiaatini nalinginnaasuni akuersissutini piffissaligaanngitsuni tunniunneqareersuni ukiuni qulini atorunnaarsitsinissamik kalerriisoqassasoq allaqqavoq.

"Piffissamut killiligaanngitsumut akuersissutit tassungalu atasut pisassiissutinit pigisat piffissamut killeqartinneqalerput. Taamatut allannguinerup malitsigisaanik pisassiissutinit pigisat ingerlaannaq atorunnaarsinneqanngillat, kisianni avataasiorluni aalisarnerni atorunnaarsitsinissamut kalerriinissap aalajangernissaanut ukiut quliussallutik. Akuersissut ukiumiit ukiumut nutarterneqartarpoq, ukiullu qulissaanni piumasaqaatini allannguisoqassalluni, taamaattorli imatut iluseqassalluni ingerlataqartut piffissami akuersissuteqarfiusumi tulluarnissamut piffissalerneqassallutik.

Ullumikkut piffissamut killiligaanngitsumut akuersissutit "pissusissamisoortumik kalerriinikkut" utertinneqareersinnaapput, malittarisassallu nutaat ingerlataqartut pilersaarusiornissamut aningaasalersuinissamullu periarfissaannik allannguimmata, taakku inuussutissarsiortut aningaasaqarnerannut pingaaruteqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq."

Akuersissutini piffissaligaanngitsunik utertitsinerit ukiuni qulini kalerriinertallit tunngaviusumik inatsimmik unioqqutitsisutut nalilerpavut, "pissusissamisoortumik kalerriinerinngimmata", Aalisarneq pillugu inatsit massakkut atuuttoq § 14, imm. 1, naapertorlugu piareersaataasumillu sulinermi aalisarnerup ineriartornera naapertorlugu kalerriinissaq inissinneqassappat, ataanilu apeqqutip sukumiinerusumik tunngavilersorneqarnera takuuk.

Immikkoortoq 1.4 innersuussutigineqarpoq.

2.24.8.2.2. Pisassiissutinit pigisanik imaluunniit piginneqataassutini qummut killiliinerit (§ 32) Inatsisissatut siunnersuummi § 32, imm. 1, allaqqavoq, inatsisitigut pisussaataasut pisassiissutinit pigisaat aalajangersakkami nr. 1-5-mi procentiliussassatut allassimasut sinnerlugit pigisaqassanngitsut. Inatsisissatut siunnersuummittaqqummut killiliinerit maanna atuuttut

allannortinneqarniarput soorluttaaq ataqatigiissitsilluni pisassiissutitut qummut killiliussisoqarnissaa siunnersuutigineqartoq.

Inatsisitigut pisussaatitaasut ataqatigiissitsilluni pisassiissutitut qummut killiliuffigineqassapput inatsisissatut siunnersuut § 32, imm. 1, nr. 5, malillugu suliffeqarfillu inatsisitigut akuerineqartoq Kitaani ataqatigiissitsilluni avataarsiorluni raajarniarnissamut qaleralinniarnissamullu 20 %-it sinnerlugit pisassiissutitut pigisaqarsinnaatitsingilaq.

Toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit pisassiissutitut pigisaqarnermi qummut killiliisoqassaaq. Toqqaannangitsumik piginnittuuneq pineqartillugu (i) pisassiissutitut piginnittuunissamut inatsisitigut pisussaatinneqartup pigisaanut aalajangiisinnaassuseqarluni sunniuteqarsinnaanera pineqarpoq aamma (ii) inatsisitigut pisussaatitaalluni pisassiissutitut toqqaannartumik piginnittumut (ilaatigut) piginnittuuneq (aqqutit assigiinngitsut aqqutigalugit).

Piginnittuunermik naatsorsueriaaseq siunnersuutigineqartoq malillugu PSG-p pisassiissutitut pigisai inatsisitigut pisussaatitaasunut pisassiissutitut killigititaq qaangerpaa. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqarpat, PSG pisassiissutitut pigisani pinngitsaaliisummik tunisariaqassavai. Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini arlalinni tassunga tunngasut takuneqarsinnaavoq:

"Raajarniarnermi piginnittuunermik nutaamik naatsorsuisarneq aamma pisassiissutitut 20 %-imik qummut killiliineq

Raajarniarnermi piginnittuunermik nutaamik naatsorsuisarneq aamma pisassiissutitut 20 %-imik qummut killiliineq pequtaalluni Polar Seafood Greenland A/S aktianik tunisariaqarpoq iml. piginneqataasutut TAC-ip 8 %-ia (8.500 tons miss. 2023-mi raajanut TAC malillugu). Polar Seafood A/S pisassiissutitut qummut killiliussat 20 %-it sinnerlugit toqqaannartumik pigisaqanngilaq, kisianni ingerlatseqatigiiffinni allani piginneqataaffiunnaarfiusussani piginneqataassuteqarlutik.

Polar Seafood A/S-ip ingerlatseqatigiiffiini annaasaqarsinnaanermi saniatigut ingerlatseqatigiiffiit mikinerusut piginnittoqataassutit saniatigut qularnangitsumik aamma piginnaasanut aningaasaatinullu periarfissatik annaassavaat, taakkulu allani nassaarisariaqassallugit."

-"Pisassiissutitut qummut killiliussap kingunerisaanik Polar Seafood avataani qaleralinniarnermi pisassani tuniniartariaqarpai taamaangippalluunniit Sigguk A/S-imik piginnittoqataanini ilaannakortumik iperarlugu. Ataatsimut isigalugu Polar Seafood A/S-ip piginneqataassutit pisassalluunniit TAC-ip 6%-iatut annertutigisut tuniniassavai."27

-"Taakku saniatigut piginnittuunerup naatsorsorneranut pisassiissutitut qummut killiliussat pillugit malittarisassat nutaat kingunerisaannik Kalaallit Nunaata Kitaani raajanut aamma avataasiorluni qaleralinnut TAC-it ilaannut piginnittussanik nutaanik ujarlertoqartariaqassaaq. Malittarisassat pingaartumik Polar Seafoodimut aamma Royal Greenlandimut kiisalu ilaqutariinnik pingasunik, malittarisassani nutaanik akuerisaasunit annertuallaanik piginnilertussanut eqquissapput."

PSG toqqaannartumik iml. toqqaannanngitsumik sinerissap qanittuani avataasiorlunilu raajartassiissutit ataatsimut 28 %-ii pigivai pisassiisunillu imal. pigisanit tunisinermi katillugu 8% procentpoint appartitsissaaq.

Tamatuma saniatigut PSG toqqaannartumik iml. toqqaannanngitsumik Kitaani qaleralittassarsiissutit katillugit 28,1%-ii pigivai taamaasilluni pisassiissutitik iml. piginnittuunerminik tunisinermi 8,1 procentpointinik appartitsissalluni.

Tullinnguuttut tassaapput ilaqutariit Salling-ikkut, toqqaannartumik iml. toqqaannanngitsumik Kitaani saattuartassiissutit 21,5 % pigivaat inuillu toqqaannartumik iml. toqqaannanngitsumik piginnissinnaannerannut 10 %-imik killerititaqarneq peqqutaalluni pisassiissutit 11,5 procentpointii tunisariaqassavaat takuuk, natsisissatut siunnersuut § 32, imm. 2, nr. 3.

Inatsisissatut siunnersuummi § 33, imm. 1, pisassiissutitut pigisanut ukiunik qulinik piffissalerlugu atulersinneqartarput (taamaatorli Kalaallit Nunaata Kitaani saattuarnermut ukiut tallimat).

Inatsisissatut siunnersuummi § 34, imm. 1, aalajangersakkami Naalackersuisut § 33 malillugu pisassiissutitut pigisanut piffissaliussap sivosoqataanik siumoortumik pisassiissutitik pigisap atorunnaarsinneqarnissaannut kalerriissasut. Tamanna isumaqarpoq, pisassiissutit pioreersut ukiut qulit sioqqullugu atorunnaarsinneqassapput, saattuarniarnerli minillugu taakkununga atorunnaarsitsinermik kalerriineq ukiuni tallimat sioqqullugu kalerriisarneq atuummat.

Atorunnaarsitsineq ukiumut pisassiissutitut piginneqataaffigineqartup tunngaviusup annerpaamik 20 %-iserissavaa. Pisassiissutitut piginneqataaffigineqartoq atorumajunnaagaq agguagassanngoqqittussanngorluni Naalackersuisunut utissaaq, takuuk. § 34, imm. 2. Aalajangersakkat siunertaa siunnersuummi piareersaataasumik suliaqarnerni allassimavoq § 34:

"Pisassiissutitut qummut killiliinerit aalajangersarneqartut piginnittuunerup siammarternissaanut periarfissiipput. Pisassiissutitut qummut killiliinernut sakkortusinerit, minnerunngitsumik toqqaannanngitsumik piginnittuunerit ingerlatalinni pisassiissutitut pigisanik naatsorsuinerni ilaasusaanerit pillugu malittarisassaqarneq, siammarterinissamik kinguneqartussaapput, ilimanarluinnarporli tamanna umiarsuaatileqatigiiffinni aningaasanik siammarterinermik

imaqassasoq, tassalu pisassiissutinit pigisanik angallatinut ingerlatalinnullu arlalinnut siammarterinissaq pineqartussaananani.

Taamaammat pisassiissutinit pigisanik siammarterinermi pisassiissutinit pigisanik Naalackersuisut atorunnaarsitsinissaat ilimanarluinnarpoq, taamaasillunilu periuseq anguniagassanik Naalackersuisut anguniagassaannik qulakkeerinnittoq atorlugu agguaaqqittoqarnissaa anguneqarsinnaassammat.

§ 34-kkut pisassiissutinit pigisat agguaaqqinnissaannut Naalackersuisut periarfissinneqarput."

Aalajangersakkamut nassuiaatini aamma allaqqavoq atorunnaarsitsineq aatsaat pisinnaasoq pisassiissutinit pigisanut piffissaliussap "ukiup tulliani".

Pisassiissutinit pigisanik atorunnaarsitsineq nassuiaatit malillugit "ingerlatsinermi inatsisini tunngaviit nalinginnaasut malinneqassapput", aamma "pisoq immikkut nalilersuiffigisariaqarpoq, tassalu arsaarinninnissaq kissaataasoq pinngitsaaliissummik pigisanik taarsiissutitalimmik pigisanik piginnikkunnaarsitsinermik ingerlatalinnullu annaasaqarnermik kinguneqassanersoq, tamannalu Naalackersuisut taarsiissuteqarfigisussaassavaat."

Aalajangiussaq akuersissutigineqassappat PSG-mut kinguneqaangaatsiassaaq, PSG-p pisassiissutinit pigisai inatsimmik atulersitsinermi ukiuni qulini tulliuuttuni atorunnaarsinneqarnissaannut aarlerinaateqarmata (saattuarniarnermi ukiuni tallimani).

Aalerissut tamanna aalajangiussamut oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq, agguaaassisoqaaqqittariaqarnera eqqartorneqarmat, PSG-p pisassiissutit ullumikkut pigisat suliffeqarfinit allanit pigineqalissammata.

Qanorluunniit pisoqaralarpat PSG-p pisassiissutinit arsaarneqarnissaannut aarlerinaateqarnerata aningaasaliinissaq siunissamilu aningaasaliisarnerit unitsissavaat.

Inatsisissatut siunnersuummi kalerriineq sivikippallaarpoq tamannalu ataani tunngavilersuinitinni tunngaviusumik inatsimmik unioqqutitsinertut nalilerparput pisinnaatitaaffinnillu pissarsiarineqarsimasunik tunngavinnik unioqqutitsisoqassasoq, pisassiissutit inatsit naapertorlugit tunniunneqarsimasut arsaarinnissutigineqassammata.

Inatsisissamittaaq pisassiissutinit atorunnaarsitsinermi agguaaqqinnermilu qanoq iliortoqassanersoq itinerusumik nassuiarneqanngilaq, tamannalu pissaanermik killormut inissiisoqarnissaanik aarlerinaateqalernissamut qanillattuillissalluni (kinaassusersiunngitsumik ingerlatsineq pillugu piumasaqaat).

Tamanna inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini nalinginnaasuni naqissuserlugu erseqqissarneqarpoq, tassa PSG inatsisissatut siunnersuummi immikkut ittumik sunnerneqassamat, Royal Greenland A/S inatsimmit sunnertippallaarnaviangitsoq.

Immikkoortoq 1.4-mut innersuussisoqarpoq.

2.25. QAK

Aallaqqaasiutigalugu QAK-p oqaatigaa, nutaamik inatsisitaarnissaq nukinginnarsisoq maannakkut inatsisaasoq pisoqalisimammat aamma ullumikkut aalisarnermik suliaqarfimmi takusatsinnut tunngaviusunut nikerartunut naleqqunni. Ingammik sinerissap qanittuani aalisarnej annertuunik unammilligassaqarpoq, aningaasaliissuteqarnissanut nutaanut kajumissaataasinnaasut tunngaviusut pisariaqartut amigaataammata. Aalisariutit pigisatta, ingammik raajarniarnermi, nungusaataangitsumik ingerlatsineq unammilleqatigiissinnaassuserlu qulakkeerniarlugit nutarterinissamat pisariillisaanermullu pisariaqartitsisoqarpoq.

Sinerissap qanittuani aalisarnermut tassanilu ingerlatsisunut tapersiissutaasunik tunngaviusunik pilersitsinissap pingaaruteqassusia akuersaarparput. Aalisarnermut inatsisip nutaap atuutilererasigut, aalisakkanik isumalluutit ingerlataqartunut ikittunnguanut sukkasuumik eqiterunnerat pinngitsoortissavarput. Tamanna inatsisissami siunertaangilaq, taamaattumillu piffissami ikaarsaarfiusumi sinerissap qanittuani aalisarnermut aningaasaliinermik aqqissuussineq naleqquttoq atuutilersinneqartariaqarpoq. Taamaaliortoqassaaq piffissami ikaarsaarfiusumi inuussutissarsiutip ineriartornera tapersorsorniarlugu.

Tassunga tulliullugu aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaasertanut QAK oqaaseqaateqarpoq.

2.25.1. § 9 Kalaallinut ingerlatsisunut akuersissut

2.25.1.1. Imm. 1:

- Inummut suliffeqarfik inummit ataatsimit ingerlanneqartoq aamma ilaasariaqarpoq. Imm. 2-mi nassuiaatit takukkit
- Missingiummi isumagineqarpoq pisortat ingerlatseqatigiiffiit imaluunniit peqatigiiffiit pigisaat. Aalisarnermut ingerlatseqatigiiffik pisortanit pigineqartoq maannakkut atuuttoq, Royal Greenland A/S, kisimi pineqassanersoq QAK-p erseqqissaateqarfigeqquaa. Pisortat piginnittuunerata ataatsimut katilluni missingiummi taaneqartoq qaangersimassanngilaa.
- "Pisortat peqatigiiffiat" ingerlatseqatigiiffittut ilusilerlugu aqqissuuneqanngitsumi qanoq isumaqartinneqarnersoq ersernerluppoq. Peqatigiiffiit annertuallaamik ersarluttumillu taaguutaasoq, QAK-lu isumaqarpoq, aalajangersakkamit peqatigiiffiit peerneqartariaqartut.

Suliffeqarfiit inummit ataatsimit ingerlanneqartut aalajangersakkami aamma ilaapput.

Ingerlatseqatigiiffiit imaluunniit peqatigiiffiit pisortanit pigineqartunut tunngatillugu QAK-p kissaataa Naalackersuisut isumaqatiginngilaat. Ilaatigut pissutigalugu oqaasertaliornep taamaattup siunissami ingerlatseqatigiiffiit ilusai pisortanit mattussaammata ilaatigullu inatsisinut periutsit pissutigalugit.

Pisortat peqatigiiffii pillugit tamanna aalajangersakkamut nassuiaatini itisilernerqarpoq. Aalisarnermi aamma "peqatigiiffinni" ilaanissamut peqataasut arlaqarnerusinnaanerannut periarfissaqartariaqarneranik Naalackersuisut kissaataat aalajangersakkamit peerneqanngilaq.

2.25.1.2. Imm. 2: Taaguutip "inuk" saniatigut taaguut "suliffeqarfik inummit ataatsimit ingerlanneqartoq aamma ilaasariaqarpoq.

Suliffeqarfiit inummit ataatsimit ingerlanneqartut Kalaallit Nunaannut ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsisip naammassinerani nalunaarsorneqarnissaannut tunngatillugu periarfissanngorpoq, aamma inummut taaguutaasoq, suliffeqarfirmik ingerlatsisumut CVR.nr.-littut pisinnaatitaaffeqarluni pisussaaffeqartumullu inunnut nalunaarsorneqarsimanngitsunut atuuttumut, tassunga pingaarnertigut naapertuuppoq.

Suliffeqarfik inummit ataatsimit ingerlanneqartoq "inummut" ilaavoq.

2.25.1.3. Imm. 3:

- Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aalisarnermi piginneqataasalernissaannik ammaassiniartoqarnera QAK-p eqqarsarnartoqartippaa. Sinerissap qanittuani aalisariutit nutarterneqarnissaanut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit tunniussaqaarsinnaaneri ilalernerqarsinnaapput. Periarfissaq taanna erseqqinnerusumik misissorneqartariaqarpoq. Piginneqataassutaasinnaasutut piginnittuunermut killiliussat eqqartorneqartut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinnut aamma atuunnissaat QAK-p nuannaarutigaa.

Siunnersuummut allannguutissanik tamanna tunngavigalugu suliaqartoqanngilaq.

2.25.1.4. Imm. 4:

- QAK-p ilaasortaasa piumasarissallugu kissaatigaat soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinni ilaasortat tamarmik § 9, imm. 2-mi piumasagaatinut sapinngisamik naammassinnissasut, taamaalilluni "nunanit allamiut piginnittuuneq" isertorniartulik soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfinnik imminnut taallutik angusinnaannginniassamassuk. Taamaalilluni soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit 100 %-mik kalaallinik piginnittoqassapput.

- Allakkut malugineqassaaq, oqaloqatigiinnerni Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfik Sisa aalisartunut taarsigassarsisitsinissamut ammammat. Piginnittuunermi SISA suliniummut ataatsimut 50 mio. kr.-nik aningaasaliisinnaavoq, annerpaamillu suliniutit 7-8 peqataaffigisinnaallugit.
- Soraarnerussutisiaateqarfiit Kalaallit Nunaanni najugaqartutut allassimanissaat piumasaaqatigineqarniarpoq. Taanna imatut paasineqassaaq soraarnerussutisiaateqarfiit nunanit allaneersut immikkoortortamik ammaaginnarlutik piviusumik piginneqataalersinnaasut.
- QAK-p kissaatigaa Soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit kalaallit aalisarnerannut aningaasaliisinnaanerat sukumiisumik malittarisassiuunneqassasoq, tassuunakkut tunngavigisat aalajangersarneqassasut aningaasaliissutit annertussusissaat aammalu soraarnerussutisiaateqarfiit qanoq oqartussaaffeqalersinnaanerit soorlu taaseqataasinnaassutsit il.il. eqqarsaatigalugit.

Aalisarnermi immikkut piginneqataanissamut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit periarfissaqarnerat qanoq annertutigissanersoq Naalakkersuisut nalilersorluarsimavaat, immikkullu isiginiarsimallugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqartunik soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit ilaasortaqaarmata.. Naalakkersuisut naliliipput tamanna nangittumik periarfissaasariaqartoq, ilaatigut aningaasalersuineq qulakkeerniarlugu, ilaatigut aalisarnerup siammaannissaa qulakkeerniarlugu.

Tassunga oqaatigineqassaaq, aningaasat soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit aningaasaliissutigisinnaasaat killeqartut uani pineqarmata, aamma soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit sunniuteqarnissamut immikkut malittarisassanut inissisimmamata.

Nunat allamiut soraarnerussutisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit Kalaallit Nunaanni immikkoortortaqaqarfiimmik ammaasinnaaneranut aamma aalisarnermi piginneqataasutut ilaasinnaaneranut siunnersuummi akornutissaqanngilaq. Taamaattorli § 9, imm. 4-p allannqortinnissaanut QAK-p oqaaseqaataani pissutissaqalersitsisimannngilaq.

2.25.2. § 10: Ingerlatsisumut akuersissut

Imm. 1:

QAK-p nuannaarutigaa angallatinik piginnittut pillugit sukaterisoqalermat. Ullutsinni takussaapput angallammik arlaliussillutik piginnittut. Pissutsit taamaattut akuersarneqarsinnaanngillat. Pingaaruteqarpoq sukaterinikkut angallammut aalajangersimasumut ataatsimik akuersissuteqassasoq.

Missingiummi oqaasertaliorneqarsimavoq "Akuersissummik piginnittoq kisimi angallat atorlugu aalisarsinnaatitaavoq". Oqaasertaliorneq taanna paatsoorneqarsinnaavoq imaalillugu akuersissutaatik inuttut ataasiakkaatut aalisariummut imaluunniit umiatsiamut aalisarnermik ingerlatsisoqartillugu ilaassasoq. Oqaasertaliorneq taanna QAK-p allannqortinneqassasoq

kissaatigaa erseqqissarneqartillugu akuersissummik piginnittoq angallammut aalisartussaataasumut ilaangikkaluarluni inuttanik atorfeqartitsinermigut ingerlatsisinnaasoq. Ajornartorsiut pilersinnaavoq aalisariutaalik napparsimalluni allamilluunniit peqquteqarluni imaanut avalaqataasinnaajunnaarpat. Taamaaliornikkut inuit ataasiakkaat naligilissavaat inuit inatsisitigut akisussaaffimmik tigummiartut aamma ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut inatsisissamut siunnersuummi taagorneqartut.

Ingerlatseqatigiiffik akuersissummik piginnittuuguni ingerlatseqatigiiffik akuersissummik piginnittuovoq taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffiup piginnittuata aalisarnermi najuunnissaa pisariaqarani.

Siunnersuummi § 10, imm. 1 allangortinneqarpoq, taamaalilluni erseqqissumik allaqqalerluni aalisarneq akuersissummit peqartumit nammineq ingerlanneqassasoq angallatinut 6 meter l.o.a. ataappatigit.

2.25.3. § 11: § 9-mut Immikkut akuersissuteqarneq

- QAK-p akerleraa § 9 pillugu immikkut akuersisoqarsinnaanerata periarfissinneqarnera, § 11, imm. 2-mi siunnersuutigineqartut, "Kalaallit Nunaanni atassuteqavissunut" tunngatillugu. Pingaaruteqarpoq Kalaallit Nunaata nammineq isumalluutiminnut tamakkiisumik atuisinnaatitaanissaa, aammalu kalaallit aalisarnerannut allamiut piginneqataalersinnaaneratt mattunneqassasoq. Ikaarsarnermi piffissaq ikaarsaarfiusoq inatsimmi aalajangersarneqartooq atuutsinneqassaaq.
- QAK-p akuerisinnaanngilaa ukiut 5 ikaarsaariartoreernerup kingorna (siunnersuutigineqartooq § 77, imm. 1) suli allamiut kalaallit aalisarnerannut piginneqataatinneqarsinnaanissaat, § 11, imm. 2 atorlugu periarfissaatinneqartooq. Tamanna Naalackersuisunit naliliisoqareerneratigit.

Kalaallit aalisarneranni nunami allamiut piginnittuunerat qanoq annertutigisoq akuerineqassanersoq Naalackersuisut isumaliutigilluarsimavaat. Kalaallit aalisarnerat Kalaallit Nunaanni najugalinnit ingerlataqartunit ingerlanneqassasoq naalackersuinikkut isumaavoq.

Nunami allamiut piginnittuunerat pisariaqarsinnaavoq, tamanna pillugu siunnersuummi § 11-mi immikkut akuersissuteqarfineqarnissamut periarfissaq ilanngunneqarpoq. Piumasaqaataavorli, aalajangersagaq pisuni immikkut ittuni taamaallaat atuutissasoq, aamma kalaallit aalisarnikkut inuussutissarsiutaannut imaluunniit Kalaallit Nunaanni suliffissuarni sulineranut pingaaruteqartooq naliliiffigineqarpat.

Siunnersuutip § 11-nut QAK-p oqaaseqaatai allannguinnissanut pissutissaqalersitsinngillat.

2.25.4. § 13: Aalisarnermi oqartussaaffik

12 smilinik killigititap iluani kalaallit ingerlatseqatigiiffii kisimik aalisarsinnaapput. Nunat allamiut ingerlatsisut 12 smilinik iluanut isernissamut immikkut akuerineqarsinnaatitaassanngillat. Imm. 2:

- angallatit, Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsut, 12 smilinik killigititap (22.224 m) iluani aalisarnermik ingerlataqassanngitsut, tunngaviusumik killeqarfimmiit uuttorlugu.

Eqqarsaammut tassunga Naalackersuisut isumaqataanngillat oqaaseqaatillu aalajangersakkamik allannguissamut pissutissaqalersitsinngillat.

2.25.5. § 16: Aqutsinissamut pilersaaruteqarnissamut piumasaqarneq

QAK-mit kissaatigineqarpoq aalisarnermut inatsisissap akuerineqarneranut atasumik aqutsinissamut pilersaarutit soqutigisalittut attuumassuteqartunit iluarsaanneqassasut aamma atuutsinneqalinnginnerminni Naalackersuisunit nutaamik akuerineqarlutik.

Aqutsinissamut pilersaarutit aalisakkanik isumalluutit aqunneqarneranni pingaaruteqarluinnartuupput, aalisartunut ingerlatsisunullu atortuullutik pingaarutilerujussuit. Tamakkunanga nutaamik ataqatigiissaarinissaq pisariaqarpoq aalisarneq pillugu inatsisip akuerineqareerluni atuutsinneqalerseqqinnginnerani.

Aqutsinissamut pilersaarutini piffissanut killiliussat aalajangersakkat malillugit aqutsinissamut pilersaarutit ingerlaavartumik iluarsaanneqartassapput. Tamatuma kinguneraa, aqutsinissamut pilersaarutit atuuttut, inatsisip piffissami atuutilernerani atuuttut, aqutsinissamut pilersaarut naatinnagu iluarsaanneqassanngimmata, imaluunniit kukkuniuissamut aalajangersakkat aallartitsinnagit.

2.25.6. § 24: Tulaassisussaatitaaneq

2.25.6.1. QAK isumaqarpoq, aalisarneq sunaluunniit eqqarsaatigalugu angallammi pisanik piareersaanissaq periarfissaassasoq. Taamaaliortoqartassaaq imminut akilersinnaassuseq qaffassarniarlugu aammalu aningaasatigut attanneqarsinnaasumik ingerlatsinissaq eqqarsaatigalugit, taamaattumillu pingaaruteqarpoq tulaassisussaatitaanerup Naalackersuisunit taamaatitsinneqarnissaa, aalisartup/aalisarnerup imminut akilersinnaasumik ingerlanneqarnissaa eqqarsaatigalugu.

Sinerissap qanittuani aalisartut KISSAATIGINNGILAAT "uninngasumik imminillu ingerlaannartumik" tulaassisussaatitaaneq. Siunissami periarfissaqartariaqarpoq angallammi suliarinnissinnaaneq kissaatigineqartillugu taamaaliorsinnaatitaanissaq. Immikkullu uani eqqarsaatigineqassapput Nuummi Ilulissanilu nunanut tamalaanut attavilinnik mittarfittaarnissat. Mittarfiit nutaat periarfissanut tunniussinnaasaannut tulaassisussaatitaanerup attatiinnarneratigut killilersorneqassanngilagut.

Taamaattumik QAK-mit siunnersuutigissavarput sinerissap qanittuani aalisarnermi ukiumoortumik pisassat ilaata procentip aalajangersimasup tulaassisussaataitanermut ilaanginnissaa. Tamanna ukiumut pisat 30%-risinnaavaat. Tamanna pisinnaatitaaffiussaaq sinerissap qanittuani aalisartup perusutaa, kisianni ingerlattariaqanngisaa.

Aalajangersagaq tassaavooq piginnaatitsissutitut aalajangersagaq nalunaarummi tunisineq pillugu erseqqarinnerusumik malittarisassat aalajangersarnissaannut Naalakkersuisunik periarfissiisoq. Aalisarnerni tamani angallatini nioqqutissiornissap qanoq annertutigisumik inatsisinik tunngavissaqartilerlugu periarfissinnissaa Naalakkersuisut isumaliutigilluarsimavaat.

Sinerissap qanittuani aalisarnermut immikkut tassunga inatsimmik sukangasumik pisariaqartitsisoqarsinnaanera inatsimmi tamassuma takuneqarsinnaanissaa tulluartuunngitsoq Naalakkersuisut isumaqarput.

Oqaaseqaatit aalajangersakkami allannguinnissamut tunngavissiinnngillat.

2.25.6.2. Imm. 2:

- QAK-p assut iluaraa raajarniarnerup iluani tunisassiornissamut akuersissuteqalernera.
- Ilanngunneqartariaqarpoq 25 %-it pineqartut tassaammata ukiumut pisat. Soorlu siunnersuummi allassimasooq, nassuiarneqarsinnaavooq aalisariarnermi ataatsimi pisat 25 %-tii tunineqassasut.

Aalajangersakkami nassuiaatit tassunga naapertuuttunngorlugit allanngortinneqarput.

2.25.7. § 28: Pisassiissutinit pigisat (PNNP)

2.25.7.1. QAK isumaqarpoq, PNNP pingaarutilerujussuusut aalisarneq aningaasaqarnikkut imminut napatittoq nungusaataanngitsumillu ingerlasooq pilersinneqassappat. Taamaaliornikkut pilersinneqarsinnaavooq aalisarnikkut inuusutissarsiteqarneq nunatta karsianik isumalluuteqanngitsoq. Aalisarneq taamaalilluni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut annerpaamik iluaqutaalissaaq.

Erseqqissarluarneqartariaqarpoq PNNP-mut nuunnissap pisariaqartimmagu aalisarnerup pineqartup nikerarpallaarani patajaatsuunissaa. Taamaattumik QAK isumaqarpoq sinerissap qanittuani saarullinniarneq PNNP-mut ikaarsaartissallugu naammattunik sinaakkuteqanngitsoq. Aatsaat saarullinniarnerup patajaatsunik sinaakkuteqarnissaa aqunneqarnissaalu ineriartortinneqarluni piareerpat ikaarsaartinneqarsinnaassaaq.

Siunnersuutip § 28, imm. 1.-ani allatorneqarsimasunit allanik aalisarnernut allanut ilaatigut PNNP-mik aaqqissuussinernik malittarisassanik aalajangersaanissamut siunnersuutip § 28, imm. 2-nik Naalakkersuisunut periarfissaavooq. PNNP-mik aalisarnerup atuutilersinnissaa pillugu

isumaliutiginninnerni aalisarnerup aalajaatsuunissaa PNNP atuutilersinneqassanersoq pillugu naliliinermut ilaassaaq. Sinerissap qanittuani saarullinniarneq PNNP-mut ikaarsarnissamut piareersimangitsoq QAK-p naliliineranut matumani Naalakkersuisut isumaqataapput.

QAK-p oqaaseqaataa tunngavigalugu aalajangersakkami allannguutininik suliaqartoqanngilaq.

2.25.7.2. Imm. 1:

- QAK isumaqarpoq 6-itut) nipisanniarneq ilanngunneqartariaqartoq. Nipisanniarneq ukiorpasuannortuni ingerlanneqareerpoq, aqutsinissamut pilersarusiortoqartarpoq aammalu MSC-mit akuerisatut aalisarnerup naliligaavoq. Sinerissap qanittuani aalisarnerpaat tallimaattut inissisimavoq. Aalisarnerup pitsaanerpaaffissaa angujumallugu nipisanniarneq PNNP-mut ikaarsaartittariaqarpoq.

Matumani nipisanniarnep PNNP-mut ikaarsaartariaqarneranik Naalakkersuisut isumaqanngillat aamma aalajangersakkamut allannguutininik suliaqartoqanngilaq.

2.25.7.3. Imm. 1, nr. 3:

QAK-p ilaasortaasa kissaatigaat avataasiarluni qaleralinniarneq aalajangersakkamit peerneqassasoq. Raajartassiissutit TAC-t appariartortinneqarneranni sinerissap qanittuani raajarniartut ilaat avataasiarluni qaleralinniarnermut siunissami akuutinneqartarsinnaapput.

Siunnersuummilu tusarniaanermullu akissutit takkuttut allat tunngavigalugit PNNP-mik aaqqissuussinermut annertusisamut aamma Tunumi qaleralinniarneq ilaasariaqartoq paasinninnermut tassunga Naalakkersuisut isumaqataanngillat.

2.25.8. § 29: Pisassiissutinik tunniussineq.

Imm. 3:

- QAK-mit isumaqatigineqarpoq siunnersuutigineqartutut agguuassisarnermi tunngavissaq, tassani aallaaviatigut ukiuni tallimani ukiut pitsaanerit pingasut tunngavigalugit PNNP naatsorsorneqartassasoq.

Inatsisissatut siunnersuutip allanneqarnerani allannguisoqarsimangilaq.

2.25.9. § 30: Pisassanik piginneqatigiinni piginnittuuneq, qularnaveeqqusiineq kingornussisarnerlu.

QAK-mit pingaartutut isigineqarpoq pisassanik piginneqatigiinnermi pigisat niuerutigineqarsinnaanerit, taakkualu qularnaveeqqusiinnermi atorneqarsinnaaneri kiisalu kingornunneqarsinnaaneri

Imm. 2:

- QAK isumaqarpoq sinerissap qanittuani aamma avataasiornermi tunngavissat assigiittariaqartut Pissutissaqarluartumik tunngavilersuutissaqanngilaq aalisariutit aggulussimanerini tunngavigalugit niuernerup immikkut malittarisassaqaarnissaannik, aammalu taamaaliornikkut avataasiortut sinerissap qanittuani pisassiissutinik pisinissaannut mattullugit.

Siammarterinissaq qulakkeerniarlugu Naalakkersuisunit tamanna pisariaqartutut isigineqarpoq, tassa, aalisariutinik avataasiortunik piginneqatigiilluni pigisaqartunit sinerissap qanittuani aalisariutaatillit raajanik pisassaannik pissarsisarneq killilersorniarlugu.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.10. § 31: Suliariumannittussarsiuussinermi nittartagaq.

Imm. 3:

- Suliariumannittussarsiuussinermi nittartagaq atorlugu akuersissutinik tunniussuinermi QAK-mit inassutigineqarpoq, pisassanik peqareersut aammalu sulii pisassanik pisariaqartitsisut salliutinneqartassasut.

Siunnersuutip § 31 imm. 3-ani Naalakkersuisut periarfissinneqarput, akuersissuteqartarnermut peqataanissamut piumasagaatit pillugit malittarisassiornissamut. Umiarsuaatillit sulii pisassanik pisariaqartitsisut siulliunneqartarnissaat ilanngunneqassaaq. Naalakkersuisulli isumaqanngillat taamatut isumassuinerit inatsimmi ersissasut, tassami aalajangersakkami siunertarineqarmat pisut tunngavigalugit aalisarnerup aqunneqarnissaa.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.11. § 32: Amerlanerpaanik pisassaateqarneq.

2.25.11.1. Imm. 1:

QAK-mit nuannaarutigineqarpoq pisassanik piginnitarneq qummut killiliiffigineqarmat tamannalu inatsisiliunneqarmat. QAK isumaqarpoq qaffasissusiliineq inersuussutigineqartut toqqaannartuussasoq, toqqaannartuussanngitsorlu.

QAK-mit innersuussutigineqarpoq nipisanniarnaq inatsisiliornermi ilanngunneqassasoq. Nipisattassanik qaffasissusiliinermi aalisartup ukiut tallimat iluani ukiuni pingasuni pisai pitsaanerpaat tunngavigineqarsinnaapput, taannalu pisassiissutinik qaffasissusiliinermi atorineqarluni.

Immikkoortoq 25.7.2. innersuussutigineqarpoq.

2.25.11.2. Imm. 1, nr. 1:

Raajarniarneq Siunnersuummut tapersersuisoqarpoq. 20%

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.11.3. Imm. 1, nr. 3:

Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq: Siunnersuummut tapersersuisoqarpoq, 2,500 %.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.11.4. Imm. 1, nr. 4:

• Kalaallit Nunaata kitaani assagiarsunniarnermi procent innersuussaq 20%-voq.

Assagiarsunniarnermi TAC-liisarnermi siunissami ineriartornissaq ilaasortat erngumassutigaat.

Piffissami matumani aalisarnermi ukiumut TAC-p 60%-a kisimi aalisarneqartarpoq, taamaattumillu appasissumik qaffasissusiliineq siunissami aningaasatigut imminut nappassinnaanngilaq.

PNNP atorlugu assagiarsunniarnermi imartani pisassiisoqartariaqarpoq, aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarisuup innersuussineratut immikkuualuttukkaarlugu agguarnagu (s. 192). Kiisalu aqutsivinnut pingasunut pisassiisarnermi killilersuineq peerneqartariaqarpoq, tamannalu aamma aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarisuarmat kaammattuutigineqarpoq.

Taamaattumik QAK-mit innersuussutigineqarpoq assagiarsunniarneq pillugu aqutsinermut pilersaarut eqquteqqinneqartariaqartoq.

Naalackersuisut taamatut isummersimaneq isumaqatiginngilaat.

Imartat pisassiiffiusussat aamma taakkua ataanni immikkuualuttut pillugit Nalunaarummi § 15 naapertorlugu Naalackersuisut erseqqinnerusumik aalajangersakkanik suliaqarsinnaapput.

2.25.11.5. Imm. 1, nr. 5:

• QAK-mit innersuussutigineqarpoq avataasiorluni qaleralinniarnermi pigisat

qaffasinnerpaaffissalernerqartariaqartut. Tamanna 100%-iusariaqanngilaq, tassami Kalaallit

Nunaanni aalisarnermi sapinngisamik amerlasuut suliaqarnissaannik siunertaqarneq tamatumuuna malinneqassanngimmat. Killiussaq 30%-imut innersuussutigineqarpoq

• QAK isumaqarpoq (avataasiorluni) raajarniarnermi aamma qaleralinniarnermi akuleriissillugit

piginnittuusarneq 25%-imut inissinneqartariaqartoq. Taamaaliornikkut umiarsuaatileqatigiit

pioreersut aalisarluartut nunattalu karsianut isertitsisartut eqqorneqarnissaat

pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Naalackersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.25.11.6. Imm. 2, nr. 1:

Aalisarnermut inatsisissatut siunnersuummut missingiummi siunnersuutigineqarpoq raajarniarnermi inunnut ataasiakkaanut piginnittussaataaneq 10%-mut killilerneqassasoq. Malittarisassami tassani ilaqutariit ullumikkut raajarniarnermi angallatinik marlunnik pigisallit ingerlalluartullu, Sikuaq Trawl aamma Niisa Trawl eqqorneqassapput. Allassimasoq naapertorlugu naatsorsuineri pisariaqassaaq pisassanik tuniniaanissaq, tamatumalu kingunerissavaa, umiarsuaatileqatigiittut ingerlasut umiarsuaatimik aappaa tunisariaqalersinnaavaat.

Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissummini kaammattuutigaa erseqqissaatigalugu "atuisinnaanermut pisinnaatitsissutip siaruarneranik kingunilimmik annertuumik suliniuteqartoqassanngitsoq, pissutigalugu suliniutit taamatut ittut inuiaqatigiinni pissarsissutaasinnaanerisa annertuumik ajorseriarneranik kinguneqarsinnaaneranut ulorianaateqarmat".

Inunnut ataasiakkaanit piginnittussaanerup 10%-imut killilerneqarneratigut inuiaqatigiinni aalisarnermi pissarsissutaasinnaanera annertuumik kingunerluuteqartussaavoq, tassanilu akitsuutini akileraarutinilu annertuumik annaasaqartoqarsinnaalluni. 10% attatiinnarneqassappat siunnersuut pigisanik piginnikkunnaarnissamik tassungalu atatillugu taarsiiffigineqarnissamik piumasaqarnernik kinguneqarsinnaavoq.

- QAK-mit innersuussutigineqarpoq piginnittussaataaneq 15%-imut inissinneqassasoq.

Tusarniaanermi akissutit tunniunneqarsimasut tunngavigalugit Naalakkersuisut siunnersuummi § 32, imm. 2, nr. 1, 12,5%-nngortippaat. Pisassiissutit 15%-mut allanngortinneqassappata ilaqutariit aalisarnermik aallartitaqareersimasut piginneqatigiiffinnik nutaanik aallartitsisinnaalissapput, taamaalillunilu siaruanaanissaq pinngitsoorsinnaalluni, tamannalu politikikkut attanneqarsinnaanngilaq siunnersuummilu siunertarineqarani.

2.25.11.7. Imm. 2, nr. 3:

QAK-mit innersuussutigineqarpoq, assagiarsuttassani inuttut piginnittussaataaneq 20%-imut annerpaamik qaffasissusilerneqassasoq, tamannalu QAK-mit im. 1-mi tunngaviatigut killiliussassatut siunnersuutigineqarluni.

Assagiarsunniarnermi inuttut ataasiakkaatut aalisarneq ilisarnaataavoq piginneqatigiiffinnillu minnerusunit ingerlanneqarluni. Inuttut ataasiakkaatut piginnittussaanerup 10%-imut qaffasissusilerneqarnerani ullumikkut siunissamilu aalisartut ineriartornissaannut periarfissaat eqqorneqassaaq.

Immikkoortoq 2.25.11.4. innersuussutigineqarpoq.

2.25.11.8. Imm. 3:

Pisassanik piginneqatigiilluni piginnittuunerup allatut killilerneqarnissaanut QAK-p siunnersuutaa, aalisarnermut ataatsimiititaliarsuup siunnersuutigisimasaanik aallaqqaataaniilli taamatut aallaaveqarpoq, aamma kikkut tamarmik naligiimmik pineqarnissaannik atugassaqaarnissaannillu inatsimmut tunngavilersuutigineqarluni, kiisalu 20%-iussalluni. Taamaattumik ilaasortat amerlanerussuteqartut innersuussutigaat Royal Greenland immikkut pineqassanngitsoq.

Immikkoortoq 1.3 innersuussutigineqarpoq.

2.25.12. § 33: Pisassiissutinin piginneqatigiinnerup piffissalerneqarnera

Imm. 1:

Avataasiorluni sinerissallu qanittuani aalisarnermi pisassanik piginneqatigiinnermi ukiut qulit piffissaliineq, annertuumik aningaasaliissalluni sivikippallaarpoq. QAK isumaqarpoq aalisarnermi tamani pisassanik piginneqatigiinnermi piffissaliussaq ukiunut 15-inut inissinneqassasoq.

- Assagiarsunniarluni aalisarnermi piginneqatigiilluni pigisaqarnek ukiunut 15-inut nalunaarutigineqartariaqarpoq, siunnersuutigineqartut ukiunut TALLIMANUUNNGITSOQ. Assagiarsunniarluni aalisarnermi sinerissap qanittuani aalisarnermut allatut annertutigisunik aningaasaliissutaasarpoq.

Pisassiissutinit pigisanut piffissaliussaq ukiunut 10-nut allanngortinneqarpoq.

2.25.13. § 34-mut: PNNP-p atorunnaarsinneqarnera

QAK allassimasunut isumaqataavoq, piginnikkunnaarnermi tassami pisassanik piginneqatigiinnermi nikerarsinnaasuni 20% kisiat pigiunnaarneqarsinnaalluni.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.14. § 35-mut: 85%-mut malittarisassaq

QAK-mit kissaatigineqarpoq, ukiumut pisassiissutinin minnerpaamik 85%-imik aalisartussaataaneq inatsisissatut missingiummit peerneqartariaqartoq.

QAK-mit siunnersuutigineqarpoq tunngaviatigut maannakkut aalisarnermut inatsimmi § 19 attatiinnartariaqartoq, tassani allassimalluni umiarsuaatileqatigiit akuersissummut sunniuteqanngitsumik ukiumut pisassiissutit imaluunniit ukiumut pisassiissutit ilaat tunisinnaagaat, imaattoqartillugu.

- 1) ajutoornermi imaluunniit sivirusumik amutsivimmiinnermi,
- 2) pinngortitap, assersuutigalugu sikup, akornusiinerata imaluunniit

3) Assingusumik pisoqartillugu umiarsuaatileqatigiit ukiumut pisassiissutit tamaasa aalisarsinnaanngippatigit. Qulaani allassimasunut ilanngunneqassaaq tunniussinermi pisassiissutitik attartuisitsisoqarsinnaanngitsoq.

Naalakkersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.25.15. § 37-mut: Qaammatinut 48-nut aalajangersagaq

QAK isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuummut missingiummi § 37 peerneqassasoq.

Angallateqanngikkaanni siunnersuutigineqartoq § 36 atuuttariaqarpoq. Ukiumut pisassiissutit atorluarneqarnissaat pillugu piumasaqaat sukaterneqarsinnaanngilaq peqatigisaanillu ukiuni sisamani pisassiissutit aalisarneqannginnissaannik inatsimmi periarfissiilluni. Eqqortoq tassaavoq, tunngavilersuutaannaasoq, suliallit pisassat ukiut sisamat piginnarsinnaagaat, siornatigullu aalisarnermik suliaqarsimanatik.

Aalajangersagaq qaammatinut 24-nut allanngortinneqarpoq.

2.25.16. § 38-mut: Pisassat 15%-mik nikerarsinnaanerit.

Qulaani siunnersuutigineqartut § 35 attatiinnarneqassappat, § 38 atuutilinnginnerani minnerpaamik ukiuni tallimani ikaarsaariarfissaqartariaqassaaq.

Naalakkersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.25.17. § 38-mut: Ukiumut pisassat 8%-inik tunisisinnaatitaaneq

QAK-mit pisassanik sinneruttunik tunisisinnaanermi killiliinissaq akkerlerineqarpoq. 15% iluini tamanna ingerlanneqartillugu.

Taamaattumik siunnersuut taanna inatsisissatut siunnersuummit peerneqarluinnartariaqarpoq.

Naalakkersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.25.18. § 40-mut: Pisassiissutit pinngitsaaliinikkut nuunneqartarnerat

§ 35-mi aamma § 36-mi minnerpaamik ukiunik tallimanik ikaarsaariarnissamut piffissaliineq QAK-mi akkerlerineqanngilaq, piffissami ukiuni pingasuni ukiumut pisassat piginneqatigiissutigineqartut tamakkerlugit aalisarsimasinnaanngikkaanni, taakkualu ukiumut pisassanik aalisannngitsuukkatut annertutigippata, piginnittoq pisussaalissaaq pisassat aalisannngitsuukkat tuniarnissaannut.

Imm. 1, nr. 3:

QAK isumaqarpoq § 37 peerneqarluinnartariaqartoq, taamaalillunili imm. 1 nr. 3) peerneqarluni.

Naalakkersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.25.19. § 42-mut: Aalisariutini inuttat

QAK isumaqarpoq ukiut tallimat qaangiuppata aqumiut 100%-iunissaat piumasaqaataassasoq. Aallaqqaasiunneqarsinnaavoq aquttut kalaaliunissaat.

Inuit kalaallit aalisariutaanni aalisartut siunnersuummi § 9 naammassisimassagaat pingaaruteqartoq Naalakkersuisunit akuersarneqarpoq.

Siunnersuutip § 42-a pisinnaatitsissummik aalajangersagaavoq, tassani Naalakkersuisut periarfissinneqarlutik angallatini inuttat pillugit aalajangersaanissamut, tamatumunnga ilanngullugu inuttalersuisarnermi procentilersuineq. Tamatumunnga umiarsuaatileqatigiit ilisimatitsipput, piumasaqaatip taassuma naammassineqarnissaanut sulisussat sulisinnaasut naammangitsut.

Taamaattumik Naalakkersuisut pisariaqartutut isigaat inuttalersuisarnermi malittarisassat Nalunaarutit malillugit ingerlanneqarpata, inatsisitiguunngitsoq.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.20. § 43-mut: Usinik nuussineq

Usinik nuussinermi malittarisassat oqinnerusunngortinneqarnissaat Naalakkersuisut akuerisariaqarpaat. Assersuutigalugu akuersissummut ataatsimut angallatit arlaliuppata, taakkua angallammut akuersissuteqarfigeqatissaminnut usinik nuussinnaasariaqarput.

Aalajangersagaq pisinnaatitsinermut aalajangersaaneruvoq, tassani Naalakkersuisut periarfissinneqarlutik usinik nuussisarneq pillugu malittarisassat Nalunaarut aqutigalugu aalajangersaasinnaanerminnik.

Usinik nuussisarneq pillugu malittarisassanik allannguisoqassappat suleqatit attuumassuteqartut Nalunaarummik nutaamik taakkunannga nalimmassaasunik suliaqarnermi ilaatinneqassapput.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.21. § 45-mut: Suliareqqiineq

§ 24 stk. 1 og imm. 2-mi aalajangersakkat malinneqassapput.

Raajarniarnermi § 24, imm. 2 naapertorlugu 75%-imik suliareqqiisinnaasoqassaaq.

Siunissami sinerissap qanittuani allanik aalisarnerni angallatini suliareqqiisinnaasoqassaaq. Aalisartut suliareqqiinnissamut qinnuteqartillugit kiisalu qinnuteqaatit nalilersorneqartillugit, Naalakkersuisut nunami suliffissaqartitsiniarneq eqqarsaatigivallaarunnaartariaqarpaat.

Naalakkersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.25.22. § 46-mut: Eqqissisimatitsineq, piujuartitsinissaq siunertaralugu teknikikkut iliuusissat il.il.
2.25.22.1. Ataatsimut isigalugu QAK isumaqarpoq inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut tunngasut tamarmik aamma illersuinissamut malittarisassat sukumiinerusut Naalakkersuisut akisussaaffigisariaqaraat. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut atatillugu aalisarnermi siunissamut ungasinnerusumut aningaasatigut iluanaaruteqarnissaq pingaartumik eqqarsaatigineqartariaqarpoq, soorlu § 1-imi tamanna pingaarnertinneqartoq. Inuussutissarsiutigalugu aalisarnerq najukkami kommunini pissutsinit immikkut ittunit killilersorneqartariaqanngilaq. Taamaattumik raajanik, saarullinnik, qaleralinnik, saattussanik nipisannillu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik annernik tallimanik illersuinissamut aalajangersakkat tamarmik Naalakkersuisut akisussaaffigisariaqarpaat.

Kommunilli sunngiffimmi aalisarnerq aallaavigalugu najukkani isumalluutininik illersuinissaq pillugu aalajangersakkanut, nuna tamakkerlugu eqqarsaatigineqartariaqartuni pingaaruteqannginnerusunut akisussaasuuginnassapput. Naalakkersuisut qaqugukkut nuna tamakkerlugu immikkut eqqarsaatigineqartussanik peqarnerseq aalajangertassavaat.

Siunnersuummi § 46 ataatsimut isigalugu malittarisassat atuuttooreersut ingerlateqqinneqarput. Naalakkersuisut aalajangersakkamik qanoq annertutigisumik iluarsiiisoqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnerseq kommunalbestyrelsillu kommunini aalisarnermut sukumiisumik qanoq suli malittarisassaqartitsisinnaassanersut isumaliutigeqqissaareerpaat. Naalakkersuisut kommunit malittarisassanik aalajangersaanissamut periarfissaannik allannguisoqartariaqanngitsoq isumaqarput. Tamatumunnga ilaatigut pissutaapput kommunit kommunini inuussutissarsiornermut pissutsinut ilaatigullu nunap immikkoortuini sumiiffinni sorlerni immikkuualuttunik malittarisassaqartitsisoqassanersaq ilisimammasuk.

Kommunalbestyrelsi kommunet ileqqoreqqusat aqqutigalugit malittarisassanik aalajangersaanianerunik Naalakkersuisunit suli piginnaatinneqarnissaat piumasagaataavoq, taannalu nalunaarutitigut pissaaq.

2.25.2.2. Imm. 2:

Aalajangiisinnaatitaaneq Naalakkersuisunut tunniunneqassanngikkuni, periarfissatut allatut QAK-p siunnersuutigaa:

QAK isumaqarpoq maannakkut aalajangersagaq 2) angallatinik, aalisarnermi atortunik taakkulu atortuinik aqqissuussineq atuinerlu Naalakkersuisunit aalajangerneqartassasut, taakku aalisarnermut taamaallitullu aamma kalaallit aalisarnerannut tassuunakkullu aningaasarsiuutaasinnaaneranut pingaaruteqarluinnarmata.

2) ataanut 3)-mut nuunneqassaaq, 3)-lu siunnersuutigineqartoq 2)-nngortinneqassalluni. 1) aamma 2) nutaat kommunit ileqqoreqqusaatigut taamaallaat aalajangerneqarniassammata allannngortinneqarput.

Nutaamik tulleriiaarnissaanut siunnersuut:

- 1) piffissat eqqissimatitsiviusut aamma sumiiffimmiit sumiiffimmut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aalisarfigeqqusaanngitsut,
- 2) aalisarnermi ileqqorissaarnissamut malittarisassat,
- 3) angallatinik, aalisarnermi atortunik taakkulu atortuinik aqqissuussineq atuinerlu,
- 4) aalisakkanut assigiinngitsunut allanullu minnerpaaffissaliinerit,
- 5) nigartat angissusissaat taakkulu uuttortarneqarnissaat, kiisalu,
- 6) aalisakkanik allanik aalisarnermi aalisakkanik aalajangersimasumik annertunerpaamik saniatigut pizarineqarsinnaasut.

Immikkoortoq 2.25.2.1. innersuussutigineqarpoq.

2.25.23. § SS-mut: Nakkutilliineq pillugu malittarisassat

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutininik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA) kalaallit angallataanni aamma angallatini avataaneersuni Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisani inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsisuni, aalisakkanik tunisassiortuni aamma/imaluunniit aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik nussuisartuni misiligutissanik tigooqqaasarnikkut inatsimmi allassimasut maleruarneqarneranik nakkutilliisussatut pilersinneqarsimavoq. KANUAANA-p tamatuma saniatigut kalaallit aalisarneq pillugu aalajangersagaat angallatinit nunatsinni nalunaarsorsimasunit, Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani, siullertut NAFO-qarfimmi ICES-eqarfimmilu inuussutissarsiutigalugu aalisartunit maleruarneqarnerisut nakkutigisussaavai. KANUAANA Grønlands Kommandomit (GLK) Kangilinnguani politiiniillu ikiorneqarpoq.

Grønlands Kommando (GLK)/Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuisui danskit illersornissamut ministereqarfiata oqartussaaffianniippoq, taamaattumillu kaajallaasitanik suliakkiussanillu kalaallit qitiusumik oqartussaasunit atuutilersinneqartunik malinnittussaataannngillat. Illersornissamut ministereqarfiup oqartussaaffia Namminersornerullutik oqartussanut sulii tunniunneqannngimmat, Naalagaaffimmi oqartussat suliiassat kunngeqarfimmut tamarmut tunngasut, ilaatigut danskit naalagaaffiata naalagaaffittut oqartussaanageranik nunagisallu imartaanut aningaasarsiornikkut

oqartussaaffigisaanut (aalisarnikkut oqartussaaffigisaanut) oqartussaanageranik eqqortitsineq aamma Kalaallit Nunaata killeqarfitsigut oqartussaanageranik qulakkeerinninnermut atatillugu GLK-p Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata qaangerneqannginnissaa nakkutigisussaavaa taamaattumik ilaatigut GLK-p suliassaqaafiata iluaniippoq KANUAANA-p nakkutilliinikkut ikiornissaa kiisalu politiit eqqortitsinissamut tunngatillugu suliassanut tunngasunik. Politiit nalinginnaasumik unnerluussisussaataasaarput, assersuutigaluguli akiliisitsissutissamik aalajangersakkat GLK-mit nakkutilliisumit akisussaasumit isumagineqarsinnaallutik. Aalisarnermik nakkutilliisuunerup saniatigut GLK imaani annaassiniarnermik imaanilu uuttortaanermik suliassanik isumagisaqartarpoq.

QAK isumaqarpoq aaqqissuussineq taanna agguataarsimanerilu pissusissamisoortut.

Inatsimmik aalajangersakkat pillugit oqartussat sorliit nakkutilliissanersut Naalakkersuisut aalajangissavaat. Inatsisissap piareersarnerani Kalaallit Nunaanni Politiit ilisimatitsissutigineqarsimavoq politiini oqartussat nalinginnaasumik aalisarnermi nakkutilliinermik oqartussaasuunngitsut aalajangersakkamiillu peerumasimallutik.

Tassunga atatillugu oqaatigineqarpoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutininik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA) Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Alapernaarsuisui suleqatigalugit tassaasut nakkutilliinermik oqartussatut piginnaasallit. Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Alapernaarsuisuisa avataani nakkutilliineq KANUAANA suleqatigalugu isumagissavaa KANUAANA-lu nunap iluani aalisarnermik nakkutiginnissalluni. Naleqquttumik naammattumillu nakkutilliisoqarsinnaanissaanut kapitali nakkutilliinermut tunngasoq tamanna naapertorlugu nutarterneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni politiit pisariaqartinneqarpat nakkutilliinermik ikiuuttarumaartut oqaatigineqarpoq.

Aamma immikkoortoq 2.2.1 innersuussutigineqarpoq.

2.25.24. § 56-imut: Angallatinut isersinnaaneq

2.25.24.1. KANUAANA-p suliassaa: Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutininik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA) politiit Grønlands Kommandomillu ikiorneqarluni kalaallit aalisarnermik pillugu aalajangersagaat aalisarnermik inuussutissarsiuqartunit, aalisakkanik tunisassiuqartunit aamma/imaluunniit Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik nussuisartunit maleruarneqarnersut nakkutilliisaaq. KANUAANA-p tamatuma saniatigut kalaallit aalisarnermik pillugu aalajangersagaat angallatinit nunatsinni nalunaarsorsimasunit, Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani, siullertut Barentip imartaani inuussutissarsiuqartunit maleruarneqarnersut

nakkutigissavai. Matumani kalaallit angallataat sumiiffimmi atuuttumik nalunaaruteqarnerit assilineri KANUAANA-mut nassiuatissavaat.

Oqaatsit tungaatigut nakkutilliisut alapernaarsuisunik taassallugit eqqornerusimassagalarpoq. Nakkutilliisut pineqaatissiisinaanermut tunngatillugu taamaallaat killilimmik piginnaasaqarput. Nakkutilliisooq aquttarfimmi angallammiluunniit sumiiffinni allani naalackersuinerimik arsaarinnissinnaassuseqanngilaq. Nakkutilliisut ilitersuinissamik atorfeqanngillat.

Naalackersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.25.24.2. KANUAANA-p pineqaatissiisinaatitaanera: KANUAANA pineqaatissiinissamut aalajangersimasumik periarfissaqanngilaq. Nakkutilliisut minnerusumik unioqutitsisoqarnerani, assersuutigalugu aalisariut piffissami aalisariutip uninnganerani qassutinillu nivingatitaqannginnerani inuttaqarnermut malittarisassanik tamakkiisumik maleruaanngippat mianersoqqussummik tunniussisinaapput imaluunniit aalisarneq pillugu aalajangersakkamik unioqutitsineq Nuummi KANUAANA-p qullersaqarfia aqutigalugu Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta qarfimmu unnerluutigisinnaavaat.

Pisuni sakkortuuni nakkutilliisup unioqutitsineq Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuisuinut {GLK} imaluunniit politiinut unnerluutigisinnaavaa. Unioqutitsinerit Aalisarnermut Piniarnermullu Pisorta qarfimmu unnerluutigineqarpata suliap sularineqarnera pisorta qarfimmu tiguneqassaaq, tassani aalajangerneqassaaq mianersoqqussummik tunniussisoqassanersoq eqqartuussivitsigulluunniit malersuisoqarnissaanut politiinut unioqutitsineq unnerluutigineqassanersoq. Taamaalilluni pisortani oqartussaqarfimmi ataatsimi marloriaammik nakkutilliisoqarpoq.

Atatillugu Inatsisissatut siunnersuummi § 73-imut tunngatillugu KANUAANA angallammik arsaarinnissamut piginnaatinneqarpoq. Matumunnga nassuiaatit takukkit.

KANUAANA aqutsisoqarfiuvoq namminersortoq aalisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanik nakkutilliisooq. KANUAANA namminersortumik ingerlatsivoq aamma Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfimmit suliassani aalajangersimasuni ikorfartorneqartarnani. KANUAANA naammaginatsumik pisariitsumillu nakkutilliisinaaqqullugu oqartussat inatsimmi nakkutilliinermi piginnaatitaaffiit amerlisimavaat. Tassunga ilaatigut ilaapput eqqartuussiviit akuersiteqqaarnagit angallatinut suliffeqarfinnullu isersinnaaneq, allaffissornikkut akiliisitsiniarsinnaatitaaneq eqqartuussiviillu avaqqullugit arsaarinnissinnaaneq kiisalu inatsimmi killiliussat naapertorlugit peqqusisinnaaneq inerteqquteqarsinnaanerlu.

Naalakkersuisut oqaaseqaatit tunngavigalugit nakkutilliinermit oqartussanut piginnaatitsissutit allanngortinnissaanut pissutissaqarsimangillat.

2.25.25. § 57-imut: Nakkutilliiniarluni angallatinik unitsitsineq angallatinullu ikineq

Imm. 3:

Oqartussaaffigisanut tunngatillugu tikinnermik qimagutillermillu nalunaaruteqartarnerit, aalisarnermik ingerlatsinermik ingerlatsinnginnermillu nalunaaruteqartarnerit kiisalu nalunaaruteqartarnerit allat (sapaatip akunnera, sumiiffik sumiiffimmillu nalunaaruteqarnerit) pillugit ukiuni amerlasuuni aalajangersagaqarsimavoq taakkualu nalunaaruteqartarnerit angallatip nassitsisartuanut atassuteqartarsimallutik. Aalisarnermi unioqutitsineq pillugu suliat arlallit umiarsuup nassitsisartuinit allagartaatit tunuliaqutaralugit aalajangiiffigineqarsimapput. Aalisarnermik assiliissutitigut nakkutilliineq alloriarnerinnaavoq nalinginnaasumillu assersuutigalugu kilisaatinik igitanillu assit atorlugit nakkutilliisoqartarluni.

Assiliissutit atorlugit nakkutilliisarnerit EU-mi sumiiffinni arlalinni peqqussutaapput aalisarnermilu tamanna siunissaagunararluni. Qanorli annertutigisumik taamaasiortoqarnissaanut mianerisassaqarpoq. Taamaattumik taamaallaat angallat aalisarnermi pineqartumi pingaaruteqarluinnarpat assiliissutit atorlugit nakkutilliisoqartarnissaa siunnersuutigineqarpoq (pisariillisaanissaq annertussuserlu pissutigalugit)

QAK-p aalisariutit tamarmik AIS-imik pisussaaffilerneqassasut inassutigaa. Taamaaliornikkut aalisartut angallatilluunniit tamarmik sumi aalisarnerit ilisimasalissavaat. AIS-imik pisussaaffeqarneq piniutinut annaaneqartartunut tunngatillugu aamma annertuumik iluaqutaassaaq.

Siunnersuummi § 57-imi piginnaatitsissutit aalajangersagaqarpoq Naalakkersuisut ilaatigut CCTV (assiliissutit atorlugit nakkutilliissutit) aamma AIS pillugit nalunaarutikkut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaannut tunngaviliisoq.

Malittarisassat taakku maannakkut Aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 39, 20. januar 2023-meersutigut malittarisassaqartinneqarput, tassani aalajangersarsimavoq inuussutissarsiutigalugu angallatit tamarmik, 17 meterinik tamakkiisumik takissusillit aalisarnermullu atorneqartut AIS-imik ikkusimasuuteqassasut.

Naalakkersuisut isumaqarput malittarisassat tamakku nalunaarutitigut malittarisassaqartinneqaannassasut, nakkutilliinermit oqartussaasut nakkutilliineq pillugu nalunaarummi malittarisassat allanngortinneqarnissaat pisariaqartinneqalerpat suliaminnik sukkasuumik pisariitsumillu naammattumik naleqqussarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu.

2.25.26. § 59-imut: Nakkutilliinermit aalisariutip sumiiffia

QAK-p kissaatigaa aalisarneq mianeralugu pisariaqanngitsumillu aalisarneq akornusernagu taamaaliortoqartassasoq.

Aalajangersakkami imm. 1, oqaaseqatigiit aappaanni allaqqavoq "Piffissaq sumiissusissarlu sapinngisamik umiarsuup naalagaanut isumaqatigiissutigineqartassapput". Taamaalilluni nakkutilliinerit umiarsuaateqarfiit pisariaqanngitsumik akornusersorneqarnissaat pinaveersaartinneqassaaq. Nakkutilliinerit piviusorsioertumik ammasumillu aamma angallat pisariaqanngitsumik kinguarsarnagu ingerlanneqartarnissaat nalinginnaasumik tunngaviuvoq.

Tunngaviit tamakku nakkutilliinermi oqartussanit malinneqarput nakkutilliinermilu oqartussat imaani nakkutilleeriaasiat, Aalisarnermik nakkutilliineq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 39, 20. januar 2023-meersumi ilanngussami 4-mi takuneqarsinnaasoq aammalu nunat tamalaat akornanni kattuffiit nakkutilliinermut najoqqutassaat naapertorneqartarlutik.

Naalackersuisut isumaqarput inatsimmi allassimasut taakku itisilertariaqanngitsut aalajangersakkamulli nassuiaatini erseqqissarsimavaat nakkutilliinerit piviusorsioertumik ammasumillu nakkutilliivigineqassasut taamaalilluni angallat pisariaqanngitsumik kinguarsarneqassanani.

2.25.27. § 62-imut: Paasissutissanik tunniussisussaataaneq

QAK isumaqarpoq angallatit naalagaat aningaasaqarnermut naatsorsuutinullu tunngasunik paasissutissiinnaanissaat ilanngunneqassasoq.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiisimangillat.

2.25.28. § 63-imut: Suliffeqarfinnut angallatinullu nakkutilliisinnaaneq

Imm. 2:

QAK-p nakkutilliinermi oqartussat nammineq pigisanut eqqartuussivik aalajangiitinnagu isersinnaanissaat isumaqataaffiginnilaa.

Nammineq pigisanut isersinnaaneq inatsisini "uppernarsaatissanik ujaasinertut" nassuiarneqarpoq. Iliuutsinut pineqaatissiisutigineqarsinnaasunut tunngatillugu "pasisaq" aamma "pasisaanngitsoq" matumani immikkoortinneqarput. Nalinginnaasumik isersinnaanermi § 63-imi allaaserineqartumi "pasineqanngitsoq" pineqarnera tunngavigineqartariaqarpoq. Uppernarsaatiniq ujaasinissamut akuersisoqanngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 411 naapertorlugu eqqartuussisarinnikkut inatsimmik unioqqutitsisoq uppernarsaatiniq ujaasinissamut tunngaviliisoq inissiisarfinmiittussanngortinneqarsinnaanissaa (aalisarneq pillugu inatsimmi taamaattoqanngilaq)

aamma uppersaatinik ujaasinermi, aalisarnej pillugu inatsimmik unioqutitsisoqarneranik uppersaataasinnaasunik nassaartoqarnissaanut isumaqarnej immikkut tunngavissaqarnissaa piumasagaataapput.

Aalisarnermik nalinginnaasumik ingerlaavartumik nakkutilliineq, assersuutigalugu angallatini allattuivinnik takunnissinnaaneq angallammilu sulianik allatigut nakkutilliisinnaaneq illuatungaani inut aalisarnermut attuumassuteqanngitsunut isersinnaalernissaq immikkoortinneqartariaqarput. Kingulleq pingaartumik ineqarfiup innarligassaanninneranut tunngassuteqarpoq.

§ 63 eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkanik qaangiivoq. QAK-p nalilerpaa aalajangersagaq Inatsimmi tunngaviusumi § 72-imik unioqutitsisoq. Aalajangersagaq taanna malillugu inuit illuutaannik misissuisoqartinnagu eqqartuussiviit akuersiteqqaarneqassapput. Tamatumattaq Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaarutaanni Artikel 8-mik unioqutitsineruvoq.

Siunnersuummi § 63, imm. 2 peerneqarpoq.

2.25.29. § 68-imut: Akiliisitsisarnermi aalajangersakkat

Imm. 1, nr. 5.:

Nakkutilliinermi oqartussanik nammineq angerlarsimaffigisamut isertitsiumannginnermut akiliisitsissut - § 63-mut nassuiaat takuuk. Pineqaatissiinissaq inatsimmut tunngaviusumut unioqutitsinnguatsiarpoq aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europamiut Nalunaarutaanni artikel 8-mik unioqutitsilluni.

Immikkoortoq 2.25.28. innersuussutigineqarpoq.

2.25.30. § 73-imut & 74-imut: Angallammik tigummigallagassanngortitsineq

Imarsiornej pillugu inatsimmi § 91-imi qaqugukkut umiarsuarmi arsaarinnittoqarsinnaanersoq tamakkiisumik allassimapput. Inatsisissatulluunniit siunnersuummi pineqaatissiissutit taaneqartut ilaangillat. Imarsiornej pillugu inatsimmi § 91 imarsiornermi arsaarinnissinnaanermut isumaqatigiisummik inatsisinnngortitsineruvoq. Tassa imaappoq piumasagaammi akileeqqusissummik pineqaatissinneqarnerup arsaarinninnerulluunniit kingunerisaanik pilertumi eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkat malinneqassasut.

Aalisarnej pillugu inatsimmik unioqutitsinerit ingerlasut unitsinniarnerinut tunngatillugu oqartussat pissaanermik atuisinnaasut (politiit aamma Sakkutuut Aalisarnermik Alapernaarsuisui) tamakku unitsinnissaannut allatigullu aalisariutip sukumiisumik paasiniaaffiginissaa misissuiffiginissaalu siunertaralugit talittarfiliartinnissaanut akisussaasuusariaqarput.

Tigusarinnittarnermulli tunngaviit nalinginnaasut naapertorlugit umiarsuarmik arsaarinninneq unitsinneqassaaq arsaarinninneq siunertaaruppat.

2.25.30.1. § 73: QAK-p nalilersuina malillugu oqaasertalersornera erseqqinngippallaarpoq. Tigummigallagassanngortitsinermik (paasiniaanermik) siunertaq annertunerusumik nassuiarneqartariaqarpoq allassimasariaqarlunilu paasiniaanerit/uppernarsaatiniq qulakkeerinerit naammassineqariartut umiarsuaq iperarneqaqqissasoq.

Naalackersuisut tamanna isumaqatigaat oqaatigalugulu akulerunnerit sulluunniit pissutsinut naapertuutissasut, angallammillu tigumminninneq taamaammat atorunnaassaaq tassunga tunngavissaaruppat.

2.25.30.2. § 74: Inatsisigut isumannaatsumik inissisimanissaq eqqarsaatigalugu annertuumik sanngiiffeqarpoq qulakkiikkamik uppernarsaasinnaanerit il.il. atorunnaarneranit eqqartuussivimmi aalajangiisoqarnissaata tungaanut piffissaq sivisooq ingerlasinnaasarmat aammalu aalisarnermi inatsimmi unioqqutitsisoqarsimatillugu kinaassusersiortoqarsinnaammat. Assersuutigalugu usilersornissamut pilersaarutit naammangitsumik pilersaarusiorneqarsimatillugu aalisarnermi nakkutilliisut pitsaanngitsunik nerisaqartinneqartarsimatillugit il.il. massakkut ileqquusut malillugit akiliisitsinerinnakkut naammassineqartartut angallammik qaammatini arlalinni tigumminninnissamik kinguneqartinneqartarlissappata tamanna illuatungaannarsiortumik pinninneruvoq.

Siunnersuummi § 73 naapertorlugit aalisarnermi inatsimmi piumasaqaatinik unioqqutitsinermi angallatip atorneqarsimanera pasineqartillugu nakkutilliisutut oqartussaasut angallammik tigumminnikkallarsinnaatitaassapput. Aalajangersakkap uuma nassuiaatitaani allassimavoq angallammik taamatut tigumminnittoqartillugu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 37 malinneqartartortaaq.

Kalaallit Nunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kinaassusersiunnginnissamik piumasaqaateqarpoq, tak § 421, matuma kingorna arsaarinnikkallartoqarsinnaanngilaq, akuliunneq suliap qanoq ittuuneranut peqqarniissusaanullu kiisalu akuliunnerup nassatarisinnaasaanik annaasanut imaluunniit akornuserneqarnermut naleqquttuosorineqanngippat.

Siunnersuummi § 74-mut tunngatillugu assersuutit QAK-mit saqqummiunneqartut angallatip tigummigallartariaqarnissaanut tunngavigissallugit naammapput. Naak angallatip tigummigallartariaqartarnerinut iliuuserisinnaasat assigiinnigissinnaasaraluartut. Akiitsut tamarmik taarserneqarnissaat qulakkeerniarlugu siunnersuummi § 74 atorneqartariaqartassaaq.

Taamaattumik eqqartuussisarneq eqqarsaatigalugu QAK-p sanngiiffeqarneranik isumaa Naalackersuisunit isumaqatigineqanngilaq, Kalaallit Nunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsit aqutigalugu suliassani naammattumik piukkunnaatilinnik kisimik aalajangersakkat malinneqarsinnaammata. Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.25.30.3. Imm. 3:

Tunngaviusumik inatsimmi § 71, imm. 3 eqqarsaatigalugu killormut paasineqassaaq. Aalajangersagaq taanna inunnik tigusaqarnermi atorneqartarpoq angallatit pineqaratik. Tigusarinninnerup akunnernik 24-nit sivisunerunissaa naatsorsuutigineqarpat suliaq politiinit eqqartuussisunut suliassanngortinneqassaaq. Siunnersuummi § 74, imm. 3 eqqorneqartup nammineerluni suliassaq eqqartuussivinnut suliassanngortissavaa. Inuk aamma angallat assigiinnngitsumik isigineqartussaapput. Piviusumilli eqqarsassagaanni angallammik tigusarinninneq angallatip naalagaanik inuttaanillu tigusarinninnertut aamma isigineqarsinnaavoq. Angallat tigusarineqartoq nunalinneqarpat angallatip naalagaata inuttaasalu angallammik qimatsisinnaanerit qanoq periarfissaatigiva.

Eqqartuussisarnermi inatsimmi § 423 arsaarinnissinnaanissamut periarfissiivoq arsaarneqartorlu arsaarinninnermut tunngavilersuutit aallaavigalugit eqqartuussivimmuut suliassanngortitsisinnaavoq. Aalajangersagarli taana atortunut tigussaasunut tunnganeruvoq soorlu savinnik, ikiaroorartunik il.il. unioqutitsilluni tigungmiaqarnerni. Angallat tamarmiusoq (inuttalik) aalisarnermilu atortut pingaarutillit pinnagit. Eqqartuussisarnermili inatsimmi § 421, aallaavigineqassaaq kinaassusersiunngitsumik iliuseqartoqartartussaammat.

Arsaarinnissinnaatitaaneq pinnagu eqqartuussisarnermi inatsimmi aalajangersakkanut innersuussisinnaaneq pineqartariaqarpoq, assigiimmik pinninnissaq, mianerinninnissaq il.il. eqqarsaatigalugit eqqartuussiviit tamakku isummerfigiumaarmagit.

Politiit kisimik arsaarinnissinnaatitaasariaqarput.

Immikkoortoq 25.30.2. innersuunneqarpoq. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq aalajangersagaq iliuseqarfiginiakkat qulakkeerniarlugit ilanngunneqarmat. Taamaammat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 37-mut oqaaseqaatit taamaaqataanik atuutissapput.

Tassunga oqaatigineqassaaq aalajangersagaq § 73, imm. 3-mut nuunneqarmat.

2.25.31. § 77 Inatsisip atuutilernissaa, immikkut akuersissuteqarsinnaanerit

Piginnittuuneq pillugu piunasaqaat inatsisip atulersinneraniit kingusinnerpaamik ukiut tallimat sioqqullugit naammassineqarsimanissaa QAK-p isumaqatigaa, tassani piginneqataasutit kalaallinit 100%-imik pigineqartillugit.

QAK isumaqarportaaq pisassiissutinik pigisanik annerpaamik ukiuni 15-ini pigisaqarsinnaaneq § 32-mi oqaatigineqartut allanngortittariaqartoq.

Naalackersuisut tamanna isumaqataaffiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqarani.

2.26. Qeqqata Kommunia

2.26.1. Qeqqata Kommuniata (QK) piunasarivaa tusarniaanerup sivitsorneqarnissaa, paasinarmat innuttaasunut amerlasuunut inatsisissamut siunnersuut pillugu suli annertunerusumik paasititsiniaanissaq atorfissaqartinneqartoq.

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

2.26.2. Qeqqata Kommuniata assortorsinnaanngilaa naleqarnerulersitsinikkut inuiaqatigiit ataatsimut aningaasanik amerlanerusunik pissarsisalernissaat siunertarineqarmat, tamanna atugarissaarnerulernissatsinnut aningaasalersueqataasussaammat. Taamaakkaluartoq inatsisissami taaneqartoq raajanik 25 procentimik tulaassisussaataaneq eqqunneqassapat erseqqissaatigerusupparput kommunitisinni aalisakkerivinnik suliffissuaqarnerput aningaasarsiornitsinnut suliffissaqartitsiniarnikkullu annertoorujussuarmik pingaarutilimmik kommunimut innuttaasunullu inissisimmammata.

Raajarniutini angallammi namminermi tunisassiorsinnaaneq aammalu nunami tunisassiorfiit naammattunik tunisassiassaqartuarnissaat Naalackersuisut assiginngitsunik sammiveqarlutik nalilersorsimavaat. Raajarniarnerup piffissap ingerlanerani nalimmassariartuaarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaasilluni nioqquteqarfigineqartartut eqqarsaatigalugit nalimmassarnissamut piffissaqassalluni.

2.26.3. Siunissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu sulisoqarnikkut ukioq kaajallallugu sulisut 480-t missaanik ikilinissaanik naatsorsuisimanermi kommunitisinni eqqorneqartussat qanoq amerlatigissanersut paaserusunnarpoq. Aammalu paaserusupparput ingammik sumiiffinni mikinerusuni aalisakkerivinni suliffeeruttussat ilumut nutaamik suliffittaarnissaat qulakkeerneqarsimanersooq? Nalunngisatsituummi sumiiffinni mikinerusuni suliffissat killeqqarnerujussuuneri tamanit ilisimaneqarpoq.

Oqaatigineqarpoq siunnersuummut nassuiaatini allaqqanngimmat sulisinnaasut amerlassusaat inatsimmut siunnersuutikkut sunnerneqarnissaat naatsorsuutigineqartoq. Taamatut paasinnineq suminngaanneernersoq Naalackersuisut paasiuminaatsippaat.

Akerlianilli naatsorsuutigineqarpoq suliniutit arlaqartut sulisussanik pilersitsissasut, taakku inuussutissarsiutini allani nalitusaaqataasinnaapput.

Sulisussat allami sulilersinnaalersussat agguataarnerini apeqqutaassaaq suliffissuit sorliit ingerlatseqatigiiffinnit tunisassanik ikilisaaffiginarneqarnersut.

Inoqarfinni minnerni sulisussat ikilinissaat naatsorsuutigineqanngilaq, tassa sumiiffinni taakkunani aalisarnermit suliffissaqartitsiniarnerup appartinnissaanut suliniutituaasinnaasooq tassaammat aalisartut ilaat PNNP-nut nuullutik pisassanik pigisatik niuerutigilissagaluarunikkit. Inoqarfinni minnerni suliffissaqartitsiniarneq killeqartorujussuummat aalisartut taama iliornissaat naatsorsuutigineqanngilaq, taamaaliorunimmi aalisarnermit peqataajunnaartussaammata. Aalisartut taama iliornissaminnut kajuminnaviangillat allanik suliassarinnaasaminnik periarfissaqanngippat.

Taamaattumik innuttaasut suliffissaqartuaannarnissaasa ilanngullugu inatsisiliornermi pingaartinneqarnissaa ilungersortumik Qeqqata Kommunianiit kaammattuutigivarput. Pissutigalugu sulineq imaluunniit suliffissaqarneq inuup naleqassussaanut imaluunniit imminut naleqartinnermut annertuumik aamma pingaaruteqarmat.

Innuttaasut naammattunik suliffissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat Naalackersuisut pingaartittorujussuuaat. Massakkut nunatsinni sulisussanik annertuumik amigaateqartoqarpoq pissutsillu qanittumi allannngornissaat naatsorsuutigineqarani. Siunnersuut una akuerineqarniariapat inuit aalisarnermit aalisartutut aalisakkerivinniluunniit sulisutut suliunnaartut inuussutissarsiutinut allanut naleqqussarsinnaanissaat siunertaralugu ilinniaqqinnissamut periarfissaat sulissutigalugit aallartinneqassapput. Tamanna naalackersuisut akimorlugit suleqatigiinnikkut pissaaq kommunillu aamma suleqatigalugit.

2.26.4. Qeqqata Kommunia isumaqarpoq umiatsiaaqqat aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqassagunik Søfartstyrelsen-imi nalunaarsorsimanissaasa piumasaqaatinngornissaa pivusorsiornerunngitsoq, tamannalu 1 januar 2026-miit naammassereersimanissaanik inatsisissami siunniunneqartoq pivusorsiornerunngitsoq.

Angallatit 6 meter ataallugu sinnerlugulu angissusillit tusintilippassuit Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit nalunaarsorneqartalnissaat kommunini allaffissornerujussuarmik pilersitsissaaq. Umiatsiaararpassuit massakkut aalisarnermi atorneqartut nalunaarsortissagaluarpata suliassaq kommuninut annertuallaassaaq; aamma Qeqqata Kommuniata qularivaa Søfartstyrelsen-

ip taanna umiatsiaaqqanik nalunaarsortinnernik suliassaq akuerisinnaassagaa Nunatsinni umiatsiaaqqat aalisarnermi atorneqartut taama amerlatigitillugit.

Naalakkersuisut maluginiarpaat imarsiorneq pillugu inatsimmi aamma umiarsuarnik nalunaarsuineq pillugu nalunaarummi umiarsuaq/angallat inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi atorneqartoq nalunaarsugassanngorlugu nalunaarutiginnissaa pillugu piumasaqaateqartoq, angallatip angissusaa apeqqutaatinnaq.

Aamma tusarniaanermi Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit akissuteqaatit innersuussutigineqarput.

2.26.5. Tunisassiorfiit nutaat imaluunniit tunisassiorfiit tunisassiaminnik allanngortitsissappata kommunit akuersisartutut itigartitsisartutulluunniit inissinnissaat Qeqqata Kommuniata isumaqatigivaa.

Kommuuni piareersimavoq suliassanik tigusinissamik malitsigisaanillu aningaasanik aamma tunineqarnissaq kommunip piumasaqaatigissavaa ilaatigut kommunini atorfinnik pilersitsisariaqarneq pissutigalugu.

Suliassamik tigusisoqassappat Naalakkersuisut kommunillu akornanni isumaqatiginninniaqqaartoqartariaqassaaq.

2.27. Royal Greenland

27.1. Royal Greenland (RG) nalinginnaasunik arlalinnik oqaaseqaateqarpoq ilaatigullu erseqqissaatigalugu siunnersuummi Kaalaallit Nunaanni aalisarnermik suliaqarneq ammanerulersinneqassasoq, taamaalillutik aalisarnermik suliaqartut aalisarnerminnik tunisassiornerminnillu aaqqissuussinissaminnut kiffaanngissuseqarnerulissasut, taamatuttaarlu suliaqartup inuiaqatigiit aningaasaqarneranut iluaqutaasumik isertitaqartarnitik pitsanngortissinnaalissallugit.

Siunnersuut Kalaallit Nunaanni suliaqarfimmut annertuumik sunniuteqartarsinnaavoq ukialuit ingerlanerini immami nunamilu aaqqissuusaanikkut annertuumik pinngitsoorani allannguisussaalluni.

Siunnersuummi aningaasaqarnikkut naatsorsuutit tunngavigineqartut ullumikkut pissutsit atuuttut naapertorlugit suliaapput. Raajat iluitsut immami uutat aamma raajat uutat qalipaajakkallu pillugit annertuumik allanngueratarsinnaaneq niuerfinni pisunit aningaasaqarnikkut naatsorsuutinik annertuumik sunniuteqaratarsinnaavoq. Siunnersuulli inuiaqatigiinnut iluaqutaasinnaasoq qularinngilarput niuerfinni pisut nalorninartoqartillugit suli annertussusileruminaappoq.

Umiarsuaatileqatigiiffiit pisassiissutitut killigititaasut pillugit inatsit nutaat eqqutikkumallugit pisassiissutinik tuniniaasussanngorpat aningaasat Kalaallit Nunaanni pissarsiarisinnaassanerigut qularisinnaavarput. Pisuussutit taakku niuerfinni naligitinneqartut piviusut naapertorlugit tuniniarneqassappata aningaasaateqangaatsiartariaqassaaq. Tamatumunnga atatillugu pisassiissutinik niueruteqarnissamut atatillugu isertortumik akunnermuliuttoqaratarsinnaaneramik nalorninartut annikillisinnissaat eqqumaffigeqquneqarpoq ingammik sinerissap qanittuani raajarniarnermi immikkullu ittumik isumannaallisaanerit naatsorsuutigineqartut aningaasartuiffiungaatsiartariaqartillugit.

Inatsisissatut siunnersuummi naleqqussakkat nalunaarusiornikkullu sukumiinerusumik maligassiutaasussatut naatsorsuutigineqartut oqimaqaatigiissagaarpasipput. Matumani eqqaaneqarsinnaavoq siunnersuut manna saqqummiunneqartoq 77-inik aalajangersagaqarmat, tamannalu assersuutigalugu Savalimmiuni aalisarnermut inatsimmut 74-inik aalajangersagaqartumut sanillersuunneqarsinnaavoq.

Taamaakkaluartoq immikkoortut ilaat nalunaarusiornikkut aalajangersaaffigineqartussatut inissinneqartut nassuiartariaqartutut tikkuarneqarput, inuussutissarsiummilu sinaakkutissat isumannaatsuunissaat siunertaralugu piaartumik naapertuuttunik nalunaarusiortoqarnissaa pingaaruteqarpoq. Angallatit angissusaat piffiillu aalisarfiusartut uani aamma eqqaaneqarsinnaapput.

Inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnissaani suliarineqartussatut saqqummiunneqarnissaa siunertaasoq tusarniaassummi allaqqavoq. Tamanna taperserparput nalunaarutillu 2025-mi januaarip aallaqqaataani ullulluunniit taassuma kinguninngua atuutilertussatut suliarineqarsinnaaniassammata siunnersuutip naammassillugu suliarineqarnissaa innersuussutigaarput.

Ilisimaneqartutut aalisarnermut inatsimmik nutaamik suliaqarneq ukiorpaalunni ingerlanneqarpoq, siunnersuullu tamakkiisoq kingullermik 2017-imi tusarniaassutigineqarpoq. Pingaarnertut inuuniutigisatsinni sinaakkutitut piunasaqaatit taama sivistutigisumik nalorniffiunissaat attatiinnarneqarsinnaanngilaq, taamaammallu inatsisissatut siunnersuut maanna siunniunneqartariaqarpoq.

Siunnersuut naapertorlugu sinerissap qanittuani raajarniarnermi aningaasaliinissamut periarfissat pitsangussapput, taamatuttaarlu ilisimaneqarluarpoq aalisariutit pineqartut pisoqalingaatsiarlutillu agguaqatigiissillugu ukiorpassuarni atuussimapput.

Maleruagassanik nutaanik siunnersuuteqarnermi nassuiaateqarnissaq ingammillu inatsisinut atuutereersunut sanilliullugit allannguutinik taakkualu tunngaviinik nassuiaanissaq pingaaruteqarpoq.

2.27.2. § 3, nr. 3-mut

Pisassiissutit assersuutigalugu saarullinnut suannullu tunngasut immikkut sunngiffimmi aalisartunut pisassiissutigineqassapput. Pineqartut sunngiffimmini sukisaarsaatigalugu aalisartarput, sulili tunisisinnaapput, namminerlu pissanik aalisarnej kisimi siunertaanngilaq. Taamaammat allaaserinerani nassuiaat paatsuunganarsinnaavoq.

Naalackersuisut paasinninnerat unaavoq, tassalu pisanik tunisineq inuussutissarsiutigalugu aalisarnerusoq. Taamaalilluni "inuussutissarsiutiginaq" aalisarnej pillugu nassuiaat allanngortinneqanngilaq.

2.27.3. § 3, nr. 15-imut

Pisarineqartut 75%-ii toqqaannartumik tulaanneqanngikkaluarlutik avammut tunineqarsinnaanissaat 25%-illu sinneruttut nunatsinni tunisassiorfinnut nunamiittunut tulaanneqartarnissaat aalajangersaaffigineqarsinnaappat umiarsuami tunisassiarineqarnerisut tunisassiarineqannginnersulluunniit ukkatarineqartariaqanngilaq.

Taamaalilluni pisarineqartut tulaanneqartariaqartut sukkavallaamik tulaassorneqaratarsinnaanerannik nunatsinnilu tunisassiarineqarnissaat kissaatigineqaraluartoq kinguninngua avammut tunipallattarsinnaanerininik nalorninartut annikillissapput.

Naalackersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.27.4. § 3, nr. 19-imut

Koralit pupiillu aningaasarsiutigineqanngitsut uunga ilanngunneqarsimani tupinnarpoq.

Naalackersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.27.5. § 3, nr. 22-mut

Pisat umiarsuarmi tunisassiarineqaqqusaanngitsut passunneqartarnissaat iluamik nassuiarneqanngilaq.

Pisat umiarsuarmi tunisassiarineqartussaannngitsut nunami tunisassiarineqartariaqarnerat naapertuuppoq, tunitsivigisamili tunisassiarineqassanersut sumiiffimmulluunniit allamut assartorlugit, matumani nunatta avataanut ilanngullugu, tunisassiarineqarsinnaanersut aalajangersarneqarsimanngilaq.

Pisat "tulaanneqartut" arlaannaatigulluunniit tunisassiarineqaaqqaarnatik assartorneqarsinnaappat, matumani aamma avammut tunineqarsinnaappat? Paasinarpiangilaq.

Naalakkersuisut taamatut qularuteqarneq isumaqatiginngilaat, aamma "tunisineq" pillugu nassuiaammik allannguisoqanngilaq.

2.27.6. § 3, nr. 23-mut

Tunisassiassat tulaanneqartariaqartut tunisassiarineqarsimanatik tulaanneqartarnissaat aalajangersarneqartariaqanngilaq. Nunami suliareqqinneqarsinnaasunnngorlugit tulaanneqartarnissaat aalajangersarneqartariaqarpoq.

Naalakkersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.27.7. § 3, nr. 27-mut

Nassuiaat paasiuminaappoq. § 5, imm. 2-mi KANUAANA Aalisarnermilluunniit Aqutsivik avaqqullugit allamik toqqaasoqarsinnaasoq periarfissaasoq allaqqavoq. "Nakkutilliisutut oqartussat" oqartussanit taaneqartuniit allaasartussaananerit siunertaava? Tamanna siunertaarpasinngilaq, taamaammat aalajangersagaq sukumiinerusumik erseqqissarneqassaaq.

Naalakkersuisut nassuiaatit pillugit aalajangersagaq RG-mut assingusumik paasinngilaat. Siunnersuummi § 5 imm. 2 naapertorlugu KANUAANA aammalu Illersornissaqarfiup Aalisarnermik Alapernaarsuisut avaqqullugit Naalakkersuisut nakkutilliinermut oqartussaasunik toqqaasinnaallutik piginnaatinneqarput.

2.27.8. § 5-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi politiit maanna nakkutilliisuutitaasut aalisarnermut inatsimmi § 27 naapertorlugu KANUAANA-mit taarserneqarput. Tamanna sukumiinerusumik nassuiarneqanngilaq, naapertuutinngilarlu. Inatsimmi massakkut atuuttumi politiit atuuffii ilumut allanut tunniunneqarpat? Tamanna nassuiarlugulu tunngavilersorneqartariaqarpoq.

KANUAANA Aalisarnermullu Aqutsivik naligiillutillu atuuffitik immikkut ingerlassinnaavaat, imaluunniit ataatsimoorlutik ingerlatsisariaqarpat? Tamanna nassuiarneqanngilaq.

Aalajangersakkami imm. 2-mi KANUAANA Aalisarnermulluunniit Aqutsivik avaqqullugit allat nakkutilliinermik oqartussaatinneqarsinnaapput. Siunnersuummi kina oqartussat marluusut pisinnaasaattulli pisinnaatitaasinnaanersoq sukumiinerusumik nassuiarneqanngilaq. Nalorninartoq taanna toqqassisimananngilaq, eqqugaaratarsinnaasullu iliuseqarsinnaaqqullugit tamanna erseqqissaavineqartariaqarpoq.

KANUAANA-p ullumikkumut sanilliullugu pisinnaaffeqarnerulersinnissaa siunertaappat pisinnaaffissaminnik eqquutsitsinissaminut kivitsisinnaaqqullugu suut piginnaangorsarfigineqartariaqartut nassuiassallugit pingaaruteqarpoq. Tamatumunnga tunngatillugu siunnersuummi nakkutilliinermik oqartussat ilaatigut inuit najugaannut isersinnaanissaannik pisinnaatinneqassasut maluginiarneqarpoq, tamannalu, kiisalu pisinnaaffiit allat ilinniarsimasunik sulisoqartinneqarnissaat siunniunneqartoq naatsorsuutigineqarpoq. Aammattaaq akiligassiinermik arsaarinnissuteqarnermillu allaffissornikkut akuersisinnaanermut periarfissaq § 69-imi aalajangersarneqarpoq.

Eqqugaaratarsinnaasut iliuuseqarsinnaaqqullugit allannguutitut taamak annertutigisut tunuliaqutaat sukumiisumik nassuiarneqartariaqarlutillu inatsisitigut isumannaatsuunissaat ataqqineqartariaqarpoq.

Siunnersuummi inatsisinik unioqquitsinermi iliuuseqarluarnerusinnaaniarluni aalisarnermik nakkutilliinerup nukittorsarnissaa siunertarineqarpassippoq.

Inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit KANUAANA Aalisarnermullu Aqutsivik nakkutilliinermik ingerlatsisuummata sulisaaseq maanna atuuttoq ingerlateqqiinnarneqartoq § 5- imut tunngatillugu oqaaseqaatini allaqqavoq. Tamanna ilumuunngilaq. Aalisarnermut inatsimmi atuuttumi 1996-imeersumi § 27, imm. 1 naapertorlugu illersornissaqarfiup aalisarnermik nakkutilliisui politiillu manna tikillugu inatsimmi aalajangersakkat eqquutsinneqarnerinik nakkutilliisuusut allassimavoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermut inatsimmi § 61-imi allassimavoq "Politiit suliassaraat Inatsisinik ileqqoreqqusanillu maleruaanissamik nakkutiginninnissaq kiisalu pinerluttaaliuisitsinissamut pisariaqartunik iliuuseqartarnissaq aamma tamakku pillugit suliassanik paasiniaanissaq malersuinissarlu. Politiit suliassaraattaq unnerluussisussaataasutut suliassaqarnissaq."

"Aalisarnermik nakkutilliinerup nukittorsarneqarnera" anguniarneqartoq eqqartuussisarnermut inatsimmi aalajangersakkami politiit suliassaannut pisinnaatitaaffinullu naapertuunnersoq qulakkeerneqarsimanersoq siunnersuummut oqaaseqaatini allassimangilaq. Illersornissaqarfiup aalisarnermik nakkutilliisoqarfianut attuumassuteqarnera aammattaaq qulakkeerneqarsimanersoq allassimangilaq. Tamanna siunnersuummi annertuumik amigaataavoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsit folketingimiit akuerineqarpoq. Politiitut oqartussaaneq politiinit isumagineqassasoq tassani aalajangersagaammat pisinnaatitaaffik taanna

naalagaaffimmi oqartussaasuusut isumasioqqaarnagit Inatsisartuni aalisarnermut inatsisiliornikkut annikillisinneqarsinnaananilu allanngortinneqarsinnaanngilaq.

Siunnersuut Naalagaaffimmi oqartussat tassunga attuumassuteqartut suleqatigalugit suliarineqarnikuuvoq. Siunnersuutip suliarineqarnerani Kalaallit Nunaanni Politiit aalisarnermut tunngatillugu nakkutilliisutut inissikkumanatik nalunaarutiginiuuuat, suliassa qarfimmullu tassunga kalaallit oqartussaasuummata suliassaq KANUAANA-mit isumagineqartariaqartoq.

Sunniuteqarluartumik naammaginarumillu nakkutilliinerup ingerlaannarnissaa qulakkeerneqassappat KANUAANA-p pisinnaatitaaffii nutarterneqartariaqassapput. Nakkutilliinissamut oqartussaassuseqartup nakkutilliinissamut naapertuuttumik piginnaasaqarnissaa soorunami qulakkeerneqarumaarpoq.

Siunnersuummi § 63, imm. 2 nammineq pigisanut eqqartuussivik aalajangiitinnagu isersinnaanissaat siunnersuummit peerneqarsimasoq oqaatigineqarpoq.

2.27.9. § 9-mut

2.27.9.1. Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi nunatsinni aalisarnermik inuuniuteqarnermi nunani allani piginneqataassutit periarfissaajunnaassapput, maannalu piginneqataassutaasut piffissami nikikkiartuaarfimmi tuniniarneqassapput.

Allannguut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu nunatsinni aalisarnermi piginnittuunermt tunngasut pitsaaqutaat ajoqutaallu ilanngullugit maannamiit aqqissuunneqartalissasut politikikkut isummerfigineqartartussatut nalilerpagut. Tamanna pillugu politikikkut aalajangiineq tusaatissatut tigullugulu malillugu naleqqussarumaarpugut.

Tamakkiisumik isigalugu ikerinnarsiorluni aalisarnermi nunani allani piginneqataassuteqarnitsinni pitsaasumik misilittagaqarluta ilanngullugu oqaatigiumavarput. Nunani allani aallussaarneq matumani aalisarnermut pineqartumut nalorninartut naapertorlugit aningaasaliinermut ilisimasanillu ilanngussinermut ilapertuutaavoq.

Siunnersuummi nunanit allanit piginnittoqarnissamut immikkut akuersissuteqarnermik ammaasoqarpoq, siunnersuummi § 11 imm. 2 takuuk. Piginnittuussuserli Kalallit Nunaanni aalisarnermut suliffissuarnulluunniit pingaaruteqarnissaa piumasaqaataavoq.

2.27.9.2. Aalajangersakkami imm. 3, nr. 2-mi "assigisaannilluunniit" inatsisip allassimasortaani ersarinnerusumik allassimasariaqarpoq, matumani ingerlatseqatigiiffinnut inatsit naapertorlugit aalajangiisinnaaneq aamma ilanngunneqarluni.

Matumuuna aalajangersagaq naapertorlugu iluarsineqarpoq.

2.27.9.3. Aalajangersakkami imm. 6 naapertorlugu takussutissiineq piumaneqartoq sukumiinerusumik nassuiarneqartariaqarpoq, matumani isumaqatigiissutaasut aallussaqaartut aallussaminnik nammineerlutik aqutsisinnaanissamut pisinnaasaannut pingaarutillit tamarmik tunniunneqarsinnaasunngorlugit.

Oqaaseqaatit immikkoortumut tassunga allannguinnissamut tunngavissinngillat.

2.27.9.4. Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortoq 3.6.1.1-imi oqaaseqaatini allassimavoq Royal Greenland A/S Pelagic Greenland A/S-imi piginneqataanermi maanna piginneqataasut Islandimeersut allanik taarsissallugit pinngitsaalineqassasoq. Siullertut piginneqataasut nunamit allameersut inatsimmi piumasaqaataasut eqquutsikkumallugit piginneqataassutsiminnik tuniniaasussaammata saqqummiussaq taanna paatsuunganarpoq. Royal Greenland A/S piginneqataasup piginneqataassutsiminik tuniniaanissaanik piumasaqarsinnaanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu inatsisissatut siunnersuummi piginneqataasooq nunamit allameersooq piginneqataassutsiminik inatsit naapertorlugu tunisinngippat imaluunniit piginneqataassutsinut akuersisoqanngippat akuersissulluunniit atorunnaarsinneqarsimappat qanoq pisoqassanersoq aalajangersaasoqarsimanngilaq. Tamatumunnga atatillugu inatsisissatut siunnersuummi piginneqataasooq nunamit allameersooq piginneqataassutsiminik inatsit naapertorlugu tunisinngippat imaluunniit piginneqataassutsinut akuersisoqanngippat akuersissulluunniit atorunnaarsinneqarsimappat qanoq pisoqassanersoq aalajangersaasoqarsimanngilaq. Taamatut pisoqartillugu Naalakkersuisut piginnittut sinnerlugit piginneqataassutsinik tuniniaasinnaasasut aalajangersarneqassasoq assersuutaasinnaavoq.

Piginnittup nunami allameersup piginneqataassutsini siunnersuut naapertorlugu tuninngippagit Naalakkersuisut piginnittoq sinnerlugu tuniniaaneq aallartissavaat siunnersuummi § 41, imm. 2 naapertorlugu.

2.27.10. § 10-mut

Aalisariutinik umiarsuarnillu nalunaarsuineq maanna danskit inatsiseqarfianniippoq, taamaamat danskit oqartussaataakku pillugit inatsisinik aalajangiisuussasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aalisariutit minnerit soorlu umiatsiaaqqat Umiarsuarnut nalunaarsuiffimmi aamma nalunaarsuqqassasut kissaatigineqarmat tamakku pillugit allanngortiterinissaq pisariaqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut tamatumunnga isumaqataapput tassungalu naapertuuttumik siunnersuummi allannguillutik.

2.27.11. § 17-imut

Aalajangersakkani imm. 1-imi innersuutigineqarpoq "..... naapertorlugu." uuminnga taarserneqassasoq "....ilaatillugu...." Aamma imaassinnaavoq".... mianeralugit...." soorluttaaqqaaq taanna § 18-imi atorneqartoq. Taamaaliornikkut Naalackersuisut pisarineqarsinnaasut annertunerpaaffissaat, TAC, ukiumoortumik aalajangersaaffiginerini politikkimut, aningaasaqarnermut suliamullu tunngassuteqartut allat killilersorneqaratik ilanngussorsinnaanissaat erseqqissarniarneqarpoq, piviusorsiornerli uumasooqatigiillu uumassusilerinikkut piujuartinneqarnissaat pingaarutilittut ilaatinneqassapput. Angusat tunngavilersorluarsimanissaattaq pingaaruteqarpoq.

Naalackersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.27.12. § 24-mut

Aalajangersakkami imm. 2-mi 25%-it naatsorsornerisa tunngavissaat nalornisoqaqqunagu erseqqissarneqassasoq innersuutigineqarpoq, taamatuttaarlu taakku 25%-it ingerlataqartup ukiumi ilivitsumi piffissamiluunniit allami pisaaniit naatsorsorneqassanersut ilanngullugu erseqqissarneqassasoq innersuutigineqarpoq.

Matumuuna aalajangersagaq naapertorlugu iluarsineqarpoq.

2.27.13. § 28-mut

Nunatta kitaata kangiatalu imartaani avataasiorluni saarullinniarneq PNNP naapertorlugu aalisarnermut ilanngunneqanngilaq. Maanna aalisarnermut inatsit nutaaq naapertorlugu aalisarnerit allat PNNP naapertorlugu aalisarnerussammata aalisarnerit pineqartut taamatulli ingerlanneqarnissaat pissusissamisoortoq nalilerparput.

Naalackersuisut naliliipput, Kalaallit Nunaata Kitaani Tunumilu avataasiorluni saarullinniarnermi PNNP tunngavigalugu aalisarneq suli atulersinneqassanngitsoq. Siunnersuummili § 28 imm. 2 naapertorlugu Naalackersuisut Kalaallit Nunaata Kitaani Tunumilu saarullinniarnermi PNNP tunngavigalugu aalisarnerup atulersinnissaanut piginnaatitaapput.

2.27.14. § 29-mut

Assersuutigalugu umiarsuup aseruanera il. il. pissutigalugit piffissami sivisuumi ingerlatsisoqanngitsillugu allaqqaasiut avaqqullugu immikkut ittumik iliuuseqarsinnaanissamik periarfissaq ilanngullugu suliarisariaqarpoq.

Naalackersuisut paasinninnerat tassaavoq, pisassiissutinit pigisat naatsorsornerini tunngavigineqartoq ukiorluusinnaaneranik isiginninniartoqassasoq.

2.27.15. § 30-mut

Imm. 2-mi oqaasertaliineq sinerissap qanittuani aalisarnerup avataasiorluni aalisarnertulli periarfissaqarnissaanik tapersiinnigilaq, taamaalillunilu nunatta kitaata imartaani raajarniarneq aalisarnertut ataatsimoortutut ataatsitut isigineqartussanngortinneqarpoq.

Aalisariutit assigiinngitsut taakku marluk nalogiissinneqassappata sinerissap qanittuani pisassiissutit avataasiorluni aalisariutinut nuutsinneqarsinnaanissaat aammattaaq periarfissinneqartariaqarpoq, tamatumani soorunami inatsimmi pisassiissutit annertunerpaaffissaat il.il. pillugit malittarisassat malinneqarnissaat naatsorsuutigineqassaaq.

Inatsit atuutilerpat pisassiissutit annertunerpaaffissaat pillugu malittarisassami avataasiorluni aalisarnermik ingerlataqartut sinerissap qanittuani aalisarnermik ingerlataqartut pisassiissutaanniit pissarsisinnaanissaminnik periarfissaqassanngillat, taamaammatt imm. 2-mi aalajangersakkat pisariaqarpasinngillat. Taamaammallu pisassiissutit pigineqartut maanna sinerissap qanittuani aalisarnermik ingerlataqartuniit avataasiorluni aalisartunut niueqatigiinnikkut nuunneqarsinnaanissaat aporfilersorneqartariaqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi pisassiissutit annertunerpaaffissaat pillugit malittarisassaq naapertorlugu pisassiissutit naapertuutinngitsumik ataasiinnarmiitinnissaat pinaveersaartinneqassaaq.

Imm. 2 aammattaaq naleqqutinngitsutut misinnarpoq, tassami inatsit atuutileruni ingerlataqartunut killilersuilissammat, taakkuli kingusinnerusukkut ingerlataqalersussanut atuuttussaanaatik. Tassa imaappoq, sinerissap qanittuani aalisarnermik ingerlataqartoq inatsisip atuutilernerata kingorna pisassinneqaruni pisassiissutit avataasiorluni aalisarnermik ingerlatalimmut nuussinnaassavai, taamatuttaarlu avataasiorluni aalisarnermik ingerlataqartup inatsisip atuutilernerata kingorna pisassiissutit pissallugit. Tamanna erseqqissarneqartariaqarpoq.

Aalajangersakkap imai attatiinnarneqassappata sinerissap qanittuani aalisarnermik ingerlataqartut qanoq ilillutik avataasiorluni aalisarnermik ingerlataqartut atugassarititaasa nalinganik atugassaqalissanersut, tassa imaappoq pisassiissutinik taakkunungattaaq tunisinissaminnut periarfissaqassasut, erseqqissaavigineqartariaqarpoq. Taamaaliortoqarsinnaavoq assersuutigalugu tapertaralugu ima aalajangersaanikkut: "siornatigut sinerissap qanittuani aalisarnermik ingerlataqartut avataasiorluni aalisariummik pissarsisinnaapput taamaalillutillu avataasiorlutik aalisalersinnaallutik, matumani avataasiorlutik aalisartunut allanut pisassiissutinik nuussisinnaanermikkut."

Naalakkersuisut isumaqarput avataasiorluni aalisarnermi suli eqiterisoqaqqinnissaa pinaveersaartariaqartoq, aalajangersagarlu siunertamut tassunga naapertuulluni. Taamaammatt aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.27.16. § 31-mut

Akuersissuteqarnermi iluanaarutissat pisassiissutit ukiumoortumillu pisassiissutigineqartut niuerutiginerini nalingi qulakkeerneqartassasut allassimasumi ilaasariaqarpoq.

Naalakkersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.27.17. § 32-mut

2.27.17.1. Aalajangersakkami imm. 1-imi aamma 2-mi oqaaseq ”assigisaalluunniit” suna pineqarnerseq erseqqissumik inatsimmi allassimasumi sukumiinerusumik nassuiarneqarsimasariaqarpoq.

Aalajangersakkami oqaaseqaatit tassunga naapertuuttunngorlugit allanngortinneqarput.

2.27.17.2. Aalajangersakkami imm. 3-mi "ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut” suunersut erseqqissarneqartariaqarpoq, tassa imaappoq ingerlatseqatigiiffiit pisortanit tamakkiisumik pigineqartut imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit pisortanit piginneqataaffigineqartut aamma ilaanersut erseqqissarneqartariaqarpoq.

Aalajangersakkami oqaaseqaatit tassunga naapertuuttunngorlugit allanngortinneqarput.

Aalajangersakkami imm. 4-mi uppersarsaatit suut piumasarineqarsinnaanersut sukumiinerusumik nassuiarneqartariaqarput, matumani isumaqatigiissutigineqarsimasut illuatungeriinnut pingaarutillit tunniuteqquneqarsinnaatillugit.

Ingerlataqartut siunnersuummi § 32-mi imm. 1-imi 2-milu piunasaqaatit naammassisimanerlugit uppersarsarsinnaasunngorlugit aalajangersakkatigut pisussaaffilerneqarput. Aalajangersagaq missiliuinermik aalajangersagaavoq, taamaammallu sukumiinerusumik nassuiarneqarani.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.27.18. § 33-mut

Saattuarniarnermi piffissap pisassiissutinik piginniffiusup ukiuni tallimaannaanissaa tungavilersorneqanngilaq. Allaniq peqquteqavilluni saattuarniarneq aalisarnernit allanit allaanerutinneqanngikkuni, saattuarniarneq piffissaq pisassiissutinik piginniffiusoq aamma ukiunik qulinik sivilissuseqartariaqarpoq.

Immikkoortoq 3.8, immikkoortoq 1, inatsimmut oqaasertaliussat inatsisip oqaasertaanut attuumassuteqarpalunngillat imatullu paasineqarsinnaalluni, ukiut tamaasa aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisoqarnerani, piffissaq pisassiissutinik piginniffiusoq ukiunut qulinut

nutaatut atuuttussanngorteqqinneqartartoq, taamaalilluni pisassiissutininik piginniffiusoq ukiunut qulinut siumut nalunaaruteqareerluni atorunnaarsitsineq atuuttunngortarluni.

Saattuanut pisassiissutinit pigisanut piffissaliussa q tamanna naapertorlugu allanngortinneqarpoq.

2.27.19. § 34-mut

” ... Pisassiissutinit pigisat 20 %-ia aalajangersarneqarsimasoq paasiuminaassinnaavoq taamaammat paasinarnerusunngortariaqarpoq.

Matumuuna oqaaseqatigiit pineqartumut naleqqussarlugit allanngortinneqarput.

2.27.20. § 37-mut

Ukiut sisamat pisassiissutinit pigisanik aalisarsimanninnermut piffissaliussa pisassiissutinit piginnittup pingaarnertut aalisarsinnaanermut pisinnaatitaaffeqarnermut kissaateqarneranut naapertuutinnigilaq. § 36-mi qaammatinit 18-init sivissusilerneqarsimasumiit sivissunerusumik atuuttussanngortitsisoqarnerata tunngavia takujuminaappoq.

Ingerlatsisut nutaat angallatitaarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarsimavoq. Naalakkersuisut RG-p isummerneranut isumaqataannigillat, aalajangersakkamilu allannguisoqannigilaq.

2.27.21. § 38-mut

Assersuutigalugu umiarsuup aseruanera il. il. pissutigalugit piffissami sivissuumi ingerlatsisoqannigisillugu aallaqqaasiut avaqqullugu immikkut ittumik iliuuseqarsinnaanissamik periarfissaq ilanngullugu suliarisariaqarpoq.

85 %-it eqqarsaatigalugit § 39 imm. 4-mi aaqqiisoqarsimavoq. Piumasaqaat 85 %-inut tunngasoq peqqutissaqarluartumik naammassineqarsinnaanngippat 8 %-it sinnerlugit tunisinnaaneranut aalajangersakkatigut periarfissinneqarpoq. Tassa imaappoq, 15 %-it sinnerlugit nuussisoqarsinnaanngilaq kisiannili tunisoqarsinnaalluni. Nuussisarnerup aalisagaqatigiinnut sunniuteqaratarsinnaanera tassunga pissutaavoq.

2.27.22. § 39-mut

Kaaviiartitsinerup killilersorusunneqarneranut suna tunuliaqutaanersoq takujuminaappoq naak siunertaatigut isumaqatigineqaraluartoq. Killilersuineq taanna isumaqatigineqarpat 15 %-imut inissinneqartariaqaraluarpoq, taamaalilluni ukiumut pisassiissutit pisassiissutillu nuunneqarsinnaasut assigiimmik suliarineqartassammata.

Naalackersuisut pisassiissutinit pigisat angissusaat ingerlatallit piginnittuuffiata naammassineqartarnerannut naleqqunnissaa kissaatigaat. Nalimmassaaneq una qulakkeerniarlugu atuinissamut piumasaqaammik ukiumullu pissassiissummit pigisat qanoq annertutigisut tunisinnaanerannut killiliummik pisariaqartitsisoqarpoq. Siunnersuummi § 39 imm. 4-mi maluginiarneqarpoq ingerlatallip peqquteqavilluni ukiumut pisassiissutigineqartut atorsinnaanngippagit, Naalackersuisut ukiumut pisassiissutit 8 %-i sinnerlugit agguaanissaannut pisinnaatinneqartut.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.27.23. § 40-mut

Naliliisoqareerneratigut, tuniniaaneq Naalackersuisunit inassutigineqarsinnaassagaluarpoq taamaalilluni inatsisitigut pisussaaffiunani. Pisassiissutinit pigisat pillugit allanut pisinnaatitsinermi pisinnaatinneqartup pisinnaatitaaffigisinnaasai pillugit inatsisip oqaaseqaataani isummerfigineqarnissaat pisariaqarpoq, tamatumani aamma qularnaveeqqusiinermi pisinnaatitaaffiit ilanngullugit.

Naalackersuisut tamanna taamatut isiginnigilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

2.27.24. § 41-mut

Pisassiissutinit pigisat pillugit allanut pisinnaatitsinermi pisinnaatinneqartup pisinnaatitaaffigisinnaasai pillugit inatsisip oqaaseqaataani isummerfigineqarnissaat pisariaqarpoq tamatumani aamma qularnaveeqqusiinermi pisinnaatitaaffiit.

Allanut pisinnaatitsinermi pisinnaatinneqartup pisinnaatitaaffigisinnaasai, qularnaveeqqusiinermi pisinnaatitaaffiit pillugit qularnaveeqqusiinermi pisinnaatitaaffinnut nalinginnaasunut malittarisassat malillugit.

2.27.25. § 43-mut

Aalisariutip Kalaallit Nunaanneersup kisimi Naalackersuisunit akuersissuteqarluni pisanik tulaassisinnaanissaanut tunuliaqutaasoq takujuminaappoq.

Ingerlatallit Kalaallit Nunaannut tulaassisartut aalisarsinnaanermut akuersissummik pisariaqartumik peqarnissaannut qulakkeerninniarnermi aalajangersagaq atuutilersinneqarneranut pequtaavoq. Akuersissuteqarnikkut aalisarsinnaanermut akuersissut sanilliunneqarsinnaavoq.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.27.26. § 47-mut

Angallatinik nunanit allaneersunik misissuineq akuersissuteqaqqaarani pisinnaassava? Tamanna siunertaagunangikkaluarpoq kisianni allatat taamak paasineqarsinnaapput.

RG-mi siunnersuutigineqartoq naapertorlugu aalajangersagaq allanngortinneqarpoq.

2.27.27. § 51-mut

Paasissutissanik katersinermut attuumassuteqartillugu inummut paasissutissanik katersinissamut atuuttumut pingaarnertigut tunngavigineqartumut qanillattuisoqartariaqarpoq. Paasissutissani pissarsiarineqartuni aalajangersimasumik siunertap piviusup naammassineqarnissaanut pisariaqartunik paasissutissanik taamaallaat katersisoqartariaqarpoq. Taamatuttaaq paasissutissanik pisortat ingerlatsiviisa namminneerlutik aasinnaasaannut/nassaarisinnaasaannut - pingaartumik internetikkut isertarfik tikinneqarsinnaasoq - nassaarniarnissamut aamma nassiussinissamut suliffeqarfiit ataasiakkaat pisarissersorneqartariaqanngillat.

Paasissutissanik katersinermut atatillugu siunnersortinik/suliffeqarfinnik avataaneersunik atuisoqarsimappat pineqartut nipangiussisussaataanermt pisortat ingerlatsiviini atuuttumut ilaanissartik pillugu atsiorsimanissaat soorunami qulakkeerneqassaaq.

Digitalitigut naammassisinnaasat aalajangersimasumik killiligaammata aalisarnermi suliffeqarfiit aalisartulluunniit ataasiakkaat paasissutissanik pisariaqartunik tunniussinissaminut periarfissaqannginnerat pissutaalluni paasissutissanik assigiinngitsunik aallerneq suliffeqarfinnut aalajangersimasunik angissusilinnut taamaallaat atuutsinneqartariaqaraluarpoq.

Aalajangersakkami piumasaqaammik naammassineqartariaqartumik ilanngussisoqarpoq, inatsillu inatsimilluunniit maleruagassat atuutsinnissaanut paasissutissat pisariaqartinneqartut kisiisa pissarsiarineqartarnissaat aallaavigineqarluni. Naalakkersuisut isumaqarput suliffeqarfiit angissutsikkut piumasaqaateqartariaqanngitsut nalunaarsuutinik tunniussinissamut pisussaassuseq eqqarsaatigalugu.

Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, siunnersortit avataaneersut pisortat ingerlatsiviata ataanni sulisut, nipangiussisussaataammata.

2.27.28. § 52-mut

27.28.1. Aalajangersakkami imm. 2 nr. 1-imi imaluunniit immikkut immikkoortoq taallugu akuersissuteqarnermt uppersaatit atuuttuusut tamarmik, kikkunnut tamanut atuussinnaasunngornissaat ilanngunneqartariaqarput. Tamanna paasisaqarnarnerullunilu erseqqinnerusaaq aammalu pisisartut tunisinerup nalaani pisiffitsik eqqortumik aalisarsinnaanermut akuersissummik peqarnersoq qulakkeersinnaalissavaat, taamaalillunilu tunisat

amerlassusaat unioqqutitsinerunngitsumik isumannaatsumillu tunineqaqqissinnaanissaat qularnaarneqassalluni.

Akuersissuteqarnermut uppernarsaatit tamanut saqqummiunneqartut inummut mianernartunik paasissutissanik imaqqannginnissaat piumasqaataavoq.

Tamanna aalajangersakkamut ilanngunneqarpoq.

2.27.28.2. Aalajangersakkami imm. 2, nr. 1-imi piginnittut pillugit paasissutissiisarneq inuussutissarsiornermut aqutsisoqarfimmi piviusumik inatsisitigullu unioqqutitsinngitsumik piginnittunik paasissutissiisarnermisut aamma ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsimmi aalajangersarsimasutut killilerneqartariaqarput.

Naalackersuisut isummersuutit isumaqataaffiginngilaat taamaammat siunnersuummi allannguuteqartoqanngilaq.

2.27.28.3. Aalajangersakkami imm. 2, nr. 4 aamma 5-imi tunisat amerlassusaat aamma tunisat nalinginut paasissutissat peerneqartariaqarput imaluunniit piginnittoq aatsaat akuersissuteqaqqaarpat pineqarsinnaanngorlugit. Taakku paasissutissat – paasissutissallu § 52-imut attuumassuteqartut – aaneqarsinnaanatillu saqqummiunneqarsinnaassanngikkaluarput, tassani allagaatit niuernermet tunngasunit isertuussanit ilaatinneqarnaviannngimmata inatsisinulluunniit tassunga attuumassuteqartunit.

Naalackersuisut oqaatigaat, oqaasertaliussat Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliuutissiissutaanut naapertuuttut. Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi ilaasut ilaatigut tassaapput Sinniisut inuussutissarsiuineersut una oqaasertaliusseq unnersuunnikuusaat. Taamaalilluni aalajangersagaq allanngortinneqartariaqanngilaq.

2.27.29. § 53-imut

Nassuiaammut tassunga tunngatillugu paasissutissanik aallertoqarsinnaatitaassanngikkaluarpoq, allagaatit niuernermet tunngasunit isertuussanit ilaatinneqarnaviannngimmata inatsisinulluunniit tassunga attuumassuteqartunit.

Taassuma saniatigut maluginiarneqarpoq ukiumut nalunaarusiami nutartikkami ukiup siulia pineqartoq taamaalilluni paasissutissat nutarterneqaratik.

Paasissutissat isertuussat ukiumut nalunaarusiami ilaatinneqarnissaat siunertaanngilaq.

2.27.30. § 54-imut

Imm. sisamaani pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut namminersortutut ilaasortanngortinneqartariaqarput.

Siunnersuutimi § 54, imm. 4 piginnaatitsissutitut aalajangersagaavog, tassuunakkut Naalakkersuisut siunnersuisoqatigiit katitigaanerannut aalajangersaasinnaallutillu ilaasortaanissamut piunmasaqaateqarsinnaallutik. Tassani pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat ilaasortaanissaat pillugu maleruagassiortoqarsinnaavog, tamanna pisariaqarsorineqarpat.

2.27.31. kapitali 14-imut

Qulaani oqaasertaliussat tamaasa § 5-imut inatsisissatut siunnersuummut innersuussutigineqarput.

Immikkoortoq 27.8. innersuussutigineqarpoq.

2.27.32. § 62-imut

Naalakkersuisut tamanna taamatut isiginnigilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq.

Aalajangersakkami imm. 2, pkt. 2-mi, eqqartuussinermik akiligassinneqarnermilluunniit kinguneqaataasumik nikingasoqarpat, misissorneqarnera umiarsuaatileqatigiiffimmit akilerneqartussaasoq ilanngunneqartariaqarpoq.

2.27.33. § 63-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi ingerlatseqatigiiffinnut isersinnaaneq minnerpaamik pasitsaassaqarnermik peqquteqartariaqarpoq.

Unioqutitsisoqarsimaneranik pasitsaassaqarnermi aatsaat ingerlatseqatigiiffinnut isertoqarsinnaanerani RG isummenera Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat. Misissugassanik tigusineq ilaatigut nakkutilliinermi oqartussaasut suliaasaata ilagaat, taamaammatt nakkutilliinermik oqartussaasut sulinerminni aporfeqarnatik isersinnaanissaat pisariaqarpoq. Tunngavigisaq nammineq pigisanut isersinnaaneq peerneqarmat tusarniaanerup kingorna, suliamut tunngatillugu attuumassutillit, pasitsannerlu politiit ataaniilluni.

2.27.34. § 64-imut

Aalajangersakkami pissutsinik naapertuuttumik pissuseqarnissamut isiginnissinnaaneq amigaatigineqarpoq ima paasillugu, unioqutitsinerit suunngitsut paatsoornermik, puigornermik il.il aallaaveqarsinnaasut tunngavissaqanngitsumik aningaasaqarnikkut kingunerluuteqarsinnaammata.

Tamanna soorlu imaaliornikkut aaqqinneqartariaqarpoq, pissutsit eqqaaneqareersut aallaavigalugit Naalakkersuisut aalisakkanik tunisineq inertequtigisinnaavaat pissutsinut naapertuuttumik

periuseqarnissamut tunngavinnik innimiginninnerup tamanna taamaattoqarsinnaannginneranik imaluunniit pisat ilaannaanut attuumassuteqarnissaanut tunngavissiiingippat.

Naalakkersuisut oqaaseqaatigaat pissutsinut naapertuuttumik isiginninneq inatsimmik aqutsinermut ilaajuaannartoq. Tamanna aalajangersakkami annertunerusumik itisilerneqarnissaa pisariaqarsorineqanngilaq.

2.27.35. § 66-imut

§ 64-imi oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Immikkoortoq 2.27.34. innersuussutigineqarpoq.

2.27.36. § 69-imut

Siusinnerusukkut Kalaallit Nunaata politiiivinit tigummineqarsimasoq, tassaniissimasorlu politiit taakkununga pissutsinut immikkut ilinniarsimanerat peqqutigalugu, suliaq taanna tigusinnaaniarlugu piginnaatitsisinnaasoqarnissaanut pisariaqartitsineq pillugu § 5-imut oqaaseqaatinut tunngasut innersuussutigineqarput.

Akiligassiinernut arsaarinninnernullu suliat pisortat aqutsisoqarfianni annikitsutut isigineqarsinnaagaluit eqqartuunneqartunut oqimaassinnaapput, taamaammat inatsimmi naligiimmik sullissisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Immikkoortoq 2.27.8. innersuussutigineqarpoq.

2.28. Severin Nielsen, QAAP

2.28.1. QAAP ilisimatitsivoq, inatsimmi nutaami qup. 14-mi 3.2,2,2, suliffeqarnermi, taakkununga nassuiaatini allassimasoq siunissamut ungasissumut aammalu pisassat siunnersuineranut naleqqussarneqassappata PNNP-mik atuutilersitsineq sulisunik ukiumut sulianik 300-nik ilanngaasinnaasoq.

Oqaaseqatigiit aalisarnermut inatsimmut nutaamut atassuteqanngillat.

Paragraffimi siullermi allaqqavoq: Kalaallit Nunaanni aalisakkanit isumalluutit kalaallit inuiaqatigiit ataatsimut pigaat. Inatsisip matuma siunertaraa inuiaqatigiit siunissami ungasinnerusumi aalisarnermiit sapinngisamik annertunerpaamik aningaasarsiornikkut iluanaaruteqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, peqatigisaanillu aalisarnermik inuussutissarsiummi tunngaviusunik piumasaqaatit ataqatigiissut patajaatsullu pilersinneqarlutik.

Oqaaseqatigiit nassuiaammut atassuteqanngillat inatsimmilu allassimasunut akerliullutik. Innuttaasut 300-t inuiaqatigiinnut ilaasut suliffiinit peerniarneqarput isertitsiffiarniarneqarlutillu.

Umiatsiaaqqanik 6 meterinit naannerusunik paggalluni aalisarneq inuiaqatigiit katitigaaneranni siammasittorujussuuvoq. Aalisartut gummillit angerlarsimaffimmini aningaasaqarnermik alliarortitsippot ingerlalluartsillutillu, minnerunngitsumillu nunatsinnut tamarmut aningaasaqarluartsillutik. Naak aningaasat PNNP-nik piginnittukkuunngikkaluartut.

6 meterinit naannerusunik umiatsiaararsortut pisassinneqassappata, pisassinneqarsimasullu pisassatik aalisarsimangippassutigit.

Immikkoortoq 1.7. innersuussutigineqarpoq.

2.28.2. Paragraf 39 naapertorlugu aalisartup pisassani tamakkersimangippagit, nuussinerni 8 procentit arsaarinnissutigineqassapput. Taamaaliornikkut pisassat ilanngarneqassapput, angerlarsimaffimmi aningaasaqarnikkut apparsaataalluni. Inuuneq sumiiffimmi sakkortoreeqisoq sulii ajornerulissaaq. Aaqqiissut sumiiffinni inukillisaaniarpasippoq.

Allassimavoq, 6 meterinit naannerusunik umiatsiaararsortut PNNP-mik aaqqiissuussamut piumasutsiminnik ikaarsaarsinnaasut.

Siunnersuutip § 39 PNNP-mut aaqqiissuussami peqataasut ukiumut pisassanik tuniniaasinnaanerannut tunngavoq. Taamaattumik arsaarinnissuteqarnissaq pineqanngilaq, piumasutsimilli aaqqiissuteqarneq ingerlatsisut ataasiakkaat tunngavilersoqqaaratik ukiumut pisassaminnik tunisaqarnissaannut periarfissaqartitsisoq.

2.28.3. § 29, imm. 3-mi allaqqavoq: Ingerlatsisup annertussutsimut tunngavigisai piffissami ukiumi tallimani ukiumoortumik ingerlatsisut aalisarneri annertunerpaat pingasut katinnerisa inernerannit naatsorsorneqartarput. Taava isumaqarpoq umiatsiaararsortut paggatassanik toqqaagallartut kingusinnerusukkut PNNP-nik peqalerusukkaluarunik kingulliusut nunguussaareersimassapput. imaluunniit sulii paggatassanik aalisarniaasaarlutik paggatassanik pisassiissutit tamarmik PNNP-nut nuuttunik nassarneqareersimammata aalisagassaarutissallutik. Taamaammatt piumasut PNNP-nik pisassaqaalernissaannik, piumasullu paggatassanik aalisaannarnissaannik, toqqaagassiineq asulii neqitaannaasutut paasinarpoq.

Tamakku tunngavigalugit QAAP-imit umiatsiaaqqat 6 meterit inorlugit angissusilinnik PNNP-nik pisassinneqarnissaat itigartipparput massakkutullu paggatassiilluni aalisartoqaannarnissaa piumasaraarput.

PNNP-mik aaqqiissuteqarnikkut aalisartut ataasiakkaat pisassanit procentinik tunineqartassapput. Tassa imaappoq, aalisartut ataasiakkaat inatsisissatut siunnersuummi piffissaliussami pisassat

ilaannik aalisarsinnaatitsissummik tunineqassasut. Aalisartut aalisarnermut ikaarsaartillugit amerliartortillugit paggatassanik pisassiissutit ikiliartuinnassapput. Oqaatigineqassaarli ataasiakkaat namminneq qinissavaat PNNP-mik aaqqissuussamut ikaarsaassanerlutik. Tusarniaanermut akissutit tunngavigalugit aalajangersagaq manna allanngortinneqanngilaq.

2.28.4. 2. Aalisarnermut inatsimmi Kapitali 2, § 9, imm. 2.

2) § 2-mi allassimavoq: ”Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqarfeqassaaq, ukiunilu tallimani siuliini Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqarfeqarsimassalluni, aamma Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqarfeqassaaq, ukiunilu tallimanilu sivisunerusumiluunniit Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni najugaqarfeqarsimassalluni, aamma.”

3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataassaaq aamma ukiuni tallimani qaangiuttuni sivisunerusumilluunniit Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataasimassalluni.

Taakku 4)-mik taperneqarput.

4) Ukiuni pingasuni kingullerni isertitat affaat nunatsinni aalisarnermeersuussapput.

Naalackersuisut isummersuutit isumaqataaffiginngilaat taamaammallu siunnersuummi allannguuteqartoqanngilaq.

2.28.5. § 39. Inatsit naapertorlugu PNNP-mik pigisalik, pineqartup ukiumut pisassami 15 procentii aalisarsinnaanngippagit, ukiumut tullinnguuttumut nuuppagit, 8 procentii arsaarinnissutigineqassapput. PNNP-mit pisassat tamaasa aalisarniarlugit annaanaveersaarlugit tunniutiinnarnaveersaarluni aalisartoqartariaqarpoq. Aalisartummi tuavioratik aalisarujoomnissaat siunertarineqarpoq. Tamanna siunertamut akerliuvoq. Taamaattumik § 39 peerneqartariaqarsoraarput.

Siunnersuummi § 39-mi pisassat arsaarinnissutigineqarnianngillat. Aalajangersakkami aalisartut ataasiakkaat tunngavilersoqqaaratik ukiumut pisassami 8 procentiinik niuersinnaatinneqarput. Ataatsip ukiumut pisassami 8%-ii tunippagit siunnersuummi § 38 naapertorlugu pisassat nuunneqarsinnaasut kingumut 15%-mik naatsorsorneqassapput. Taassuma kingunerissavaa ataatsip ukiumut pisassaminit 8%-it tikillugit tunisaqarsinnaassasoq sinnerilu taakku 7%-ii nuussinnaallugit.

Aalajangersakkami allannguisoqanngilaq.

2.28.6. Aqutsiveqarfik 47: Upernavik, Uummanaq Qeqertarsuullu tunua taamaaginnassapput, sumiiffinni ataasiakkaani TAC-qarlutik.

Siunnersuummi Aqutsiveqarfiit ataasiakkaat aalajangersaavigineqanngillat. Taamaakkaluartoq Naalackersuisut aqutsiveqarfiit pillugit maleruagassiorsinnaatinneqarpur, siunnersuummi § 15 takuuk.

2.29. SIK

2.29.1.1. SIK-p aallaqqaasiutigalugu oqaatigaa, ajuusaarnartoq Aalisarnerq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani inassuteqaatit arlalippassuit inatsimmut ilaatinneqannginnerat. Soorunami allat aamma pingaaruteqaraluartut, pingaarnertut makkua taarusuppakka:

- Aalisarnerq pillugu aqutsivimmi tunngaviumik aqutsinermi politikikkut akuliuttussaanninnermik tunngavimmik atulersitsisoqassasoq/inerisaasoqassasoq.
- Aalisarnerq pillugu inatsisissami Naalackersuisut ataanni akuersissutinut immikkut aqutsisoqarfimmik pilersitsisoqassasoq, suliassaanik pisinnaatitaaffiinillu inatsimmi erseqqissumik maleruagassalimmik, soorlu tamanna isumaliutissiissummi taaneqareersoq, aamma
- Maalaartarfimmik pilersitsisoqassasoq.

Naalackersuisut siunnersuummik matuminnga suliarinninnerminni Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup isumasiutissiissutaat misissorluarsimavaat. Isumaliutissiissummi suliniutit pitsaasut arlaqarpur Naalackersuisut siunnersuummi matumani ilanngussimasaat. Taamaakkaluartoq Aalisarnermut aqutsisoqarfimmik Maalaartarfimmilluunniit pilersitsinissaq pillugu Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup siunnersuutaa Naalackersuisut isumaqatiginngilaat, taamaattumillu siunnersuummi ilanngunneqaratik.

2.29.1.2. Kiisalu pingaartillugu Aalisarnerq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassutigaa sinerissap qanittuani tassanittaaq qaleralinniat eqqarsaatigalugit tamanut PNNP aallaavigalugu ingerlatsisoqalissasoq. Uanilu inatsimmi siunnersuutigineqartumi ima ilivoq namminneq tamanna aalajangissagaat. Taamaattoq neriuutigaara IOK aallaavigalugu ingerlatsinermi suut iluaqutissartarinerai paasigunikku amerlanerit IOK naapertorlugu aqqissuussinermut ikaarsaassasut.

Naalackersuisut PNNP aallaavigalugu aalisarnerq piumassutsimik aallaaveqartussaasoraat, tamannalu sinerissap qanittuani qaleralinniartartunit tapersernejarluppoq. Naalackersuisut isumaqarpur aalisartut ataasiakkaat PNNP-mut ikaarsaarnikkut iluaqutissaat amerlisut,

tamannattaarlu Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani nassuiarneqarpoq. Naalakkersuisulli oqaatigissavaat, umiatsiaararsiortorpassuit PNNP-p kingunerisinnaasai paasiuminaatsikkaat, taamaattumillu ataasiakkaat kissaatigippassuk paggallutik aalisarsinnaanissaanik periarfissaqartinneqassapput.

Taamaakkaluartoq oqaatigineqassaaq, aalisartut PNNP-mut ikaarsaartut amerliartortillugit paggalluni aalisarneq annikilliarussasoq. Tamatumunnga pissutaavoq aalisarnerup tatininnera annertussusiviusumut naapertuuttariaqarmat.

2.29.1.3. Aamma Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup inassuteqatigaa Royal Greenland immikkuullarissumik inissinneqassanngitsaq, uanili Inatsisissamut siunnersuummi takuneqarsinnaavoq Royal Greenland immikkuullarissumik inissinniarneqartoq.

Royal Greenland inuiaqatigiinni kalaallini immikkorluinnaq inissisimavoq aamma suliassanik pingaarutilinnik arlalinnik kivitsisarlungi - pingaartumik nunaqarfinni. Tassunga oqaatigineqassaaq Royal Greenland inuiaqatigiinnit kalaallinit tamanit pigineqarmat taamaattumillu aalisarnermik piviusumik siaruarterisoqarluni.

Umiarsuaatileqatigiinnut namminersortunut naleqqiulluni Royal Greenland pisassiissutinut qummut killiliussanik qanoq annertutigisumik peqartinneqassanersoq Naalakkersuisunit isumaliutigeqqissaarneqarsimavoq. Ingerlatseqatigiiffinnit namminersortunit allaanerusumik Royal Greenland ingerlatseqatigiiffinnut namminersortunut peqqussutaasinnaanngitsunik immikkut inuiaqatigiinni, sulisoqarnikkut inuiaqatigiinnilu pisussaaffeqarpoq.

Tamanna aamma siunnersuummi § 32, imm. 3-mut aalajangersakkamut nassuiaatini erseqqissarneqarpoq.

2.29.1.4. Kiisalu minnerunngitsumik Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmi sulinitinni oqaatiguarpara nunami sulisunut Inatsisissaq attuissanngitsaq. Taamaammat ajuusaarnarpoq maannakkut Inatsisissamut tunngatillugu naatsorsuutigineqarmat sulisunik 480-it missaanni naleqassasoq. Tassa nunami sulisut 480-inik ikileriassasut Inatsisissamut siunnersuut taamatut isikkoqarluni akuerineqassappat.

Nassuiaatini oqaatigineqanngilaq nunami sulisut nunami 480-inik ikilisinneqassasut. Raajaleriffinni sulisinnaassuseqarneq tulaassat amerlassusaanut aalajangiisuusarpoq. Siunissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu 75 %-ii nioqutissiarineqarsinnaanngorpata, ukiumut sulisinnaasut 132-t nunami suliassaqartinneqarsinnaanngussapput. Siunnersuummi tusarniaassutaasumi ukiumut sulisinnaasut amerlassusaannit arfineq-pingasunik ikinnerupput tamatumunngalu pissutaavoq TAC-p naatsorsorneqartup appasinneruneranik, tusarniaassutaasumut sanilliullugu.

Aalisarneq pillugu Ataatsimiisitaliarsuarmi suleqataaninni tapersorsorpara piujuaannartitsinissaq aallaavigalugu aalisartoqassasoq. Tamannalu assut pingaartippara kinguaassagut maani nunami aamma inuusinnaaniassammata. Taamatullu aamma Nunarsuarmioqatigut nerisassameeraluttuinnartunut eqqarsaatigalugit pilersueqataasinnaaniassagatta. Akuerisimavara biologit siunnersuutaat aallaavigalugu ingerlatsisoqalissasoq. Taamatullu ingerlatsisoqalissappat tamatuma kingunerisussaavaa uani allaqqasoq: Takuuk Aalisarneq pillugu Ataatsimiisitaliarsuup isumaliutissiissutaani qupperneq 194, qallunaatuani qupperneq 160. Scenarie 2 B. Tassani inassuteqaatit malinneqassappata annerpaaffissami sulisunik 80-inik ukiumut naleqassasoq, tassa 2025-imi. Kisiannili 2029-imi sulisut 40-nik amerleqqissallutik. Aappaattut taamatut naleqqussartoqassappat – tassa biologit inassuteqaataat aallaavigalugu ingerlatsisoqalerluni, takuuk Fiskerikommissionip inassuteqaataani scenarie 3B, qupperneq 200-mi, qallunaatuani qupperneq 165. Tassanilu takuneqarsinnaavoq sulisut ikileriernerpaaffissaanni, tassa 2025-imi sulisut 46,5-inik ikileriassasut, kisiannili 2029-imi amerleriaqqissallutik 29-nik. Tassa piujuaannartitsinissaq aallaavigalugu ingerlatsisoqarnissaa pingaartikkakku taakkua akuerisimavakka.

Kisianni kisitsisit qulaani pineqartut, tassa sulisut 480-inik ikileriartoqarnissaanik oqariartortoqarnera allarlunnaavoq. Tamanna akueriuminaatsippara, tassaniinnerullunili ilaatigut kikkut tamarmik 25 procentimik tulaassisussangortitaanerisa kingunissaasa ilaat.

Tamatuma saniatigut maannakkut tunitsiviit – taamatut taasarpakka amerlanerit aalisakkerinermik ingerlanngimmata, ilaannaammi tunisassiormata, taakku pisinnaasaat, tassa suliaqarsinnaassusaat maannakkut taamaallaat 72 procent atorpeqarpoq.

Taamaammat aamma ernummatigaara sulisut 480-inik ikililerneqassappata tunitsiviit marluk matusariaqalernissaanik kinguneqarsinnaammat.

Taava tamanna pinngitsoortinniarlugu naaperiaatigineqarsinnaanerluni assersuutigalugu nunamut tulaassisussaataitaneq 27-28 procentimut inissinneqarpat? Naatsorsorneqarsinnaassaaq taakkua sulisut pigiinnarneqarsinnaanersut. Illuatungaatigullu naaperiaatigalugu kvotet ukiuni 15-20-ni pigineqarsinnaanngortillugit.

Naalackersuisut aalisarnermik inuussutissarsiutip namminersortunngorsarnissaanut tunitsivinnilu inuussutissanik pilersuinermit tunngasut akerleriinnik sammivillit nalilersoqqissaarsimavaat. Sinerissap qanittuani raajarniutit piffissap ingerlanerani ineriartornissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassa tunitsiviit naleqqussarlutik. Matumunnga oqaatigineqassaaq siunnersuummi raajat 25%-ii umiarsuarmi tunisassiarineqarnissaanik pisussaaffiunngimmat, aalisariutaatileqatigiilli pitsaanerpaasorippassuk umiarsuarmi tunisassiorsinnaatinneqarlutik.

Tulaassuisinnaatitaanermut qaffaasinnaanissaq pisariaqartinneqanngitsoq nalilerneqarpoq.

2.29.1.5. Kiisalu inatsisissami SISA-p ilanngunneqarsimanera silatusaarneruvoq, taamatummi iliornikkut aalisarnerup iluani piginneqataasut minnerpaamik 40.000-inik amerlisinneqarsinnaammata. Minnerunngitsumillu SISA-mut akiliutigineqartartut taamaasilluni maani nunami iluaqutaallutik sulisinneqarsinnaangussagaluarмата.

Soorunami SISA aalisarnerup iluanut pulaniaannarluni pulanaviannigilaq, SISA-p soqutigisaa uaniimmat sapinngisamik ilaasortani annerpaamik pissarsitissallugit. Tassami maannakkut Kalaallit inuiaqatigiit sulisartuusugut aammalu Inatsisartunut ilaasortagut aalisarnerup iluani annertunerpaamik Royal Greenland aqutugalugu piginneqataapput, aalisartuunngikkaluarlutik. Tamannalu ikkarnaateqanngilluinnarpoq.

Naalackersuisut tassunga oqaatigisassaqaanngillat.

2.30. SISA

2.30.1.Soraarnerussutisiassanik Katersivik, SISA Aalisarneq pillugu inatsisissatut nutaatut siunnersuummut tikilluaqqusivoq, aamma qilanaarpugut ilaasortat tatiginnillutik SISA-mut katersaminnik ingerlatassanngortitaasa Nunatsinni aalisarnermik ingerlatsinermi aningaasaliissutigineqarsinnaalersinniarneqarmata. SISA-mi ilaasortat 43.000-ingajalluinnaasut eqqarsaatigalugit oqaatigineqarsinnaalissaaq piginneqataassutsit toqqaannartuunngitsumik Nunatsinni innuttaasunut amerlanerpaanut siammarterneqarsinnaalernissaannik.

Soraarnerussutisiassanik Katersivik, SISA, aningaasaliissuteqarfissanut nutaanut aalajangersimasunut isummertinnani sukumiisumik nalilersuilluaqqaartarpoq, ilaatigut misissortarparput aningaasaliissuteqarfigisassap aarlerinaatai aningaasaliissutigisassanut sanilliullugu iluanaarutigineqarsinnaasut naapertuunnersut. Tassungalu tunngatillugu maliginiarparput pisassiissutinit pigisat inatsisissatut siunnersuummi § 33-imi sivisussusilerneqarnerat. Sivisussusiliineq raajanut aamma qaleralinnut ukiut 10 aammalu assagiarsunnut tunngatillugu ukiut 5 imatut isumaqassasoq aningaasaliissuteqarnermi aarlerinaatip ukiut 10 aamma ukiut 5 nalilersuutinit ilaassasut. Tassalu imatut aamma isumaqarpoq iluanaarutisiassatut piumasaqaatit ukiuni siullerni qaffasissuunissaannik, tamannalu siuarsaataanaviannigitsoq Soraarnerussutisiassanik Katersivik, SISA, illuatungerisamut (tuniniaasumut) akigitinneqartussat pillugit isumaqatiginninniarneranut, aningaasaliissuteqarniarnerullu piviusunngortinniarneranut.

Taamaattumik Soraarnerussutisiassanik Katersivik, SISA-p siunnersuutigissavaa Naalackersuisoqarfiup pisassiissutinit pigisat sivisussusilerneqarnerat marloriaatinngortinneqassasoq.

SISA-p isiginninneranut Naalackersuisut isumaqataangillat ukiunilu qulini pisassiissutinit pigisanut piffissaliusaaq attatiinnarlugu.

2.31. Siumut Qeqertalik

2.31.1. Kommune Qeqertalimmi Siumut gruppiata aalisarnej nunatsinnut tamarmut iluaqutaalluni Nunatta siunissami aningaasarsiorneranut iluaqutaajuannarnissaa angorusuppaa. Inuiaqatigiuvugut pisuussutitsinnik nappateqartut, aammalu aningaasarsiornikkut immitsinnut pilersorsinnaanitsinnik pisuussutitsinnik atuilluartuulluta. Taamaammat pisuussutivut imarmiut, aalisakkat miluumasullu nunatsinni inuiaqatigiinnut atorluarneqarnissaat anguniagaajuartariaqarpoq.

Siumut gruppiata ernumanartutut isumaqarfigivaa, ullutsinni aalisarluartut pisuussutitsinnillu atuilluartut inuussutissarsiutigalugu aalisartut piniartullu ukiut 15-20-it qaangiuppata utoqqalillutik aalisarsinnaajunnaarumaartut. Taamaammat aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut kinguaariit nikinnissaat eqqarsaatigalugu ajornannginnerusumik inatsisitigut aqqissuussisoqartariaqarpoq. Tamanna pillugu ukiunut killiliisimaneq 29-nut peerneqarnissaa Siumut gruppiata kissaatigaa.

Maluginiarneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi aalisarsinnaanissamut 29-nik ukioqqortussuseqarnissamut piumasaqaateqartoqanngitsoq. Pissutsit taamaattut nalunaarutitigut malittarisassaqartinneqarput, aalajangersagarlu tunngavigisassaq taanna attatiinnarneqassalluni. Taamaattorli oqaatigineqassaaq, siunnersuut naapertorlugu pisassiissutit utertinneqarsimasut suliarinnittussarsiuusinnikkut neqeroorutigineqarsinnaasut tassungalu atatillugu suliarinnittussarsiuinermi ukioqqortussutisimut piumasaqaateqartoqarsinnaalluni. Sulisut nutaat inuusuttullu aalisarnermut isertissinnaanngorniarlugit aalajangersagaq pineqartoq ilanngunneqarsimavoq.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiisimangillat.

2.31.2. Aalisarnej tassaasariaqarpoq pisuussutitsinnik atuilluarfiusussaaq, aammalu nunap qaavani inuiaqatigiinnut suliffissaqartitsiuartussaaq. Taamaammat tulaassisussaatitaanermut tunngatillugu allannguisoqassappat tunisassiorfinnut kingunerluuteqarnissaa Siumut gruppiata akuersaarnaviangilaa. Nunami suliffissaqartitsineq inuiaqatigiinni ilaqutariit pilersuisussaatitaanerat isertitat apparnerisigut inuuniarnerup ajornerulernissaa akuersarneqarsinnaanaviangilaq. Tulaassisussaatitaaneq annikillineqassappat nunami suliffissaaleqisut, innuttaasut pisortanit ikiortariallit, inuuniarnikkullu annertuumik isumassortariaqartut amerlisarnissaat aarleqqutigineqarsinnaavoq. Kommune Qeqertalimmi tunisassiorfiit tulaassisussaatitaanerp annikillineratigut tunisassiorfiit kommunitinniittut arlaat matoratarsinnaanerat akuersarneqarsinnaanngilaq.

Taamaammat Siumut gruppiata piumasarivaa, aalisarnermut inatsit ilusilersugaasariaqarpoq sinerissami tunisassiorfiit matuneqannginnissaannik toqqammaviliisumik.

Immikkoortoq 1.5-mut innersuussisoqarpoq.

Aalisarnermut inatsisissaq pinngitsoorani innuttaasunut tamanut sineriak tamaat tusarniutigineqaqqaassasoq piumasaraarput. Kommune Qeqertalimmi nunaqarfinni illoqarfinnilu tamani tusarniaasoqarnissaa piumasaraarput, taakuummatami siunissami annertuumik eqqugaasussatut isikkullit. Inatsisissallu ukiassamut aalajangerneqarluni eqqartorneqarnissaalu kinguartillugu.

Immikkoortoq 1.1-imut innersuussisoqarpoq.

2.32. SQAPK Ilulissat

2.32.1. Naalackersuisut pisassiissutitut tamanut tamakkiisumik

oqartussaassuseqartussaasariaqarput

SQAPK-miit aalisarnej pillugu inatsisissatut siunnersuummi Kapitali 4-mi 5-milu eqqaaneqartutut Aqutsinissamut pilersaarutit soqutigisaqaqatigiinnit immersorneqartut imaasa mianereqqissaarlugit Naalackersuisut pisassiissutinik agguaaalernissamik siunnersuutaat akuerinngilluinnarparput.

Tamatumani Naalackersuisut Aalisakkat pisassiissutigineqarnissaat pillugu tamakkiisumik oqartussaassuseqartussaanagerat inuiaqatigiinnut pingaaruteqarlunartuummat. Taamaattumik Inatsisissatut siunnersuummi Aalisarnermut siunnersuisooqatigiit Naalackersuisut avaqqullugit aalisagartassiissutinik agguaaassinermi tamanut oqartussanngortinniarnearnerat isumaqatiginngilluinnarparput. Tamatumanilu piumasaraarput Naalackersuisut tassaassasut aalisagartassiissutitut tamanut aammalu oqartussaassuseqarnikkut, aqutsinnaassuseqarnikkut, agguaaasseriaatsikkullu oqartussaassuseqartuussasut, tamannalu aalisarnermut inatsimmi erseqqissumik allaqqasariaqarluni.

Siunnersuut aqutigalugu Aalisarnej pillugu siunnersuisooqatigiit pisassiissutinik agguaaassisinnaasunngortussaannngillat. Siunnersuummi § 54 naapertorlugu Aalisarnej pillugu siunnersuisooqatigiit noqqaasoqartillugu Naalackersuisunut oqaaseqaatisiortussaapput. Suliassat suut pillugit Aalisarnej pillugu siunnersuisooqatigiit oqaaseqaateqarsinnaanersut siunnersuummi § 54 imm. 2-mi nassuiagaapput. Naalackersuisut suli tassaapput pisassiissutinik agguaaassisartut, tamannali pisinnaavoq aqutsinissamut pilersaarutit PNNP-imik tunngaveqarluni aalisarnej aallaavigalugu.

Oqaaseqaatit inatsisissatut siunnersuummi allannguuteqarnissamut tunngavissiisimannngillat.

2.32.2. Nunatsinni aalisarnerup ineriartortinneqarneranut aammalu sinerissap qanittuani aalisarnerup ineriartortinneqarneranut Naalakkersuisut aalisartunut illersuisumik tamakkiisumik qularnaveeqqusiisariaqarput.

Ullumikkut ingerlaaseq tamanna atorunnaarsissimalerparput, atorunnaarsitsisimanerlu kukkunerusoq immaqa oqaatigisinnaalersimassallutigu, tassami ullumikkut aningaasaatillit kisiisa aalisarnerup iluani aningaasalersuisussatut Nunatsinni Naalakkersuisut Aalisarnermut Inatsisissatut siunnersuut tusarniutaasoq manna aqutigalugu periarfissittussanngoraat arajutsineqarsinnaanngitsumik allaqqavoq.

Taamatut aningaasalersuinerup kingunerisaanik pisassiissutinik qularnaveeqqusiunneqarsimasunik sukkasuumik piginnittuuleriartornissamut aningaasaatillit aqutissiunneqartut erseqqippallaaqaaq taamaattumillu taama ittumik imaqartumik aalisarnermut inatsiseqarnissaq Kalaallit Nunaanni tulluanngilaq.

Killormut Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersuisussatut aammalu qularnaveeqqusersuinissamut tamakkiisumik oqartussaassuseqarlutik ingerlatsinissaannut kaammattorusunnarput tamatumani aningaaseriviit qanimut Naalakkersuinikkut suleqatigeqqissaarneqartariaqarlutik. Ilanngullugu oqaatigissuarput sinerissap qanittuani umiatsiaaqqamik aalisarnermi PNNP anguniarneqarpata anguniarneqanngippataluunniit ESU pilersinneqaaqqittariaqartoq suleriaatsimik ullumikkumut tulluartumik aammalu siunissami atasinnaasumik pilersaaruserluarneqartumillu atuutilerseqqinneqarneratigut, ima paasineqassaaq.

Aalisartut aningaaserivinnit aningaasaliiffineqarlutik aallartittut aammalu akilersukkamik aajornartorsiuulersinnaanerit pillugit Namminersorlutik Oqartussat ESU aqutigalugu tamakkiisumik isumannaatsumillu qularnaveeqqusiisuussallutik.

Taamaasilluni Nunatta aqutsisui innuttaasut aalisarnermillu inuuniuteqartut pillugit illersuinerat takuneqarsinnaassagaluarpat. Ullumikkut akisunaarujussuaqqavarput ESU-p unitsinneqarsimanera aammalu allatut tulluarsakkamik suliarineqaaqqilluni atuinnartinneqarsimannginnera. ESU-p atorunnaarsinneqarnerata kingunerisaanik aalisarnermik inuuniuteqarnerup inunnik ikittuinnarnik ingerlanneqalernissaanut aqutissiuussinerput illuanut saatittariaqarpoq. Namminersorlutik oqartussat tamatumani oqartussaanerpaanissaat aamma qulakkeerneqartariaqarpat.

Naalakkersuisut isummersuutit isumaqataaffiginngilaat taamaammallu siunnersuummi allannguuteqartoqanngilaq.

2.32.3. Nunatta avannaani sikusartumi qimussimik aalisarneq pinngitsoorneqarsinnaanngilaq taamaattumillu aalisaatigineqarnerata ingerlaannarnissaanik Naalakkersuisunit toqqammavilerneqartariaqarpoq.

Nunatta ilaa sikusartuuvoq taamaattumillu tamatumani pinngitsoorneqarsinnaanngilaq qimussimik aalisarneq piniarnerlu, naalakkersuisullu aalisarneq pillugu inatsisissatut tusarniutaanni matumani tamanna aamma periarfissinneqartariaqarluni. Taamaattumik isumaqarpugut aqutsiveqarfik 47-mi ukiukkut qimussimik aalisarneq Kulturikkut pisassiiffiusumik aalisartoqarnissaanik periarfissaqartitsinissaa, matumani tusarniummi aamma pisassiissutinik toqqorsivik ilanngullugu pilersinniarneqartumi tamanna pisassalersorneqarsinnaatillugu, aammalu nalinginnaasumik pisat allat assigalugit tunitsivinnut tunineqarsinnaasuunissaanik periarfissaqartumik.

Siunnersuutigineqartumi qimusserluni aalisarneq suli periarfissaavoq. Immikkut kulturimut tunngassuteqartumik pisassiisarnissaq Naalakkersuisut nalilersorsinnaavaat. Paarlattuanik PNNP tunngavigalugu aalisarnerup aalisartut ataasiakkaat pisariaqartititik aallaavigalugit aalisarsinnaanissaanut periarfissinneqarput, soorlu kissaatigineqarpat qimussimik aalisartoqarsinnaavoq.

2.32.4. CVR aamma pinngitsoornani ilaasussaataaneq.

Tusarniutigineqartumik § 10-mi §9 takuuk allassimavoq tak. § 9. Akuersissummik piginnittoq kisimi angallat atorlugu aalisarsinnaatitaavoq.

SQAPK-miit isumaqarpugut Inatsisissatut tusarniummi aalisartut aammalu ingerlatsisut pisussaataareermata sulisitsisutut tassa cvr normu allagartaqarnissaannik. Taamaattorli aalisarnermi pinngitsoornani aallaqataasussatut amuaqataasussatullu pisussaataalluni isumaqarpugut tamanna imminut assortuuttoq, tassami sulisitsisutut allagartallit aammalu aalisarnermi sulisoqareersut sulisitsisullu sulisitsisutut pisinnaatitaaffeqareersut pisariaqarsorinngilarput sulisoqartillugu pinngitsoornani aallaqataasarnissamik piumaffigisariaqartut. Tamatumunnga tunngavigaarput inuit ullut tamaasa peqqittuaannanngimmata, soorlu napparsimanermi, ataatsimiittussaanermi, ullorsiornermi, aammalu pisuni assigiinngitsuni pissuteqartumik ullormut imaluunniit angalanermi peqataasinnaannginnermik pissuteqartumik unioqqutitsisunngortinneqartariaqanngimmata.

Ima paasillugu CVR normoqartut aalisartut pinngitsoornani angalaqataasussaataaanissaanik piumasaqaat peertariaqartoq.

Naalakkersuisut SQAPK isumaqatiginngilaat tassungalu tunngatillugu oqaatigineqassaaq Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffimmi (CVR) nalunaarsuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu inatsimmi atuuttumi inuussutissarsiortut Qitiusumik Suliffeqarfinnik Nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanissaat piumasaqaataasoq.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiisimannngillat.

2.33. Imarsiornermut Aqutsisoqarfik

2.33.1. Inatsimmi § 3, nr. 14-imut oqaaseqaatit

Inatsisissatut siunnersuummi immikkut nassuiaatini takuneqarsinnaavoq imaani umiarsualivinnilu usinik nuussisoqarsinnaasoq. Pissuseq tamanna inatsisip oqaasertaani allassimappat inatsit atuaruminarnerusaaq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, nr. 14 allassimanerani ima ilaneqassasoq :»...tamanna imaani umiarsualivimmiluunniit pigaluarpat.«

Matumuuna aalajangersagaq naapertorlugu iluarsineqarpoq.

2.33.2. Inatsimmi § 10-mut oqaaseqaatigineqartut

Aallaqqaasiullugu Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit Umiarsuarnut nalunaarsuisarfiit pillugit ukuninnga ilisimatitsissuteqassaaq:

Umiarsuarnut nalunaarsuisarnermi piumasaqaataavoq, umiarsuit tamarmik, umiarsuit 20 BT-miit danskiugunik, kalaallit ilanngullugit inuit, inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaaffillillu ilanngullugit tamarmik umiarsuarmi nalunaarsuiffimmut allanneqassasut. Ilanngullugulu piumasaqaataavoq umiarsuit 20 BT ataallugu angissusillit inuussutissarsiornermut atorneqartut tamarmik danskit umiarsuarnut nalunaarsuiffianni (DAS) imaluunniit angallatit nalunaarsuiffianni allassimanissaat (FTJ).

Angallatinut tonsimik 5-inik taannaluunniit ataallugu usisinnaassuseqartunik "aalisariutinik" inuussutissarsiutigalugu atuneq eqqarsaatigalugu angallatip usitussusia apeqqutaatinnagu "aalisariutit" atorneqartut angallatit tamarmik nalunaarutigineqartussaapput. Peqatigisaanik FTJ-imi ilanngunnermi aalisariutit pillugit immikkut nalunaarsuiffimmi angallat ilanngunneqassaaq aamma umiarsualivimmu ilisarnaammik normulerneqarluni.

Umiarsuarnik nalunaarsuineq pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummut innersuussisoqarpoq, tassunga ilanngullugit angallataannaat nalunaarsorneri, aamma Dansk Skibsregisterimi umiarsuit pillugit pisinnaatitaaffiit aamma Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunik angallatit nalunaarsuiffiannut ilanngunneq (kalaallit nunaanni umiarsuit nalunaarsorneri pillugit nalunaarut).

Pingaartumik Angallatit nalunaarsuiffiannut ilanngunneq pillugu kapitali 11 aamma aalisariutit pillugit immikkut nalunaarsuiffik aamma umiarsualivimmu ilisarnaatip normua pillugu kapitali 10 kiisalu naalagaaffimmut atassuteqarnermut uppersaat nalunaarutserneqarnerlu pillugit kapitali 9 eqqarsaatigalugit.

Manna tikillugu nalunaarut aamma imarsiorneq pillugu inatsimmi nalunaarsuineq pillugu malittarisassat umiarsuaq/angallat aallaavigisarpaat. Tamatumunnga tunngaviuvoq umiarsuarnik nalunaarsuineri umiarsuit nalunaarsornerinut tunngasuunera. Piginnittup, atorneqarnera,

angerlarsimaffigisap il.il. nalunaarsorneri nalunaarsorneqartarput, kisianni umiarsuarmut aalajangersimasumut attuumassuteqartut paasissutissat kisimik. Umiarsuit Danmarkimi angerlarsimaffeqartut eqqarsaatigalugit aalisariutit pillugit immikkut nalunaarsuiffimmi ilanngunnissamut piumasaqaataavoq umiarsuup inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut atorneqarsinnaaneranut Danmarkimi Aalisarnermut Aqutsisoqarfiup akuersisimanissaa, tak. umiarsuit nalunaarsorneri pillugit nalunaarummi § 87, imm. 2, tassunga ilanngullugit umiarsuaannaat nalunaarsorneri, aamma Dansk Skibsregisterimi umiarsuit pillugit pisinnaatitaaffiit aamma Angallatit nalunaarsuiffianni ilanngunneq aamma Danmarkimi angerlarsimaffillit umiarsuit ukiumut akitsuutaat.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfik tamatuma kingorna ima oqaaseqaatissaqarpoq:

Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu inatsimmut nutaamut siunnersuummit imaaliallaannarlugu takuneqarsinnaangilaq umiarsuarnut akuersissummik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik atulersitsissasoq. Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup siunnersuut imatut paasivaa inunnut imaluunniit ingerlatseqatigiiffinnut inuussutissarsiortarluni aalisarnermi peqataasunut akuersissutit atulersinneqartarnissaat kisimi eqqarsaataasoq.

Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunut aalisariutinut umiarsualivimmut ilisarnaammik normulerneqarneq ulloq 16. januar 2023-mi Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmut nuunneqarmalli, tak. kalaallit nunaanni umiarsuit nalunaarsorneri pillugit nalunaarsuiffimmi § 83 aamma § 84, umiarsuup piginnittuata taamaallaat noqqaaneratigut aalisariutit pillugit immikkut nalunaarsuiffimmi umiarsuit ilanngunneqarlutillu peerneqartarput, tamannalu pillugu Kalaallit Nunaanniit oqaaseqaatinik tigusaqarsimanata.

Qulaani allassimasut eqqarsaatigalugit Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaatigissavaa inatsisissatut siunnersuummi § 10, imm. 2 qanoq paasineqassanersoq ersernerlummat. Tamatumunnga pissutaavoq umiarsuup naalagaata aalisarnissamut akuersissummik pissarsinnginnerani umiarsuup aalisariutit pillugit immikkut nalunaarsuiffimmut ilanngunnissaa takuneqarsinnaammat, peqatigisaanillu takuneqarsinnaalluni akuersissut pissarsiarineqanngippat ilaatigullu akuersissut nutarterneqanngippat umiarsuit immikkut nalunaarsuiffianni umiarsuup ilanngussimanera peerneqartussaammat. Aalisariutit umiarsuit nalunaarsuiffianni aalisariutitut nalunaarsugaaneri piginnittup aalisarsinnaanermut akuersissuteqarnera imaluunniit akuersissuteqannginnera tunngavigineqassanersoq eqqarsaataanersoq ersernerluppoq. Qulaani oqaatigineqartutut piginnittup pisinnaatitaaffiinut tunngasunik FTJ-imi nalunaarsugaqarnissaaq ullumikkut ajornarpoq. Akerlianilli assersuutigalugu aalisariutip atorneqarnerata nalunaarsorsimanissaa piumasaqaatigalugu angallatip aalajangersimasunik pisinnaatitaaffeqarnera pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaalluni. Aammattaaq taamatut pisinnaatitaaffik atorunnaarpat umiarsuup atorneqarnera allanngortussaalluni.

Peqatigisaanik Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup maluginiarlugu Kalaallit Nunaanni umiarsuit nalunaarsorneri pillugit nalunaarummi § 83, imm. 2 malillugu Umiarsuit nalunaarsorsimaffianni umiarsuaq taamaallaat piginnittup noqqaaneratigut immikkut nalunaarsuiffimmiit peerneqarsinnaalluni, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmiit noqqaasoqarsinnaanani. Umiarsuup peerneqarnissaa imaluunniit "siusinnerusukkut aalisariutaasimasutut" nalunaarsugaalernissaata imaluunniit "aalisariutaanngitsutut" allatut atorneqalernerata tungaanut umiarsuup umiarsualivimmut ilisarnaammik normulerneqarsimanini pigiinnarlugulu nalunaaqutsersimassavaa, tak. § 83, imm. 3.

§ 10, imm. 3-mut tunngatillugu maluginiarneqarpoq ilaatigut umiarsualivimmut ilisarnaat normu aamma umiarsuit nalunaaqutsersornerinut tunngasut nalunaarsuinerit kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqartumi imarsiornermi inatsimmi § 39 malillugu Umiarsuarnik nalunaarsuisartumit aalajangersarneqartartoq. Tamanna eqqarsaatigalugu isumaqanngilagut nalunaaqutsersuineq pillugu apeqqut Kalaallit Nunaanni inatsimmi malittarisassaliorneqassasoq. Tamanna tunuliaqutaralugu inassutigissavarput Kalaallit Nunaanni umiarsuit nalunaarsorneri pillugit nalunaarummut innersuussisoqarluni aalajangersagaq peerneqassasoq imaluunniit taarserneqassasoq. Nalunaaqutsiisarneq pillugu malittarisassani allannguisoqassappat taakku Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit naammassineqartussaapput, suliassaqarfimmi tassani oqartussaasumit.

Aalajangersagaq Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaaseqaatai tunngavigalugit peerneqarpoq.

2.33.3. Inatsimmut § 12-mut oqaaseqaatit

Imm. 1-imut: Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup malugeqquaa umiarsuaq nalunaarsorneqarsimasoq sunaluunniit piginnittup peqqusineratigut qaqugukkulluunniit atorneqarnera allanngortinneqarsinnaammat assersuutigalugu usisaammiit aalisariummut, umiarsuaq Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqarnera tunngavigalugu atorneqarneratalu allanngornera misissorneqarpat aamma umiarsuarnik nalunaarsuineri malittarisassat malillugit aalisariutitut nalunaarsugaalernissaanut piumasqaatit atorneqarpat.

Peqatigisaanillu ersernerluppoq:

1. Angallammik "pisineq" pillugu pineqartinnagu, kisiannili pineqartup pigeriigaata allatut atorneqartup angallatip aalisariutitut allanngortinneqarnera pisuni Kalaallit Nunaanni oqartussat qanoq malittarisassaliorniarpat? kiisalu
2. Angallatip nutaap nalunaarsornerani imaluunniit umiarsuup nalunaarsorneqareersimasup aalisariutitut atorneqarnerata allanngortinnissaani saqqummiunneqartussat uppersaatait suut - taamaattoqassappat - umiarsuit nalunaarsornerinut akuersinissamut eqqarsaatigineqarpat?
3. Peqatigisaanik malugeqquneqarpoq Kalaallit Nunaanni oqartussanit tunniunneqartussat eqqarsaatigineqartoq "akuersissut", paasinninnerput malillugu, piffissamut killeqartumut, inummut

"aalisarnissamut akuersissutaasussaana", taava taamatut aaqqissuussineq Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartumi aalisariummi nalunaarsorneqartumi qularnaveeqqusiussami akiligassaqarfimmut qularnaveeqqutip isumannaatsuuneranut sunniuteqassasoq eqqarsarpugut. Aalisariutini qularnaveeqqusiinerup isumannaatsuuneri Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni assigiinngitsorujussuupput.

Imm. 2-mut: Taamatut allannguinnermut atatillugu nalunaarsuinnernut Umiarsuarnik nalunaarsuisarfik qanoq isummersussanersoq qanoq eqqarsaatiginerissi ilisimatitsissutiginnissaa Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup kissaatigaa? Paasissutissat nutaat qanoq aamma kimit uppersarneqassappat, kiisalu nalunaarsuinnerup allanngortinneqarnerata tulluarsarnerata akuerineqarnera qanoq uppersarneqassava?

Imm. 3-mut: Assersuutigalugu aalisarnermi umiarsuaq aalisakkanut sunut atorneqartariaqarnera imaluunniit umiarsuup "aalisarsinnaassusia" pillugu DAS-imik imaluunniit FTJ-imi paasissutissat ullumikkut nalunaarsorneqarsinnaanngillat.

Tassunga oqaatigineqassaaq umiarsuup DAS-imi imaluunniit FTJ-imi nalunaarsornerani § 12-ip qanoq naapertuunnissaa eqqarsaatigineqarnerasoq ersernerlummat? Peqatigisaanik naliliisoqarpoq paasissutissat taamatut ittut imarsiornermi inatsimmi atuuttoq malillugu nalunaarsorneqarsinnaanngitsut, tak. tamanna pillugu qulaani allassimasut. Iluamik pisoqarnissaa eqqarsaatigalugu kingumut malugeqqussavarput umiarsuit nalunaarsugaanissaat pillugu malittarisassat Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqartussaaffianiimmata.

Tamanna naapertorlugu siunnersuut oqaaseqaatillu allanngortinneqarput.

2.33.4. Inatsimmut § 42-mut oqaaseqaatit

Aalajangersakkamit takuneqarsinnaavoq "inuttanut piumasaqaatit pillugit aamma inuttat qanoq katitigaaneri pillugit Naalakkersuisut sukumiinerusumik malittarisassiorsinnaasut."

Tassunga Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaatigissavaa aalisariutini inuttat ilinniarsimanissaannut katitigaanerilu pillugit piumasaqaatit tassaammata imarsiornermi isumannaallisaanermi suliassat aamma naalagaaffimmi oqartussaaniimmata (Imarsiornermut Aqutsisoqarfik). Tassunga Namminersorlutik Oqartussat suliassaanni ilanngussisoqarnissaanik piumasaqarnissaaq eqqarsaatigineqarpat tamanna erseqqinnerusumik misissorneqartariaqarpoq. Maannakkutut iluseqartillugu naalagaaffimmi suliassanut tunngasuvoq aamma inuttanut piumasaqaatinik kina aalajangersaassanersoq pillugu nalornilersitsinnaalluni. Taamaattumik inassutigaarput aalajangersagaq allamik oqaasertalerneqassasoq imaluunniit peerneqassasoq.

Tamanna naapertorlugu siunnersuut oqaaseqaatillu allanngortinneqarput.

2.33.5. Inatsimmut § 56-imut oqaaseqaatit

Immap qaava aamma immap ilua qaffasinnerusoq eqqarsaatigalugu pingaarnertut oqartussaaffiit tallimat imaq pillugu inatsimmiipput, aamma imartat tamarmik imaani umiartorfigineqarsinnaasut pillugit pingaarnertut oqartussaaffiit tallimat ilaanni ataasiinnarmiillutik. Oqartussaaffiit tassaapput

1. nunap iluani imartat,
2. imartat avataaniittut,
3. nunat akornanni imartat,
4. aningaasarsiornikkut immikkut oqartussaaffigisat, aamma
5. imarpik.

Danskisut Danmarkimi nr. 1-3-miittut imaani oqartussaaffittut aamma nr. 4-5 nunat tamalaat oqartussaaffiit taaneqarsinnaapput. "Imaani oqartussaaffik" aamma "nunat tamalaat imartaannut" naapertuuttumik tuluttut taaguuteqanngilaq. § 56-imi "Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaa" aamma "nunat tamalaat imartaat" sanileriissillugit eqqaaneqarput. Taaguutit taakku marluk imminnut qaleriipput, tassa aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisat taakkunani marlunni inissisimmammata. Qaleriinneq oqaasertaatigut paatsiveerutsitseqataavoq. Taamaattumik inassutigineqarpoq taaguut »imarpik« »nunat tamalaani imartanut« taarsiullugu atorneqassasoq, tak. imaani pisinnaatitaaffiit iluini taaguutit nalinginnaasut.

Matumuuna aalajangersagaq naapertorlugu iluarsineqarpoq.

2.33.6. Inatsimmi § 57 imm. 1-imut oqaaseqaatit

Imatut paasinnippugut, umiarsuup pappiaraataanik misissuinissamut tunngavissaq § 10 Imm 1-4-mi imarineqartut piginnittuunissamut piumasaqaatit, umiarsuit nalunaarsuisarfianut nalunaarsorsimanissamut umiarsualivimmi ilisarnaammik nakkutilliinerit il.il nakkutilliinissamut periarfissaasut, pissutsillu eqqortut imaapput nunami sumi najugaqarnermut uppernarsaat atorlugu aalisarnermut inatsit piumasaqaatinut uppernarsaasinnaasariaqarnissaq.

Tamatumunnga oqaaseqaatissaqanngilagut, taamaattorli siunnersuutigalugu § 57-imi imaluunniit inatsimmi nassuiaatini aalisarneq pillugu inatsimmi piumasaqaatit eqqortinnerinik misissuinissaq siunertaralugu taamatut misissuisoqartarnera erseqqissarneqassasoq. Imarsiorneq pillugu inatsisunik eqqortitsinerimik naliliinissaq siunertaralugu misissuinerit Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit isumagineqartarput.

Matumuuna aalajangersagaq naapertorlugu iluarsineqarpoq.

2.33.7. Inatsimmi § 58-imut oqaaseqaatit

Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq "Kalaallit aamma nunat allamiut angallataat, Kalaallit Nunaanni akuersissuteqarlutik aalisartut angallatit aalisarnermut attuumassuteqartut ingerlataannik

nakkutilliinissaq siunertaralugu nakkutilliinermi oqartussat sinniisuinik angallammiittoqarnissaanik, nakkutilliinermi oqartussat peqqusisinnaapput."

Angallammi inuit amerlassusai amerlanerpaaffissaat atorlugit atorfinitsitsineq imarsiornermi isumannaatsuunissaq pillugu inatsisip iluaniippoq. Taamaattumik nakkutilliinermi oqartussat sivisunerusumik angallammiissinnaanerit pillugu piumasaqaatip ilanngunnera imarsiornermi isumannaatsuuneq pillugu inatsisip iluaniissaaq.

Matumuuna aalajangersagaq naapertorlugu iluarsineqarpoq.

2.33.8. Inatsimmi § 77-imut oqaaseqaatit

Imm. 1-imut: Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit erseqqissaatigineqassaaq, danskit umiarsuaataannik danskinit pigineqartunik nalunaarsuineq eqqarsaatigalugu imarsiorneq pillugu inatsimmi § 1 imarsiorneq pillugu inatsimmit allaanerusumi nunani allamiuunerannik piumasaqaatinik suliaqarnissamut inatsisitigut tunngavissaqanngitsoq.

Naalagaaffimmut atassuteqarnermut imarsiorneq pillugu inatsimmi piumasaqaatit imarsiorneq pillugu inatsimmi § 1-imiipput, taannalu malillugu "danskinit pigineqarnera" pillugu nassuiaatinik imaqtartut danskisut pisussaaffinnik pisinnaatitaaffinnillu ukuninnga kinguneqarput:

Danmarkimi innuttaasut, Danmarkimi pisortat sullissivii kommunit, aamma inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaaffillillu Danmarkimi inatsisip malillugit pilersinneqartut imaluunniit Danmarkimi ingerlatseqatigiiffittut, pilersitsisutut imaluunniit peqatigiiffittut kiisalu umiarsuaatilittut piginneqatigiiffittut nalunaarsorsimasut, umiarsuaatilittut minnerpaamik 50 %-ii danskimit inatsisitigut pisussaaffilimmit pisinnaatitaasumillu pigineqartut aamma umiarsuaatillit siulersuisui aamma Danskiullutik, tak. imarsiorneq pillugu inatsimmi § 1 tassaapput danskit piginnittut aamma imarsiorneq pillugu inatsimmi allanneqartutut umiarsuit nalunaarsornissaannut pisinnaatitaaffeqarlutillu pisussaaffeqartut.

Imarsiorneq pillugu inatsimmi piumasaqaat taamaallaat umiarsuarmik toqqaannartumik piginnittunut tunngasuuvoq, tamannalu tunngavigalugu umiarsuarmik nalunaarsuineq isumagineqartussaalluni.

Naalagaaffimmut atassuteqarnissamut piumasaqaatit atuuttut tunngavigalugit saniatigut allaanerunissaannik aalajangersaanissamut imarsiorneq pillugu inatsimmi ullumikkut tunngavissaqanngilaq.

Maluginiarneqarpoq siunnersuummi § 77-mi ikaarsaarnissamut aaqqiineq siunnersuutip § 9-nut innersuussimmat, tassami akuersissut malittarisassaqlaruni, umiarsuarmuunngitsoq. Siunnersuutip § 9-ni arlalinnik piumasaqaateqarpoq, taakkua akuersissummik pissarsissagaanni naammassineqarsimasussaallutik.

Taamaalilluni siunnersuummi § 77-p nunamut atasussaanera malittarisassinngilaa, parlattuanilli piginneqatigiit siunnersuummi piumasaqaatit § 9, imm. 3, nr. 2 tunngavigalugit malittussaallugit.

Tusarniaanermut oqaaseqaatit tunngavigalugit siunnersuummik allannortitsinngilaaq.

Imm. 3-mut: Soorlu § 10-mut nassuiaatini oqaatigineqartoq imarsiorneq pillugu inatsimmi aamma umiarsuarnik nalunaarsuineq pillugu nalunaarummi umiarsuaq/angallat inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi atorineqartoq nalunaarsugassanngorlugu nalunaarutiginnissaa pillugu piumasaqaateqarpoq, angallatip angissusaa apeqqutaatinnagu. Taamaattumik Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit paasiuminaatsinneqarpoq ilassutaasumik nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiup pisariaqarnera, aamma Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup suliaasaqarfigisaanut nalunaarsuinissamut piumasaqaammut naleqqiullugu ikaarsarnermi malittarisassanik soq pisariaqartitsisoqarnersoq.

Tamatuma saniatigut Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit aamma kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atulersinneqartumi imarsiorneq pillugu inatsimmi § 47-imut naleqqiullugu pissutsit makku oqaaseqarfigissallugit kissaatigineqarpoq:

Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu inatsisissamut siunnersuutip atuarneqarnerani imarsiorneq pillugu inatsimmi § 47 pillugu oqaaseqaatinik nalilersuinernilluunniit nassaarsimannngilaaq, aalisariutini qularnaveeqqusiinerit eqqarsaatigalugit, tak. imm. 4-8.

Matumuuna Imarsiornermut Aqutsisoqarfimmit aalajangersagaq pillugu maluginiaqquneqarpoq, kiisalu PNNP-mik eqqussineq pillugu aalajangersakkanut sunniuteqarneranik qanoq nalilersuineq pillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik nassuiaateqaqqullugu.

Imarsiornermut Aqutsisoqarfiup oqaaseqaatai tunngavigalugit siunnersuutigineqartumi § 10, imm. 3 atorunnaarpoq.

2.34. Transparency International Greenland

2.34.1. Transparency International Greenland-imit nalinginnaasumik maluginiarneqarpoq Aalisarnermut inatsit siunissami annertuumik inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniuteqartussaasoq. Inatsisip siunertaanut TIG pingaarnertigut naammagisimaarinnippoq, tassani siunnersuutigineqarluni aalisakkanik pisuussutit tassaasut inuiaqatigiit pigisaat, taakkualu piujuartitsinissaq siunertaralugu iluaqutigineqassallutik. Kalaallit Nunaanni aalisarneq kalaallinit ingerlanneqassaaq. Taamatuttaaq aalisarnermik inuussutissarsiorneq pillugu ataqatigiittunik patajaatsunillu tunngaviusunik piumasaqaatinik pilersitsisoqarnissaa naammagisimaarneqarluni.

Pingaaruteqarluinnartorli tassaavoq,
 -sunniuteqarnissamut akuliutinnginnissap kinaassusersiunngitsumillu nakkutilliinissap pingaartinneqarnissaat.
 -inatsisip atuisunit paasineqarnissaa aamma innuttaasut piviusumik akuutinneqarnissaat
 -inatsisip aappassaaneerneqannginnerani ersernerluttut qulaajarneqarlutillu iluarsineqassasut.

Inatsit inuppassuarnut annertuumik sunniuteqartussaasoq paasiuminaappoq, tamanna ernumanartuuvoq. Inatsimmi oqaasertat paasinartuullutillu erseqqissuunissaat TIG-mit nassuerutigineqarpoq, innersuussutigalugulu inatsisip paasiuminartumik allassimaneqarnissaa. Inatsisip paasiuminaatsuunera pissutigalugu tusarniaanermi piffissaliusaaq sapaatip akunnerini arfinilinnit sivisunerusariaqaraluarpoq (juulli ukiortaarlu ilanngunnagit sapaatit akunneri arfineq pingasut). Taamaaliornikkut peqataasut pineqartut peqatigiiffiminnut paasiniaanissamut periarfissaqarnerusimassagaluarput aamma piffissami tusarniaaffiusumi innuttaasunik ataatsimiitsitsisoqarsinnaasimalluni.

TIG-p kaammattuutigaa, aaqqissuussinnermut nutaamut ikaarsaarnermi piffissaliusaaq eqqarsaatigilluartariaqartoq, nunap aningaasaqarnera eqqarsaatigalugu.

Naalakkersuisut erseqqissaatigaat inatsisip atuutilernerani, atuisunit tamanit inatsisip imarisai paasineqarnissaat anguniarlugu paasisitsiniaasoqassasoq.

Siunnersuutip tusarniutigineqarnerata piffissaliunneqarnera pillugu, takukkit imm. 1.1

2.34.2. Inatsimmut nassuiaatini qupperneq 19, "Kalaallit Nunaat, aalisarnermi ineriartornermut nutarterinermullu naleqqiullugu, annertuumik aningaasaqarfiunngimmat, nunap iluani aningaasaliisinnaasut amerlassusaat killeqartussaapput. Tamatuma saniatigut aningaasaatinut periarfissanut killeqartitsineq naammassisaqarsinnaassutsikkut ineriartornermik unikaallatsitsissaaq, peqatigisaanillu inuusuttunut aalisarnermut ikaarsaarnissaannut periarfissaqarnerat ajornarnerulersillugu."

Nunat allamiut aningaasaliisinnaaneranik unitsitsineq, soraarnerussutisianut karsit eqqaassanngikkaanni, annertuumik alloriarneruvoq. Taamatut unitsitsineq annertuumik Royal Greenlandimut kinguneqassaaq, taannami 2022-mi ukiumoortumik nalunaarusiamini allammat 4 mia. kr.-t sinnerlugit akiitsutigut pisussaaffeqarluni. Taakku taarsigassarsitsisarfitut nalunaarsorneqarsimapput.

Aalisarnermi, sooq nunat allamiut aningaasaataat atorneqarsinnaannginnersut pillugit itinerusumik nassuiaasoqarnissaa TIG-mit kaammattuutigineqarpoq (aatsitassarsiornermi, attavilersuutini assigisaannilu tamakku akuerineqarsimappata).

Siunnersuummi nunanit allanit piginnittoqarnissamut immikkut akuersissuteqarnermik ammaasoqarpoq, siunnersuummi § 11 imm. 2 takuuk. Piginnittuussuserli Kalallit Nunaanni aalisarnermut suliffissuarnulluunniit pingaaruteqarnissaa piumasagaataavoq.

2.34.3. Nunami suliffissaqartitsiniarnerup pingaaruteqarnera pillugu suli oqaluttoqarnera TIG-mit tupigusuutigineqarpoq. Kiisalu naatsorsuutigineqarluni sulisinnaasut inuussutissarsiutinut allanut nuunneqassasut. Naatsorsuutigineqartariaqarpoq RG-p suliffissuini atorfeqartut asiamiut 180-it nuna qimattariaqassagaat, tassami taakku aalisakkanut suliffissuarmi suliassaaruttussaammata. Maannakkut aalisartuusut inuussutissarsiutinut allanut siunissami peqataalissasut naatsorsuutigineqarpoq, taamaalilluni ukiumut 300.000 kr.-nik isertitaqarnissaat anguneqassalluni. Kisitsit taanna qaffasippasippoq, naatsorsuutigineqassallunili tamanna aatsaat anguneqarsinnaasoq annertuumik ilinniartitseqqereernermi aammalu aningaasartuuteqareernermi.

TIG-miit nassuiaatigeqquneqarpoq, inuussutissarsiutini allani sulisussaaleqisoqartillugu sooq nunami aalisakkerivinni sulineq taama suli pingaartinneqartiginersaq.

Siunnersuutip atuutilernerani naatsorsuutigineqarpoq nunami suliffissuarni sulisitsinerup annikilliarortinneqarnissaa. Politikikkut pingaartinneqarpoq inuit inuussutissarsiummit anisut suliffissanut allanut amigaateqarfiusunut ilinniartinneqarnissaat

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissisimangillat.

2.34.4. § 1, imm. 3-mi, Inatsimmik aqutsinermi sammisat eqqaaneqartut qulingiluat ilanngullugit pingaartinneqassapput.

Ingerlatsiviup aalajangiinerani sunniuteqarnissamut akuliutinnginnissamut tamakkiisumik ammasumik pissuseqarnissap pisariaqartinneqarnissaa pillugu nassuiaatini ilanngunneqassasooq TIG-mit kaammattuutigineqarpoq. Tassani minnerunngitsumik ilisimatuussutsikkut siunnersuisarneq eqqarsaatigineqarpoq. Ilanngullugulu ingerlatsinermut naleqqiullugu naammagittaalliuuteqarsinnaaneq pillugu paasissutissat amigaatigineqarput.

Siunnersuummi pisortaqarfinnut allanut naammagittaalliorsinnaanermut periarfissaqanngilaq. Taamaattorli allanut sanguneri ingerlatsinermi inatsisitigut tunngavissat malinneqarput. Allanut sangunissamut periarfissaqanngikkaanni inatsisitigut aalajangiinerit Inatsisartut Ombudsmandianut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Tamatumunnga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq siunnersuutip kap. 12-iani annertuumik paasissutissiisarneq ilanngunneqarmat, kiisalu Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinnerini ukiut

tamaasa aalisarneq pillugu nalunaarusiamik saqqummiussisoqartassalluni. Suliniutit tamakku eqqunneqarput ingerlatsinermi annertunerusumik tamatigoortuunissaq anguniarlugu.

Ilanngullugulu siunnersuutip atuutilersinneqarnerani aalisagaqatigiinnut tamanut, tamanit ingerlanneqarsinnaasunut aqutsinermut pilersaarusiornissamut pisussaaffiliisoqassaaq.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinessamut tunngavissiiisimangillat.

2.34.5. § 16. Aqutsinissamut pilersaarutit - tassunga nersualaarinninneq. Oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq, aqutsinermut pilersaarusiornermi oqaloqatigiinnerit tamarmik "ammasuullutillu tamatigoortussaasut", ataatsimiinneri imaqarniliat tamanit takuneqarsinnaassappat?

Taamaangippat, taava allagaatinik takunnissinnaatitaaneq qinnutigineqarsinnaassava?

Suleqatigiissitat aqutsinissamut pilersaarusiortutik ataatsimiinnerannit imaqarniliortoqarneq ajorpoq, taamaattorli sulinermit allagaatit assigiinngitsut suliarineqartarlutik. Tassunga ilanngullugu oqaatigineqarsinnaavoq, aqutsinissamut pilersaarutit malittarisassat tamanit pissarsiarineqarsinnaasut tunngavigalugit suliarineqartartut aammalu inaarutaasumik aalajangiinissaq sioqqullugu tamanut tusarniaassutigineqartarlutik. Tamatuma saniatigut Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiinnit sinniisoq susassaqtullu allat aqutsinissamut pilersaarutit suliarineqarneranni peqataasarput.

Allagaatinik takunnissinnaanermut tunngasut paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat innersuussutigineqarput.

2.34.6. § 17, inatsisip siunertaata pingartinneqarnissaanut nassuiaatini innersuussisoqarnera pitsaavoq, pisassiisutillu nungullugit aalisarneqareernerit pissutigalugu TAC qaffanneqassanngitsaq.

§ 17, imm. 4: meteri uuttuutitit siaarneqarsinnaasutut atuarneqarpoq. Tamanna aarlerinartorujussuavoq, tassa aqutsinermi pilersaarutitut kinguaattoorfiusunut Naalakkersuisunut TAC-mik aalajangersimasumik aalajangiinissaannut ammaassiinnarmat.

Siunnersuutip § 17, stk. 4-a pisuni akuttusuuni taamaallaat atorineqartassaaq, tamannalu aamma aalajangersakkamut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq. Aalajangersagaq ikkunneqarsimavoq, nutaanik aalisartoqassatillugu imaluunniit aalisagaqatigiinnik siornatigut aalisarneqarsimangitsunik atuisoqassatillugu atorineqarsinnaalluni. Taamatut pisoqartillugu assut ajornartuusinnaavoq TAC-liinissaq aammalu pisariaqarpoq Naalakkersuisut TAC-mik aalajangiinissamut pisariaqartumik tunngavissaqarnissaat.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinessamut tunngavissiisimangillat.

2.34.7. § 29: Atulersitsinermi nassuiaatini takuneqarsinnaasutut assersuutunik paasiuminartunik ilitsersuuteqartariaqarpoq (aamma digitaliusunik).

Siunnersuutip atuutilersinneqarnerani annertuumik paasisitsiniaasoqassaaq siunnersuisoqarlunilu.

2.34.8. § 30: Piginneqatigiilluni pisassiissutinit pigisat kingornunneqarsinnaapput. Tamanna nassuiarneqartariaqarpoq, assersuutigalugu nassuiaatini kingornussisarneq pillugu inatsimmut attuumassuteqartunut innersuussisoqarluni.

Naalackersuisut tamanna taamatut isiginngilaat aalajangersakkamilu allannguisoqanngilaq. Ilanngullugulu erseqqissaatigineqassaaq, kingornussisarnermut malitarisassat atuuttut malinneqassammata, imaattoqartillugu pisassanik piginneqateqarluni kingornussassanngortillugit.

2.34.9. § 51, imm. 3. Paasissutissat, inatsimmi aqutsinissamut pisariaqartut tunniunneqassapput, tassunga ilanngullugit ilisimatusarnermut siunertaqartunut. Tassani allanneqarpoq "aalisarnermut nunamilu tunisassiornermi suliffeqarnermi aningaasaqarnermi pissutsit. Nassuiaatini oqaasertamut TIG nangaassuteqarpoq, tassani allanneqarmat: akissarsiat pillugit paasissutissat, tassunga ilanngullugit bonusinik aaqqissuussinerusinnaasut kiisalu avammut niuerneq pillugu paasissutissat annertuumik pingaaruteqarsinnaasut. Inatsisip oqaasertaani avammut niuerneq pillugu allassimasoqanngilaq, taamaattumik tassunga atatillugu naleqquppasinnani.

Siunnersuutip § 51 imm. 3-mi aalisarnermi suliffissaqartitsiniarnermut aamma aningaasaqarnikkut pissutsit pillugit arlalinnik takussutissaqarpoq.

Aalisarnerup ineriartorneratalu ilaatigut misissuiffigineqarnissaa tunngavigalugu, tamatumunnga ilanngullugu naleqarnerulersitsisarnermik misissuineq, pisariaqarpoq Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu paasissutissanik katersinissamut naammaginatsumik Naalackersuisut tunngavissaqarnissaat.

Naalackersuisut TIG-mit aalajangersakkami oqaasertalersuineq oqaasertalersorneqarsimaneranut aamma aalajangersakkami allannguisoqarsimannginneranik oqaaseqarluni erngumassuteqarneq isumaqatiginnigilaat.

2.34.10. § 51 aamma § 52. Qarasaasiaqarnikkut tunngavissat nutaat taakku marluk kiap ineriartortissavai? Imm. 5-imi allassimavoq paasissutissanik katersineq, suliarininneq ingerlatitseqqinnerlu oqartussanut, pisortat sullissiviinut allanulluunniit piginnaatitsinikkut

pissasoq, tassunga ilanngullugit suliffeqarfiit namminersortut. Tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussineq pillugu inatsimmut innersuussineq nassuiaatini amigaatigineqarpoq aamma paasissutissanut taakkununga pingaaruteqartunut kalaallit piginnittuunerat pillugu piunasaqaat pillugu.

Qarasaasiaqarnikkut tunngavissat nutaat pillugit missiliuineq 4-7 mio.-inik akeqassasoq assut isumalluarneruallaarpasippoq, qarasaasiaqarnikkut tunngaviit allat qanoq akeqarsimaneri takugaanni.

Paasissutissanut katersorneqartunut kina piginnittuunersoq pillugu erseqqissaanissaq TIG-mit ujartorneqarpoq.

Neqeroortitsisarnermi inatsisitigut malittarisassat tamanut neqeroortitsinermi atornerqarput, matumanilu IT-mik atortulersuutit ineriartortinneri eqqarsaatigalugit. IT-mik atortulersuutini suliffeqarfiit sorliit inerisaassanersut taaneqarsinnaanngillat, tassa taakkunani tamanut neqeroortitsisoqarnissaa piunasaqaataammat.

Naalackersuisoqarfiup akisussaasuusup paasissutissanik katersat akisussaaffigissavai.

2.34.11. § 52, imm. 3: Takussutissiap sumi tamanut saqqummiunneqarnissaa pillugu paasissutissat amigaataapput.

Naalackersuisoqarfiup akisussaasuusup takussutissiaq, tak. siunnersuummi § 52, imm. 3, sumi tamanut saqqummiunneqassanersoq aalajangissavaa. Tamanna siunnersuummi aqunneqanngilaq.

2.34.12. §54 Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit. Ullumikkut siunnersuisoqatigiinni kikkut issiaqataaneri pillugit paasissutissaqarpoq, Naalackersuisoqarfiup nittartagaani ikkunneqartup imaqarniliaq aqqutigalugu pissarsiarineqartut. Inatsisissatut siunnersuut malillugu siunnersuisoqatigiinni kikkut issianersut pillugit ammasumik pissuseqartoqassava (assersuutigalugu Siunnersuisoqatigiit nittartagaanni)? Siunnersuisoqatigiinniit imaqarniliaq tamanit pissarsiarineqarsinnaassava?

§ 54 annertuumik piginnaatitsissutitut aalajangersagaavoq aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit sulinerannik aalajangersaasoq. Taamaattoq Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suliaminnut qanoq suleriuseqassanerlutik aalajangersaassapput. Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit suleriaasissaat 4. januar 2024-meersoq naapertorlugu Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerannit imaqarniliat Naalackersuisut nittartagaanni tamanut saqqummiunneqartarput. Suleriaasissamut nutartikkamut ilanngussaq 1-imi kattuffiit sorliit Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni ilaasortaanersut ataatsimeeqataaqqusaanersullu takuneqarsinnaavoq,

taannalu aamma nittartakkami nassaarineqarsinnaalluni. Kattuffiit ataatsimiinnernut sinniisussanik ataatsimiinnermiit ataatsimiinnermut nikerartarsinnaasunik toqqaasarput.

2.34.13. § 69: Sakkortunerusumik pineqaatissiisoqarnissaanut qanoq akulikitsigisumik unioqquטיםisogartarnissaa eqqarsaatigineqarsimava?

Siunnersuummi § 69-ikkut allaffissornikkut akiliisitsisinnaasoqassaaq. Allaffissornikkut akiliisitsinermi tunngaviuvoq pineqaatissiineq akiliisitsinerinnarmik kinguneqartoq, tassa pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfirmut inissiinani. Siunnersuummi pineqaatissinneqarsimasunut inissiinissamut inatsisitigut aqquטיםisunneqarsimannitsoq oqaatigineqarpoq. Utikattumik unioqquטיםisogartillugu pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfirmut inissiisoqarsinnaassappat eqqartuussiviit suleriaasiat apequtaassaaq, taamaattoqassappallu eqqartuussivimmi misilinneqarnissaanut atorneqarsinnaalluni. Pineqaatissiinissap qanoq ittuunissaa nalornissutigineqarpat suliaq Kalaallit Nunaanni Politiinut tunniunneqassaaq.

2.35. UAPIP

2.35.1. UAPIP-mit ilisimatitsissutigineqarpoq aqutsiveqarfimmi 47-mi qaleralinniarnissamut akuersissutit ima agguarneqartariaqarput

47. Qeqertarsuup Tunuaniittariaqarpoq

48. Uummannaq

49. Upernavik

50. Qaanaaq

Siunnersuut tunngavilersorneqarsinnaavoq qassusersorluni aalisarnermut atatillugu qassutit annaasat amerlavallaarmata siunnersuutigarpullu aqutsiveqarfiup 47-p agguataarnissaa pillugu oqallisigineqassasoq.

Siunnersuummi § 15 aalajangersagaavoq piginnaatitsissutaalluni Naalakkersuisut aqutsiveqarfinnut nalunaarut aqutigalugu erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanissaannut. Aqutsiveqarfik 47 inatsisissatut siunnersuummi taamaalilluni aqunneqanngilaq UPIP-illu oqaaseqaatai siunnersuummik allannguinnissamik tunngavissiinnngillat.

2.36. WWF

2.36.1.1. Aqutsinissamik pilersaarut suliarineqartillugu, aalisarnermi naalakkersuinikkut ingerlatsinermi, naalakkersuinikkut suliallit akulerutinnginnissaat pillugu atuutsitsilerneq pitsaagivarput. Sulili pitsaanagerusimassagalarpoq Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarisuup inassuteqaatai naalakkersuinikkut sulialinnik akuleruttoqannginnissaanik tunngasut tamarmik inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarsimasuuppata, soorlu Akuersissuteqartarfimmik

aqutsisoqarfiliortuuppat kiisalu inatsisikkut tunngaveqartumik naammagittaalliorfeqartuuppat. Tamatuma kingunerisimassagaluarpa aqutsineq ammanerusoq naalackersuinikkut akuleruffigineqanngitsoq.

Naalackersuisut nalilersimavaat aqutsiveqarfimmik naammagittaalliortarfimmilluunniit pilersitsinissaq pisariaqanngitsoq oqaatigaallu tassunga tunngatillugu aqutsinissamut inatsisitigut allamut ingerlateqqiinissamut malittarisassat nalinginnaasut atorpeqarmata. Aqutsinermut inatsiseqartitsinikkut tunngasunik naammagittaalliortoqarusussappat taanna Inatsisartut Ombudsmandiannut nassiuteqquneqarpoq.

2.36.1.2. Aqutsinissamik pilersaarutit suliarineranni tunngaviusumik attuumassuteqartunik peqataatitsineq pitsaasorujussuurtut aamma isigaarput. Ilaatigut najukkami aalisartut piniartullu ilisimasaannik peqataatitsineq alloriarnertut pingaarutilittut isigineqarpoq.

Ugguaarpulli piujuartitsinissamik suliniaqatigiit aatsaat pisariaqartutut nalilernerqarpat peqataatinneqarusummata. Peqatigiiffik Kalaallit Nunaanni WWF, aaqqissugaanikkut sulianullu ilisimasaqarluartuunera, ilaatigut piujuartitsinissaq qitiutillugu aqutsinissamik pilersaarutit suliarineqarneranni tunniussaqaqluarsinnaanera, naqissuserusupparput.

Naalackersuisut oqaatigaat piujuartitsinissamik suliniaqatigiit peqataatinnissaat aporfissaqanngitsoq, sumiiffinnulli ataasiakkaanut attuumassuteqassapput. Siunnersuummi sorliit attuumassuteqartuunersut pillugit tamakkiisumik taaneqarsimangillat aamma sumut atatillugit, taamaammat naalackersuisoqarfimmit akisussaasuusumit tamanna missingiutaavoq.

Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguinnissamut tunngavissiisimangillat.

2.36.1.3. Aqutsinissamut pilersaarutininik taakkuninnga suliaqarnermut tunngatillugu isumaqarpugut ilisimatusarnikkut siunnersuineq pingaarnerpaajuaannartariaqartoq pisunilu immikkut illuinnartuni pissutsit allat soorlu inuuniarnermut tunngasut aqutsinissamut pilersaarutit ilisimatusarnikkut siunnersuinermit naapertuutinnginnerannik kinguneqartassasut. Aalisarnerup kalaallinut inuiaqatigiinnut pingaaruteqarluinnarnera akuerilluinnarparput, kisianni isumaqarpugut aalisakkanik pisassiissutit uumassuseqarnikkut killiliussat iluanni (takuuk annertunerpaamik aningaasarsiornikkut iluanaaruteqarnissamut tunngavik) tamakkiisumik atornissaat inatsisitigut periarfissaareersoq. Uumassusilerinermi siunnersuineq malinneqanngippat, siunissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut inooqataanikkullu piujuartitsinermut kalluaassaaq. Tamanna kialluunniit soqutigisarinaviangilaa.

Aqutsivinnut pilersaarutininut tunngatillugu piunasaqaatit pillugit Kalaallit Nunaanni WWF isumaqarpoq aalisarnerup uumassusilinnut ataqatigiiaanut sunniutigisai pisarisuukkallu qanoq

minnerpaaffissaaniitinneqarsinnaanerannut misissueqqissaarneq tamatigut ilaatinneqartariaqaraluartoq.

Naalackersuisut aqutsinissamut pilersaarummi immikkoortut ilaasussat sorliit nalilersorluarsimavaat, tak. siunnersuummi § 16. Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq immikkut pingaaruteqarpoq - tamannalu pissutaalluni ilisimatuussutsikkut siunnersuineq siunnersuummi § 16-imi imm. 2-mi immikkut eqqaaneqarpoq - taamaattoq nassuerutigineqassaaq ilisimatuussutsikkut siunnersuineq tamatigut naammanneq ajormat aamma ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit pitsaassusaat assigiinngiiaartorujussuusinnaammata, kiisalu ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqarsinnaanera aamma apeqqutaasarluni. Tassunga Naalackersuisut oqaatigaat aqutsinissamut pilersaarusiormi oqimaaqatigiissaakannerisoqassasoq, taamaammat taakku soqutigisaaqatigiit suleqatigilluinnarlugit nunallu tamalaat akornanni isumaqatigiissutit malillugit suliarineqassapput.

2.36.2. Nungusaataannngitsumik aalisarnermik aqutsineq

Periarfissaq atorluarlugu aalisarnermut tamarmiusumut uku innersuussutigineqartut oqaaseqaatigineqartullu saqqummiukkusuppavut: Tamanna siunissami ungasinnerusumi aalisagaqatigiiaat uumaannarnissaat qulakkeerniarlugu ilisimatuussutsikkut siunnersuineri innersuussutigineqartut allaavigalugit pisassiisoqartarnerata kinguneraa.

Aalisapiluttoqannginnissaa aalisarnerullu nalunaarsorneqartarnissaa, aalisakkanillu navianartorsiorsinnaasunik pjarisuugaqarnermi, imaanilu sumiiffinni mianersuutigisariaqakkanik innarliisarneq minnerpaaffissaaniitinniarlugu MSC-mut akuersissutinik nalunaaqutsersuinerup tamakku qulakkeermagit aamma eqqaassallugu pingaaruteqarpoq. MSC-mut akuersissummik nalunaaqutsersuineq aalisakkanut nioqqtissat nunatsinneersut niuffaffinnut appakaassinnaaneranun qulakkeerinnippoq, taamaalillunilu aalisarnerup ineriartorneranut annertuumik toqqaanaq aningaasatigut pitsaasumik kinguneqarluni. Nunatsinni aalisarnermi MSC-mut akuersissummik nalunaaqutsersuinerup annertusiartornerata inuussutissarsiummi pitsaangorsaatit pisariaqartut pilersinneqarsinnaanerata takutippaa, taamaattumik suli nalunaaqutsersuinissaq Naalackersuisunit anguniarneqartariaqaraluartoq. Minnerpaamik Tunumi avaleraasartuunik, ammassassuarnik saarullernanillu ikerinnarsiorluni aalisarnermi MSC-mik nalunaaqutsersuineri annaasimasat nunat sineriallit suleqatigineratigut aalisapilunnerup unitsinneqarnissaata anguniaqqinnissaanut sulissutigineqartariaqaraluarput.

Naalackersuisut tamanna isumaqatigaat, taamaattorli siunnersuummi allannguinermik malitseqartitsinissamut tunngavissinnngilaq, siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik imaqanngimmat.

2.36.3. Uumassusillit sunniivigeqatigiittarnerat tunngavigalugu aalisarnermik aqutsineq

Uumassusillit sunniivigeqatigiittarnerat tunngavigalugu aalisarnermik aqutsineq inatsisissatut siunnersuummi eqqaaneqanngilaq. Tamanna ajornartorsiutaasutut WWF-imi isigaarput. Nerisagaqatigiinnik tunngaveqarluni aalisarnermik ingerlataqarluni qulakkeerneqassaaq, aqutsinerup ineriartuutaasumik ingerlanneqarnissaa, tassanilu tunngavigineqassallutik imaani uumasogatigiit tamarmik, aalisagaqatigiit ataasiakkaat pinnagit. Taakkunannga ilaapput uumasogarfiit mianernartut illersorneqarnissaat, pisarisuukkat annikillisinneqarnerat aalisagaqatigiillu aalisarneqarneq ajortut ulorianartumik sunnerneqartarnerisa sumiissusersineqarnissaa.

Uani ilanngullugu piumasaqaataavoq imartatsinni inuit suliaqarnerisa kinguneranik uumasogatigiissutsimi sunniutaajartuinnartussat nalunaarsorneqartarnissaat aamma uani eqqarsaatigineqassalluni aalisarnermut immikkoortortani aqutsinissamut aalajangiisarnerit. Matumuuna WWF Naalakkersuisunut kaammattuuteqassaaq nunat killeqarfii akimorlugit immikkoortortanik aqqissuusseqqullugu (EEZ).

Assersuutigalugu Norskit Naalakkersuisuisa januar 2024-mi aalajangerpaat, immap itisuup naqqani aatsitassarsiornermik ingerlatsisoqarsinnaasoq, tamannali kingunerluuteqarsinnaavoq, aamma Kalaallit Nunaata imartaanut, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni aalisarnermut kingunerluuteqarsinnaalluni. Aatsitassarsiornermi aamma aalisarnermi Immikkoortortat akimorlugit nunallu killeqarfii akimorlugit aqqissuusineq pisariaqarluinnarpoq, ilaatigut siunissami Kalaallit Nunaanni aalisarnerup qulakkeerneqarnissaa eqqarsaatigalugu. *Sumiiffiit sunnertiasut illersorneqarnerat nalunaarutitigut malittarisassaqaartinneqarput immallu naqqanut aqutsinermut pilersaarut suliarineqartussaq aammalu pisarisuukkat pillugit malittarisassat nalunaarutitigut aamma malittarisassaqaartinneqarput. Tamakku tamarmik aqutsinermut pilersaarutini aamma sammineqarumaarput. Oqaaseqaatit siunnersuummut allannguissamut tunngavissiisimangillat.*

2.36.4. Aalisagaqatigiinnik nungutaanissamut ulorianartorsiortunik illersuineq

Soorlu naluneqanngitsoq Kalaallit Nunaata imartaa aalisagaqatigiinnik arlalinnik nungutaanissamut ulorianartorsiortunik peqarpoq, pingaartumik arferit ilanngullugit. Taamaattumik Naalakkersuisut kaammattorpagut illersuisarfinnik, nalimmassaatinillu pilersitseqqullugit, tassami saniatigut pisarisoorakkat annikillilerneqarnissaat siunertaralugu pingaartumillu uumasunut nungutaanissamut ulorianartorsiortunut pissusissamisuumngitsumik akorngusersuineq minnerpaaffissaminiiteqqullugu. Kiisalu uumasogatigiinnik ilisimatusarneq aamma nakkutilliineq nukittorsarneqartariaqarpoq, piujuartitsinissaq aamma amerliartoqqinnissaat qulakkeerniarlugu.

Imaani uumasut illersorneqarnerat inatsimmi tunngaveqartumik nalunaarusiakkut aqunneqarpoq. Naalakkersuisut isumaqarput inatsisitigut toqqaannartumik aqunneqartariaqanngitsut, tassa uumasogatigiinnut assigiinngitsunut pissutsit ingerlaavartumik allanngorarsinnaammata. Siunnersuummut allannguutissanik suliaqartoqanngilaq.

2.36.5. Aalisarnermi aningaasarsiornerup imminut akilersinnaasup tapersorsorneqarnera.

Aalisarnermut immikkoortortap Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut aamma najukkani inuttaasunut isumaqassusaa Kalallit Nunaanni WWF-p akuersaarpaa. Aalisarnermi aningaasaqarnerup imminut akilersinnaanera qulakkeerniarlugu, aalisarnermut atortunik nutaaliaasunik avatangiisinullu mingutsitsinngitsunik pissarsinissamut aningaasaliisoqartariaqarpoq, tamatumani aalisarnermik suliaqarnermi avatangiisinut sunniineq minnerpaaffissaminiitinniarlugu. Mingutsitsissutaanngitsumik aalisarnermik ingerlatsisinut aningaasaqarnikkut suliatigut akuliutsitsineq aamma tapeeriaatsit eqqunneqarpata iluaqutaassaaq. Tamatuma aalisarnermut immikkoortortani suliaqartuni avatangiisinut mingutsitsinngitsunik teknikikkut atortunut ikaarsaarnissaq oqinnerusunnngortissinnaavaa. Tamanna tamanut atuuppoq, aamma uunga atatillugu, pingaaruteqarluinnarpoq aalisarnerup imminut akilersinnaanissaa, pisassiissuteqarnermi ilisimatuussutsikkut siunnersuinerup malinneqarnissaa pingaaruteqarluni, tassami taamaattoqanngippat aningaaseriviit immikkoortortamut aningaasaliissallutik soqutigissannngimmassuk.

Tamatuma saniatigut aamma innersuussutigaarput aningaasaqarnikkut assigiissaarisooqarnissaa aamma suliffissuarnut allannguinissamik siunertaqartunut imminut akilersinnaasunik ingerlatsinissaq.

Nungusaataanngitsumik aalisarnissap pingaaruteqassusaa atortullu pitsaanerit avatangiisinullu ajoqutaannginnerit qulakkeernissaat Naalakkersuisut nassuerutigaa.

Siunnersuummi kapitali 11-imi misileraalluni aalisarsinnaanissamut ilanngussinnaaneq siammasinnerunissaanik ammaasoqarpoq, taamaalillunilu tamanna atornerqarpoq assersuutigalugu periaatsinik nutaanik atortunilluunniit nutaanik misileraanikkut. Aningaasaqarnikkulli tapiissuteqartoqarsinnaanera siunnersuummi malittarisassiorneqanngilaq, taannali inuussutissarsiutinut tapiissuteqartarnermut inatsisikkut malittarisassiorneqassaaq.

Tusarniaanermut oqaaseqaatit tunngavigalugit siunnersuummik allanngortitsisoqanngilaq.

2.36.6. Paasissutissanik katersisarneq ilisimatuussutsikkullu siunnersuinerup nukittorsarneqarnissaat.

Pitsaasumik aalisarnermi aqutsinerup qulakkeerneqarnissaa anguniarlugu aalajangiisuulluinnarpoq paasissutissanik katersisarnerup annertusineqarnissaa, tamatumani aalisagaqatigiit qanoq innerat aamma uumasooqatigiit qanoq innerat paasisaqarfigineruniarlugu aningaasaliinerup annertusineqarneratigut. Taamaattumik Naalakkersuisut, ilisimatusartut aamma soqutigisaqatigiit suleqatigisariaqarpaat, tamatumani aalisagaqatigiit qanoq issusaat aamma uumasooqatigiit qanoq issusaat pillugit paasissutissat eqqortut tutsuiginartullu pissarsiarineqarsinnaaqqullugit.

Paasissutissat taakku pingaartinneqartariaqarput imminut akilersinnaasumik aalisarneq qulakkeerniarlugu aalajangiisarnermi atorneqartariaqarlutik.

Aalisarnermut naalakkersuisoqarfik akisussaasoq paasissutissanik katersinermut suliaqarnermullu ilisimatusartunik soqutigisaqaqatigiinnillu allanik qanimut suleqateqarpoq. Siunnersuutikkut suleqatigiinneq taanna nanginneqassaaq, taamaattoq paasissutissanik katersisarnermut tamanullu saqqummiisarnermut inatsisitigut tunngavigisaq annertusineqarpoq, taamaalilluni paasissutissat qanoq ittut katersorneqarsinnaaneri tamanulluunniit saqqummiussinnaaneri siunissami nalornissutigineqannginniassammata. Taamaattoq paasissutissanik pisariaqarneranik katersisarnissamut piunasaqaat sakkortusineqarpoq. Taamaalilluni ingerlatsivik paasissutissanik suliamut atorneqartussanik taamaallaat katersisinnaaneranik ilaqarpoq, tassa paasissutissanik katersineq suliarinninnerlu inuussutissarsiortunut allaffissornermilu isumalluutinik atuiffiullaartussaassammat.

Tusarniaanermut oqaaseqaatit tunngavigalugit siunnersuummi allannortitsisoqanngilaq.